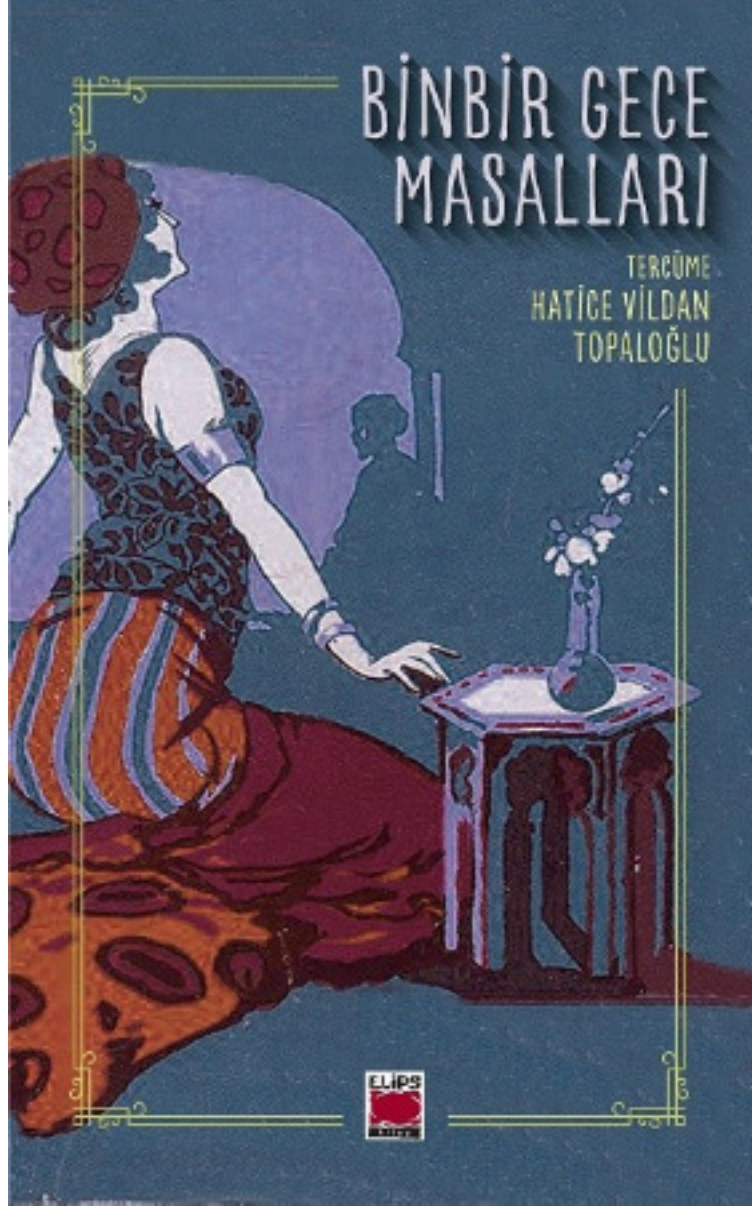

BİNBİR GECE MASALLARI

TERCÜME
HATİCE VİLDAN
TOPALOĞLU

ELİPS
KİTAP

Anonim

Binbir Gece Masalları

«Elips Kitap»

Anonim

Binbir Gece Masalları / Anonim — «Elips Kitap»,

Ne güven kadınlara ne de itibar et sözlerine / Gül geç vaatlerineİtibar etme kalplerine / Onların neşeleri de kederleri de / Bağlıdır şehvetlerine. / Yalan söylerler, inanma / “Seni seviyorum.” dediklerinde / Bu onların ihanetlerini gizleyiştir / Düzenbazlıktan vazgeçmezler. / Yusuf’a bak mesela / Mahvetmedi mi onu Züleyha? / Kovuldu Âdem cennetten. / Havva’nın yüzünden. / Görmüyor musun hâlâ /Kalplerinde eser yok iyilikten. Çocukların hayal dünyasının başkahramanlarından olan Denizci Sinbad, Alâeddin ve Ali Baba’yı modern kültürümüze miras bırakan “Binbir Gece Masalları”, Doğu dünyasında yer alan her toplumun kendinden bir şey kattığı anonim halk masallarıyla ve bu masallardaki, gerçek dışı fantastik öğelerle olduğu kadar hayatın içinden aşk, entrika, intikam, ihanet, ihtiras, saadet gibi unsurlarla da geçmişte nasıl ağızdan ağza anlatıldıysa bugün de aynı canlılığıyla bütün dünyada ölmez bir eser olarak varlığını sürdürmektedir. Şah Şehriyar’ın ihanete uğraması neticesinde bütün kadınlara beslediği nefretle başlayıp Şehrazat’a duyduğu büyük aşkla sona eren eser, nefretten aşka giden yolda, serüvenleriyle, fantastikliğiyle, sıra dışı yerleri ve varlıklarıyla hem çocukları hem de büyükleri etkileyecek bir niteliğe sahiptir.

Содержание

Şehrazat'ın Hikâyesi	6
Tüccar ile Cinin Masalı	21
BİRİNCİ İHTİYARIN HİKÂYESİ	24
İKİNCİ İHTİYARIN HİKÂYESİ	27
ÜÇÜNCÜ İHTİYARIN HİKÂYESİ	30
Balıkçı ve Cin	31
ŞAH YUNNAN İLE BİLGE DUBAN	37
ŞAH SİNBAD VE ŞAHİNİ	40
PAPAĞAN VE ADAMIN HİKÂYESİ	41
PRENS VE VEZİRİN HİKÂYESİ	42
BÜYÜLENEN SULTAN'IN HİKÂYESİ	51
Berberin Hikâyesi	58
BERBERİN BİRİNCİ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ	60
BERBERİN İKİNCİ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ	63
BERBERİN ÜÇÜNCÜ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ	66
BERBERİN DÖRDÜNCÜ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ	69
BERBERİN BEŞİNCİ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ	71
BERBERİN ALTINCI KARDEŞİNİN HİKÂYESİ	75
Büyülenmiş Atın Masalı	78
Denizci Sinbad	93
DENİZCİ SİNBAD'IN İLK YOLCULUĞU	95
DENİZCİ SİNBAD'IN İKİNCİ YOLCULUĞU	99
DENİZCİ SİNBAD'IN ÜÇÜNCÜ YOLCULUĞU	104
DENİZCİ SİNBAD'IN DÖRDÜNCÜ YOLCULUĞU	112
DENİZCİ SİNBAD'IN BEŞİNCİ YOLCULUĞU	119
Конец ознакомительного фрагмента.	123

Binbir Gece Masalları

Şehrazat'ın Hikâyesi

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, Çin'e ve Hindistan adalarına hükmeden, Şah Banu Sasan adında, kalabalık orduları, muhafızları, köleleri ve kulları olan bir hükümdar varmış. Bu hükümdar geriye sadece iki oğul bırakmış. Biri erkekliğin en olgun çağındayken diğeri genç bir adammış. Her ne kadar ikisi de savaşçı ve cesur ise de büyük olanı daha korkusuz bir süvariymiş. Bu özelliği sayesinde de imparatorluğun başına geçmiş. Ülkeyi yönetirken ve toprağı derebeylerine dağıtırken adaleti o kadar çok gözetirmiş ki şehrindeki herkes tarafından çok sevilirmiş. Onun adı Şah Şehriyar'mış. Genç kardeşi Şahzaman'ı da Semerkand'ın şahı yapmış.

İki kardeş de kendi ülkelerinde yaşarmış. İki ülkenin de kendine has kanunları varmış ve her biri kendi ülkesinin idaresinden sorumluymuş. Her ikisi de tebaalarına hakkaniyet ve eşitlik duygusuyla davrandıkları gibi, onları büyük bir mutluluk ve neşeyle yönetirlermiş. Bu durum böylece uzun yıllar sürmüş. Fakat yirmi yıl gibi bir süre sonra Şehriyar, küçük kardeşini çok özlediğini fark etmiş ve vezirine onu ziyaret etmek konusunda danışmış. Ancak vezir, onun bu isteğini uygun bulmayarak şaha, kardeşine bir mektup yazmasını ve kendisini ziyaret etmesi için hediyelerle birlikte davetiye göndermesini tavsiye etmiş. Bunun üzerine şah, derhâl güzel hediyeler hazırlanmasını emir buyurmuş. Değerli taşlarla bezenmiş eyerleri olan atlar, memlukler ve beyaz köleler, iri göğüslü bakireler... Yani değerli şeyler... Daha sonra şah, Şahzaman'a olan sevgisini ve onu görme isteğini bildiren bir mektup yazmış. Mektubunu şu sözlerle bitirmiş:

Çok sevdiğim kardeşim, yüzünü bana gösterme lütfunda bulunacağını ümit ediyorum. Ayrıca yolculuğun sırasında sana yardımcı olması için vezirimi de yolluyorum. Tek isteğim, ölmeden önce, son bir kez de olsa seni görebilmek. Olur da bu isteğimi erteler ya da reddedersen bunu atlatabileceğimi sanmıyorum. Huzur ve mutluluklar dileğiyle...

Mektubu mühürleyip hediyelerle birlikte vezire teslim ettikten sonra, tez vakitte gidip dönülmesini emretmiş.

"Emredersiniz!" demiş vezir. Aceleyle hazırlanıp bütün yükünü almış ve geç kalmadan yola çıkmış. Hazırlık yapması üç gününü almış ve dördüncü günün şafağında yola düşmüş. Çölleri, tepeleri, harabeleri ve güzel çayırıları, gece demeden gündüz demeden geçmiş. Ne zaman hükümdarının idaresinde olan bir yere gittiyse nadir bulunan güzel hediyelerle karşılanmış. Misafir olarak gittiği bu yerlerde üç gün kalmış. Dördüncü gün ayrıldığındaysa bütün bir gün boyunca yolculuğunda ona eşlik edilirmiş.

Vezir, Şahzaman'ın Semerkand'daki sarayına yaklaşır yaklaşmaz gelişini, şahın üst düzey görevlilerinden birine mektup yoluyla bildirmiş. Bu görevli, daha önce şahın huzurunda bulunup saygısını sunmuş biriymiş. Bunun üzerine şah, ülkesindeki muhtelif soylulara ve yüksek rütbeli askerlere, ağabeyinin vezirini karşılamalarını emretmiş. Şahın adamları da veziri saygıyla karşılamışlar ve selamlarını sunmuşlar. Yolculuğunun geri kalanında da ona eşlik etmişler.

Vezir şehre vardığında doğrudan saraya gitmiş. Hükümdarı saygıyla selamlamış, ellerini öpüp sağlığını, mutluluğunu ve düşmanlarının karşısında başarılı olmasını diledikten sonra abisinin onu çok özlediğini ve görmeye can attığını söylemiş. Daha sonra Şahzaman'a bir mektup uzatmış. Mektup, üzerinde düşünmeyi gerektiren sözler ihtiva etmekteymiş. Bununla beraber şah, mektubun önemini tam olarak idrak ettiğinde; "Sevgili kardeşimin emri başım üstünedir." demiş ve eklemiş: "Ama misafirliğinin üçüncü gününe kadar yola çıkmayacağız."

Şah sarayda askerlere ordugâh hazırlanması, konaklayacağı çadırlar kurulması ve her türlü yiyecek ve içeceğin temin edilmesi için vezirini görevlendirmiş. Dördüncü günde şah, yolculuk için hazırlanmış ve ağabeyine layık muhteşem hediyeler seçmiş. Yokluğunda da başveziri yetkili kılmış. Sonra develerini, katırlarını ve çadırlarını hazırlatmış, yükleri yükletmiş, muhafızlarını ve askerlerini de yanına alarak şehrin dışında kamp yapıp ertesi sabah kardeşinin ülkesine doğru yola çıkmaya karar vermiş. Lakin geceyi yarıladiğında yanında getirmesi gereken bir şeyi unuttuğunu fark etmiş. Bunun

üzerine gizlice geri dönüp odasına girmiş ve sultanını, yani karısını, kendi yatağında, yemek yağı ve pisliğine bulanmış bir hâlde zenci bir aşçıya tiksindirici bir şekilde sarılırken bulmuş. Bu görüntü karşısında dünyası başına yıkılmış ve içinden şöyle demiş:

Bu lanet kaltak ben hâlâ şehrin sınırları içindeyken böyle bir şey yapıyorsa uzun bir süre boyunca burada olmadıgımda kim bilir neler yapar!

Bunun üzerine kılıcına uzanmış ve ikisini de tek bir hareketle dört parçaya böldükten sonra, onları orada öylece bırakıp kimseye ne olduğunu anlatmadan kervanına geri dönmüş. Sonra derhâl yola çıkılması için emir vermiş. Böylece yola koyulmuşlar. Fakat karısının ihanetini düşünmeden edemiyor, kendi kendine şöyle diyormuş: *Bana bunu nasıl yapar? Nasıl kendi ölüm fermanını imzalar?*

Korkunç bir keder duygusu onu ele geçirmiş. Birden rengi sarıya dönmüş. Vücudu güçten düşmüş ve şiddetli bir hastalığın tehdidi baş göstermiş. Adamı ölüme götürecektürde bir hastalık... Bunu gören vezir, yolculuk süresince daha sık ve uzun süreli molalar vermiş.

Şehre yaklaşan Şahzaman, elçiler göndererek güzel haberi, yani gelişini bildirmiş. Şah Şehriyar da vezirleri, emirleri ve yüksek rütbeli subaylarıyla onu karşılamış. Şahzaman'ı saygıyla selamlamışlar. Kardeşini gören şah, sevinmiş ve onun şerefine şehri süsletmiş. Bir araya geldiklerindeyse ağabeyi, kardeşinin renginin solduğunu görerek:

“Şahzaman, kardeşim, bu solgun, keyifsiz hâlinin sebebi nedir? Yoksa seni rahat ettiremedim mi?” demiş.

“Yol yorgunluğu beni bu hâlde getirdi, ciddi bir şey yok. Hava değişikliğinden böyle oldum. Ama Allah'a şükürler olsun ki beni kardeşimle buluşturdu.” Böyle diyerek sırrını kendine saklamış ve ardından eklemiştir: “Ey zamanın şahı, mekânın halifesi... Çalışmak ve yorulmak rengimi böylesine sararttı, gözlerimi başımın derinliklerine gömdü.”

Sonra ikisi birden gururla şehre girmiş. Ağabeyi, kardeşini sefa bahçesinin üzerinde bulunan odada misafir etmiş. Bir süre geçtikten sonra kardeşinin vaziyetinin hiç değişmediğini fark edince bu durumu memleketinden ayrı olmasına bağlamış. Bunun üzerine Şehriyar, kardeşini kendi hâline bırakmaya ve ona soru sormamaya karar vermiş.

Ta ki bir gün...

“Ah kardeşim! Vücudunun gittikçe zayıfladığını ve renginin daha da sarardığını görüyorum.”

“Ah ağabeyim!” demiş Şahzaman. “Benim içimde bir yara var.”

Fakat karısıyla ilgili durumu hâlâ ağabeyine söylememiş. Şehriyar hemen hekimleri ve cerrahları toplamış ve onlara, kardeşini ilmin bütün imkânlarını kullanarak tedavi etmelerini emretmiş. Hekimler, Şahzaman'ı tedavi etmek için bir ay boyunca uğraşmışlar. Fakat iksirleri ve şerbetleri fayda vermemiş. Karısının ihaneti kendisini hırpaladığı ve kederi azalacağı yere arttığı için uzmanların titiz tedavileri işe yaramamış.

Bir gün ağabeyi ona: “Ben eğlenmek ve dinlenmek için avlanmaya gideceğim, benimle gelersen belki senin de yüreğin hafifler.” demiş.

Şahzaman: “Ah ağabeyim, inan bana canım böyle bir şey yapmayı hiç istemiyor. Bana izin ver burada acılarımı baş başa kalayım.” diyerek teklifini kibarca reddetmiş.

Şahzaman geceyi sarayda geçirmiş, ertesi sabah ağabeyi yola çıktığında odasından ayrılmış. Sefa bahçelerine bakan kafesli pencerelerden birinin önüne oturmuş ve karısının ihanetini üzülen düşünmeye, acı çeken göğsünden ciğeri yanarcasına iç çekmeye başlamış. Bu durumdayken bir de ne görsün! Büyük bir özenle gizlenen harem kapısı birden açılmış. İçeriden ağabeyinin karısı ile birlikte yirmi köle kız çıkmış. Yengesi, inanılmaz bir güzelliği olan, bir ceylan kadar zarif ve bakanları kendisine hayran bırakan bir kadıymış. Bunu gören Şahzaman, pencereden geri çekilmiş. Fakat kadınlara uzak bir mesafeden -onların kendisini göremeyeceği bir mesafeden- bakmaya devam etmiş. Kadınlar, onun bulunduğu pencere kafesinin altına kadar yürümüşler, ortasından su fişkıran kocaman bir havuza kadar ilerlemişler ve birden soyunmaya başlamışlar. Bu kadınlardan on tanesi

şahın cariyesi, on tanesi ise beyaz kölelermiş. Sonra hepsi ikili gruplara ayrılmış. Birden yengesi yüksek sesle:

“Seyit, neredesin? Yanıma gelsene!” demiş.

“Buradayım efendim!”

Bunun üzerine ağaçların arasından zenci bir adam, salyalarını akıtarak ve gözlerini yuvarlayarak mide bulandırıcı bir hâlde âdetâ ağaçtan aşağı damlamış. Cesurca kadına doğru yürümüş ve kollarını onun boynuna dolamış. Kadın da ona aynı sıcaklıkla karşılık vermiş. Sonra onu öpmüş ve bacaklarını onunkilere dolamış, âdetâ bir düğmenin iliğini kavraması gibi... Diğer erkek köleler de kendi tutkularını tatmin edebilmek için köle kadınlarla beraber olmuşlar. Gidecekleri ana dek öpüşmeyi, oynaşmayı, kırıştırmayı ve birlikte âlem yapmayı bırakmamışlar. Memluk erkek köleler, kafalarını

genç kızların göğüslerinden kaldırdıklarında ve zenci köle, sultanı bıraktığında ağaca tırmanan zenci dışında herkes gizlenmiş, saraya girmiş ve kapıları kapatmışlar.

Şahzaman, yengesinin bu yaptığını gördükten sonra kendi kendine:

Allah biliyor ya benim başıma gelenler bu kadar ağır değil. Abim -ki benden de büyük bir hükümdar- bunları yaşıyor, karısı onu iğrenç bir köleyle aldatıyor. Demek ki bütün kadınlar aynı, kocasını boynuzlamayan kadın yok. Öyleyse Allah bu aptallara, bunlara sırtını dayayanlara ve bir işin idaresini bunların eline teslim edenlere lanet etsin! demiş.

Böylece hüznünü, ümitsizliğini, pişmanlığını ve kederini geride bırakmış ve içinden şu sözleri tekrar ederek kendisini teskin etmiş:

Şuna emin oldum ki hiçbir erkek bunların fenalığından korunamaz.

Akşam yemek vakti geldiğinde ona tepsilerle yemek getirmişler. O da doymak bilmez bir iştahla yemiş; çünkü uzun süredir -ne kadar lezzetli de olurlarsa olsun- yemeklerden uzak kalmış. Sonra yüce Allah'a şükranlarını sunmuş:

“Övgü yalnız ona mahsustur. Lütuf yalnız ondandır.”

Sonra iyice dinlenmiş ve uzun bir süre sonra ilk kez uykunun tatlı hazzını yaşamış.

Ertesi gün içinde bulunduğu zor durumu geride bırakmış. Sıhhatine ve sağlığına kavuşmuş, eski günlerine geri dönmüş. On günlük kovalamacadan sonra ağabeyi avdan gelmiş. Kardeşinin yanına vardığında birbirlerini selamlamışlar. Şah Şehriyar, Şahzaman'a baktığında soluk benzinin yerini canlılığa ve sağlıklı bir görünüme bıraktığını görmüş. Uzun süre yetersiz beslendiğinden iştahla yemek yemeğe başlaması da gözünden kaçmamış. Merakla sormuş:

“Senin durumunu çok düşündüm. Seni benimle birlikte avlanmaya götürmeyi çok istiyordum ama benzinin solduğunu ve acı çektiğini gördüm. Ancak şimdi çok şükür görüyorum ki yüzünün rengi geri gelmiş ve eskisi gibi sağlıklısın. Hastalığının sebebini ailenden, arkadaşlarından ve ülkenden ayrı kalmana bağlamıştım. Bu sebepten rahatsız edici sorularla huzurunu kaçırmak istemedim ama şimdi hastalığının sebebini, benzinin solmasına yol açan şeyin ne olduğunu ve sağlığına nasıl kavuştuğunu bilmek istiyorum çünkü ben seni sağlıklı görmeye alıştım. Bana anlatmanı rica ediyorum. Şimdi konuş ve benden hiçbir şey saklama.”

Bunu duyan Şahzaman, bir süre başını öne eğmiş, daha sonra kaldırmış ve:

“Sana sıkıntımın ne olduğunu, benzimi neyin soldurduğunu söyleyeceğim. Bağışla, beni iyileştiren şeyin ne olduğunu sana söyleyemem. Lütfen cevap vermem için beni zorlama.” demiş.

Şah Şehriyar bu sözler çok şaşırılmış: “Önce bana sağlığını neyin bozduğunu söyle.” demiş.

“Öyleyse anlatayım.” demiş Şahzaman.

“Vezirini beni davet etmek üzere ülkeme yolladığında gitmeye hazırlandım ve şehrin dışına çıktım. Fakat daha sonra, sana hediye etmeye niyetlendiğim bir miktar mücevheri unuttuğumu fark ettim ve tek başıma geri döndüm. Döndüğümde karımı iğrenç, zenci bir aşçıyla birlikte yatağında buldum. Bunu görünce ikisini de kılıçtan geçirdim ve buraya geldim. Fakat zihnim hâlâ bu mesele ile meşguldü. Hastalandım ve zayıfladım... Ancak hâlâ beni iyileştiren şeyin ne olduğunu sana söyleyemem. Kusura bakma.”

Şehriyar kafasını sallamış, büyük bir hayret içinde kalbini yakan ateşin hiddetiyle haykırmış:

“Gerçekten de kadınların fesatlığı büyük!”

Sonra onların kötülüğünden Allah'a sığınmış ve:

“Hakikaten de kardeşim, bu fenalıktan karımı ölüme göndererek kurtuldun. Böyle bir talihsizlik -ki senin gibi bir şahın başına asla gelmemeliydi- karşısında öfkelenmeni ve kederlenmeni anlıyorum ama Allah biliyor ki eğer senin yaşadığın şeyi ben yaşasaydım bin tane kadını kılıçtan geçirmeden rahat etmezdim. Allah'a şükürler olsun ki senin sıkıntını giderdi. Şimdi bana hastalığını iyileştiren ve rengini yerine getiren şeyin ne olduğunu söylemelisin. Tabii ki bunu gizleme sebebini de.” demiş.

“Ey zamanın şahı! Yalvarırım beni bağışla, bunu söyleyemem!”

“Hayır, söylemek zorundasın!”

“Ah kardeşim, bunu sana söylemem, beni hasta eden şeyden daha fazla keder verir diye korkuyorum.”

“İşte bu, bana olanları anlatman için iyi bir sebep. Allah hakkı için benden hiçbir şey gizleme!”

Bunun üzerine Şahzaman bütün gördüklerini baştan sona anlatmış ve sözlerini şöyle bitirmiş: “Benim iktidarımın daha güçlü bir iktidara sahipsin ve yaşça da benden büyüksün. Böyleyken karının ihanetini ve fenalığını görmüş olmak, kendi acımı azımsamama sebep oldu. Zihnim berraklaştı. Böylece içimdeki hüzünden ve kederden kurtuldum. Yeniden yemeye, içmeye ve uyumaya başladım ve bu sayede gücümü ve sağlığımı geri kazandım. Bütün olanlar bundan ibaret.”

Bunu duyan Şah Şehriyar çok öfkelenmiş; o kadar ki kardeşini boğmak istemiş. Fakat hemen sakinleşip; “Ah kardeşim, bu konuda bana yalan söyleyeceğini düşünmüyorum ama kendi gözlerimle görünceye kadar bundan emin olamam.” demiş.

“O zaman bu fenalığı sen de görmelisin.” demiş Şahzaman. “Bir kere daha avlanmak için hazırlan, sonra benimle birlikte saklan, kendin de göreceksin ve gözlerin seni ikna edecektir.”

“Doğru.” demiş şah.

Ava çıkma niyetini askerlerine bildirmiş. Böylece askerleri, şehrin dışına doğru yola çıkmış, kamp kurmuşlar. Şehriyar da onlarla birlikteymiş. Kamp yerinin ortasına kurulmuş. Huzuruna kimseyi kabul etmek istemediğini söylemiş.

Gece olduğunda şah, vezirini çağırması ve: “Benim yerime otur ve üç gece geçmeden yokluğumdan kimseye bahsetme.” demiş.

Kardeşler gizlenerek yola çıkmışlar ve saraya vardıklarında vakit geceymiş. Şafak vakti geldiğinde sefa bahçelerine bakan pencerenin orada saklanmışlar. Sultan ve hizmetkârları daha önce olduğu gibi ortaya çıkmış. Çeşmenin oraya gitmişler. Sonra herkes soyunmuş. On kadın ve on erkek... Şahın karısı bağırmış:

“Neredesin Seyit?”

İğrenç zenci, ağaç yolundan çıkagelmiş. Hemen kadının kollarına koşmuş ve bağırmış:

“Ben Seyit el Bin Saud!”

Kadın histerik bir şekilde gülmüş ve ikisi şehvet duygularını tatmin etmeye başlamışlar. Böylece birkaç saat geçirmişler. Beyaz köleler cariyelerin, zenci köle sultanın göğsünden başlarını kaldırıp hep beraber havuza gitmişler ve gusül abdesti aldıktan sonra elbiselerini giyip daha önceki gibi âlem yapmaya devam etmişler.

Şah Şehriyar, karısının ve cariyelerinin bu fenalığını gördükten sonra akli başından gitmiş ve: “Gerçekten sadece yalnızlıkla, bu adi dünyanın fenalıklarından uzak kalınabilir. Allah biliyor ki bu hayat koca bir yalandan başka bir şey değil!” demiş ve sonra kardeşine: “Ah kardeşim, sana bir şey teklif edeceğim fakat bana itiraz etme.” demiş.

Kardeşi, “Tamam, etmem.” diye cevap vermiş.

Şöyle devam etmiş Şah Şehriyar: “Sağlığımızı bir süre bırakıp yola çıkalım, Allah’ın kâinatını gezelim. Bizim başımıza gelen felakete benzer bir şey yaşayan birini buluncaya kadar Rabb’imize sığınarak dolaşalım. Eğer kimseyi bulamazsak ölüm bize müstahak.”

Böylece kardeşler sarayın arka kapısından ikinci kez gizlice çıkmışlar, gece gündüz demeden gezmişler; ta ki tuzlu denizin kıyısındaki suyu tatlı derenin yakınında bulunan çayırın ortasındaki ağaca varıncaya dek. İki de dereden su içmiş ve dinlenmek için oturmuşlar. Bir saat kadar sonra büyük bir gürültü duymuşlar. Gökleri yerle bir eden bir gürültü... Dalgalar âdeta bir kule gibi göklere doğru yükselmiş. Bunu gören kardeşler çok korkmuş ve oldukça yüksek bir ağacın tepesine tırmanmışlar. Ne olduğunu anlamak için etraflarına bakınırken bir de ne görsünler? Bir cin... Uzun boylu, iri cüsseli, geniş alınlı bir cin... Geniş adımlarla yürüyerek suyun içinden geçmiş, iki şahın üstünde oturduğu ağacın yanına gelmiş ve oturmuş. Daha sonra yere bir sandık koymuş ve içinden çelikten yapılma yedi tane kilidi olan bir kutu çıkarmış. Kutuyu yedi anahtarla açmış. İçinden beyaz tenli, masum görünüşlü, endamlı, narin, ayın on dördü gibi güzel, üzerine âdeta gün doğmuş bir kız çıkmış. Şair Utayyah’ın da muhteşem bir şekilde söylediği gibi:

Parlaklığıyla geceyi aydınlattı, tıpkı sabah gibi
Süsledi güzelliğiyle bahçeleri
Işığıyla güneşi söndürdü sanki
Utandırdı ay ışığını soyduğunda
Bütün mahlukat eğildi önünde

Zarafetini gördüklerinde
Ağlattı şehirleri
Cennet gibi güzelliğiyle.

Cin, yanına oturtmuş, ona bakmış ve: “Ah, asil kadın! Zifaf gecesinde kaçırıp benden başkasının bekâretini bozmasına engel olduğum kadın. Benden başka kimsenin sevmediği ve beraber olmadığı kadın... Ah sevdiceğim, birazcık dizinde uyuyacağım!” demiş.

Daha sonra başını kadının kucağına koymuş. Bacaklarını denize doğru uzatmış ve uyumaya başlamış, gök gürültüsünü andırıcasına horluyormuş.

Kadın, başını kaldırmış ve ağacın tepesinde oturan iki şahı görmüş. Sonra cinin kafasını kucağından indirmiş, yere koymuş. Ayağa kalkıp ağaçtakilere seslenmiş:

“Siz ikiniz aşağı gelin, bu cinden korkmayın!”

Kadının onları görmesi iki kardeşi çok korkutmuş ve ürkerek ona cevap vermişler: “Allah sizi korusun, bize merhamet edin hanımefendi! Aşağı inmeyelim.”

Kadın: “Allah sizi de korusun, derhâl aşağı inin! Eğer inmezseniz kocamı yani bu cini uyandırırım, o da sizi feci bir şekilde öldürür.”

İki şah korkuyla aşağı inmiş. Kadın, onların karşısına geçerek:

“Şimdi hemen benimle beraber olacaksınız; yoksa bu cini başınıza bela ederim, o da sizi anında keser.”

Şöyle demişler: “Hanımefendi Allah aşkına bizi bu işe karıştırmayın; biz sizin kocanızdan çok korkuyoruz, istediğiniz şeyi nasıl yapabiliriz?”

“Bırakın konuşmayı. Bunu yapacaksınız!” demiş kadın.

Olur da dediğini yapmazlarsa onları öldürtüp denize atacağına gökleri ve yeri yaratan adına yemin etmiş. Bunun üzerine Şah Şehriyar, Şahzaman’a:

“Ah kardeşim, emrettiği şeyi yap!” demiş.

Şahzaman: “Sen yapmadan ben yapmayacağım.” diye cevap vermiş.

Böylece iki kardeş, kadınla birlikte olma konusunda tartışmaya başlamışlar. Kadın onlara seslenmiş:

“İtiraz ettiğinizi ve tartıştığınızı görüyorum, eğer erkek olup dediğimi yapmazsanız cini uyandırırım.”

Bunun üzerine cinin korkusundan kadının kendilerine yapmalarını emrettiği şeyi yapmışlar. Üzerinden kaktıklarında kadın: “Aferin!” demiş.

Sonra cebinden bir kese çıkarmış, kesenin içinde ipe dizilmiş beş yüz yetmiş tane mühür yüzüğü varmış. İki kardeşe sormuş: “Bunların ne olduğunu biliyor musunuz.”

“Bilmiyoruz.”

Bunun üzerine kadın: “Bu iğrenç cinin haberi olmadan benimle birlikte olan beş yüz yetmiş adamın mühür yüzükleri. Siz iki kardeş de bana mühür yüzüklerinizi verin.” demiş.

Yüzüklerini parmaklarından çıkarıp ona verdiklerinde kadın:

“Gerçek şu ki, bu cin beni düğün gecemde kaçırdı. Sonra beni bir sandığın içindeki tabuta koydu. Tabutu yedi tane sağlam çelik kilitle kilitledi ve beni öfkeli denizin dibine bıraktı. Sonra beni korumaya başladı ki iffetli ve namuslu kalayım. Güya benimle ilişkiye giren kimse hayatta kalmazmış. Ama ben istediğim kadar erkekle birlikte oldum. Bu sefil cin bilmiyor ki kader herhangi bir şekilde değiştirilemez ve gizlenemez. Bir kadın istediği şeyi istediği şekilde istediği erkekle yaşayabilir. Bir şiirde dediği gibi:

Ne güven kadınlara ne de itibar et sözlerine
Gül geç vaatlerine
İtibar etme kalplerine
Onların neşeleri de kederleri de
Bağlıdır şehvetlerine.
Yalan söylerler, inanma
“Seni seviyorum.” dediklerinde

Bu onların ihanetlerini gizleyiştir
Düzenbazlıktan vazgeçmezler.
Yusuf'a bak mesela
Mahvetmedi mi onu Züleyha?
Kovuldu Âdem cennetten.
Havva'nın yüzünden.
Görmüyor musun hâlâ
Kalplerinde eser yok iyilikten.

Diğer bir şiirde ise:

Suçlama kendini be adam!
Onlar sürükler seni sınırsız öfkelere
O kadar da suçlu değilsin
Gerçek bir âşık olursan zaten sana gelmez.
Eskilerden beri hep yaşadık biz bunları
Kendini kadınların hilelerinden ve cilvelerinden
Uzak tutan adamdır övgüyü hak eden.”

Bunu duyan kardeşler, hayretler içinde kalmışlar. Sonra kadın, cinin yanına gitmiş. Başını önceden olduğu gibi kucağına koymuş; yumuşak bir sesle:

“Şimdi yolunuza gidin ve kendinizi bu cinin fenalığından uzak tutun.” demiş.

Bunun üzerine Şah Şehriyar, kardeşine; “Tek galip Allah'tır ve ondan başka sığınılacak kimse yoktur. Bu kadınların fenalığından Rabb'ime sığınırım. Düşün ki kardeşim, bu güzel kadın, bizden çok daha kuvvetli bu cin ile beraber. Onun başına gelen şey bizimkinden çok daha kötü ki bu bizi teselli etmeye yeter. Şimdi ülkemize geri dönelim ve bir daha asla evlenmeyelim bu fena yaratıklarla ve onlara ne yapacağımızı gösterelim!” demiş ve yola çıkmışlar.

Üçüncü günün sabahında Şah Şehriyar'ın çadırına geri dönmüşler. Vezirleri, emirleri ve yüksek rütbeli idarecileri toplamışlar. Şah, valisine kaftanını vermiş ve derhâl şehre dönülmesi için emirler yağdırmış. Sonra şah, tahtına oturmuş ve iki kız babası olan vezirine:

“Sana karımı bulup öldürmeni emrediyorum çünkü o sözünü tutmadı ve bana sadakatsizlik etti.” demiş.

Bunun üzerine vezir, onu infaz yerine götürmüş ve kadını öldürmüş.

Şah Şehriyar mührünü eline alıp hareme gitmiş. Oradaki bütün cariyeleri ve memluk sevgililerini öldürmüş ve kendi kendine yemin etmiş: Evlendiği bütün kadınları zıfaf gecesinden sonra öldürecekmiş ki böylece kimse onun şerefini ayaklar altına almasın.

“Çünkü...” demiş. “Dünya üzerinde bir tane bile iffetli kadın yok ve olmayacak!”

Sonra Şahzaman, evine dönmek için izin istemiş. Bütün eşyalarını almış ve ülkesine ulaşınca kadar şahın görevlileri ona eşlik etmiş. Bu arada Şehriyar, vezirine, gece birlikte olacağı kızı getirmesini söylemiş. Vezir de çok güzel bir kızı, emirlerden birinin kızını, getirmiş. Şah geceleyin onunla birlikte olmuş ve sabah olduğunda vezirine kızın kafasını vurmasını emretmiş. Sultandan korkan vezir de kızı öldürmüş.

Bu şekilde üç yıl geçmiş. Şah her gece bir bakireyle evlenmiş ve onu ertesi sabah öldürtmüş; ta ki halk ona karşı ayaklanıp onu lanetleyene dek. İnsanlar Allah'ın onu ve hâkimiyetini yok etmesini diliyor, kadınlar şikâyet ediyor, anneler gözyaşı döküyor ve aileler, kızlarını alıp şehirden ayrılıyor. Böylece şehirde şahla birlikte olacak tek bir genç kız bile kalmamış.

Şah yine başvezirine -kadınları infaz etmekle görevli kişiye- kendisine her zamanki gibi bir bakire getirmesini emretmiş. Vezir, şahın istediği kadını aramış fakat bulamamış. Bunun üzerine şahın canını almasından endişe ederek geri dönmüş.

Vezirin iki kızı varmış: Şehrazat ve Dünyazat. Büyük kızı kitapları, tarihî metinleri, önceki şahların efsanelerini, eskilerin yaptıklarını okur incelemiş. Hatta bir söylentiye göre tarihle, antik devirlerle ve eski hükümdarlarla alakalı bin kitaplık bir koleksiyonu varmış. Şairlerin eserlerini okur ve onları kalpten hissedermiş. Felsefe, sanat ve çeşitli ilimleri bilirmiş. Oldukça hoş, kibar, akıllı ve keskin zekâlı; çok okumuş, iyi yetiştirilmiş bir kızmış. O gün babasına sormuş:

“Seni böyle kederlendiren ve endişelendiren şey nedir?” Ardından bu konuyla ilgili bir şiir okumuş:

“Acıları olanlara söyle,
Keder sürmez sonsuza dek
Neşe sabahı olmayan bir gece
Geçer dert tasa, etme merak.”

Bunun üzerine vezir, şahla yaşadığı her şeyi baştan sona kızına anlatmış.

Kızı: “Allah aşkına baba, daha ne kadar kadın öldürülecek? Sana iki tarafı da kurtaracak çözümün ne olduğunu söyleyeyim mi?” demiş.

“Söyle kızım.” demiş vezir.

“Beni Şah Şehriyar’la evlendir. Ya yaşarım ya da memleketin sağ kalan kızlarını ölümden kurtarırım!”

“Allah seni affetsin!” diye bağırması büyük bir öfke ile vezir: “Ah seni akılsız, kendini nasıl böyle bir tehlikeye atarsın? Ne cesaretle bana bu mantıksız ve aptalca şeyleri söylersin? Bil ki hayatı anlamaktan uzak olanlar yaşarlar talihsizliği ve sonunu düşünmeden hareket edene olur hayat düşman. Bir bahtsız adam der ki: ‘Hiçbir şey rahatımı, işgüzarlığım kadar bozmadı.’”

“Bırak bu hayırlı işi yapayım, isterse beni öldürsün. Diğerlerine kefarete olmak için ölmüş olurum.” diye araya girmiş Şehrazat.

“Ah evladım!” demiş vezir. “Hayatını böyle tehlikeye atmanın sana ne faydası var?”

“Ah baba, başıma ne gelirse gelsin bunu yapmalıyım.”

Vezir yine öfkelenmiş, kızını azarlamış ve ona sitemle: “Aslında eşek, öküz ve çiftçinin başına gelenlerin senin de başına gelmesinden korkarım.” demiş.

“Peki, ne gelmiş onların başına baba?” diye sormuş kız.

Bunun üzerine vezir; eşek, öküz ve çiftçinin hikâyesini anlatmaya başlamış:

“Bir zamanlar çok zengin ve bir sürü büyükbaş hayvanı olan bir çiftçi yaşarmış. Bu çiftçi karısı ve ailesi ile birlikte taşrada oturur, tarım ve rençperlik ile uğraşmış. Yüce Allah bu adama her türlü yaratığın ve kuşun dillerini anlama kabiliyetini ihsan etmiş. Fakat olur da bu yeteneğinden birine bahsederse ölümlü cezalandırılacaktı. Ölüm korkusundan bunu bir sır olarak saklamış. Bu adamın ahırında bir eşek bir de öküz kendi bölmelerinde yan yana durmuş.

Bir gün adam hizmetçileriyle ahırın yanında otururken öküzün eşeğe şunları söylediğini duymuş:

‘Selam ve esenlikler olsun sabahların efendisine ki sen rahatça dinlenip iyi bakılıyorsun. Kaldığın yer iyi temizleniyor. Senin üstüne biniyor, sana iyi bakıyorlar. Yemin elekten geçiyor ve taze kaynak suyu içiyorsun. Bense -talihsiz yaratık ben- sabahın köründe kaldırılıyorum. Boynuma saban ve boyunduruk diye bir şey bağlıyorlar ve ben, gün doğumundan gün batımına kadar toprağı sürmekten yoruluyorum, yapabileceğimden çok daha fazlasını yapmaya zorlanıyorum. Vücudum yorgunluktan yıprandığında, boynumdaki deri yüzüldüğünde, bacaklarım ağrıdan sızladığında ve gözlerim yaşlarla dolduğunda bile ancak geceden geceye dinlenebiliyorum. Beni ahıra kapatıp içine çamur karışmış fasulye ve saman veriyorlar yem olarak. Bütün gece çöpün ve pisliğin arasında yatıyorum. Sense temizlenmiş, süpürülmüş yerde her zaman rahat içinde yatıyorsun. Sadece efendinin işi olduğunda -ki nadiren oluyor- senin üstüne biniyor ve şehre gidip hemen dönüyor. Demek istediğim şu ki ben yorulup sıkıntı çekerken sen rahatsın ve dinleniyorsun. Ben uykusuzken sen

uyuyabiliyorsun. Ben açken sen karnını tıka basa doldurabiliyorsun. Beni hor görürlerken sana değer veriyorlar.’

Öküz konuşmasını bitirdiğinde eşek ona dönmüş ve: ‘Ah seni koca kafalı, zavallı! *Öküz, kafalı* diye boşuna dememişler. Ey öküz efendi sende bir gram akıl yok! Sen budalaların en budalasısın ve belli ki hiç nasihat dinlemiyorsun.

Bilge bir adamın dediğini duymamışsın:

Başkaları için katlanıyorum dertlere, çilelere
Onlar zevküsefa sürerken ben tüketiyorum kendimi
Adam ki karartır yüzünü güneşte
Ağartmak için başkalarının elbiselerini.

Ama sen aptal, efendi için çalışıp didiniyorsun. Kendini başkasının rahatı için yorup hırpalamaya, harap etmeye hazırsın. Şu sözü hiç duymadın mı? *Kişinin faydası da zararı da kendine.* Sabah ezanında çalışmaya başlayıp gün batımında dönüyorsun. Gün boyunca her türlü sıkıntıya, dayağa ve hakarete maruz kalıyorsun. Şimdi beni dinle öküz efendi! Kokan yemliği boynuna bağladıklarında yere çök, tepinmeye başla, onları boynuzla ve böğür. Önüne yem koyduklarında iştahla ye, koca karnını doyur. Eğer tavsiyemi dinlersen benimkinden bile daha rahat bir hayatın olur. Tarlaya gittiğin zaman boynuna boyunduruk denilen şeyi bağladıklarında yere çök, seni dövmeye başlasalar bile kalkma. Kalksan da tekrar yat. Eve geldiğinde önüne o fasulyelerden koyarlarsa geri çekil, sadece kokla, tadına bile bakma, yalnızca samanla idare et. Sonra hastalanmışsın gibi yap. Bir gün, iki gün, hatta üç gün boyunca bunu yapmaya devam et. Böylece çalışıp didinmekten kurtulursun.’

Bu sözleri duyan öküz, eşeğin arkadaşı olduğunu düşünmüş ve ‘Nasihatin çok doğru.’ diyerek ona teşekkür etmiş. Bütün hayırlarının onun üzerine olmasını diledikten sonra şöyle haykırmış: ‘Sen ki hatalarımı görmemi ve uyanmamı sağladın. Teşekkür ederim.’

Meğer eşekle öküz kendi aralarında böyle konuşurken çiftçi onları kapı aralığından dinliyormuş. Ertesi gün öküzü götürmüş, boynuna sabanı asmışlar, her zamanki gibi çalışmaya zorlamışlar. Ama öküz, eşeğin tavsiyesi üzerine çalışmaktan kaçınmış ve sabanı süren işçi onu dövmeye başlayınca boyunduruğu kırıp kaçmış. Fakat adam onu yakalamış ve öldüresiye kırbaçlamış. Buna rağmen öküz kıpırdamamış ve akşama kadar yerde yatmaya devam etmiş. Sonra işçi onu götürüp ahıra bağlamış. Fakat öküz yemini yememiş; tıpkı sabahleyin yaptığı gibi... Tepinmemiş, ayağını yere vurmamış, boynuz atmamış ya da böğürmemiş. Dolayısıyla adam da meraklanmış. Öküze fasulyeleri ve samanı getirmiş. Fakat öküz sadece koklamış, sonra yatmış, yemden olabildiğince uzak durmuş ve bütün gece âdeta oruç tutarcasına aç kalmış.

Ertesi gün işçi gelip yemliğin fasulyelerle dolu olduğunu, samanın yenmediğini ve öküzün ayaklarını yayıp şişmiş karnıyla çok kötü bir hâlde yattığını görünce onun için endişelenmiş ve kendi kendine şöyle demiş: *Allah biliyor ki bu hayvan mutlaka hastalandı ve diin bu sebepten tarlayı sürmedi.*

Sonra çiftçinin yanına gitmiş ve olanları anlatmış: ‘Ah efendim! Öküz hasta, dün gece de bu sabah da yemini yemedi.’

Çiftçi, eşek ile öküz arasındaki konuşmaya kulak misafiri olduğu için ne olduğunu anlamış ve: ‘Alçak eşeği al, boyunduruğu boynuna geçir, sabanı da bağla ve öküzün işini ona yaptır.’ demiş.

Bunun üzerine işçi, eşeği götürmüş ve gün boyunca öküzün işini ona yaptırmış. Yorgun düştüğünde, kaburgaları ağrıyana dek ona çöp yedirmiş. Eşeğin yan tarafı çökmüş ve boyunduruktan boynunun derisi yüzülmüş, akşam eve bacaklarını zorlukla sürüyerek dönmüş. Öküz ise gün boyu uzanıp yatmış, büyük bir iştahla yemini yemiş ve güzel tavsiyesi için eşeğe, başına ne geldiğini bilmeden hayır duaları etmiş.

Gece olup da eşek ahıra döndüğünde öküz ayağa kalkmış, saygıyla onun önünde durmuş ve: ‘Bütün güzellikler seninle olsun akıllı arkadaşım. Sayende gün boyu dinlendim ve yemeğimi huzur ve sükûnetle yedim.’ demiş.

Fakat eşek öfkesinden, yürek yangınından, yorgunluğundan ve yediği dayanın acısından cevap bile vermemiş. Pişmanlıkların en büyüğünü yaşıyormuş. Kendi kendine şöyle demiş:

Bu, benim başıma iyi bir tavsiye verdiğim için geldi. Huzur ve neşe içinde iken işgüzarlığım başıma bela oldu. Fakat kendi değerimin ve asaletimin farkındayım. Şairin de dediği gibi:

Solar mı reyhanın güzel rengi
Börtü böceğin üzerinde yürümesiyle
Örümceğin olsa bile evi
Düşer mi güzel reyhanın asaletine gölge
Bilirim, vardır deniz kabuğunun değeri,
Kirlenir mi güzel inci düşse bile yere?

Şimdi biraz düşünmeli ve bir oyun oynayıp durumu eski hâline döndürmeliyim. Yoksa bu gidişle öleceğim!

Öküz ona teşekkür edip dualar ederken yorgun bir hâlde yemliğine gitmiş.”

“Ah kızım!” demiş vezir. “Aklının kıtlığı seni öldürecek, otur oturduğun yerde! Hiçbir şey söyleme ve kendini tehlikeye atma. Allah biliyor ki sana bunu sevgimden ve senin için endişelendiğimden söylüyorum.”

“Babacığım!” diye cevap vermiş kızı. “Şahla evlenmeliyim.”

Vezir de şöyle cevap vermiş: “Bunu yapma!”

“Gerçekten de bunu yapacağım.”

“Eğer sessiz olmaz ve rahat durmazsan çiftçinin karısına yaptığımı sana yapacağım.”

“Ne yapmış ki?”

“Öyleyse anlatayım.” demiş vezir.

“Eşeğin dönüşünden sonra çiftçi, karısı ve ailesi ile birlikte terasa çıkmış. Ayın dolunay olduğu ve ışığının her yeri aydınlattığı bir geceymiş. Teras, ahıra bakıyormuş. Çocukları etrafında oynarken çiftçi, hayvanları dinliyormuş. eşeğin öküze şunları söylediğini duymuş:

‘Anlat bakalım değerli dostum. Yarın ne yapmayı planlıyorsun.’

‘Yapacağım şey, tavsiyene uymak sevgili kardeşim, aslına bakarsan tavsiyen oldukça güzeldi, bana yatma ve dinlenme fırsatı verdi. Artık bunu yapmaktan bir saniye bile vazgeçmem. Bundan sonra bana yemeğimi getirdiklerinde yemeyeceğim, karnımı şişirip hasta taklidi yapacağım.’

Eşek kafasını sallamış ve: ‘Dikkat et öküzlerin öküzü.’ demiş.

‘Neden?’ demiş öküz.

Eşek: ‘Bil ki ben sana en iyi tavsiyeyi veriyorum. Sahibimizin işçisine şöyle dediğini duydum: *Eğer öküz sabahleyin yerinden kalkıp işini yapmaz, yeminden yemezse onu kesmek üzere kasaba götür. Etini fakir fukaraya dağıt. Derisinden de kıyafet yaptır. Şimdi senin için korkuyorum. Başına bir şey gelmeden tavsiyemi dinle. Sana yemini getirdiklerinde yemezlik etme, ayağa kalk, böğür ve tepin, efendimiz seni katletmeye kararlı. Allah yardımcın olur umarım.*’ diye cevap vermiş.

Bunun üzerine öküz ayağa kalkmış, böğürmeye başlayıp eşeğe teşekkür ettikten sonra: ‘Yarın seve seve onlarla gideceğim.’ demiş ve bir kerede bütün yemini yemiş, hatta yemliği bile yalamış (Bütün bunlar olurken efendileri konuşmalarını dinliyormuş.).

Ertesi gün çiftçi ve karısı, ahıra gitmiş ve oturmuşlar. Sonra işçi, öküzü almaya gelmiş. Sahibini gören öküz, kuyruğunu sallıyormuş. Bunu gören çiftçi öyle gülmüş öyle gülmüş ki sırtüstü yere düşmüş. Karısı sormuş:

‘Seni böylesine güldüren şey nedir?’

‘Ne olduğunu söylersem öleceğim gizli bir şeye gülüyorum.’

‘Ölümüne neden olacak olsa bile gülmenin sebebini bana söylemelisin.’

‘Ölmekten korktuğumdan hayvanların ve kuşların aralarında ne konuştuklarını söyleyemem.’

Bunun üzerine kadın: ‘Allah biliyor ki yalan söylüyorsun. Biliyorum, bana gülüyorsun ve şimdi niyeyse gülme sebebini benden saklıyorsun ama Allah hakkı için eğer bana sebebini söylemezsen senden boşanacağım. Seni terk edip gideceğim.’ demiş ve oturup ağlamaya başlamış.

Çiftçi: ‘Yazıklar olsun sana! Neden ağlıyorsun? Allah aşkına bu konuşmayı kes ve bana daha fazla soru sorma!’ diye cevap vermiş.

‘Bana kahkahalarının sebebini söylemelisin.’

‘Şu kadarını bil ki Allah’a, bana hayvanların ve kuşların dillerini anlamayı nasip etmesi için dua ettim ve ölsem bile ne söylediklerini açıklamayacağıma yemin ettim.’

‘Buna rağmen...’ demiş kadın. ‘Eşekle öküz arasında geçenleri bana anlat. Yoksa ölmekle iyi edersin!’ Ve ısrar etmeye devam etmiş ta ki adam yorulup çıldırıncaya kadar. Sonunda adam şöyle demiş:

‘Babanı, anneni, çocuklarımızı, akrabalarımızı ve komşularımızı çağır.’

Kadın adamın dediğini yapmış. Adam da kadıyla görüşmüş ki vasiyetini hazırlayabilsin. Zavallı çiftçi ölmeyi göze almış çünkü karısına büyük bir aşkla bağlıymış. Karısı, amcasının kızı, çocuklarının annesi olan kadın... Onunla yüz yirmi senelik bir hayatı birlikte yaşamış. Bütün aile ve komşular toplandıktan sonra çiftçi:

‘Tuhaf bir sır saklıyorum. Öyle bir sır ki bir kişiye bile söylersem ölü bir adam olacağım.’ demiş ve herkesin önünde kadına şunları söylemiş:

‘Allah seni ıslah etsin! Seni günaha sokan bu inadı bırak. Bu inadı bırak ki kocan, çocuklarının babası ölmesin!’ Fakat kadın:

‘Bana ne olduğunu söyleyinceye kadar vazgeçmeyeceğim. Hayatın pahasına olsa da.’ demiş.

Böylece kadını zorlamaktan vazgeçmişler. Bunun üzerine çiftçi gusül abdesti almak üzere abdesthaneye yönelmiş. Abdestini aldıktan sonra sırrını açıklayıp ölümü beklemeye karar vermiş.

Hikâye şöyle devam ediyor kızım: Çiftçinin kümeslerinden birinde elli tavuk ve bir horoz varmış. Sevdiklerine veda etmeye hazırlanırken köpeklerinden birinin kendi dilinde horoza seslendiğini duymuş (Horoza bu sırada kanatlarını çırpıyor, şehvetle ötüyor, bir tavuktan diğerine koşuyor, sırayla hepsiyle çiftleşiyormuş.).

‘Ey horoz! Aklın ne kadar kıt! Yaptığın şey ne kadar hâyâsız! Seni yetiştirene yazıklar olsun. Böyle bir günde yaptıklarından utanmıyor musun?’

‘Bugün ne oldu ki?’ diye sormuş horoz.

Köpek cevap vermiş:

‘Efendimizin bugün kendini ölüme hazırladığını bilmiyor muydun? Karısı onu kendisine Allah tarafından ihsan edilen sırrı ifşa etmeye zorluyor. Sırrını açıkladığı anda kesinlikle ölecek. Biz köpekler yas tutuyoruz ama sen kanatlarını çırpıyor, gürültüyle ötüyor ve bir tavuktan diğerine koşuyorsun. Şimdi eğlenmenin ve sefa sürmenin zamanı mı? Hiç kendinden utanmıyor musun?’

‘O zaman Allah biliyor ya...’ demiş horoz. ‘Bizim efendimiz akıllı kıt ve mantık fukarası bir adam. Eğer bir tek karısıyla ilgili meselelerini bile çözemiyorsa yaşamayı zaten hak etmiyor. Benim elli tane hatunum var. Birini memnun edip ötekini kışkırtıyor, birini doyurup diğerini aç bırakıyorum. İyi idarem sayesinde hepsi kontrolüm altında. Akıllı ve âlim geçinen efendimiz ise bir tane olan karısına bile hükmetmeyi beceremiyor.’

Köpek, horoza sormuş:

‘Peki o zaman sence efendimiz başına gelen şeyi düzeltmek için ne yapmalı?’

‘Derhâl yerinden kalkmalı.’ diye cevaplamış horoz. ‘Şuradaki dut ağacından biraz dal toplayıp karısına esaslı bir dayak atmalı. Ta ki kadın: *Ah efendim, pişmanım! Yaşadığım müddetçe sana asla soru sormayacağım*, deyinceye kadar. Sonra onu esaslı bir şekilde bir kez daha dövmeli. Ancak bunu yaptıktan sonra tasasız bir şekilde uyuyup hayatından zevk alabilir; ama bizim bu efendimizde bir gram akıl yok!’ ”

‘Şimdi kızım Şehrazat...’ diye devam etmiş vezir. ‘O adamın karısına yaptığını yapacağım sana.’

“Ne yapmış ki?”

“Çiftçi, horozun köpeğe söylediği bu zeki sözleri duyunca karısının odasına gitmek üzere derhâl ayağa kalkmış. Dut ağacından bir dal kesip karısının odasına sakladıktan sonra onu çağırmış: ‘Yatak odasına gel! Kimse görmeden sana sırrımı söyleyip öleceğim.’ Kadın odaya girince kapıyı kilitlemiş ve ona sağlam bir dayak atmaya başlamış. Sirtına, omuzlarına, kaburgalarına ve kollarına vururken şöyle diyormuş: ‘Bir daha bana, üzerine vazife olmayan sorular soracak mısın?’ Kadın kendini kaybedinceye dek vurmaya devam etmiş. Bu arada kadın ağlıyor: ‘Allah biliyor ki sana sorular sorduğum için çok pişmanım. İnan ki çok pişmanım.’ Sonra kadın, kocasının elini ve ayağını öpmüş. Adam kendisine itaat etmeye başlayan karısını odadan çıkarmış. Kadının ailesi ve komşuları sevinmiş. Bütün matem ve keder yerini neşe ve memnuniyete bırakmış. Ailesini yola getirmeyi horozdan öğrenen çiftçi, ölümüne kadar karısıyla birlikte çok mutlu bir hayat sürmüştü.”

“Ve sen kızım...” diye devam etmiş vezir. “Eğer sen bu işten vazgeçmezsen çiftçinin karısına yaptığını sana yapacağım.”

Kız kararlılıkla: “Asla vazgeçmeyeceğim. Ah baba, bu hikâyeyi beni yıldırılmaz! Bu konuşmaları bırak. Onunla sana rağmen evleneceğim. Öncelikle tek başıma şahın yanına gidip şöyle diyeceğim: ‘Babamdan beni sizinle evlendirmesini istedim fakat o reddetti. Efendisini memnun etmeyi becerememesi sizi de benim gibi öfkeli kılacaktır.’” demiş.

“Bunu gerçekten yapar mısın?”

“Evet!”

Bunun üzerine vezir, ağlamaktan, uğraşmaktan, kızını ikna edip vazgeçirmeye çalışmaktan yorgun düşmüş bir hâlde şahın huzuruna çıkmış. Allah’ın inayetini dileyip yeri öptükten sonra kızıyla arasında geçen tartışmayı başından sonuna kadar anlatmış ve o gece onu kendisine getirmek istediğini söylemiş. Büyük bir hayrete düşen şah, vezirin kızı için bir istisna yapmak istemiş ve:

“Ah benim sadık yardımcım! Böyle bir şey nasıl olabilir? Biliyorsun ki yerlerin ve göklerin sahibi adına yemin ettim. Bu gece onunla beraber olduktan sonra sabahleyin sana şunu söyleyeceğim: ‘Onu götür ve öldür!’ Eğer sen öldürmezsen onu ben öldüreceğim.” demiş.

“Allah zaferinizi daim, ömrünüzü uzun etsin, ey zamanın şahı!” diye cevap vermiş vezir. “Bu konuda çok kararlı olan kendisi. Ben ona söylemem gereken her şeyi söyledim. Fakat o beni dinlemedi ve bu geceyi sizinle birlikte geçirmek istedi.”

Bunu üzerine Şehriyar büyük bir neşeyle: “Pekâlâ o zaman, onu hazırla ve bu gece bana getir.” demiş.

Vezir kızının yanına dönmüş ve şahın emrini ileterek: “Allah seni kaybedecek olan babanın yardımcısı olsun!” demiş.

Fakat Şehrazat büyük bir sevinç duyarak hazırlanmış ve küçük kardeşi Dünyazat’a:

“Şimdi sana söyleyeceklerimi iyi dinle! Şahın yanına gittiğimde seni çağıracağım. Yanıma gelip onun benimle birlikte olduğunu gördüğün zaman şöyle diyeceksin: ‘Ablacığım! Uyuma ve bana bir masal anlat! Güzel ve ilginç bir masal olsun ki şöyle güzel bir uyku çekip öyle kalkalım.’ Ben de sana, Allah’ın izniyle, kurtuluşumuz olacak bir masal anlatacağım. Umarım bu masal, şahın bu korkunç alışkanlığını değiştirir.” demiş.

Dünyazat, ablasının isteğini yerine getireceğine dair söz vermiş.

Gece olduğunda babaları, yani vezir, Şehrazat’ı, şaha getirmiş.

Gördüğünden memnun olan şah: “İhtiyacım olanı bana getirdin mi?” demiş.

Vezir: “Getirdim.” diye cevap vermiş.

Şah, birlikte olmak için yatağa götürdüğünde kız ağlamaya başlamış. Bunun üzerine şah: “Seni üzen nedir?” diye sormuş.

“Ey zamanın şahı! Benim küçük bir kız kardeşim var. Şafak sökmeden önce son bir kez de olsa onu görmek istiyorum.”

Şah emir vermiş ve kardeşini getirtmiş. Dünyazat hükümdarın huzuruna gelerek yeri öpmüş. Şah koltuğun ucuna oturmasına izin vermiş. Gelinle birlikte olduktan sonra üçü de uykuya dalmış. Fakat gece olduğunda Şehrazat uyanmış ve kardeşi Dünyazat’a işaret etmiş. Genç kız oturmuş ve “Allah senin yardımcın olsun kardeşim. Gecenin geri kalanını geçirebileceğimiz güzel ve ilginç bir masal anlat bize.” demiş.

“Memnuniyetle.” diye cevap vermiş Şehrazat. “Tabii yüce şahımız müsaade ederse...”

“Anlat bakalım.” demiş yorgun ve uykusuz düşmüş şah. Değişik bir masal dinleme fikri onu heyecanlandırmış.

Böylece, Şehrazat’ın birbirinden ilginç masallar anlatacağı geceler “Tüccar ile Cinin Masalı” ile başlamış.

Tüccar ile Cinin Masalı

Derler ki...

Bir zamanlar ülkenin birinde çok zengin, önemli bir tüccar yaşamış. Bu tüccarın farklı şehirlerde işleri olurmuş. Bir gün atına atlamış ve çeşitli şehirlerde ticaret yapmak üzere yola çıkmış. Sıcaktan bunalınca civardaki bir ağacın altına oturmuş. Heybesinden bir parça bayat ekmek ile birkaç tane kuru hurma çıkarıp orucunu açmış. Hurmaları bitirdiğinde çekirdekleri hızla etrafa savurmaya başlamış. Çekirdekler yere düşer düşmez ortaya bir cin çıkmış. Bu iri cüsseli yaratık, elindeki kılıcı savurarak tüccara yaklaşmış ve:

“Ayağa kalk! Seni öldüreceğim. Tıpkı senin benim oğlumu öldürdüğün gibi.” demiş.

Tüccar sormuş: “Ben senin oğlunu nasıl öldürdüm?”

“Hurmaları yiyip çekirdeklerini fırlattığında çekirdekler tam o sırada yürüyen oğluma çarptı. Oğlum hemen can verdi.”

Tüccar yalvarmaya başlamış: “Allah’tan geldik yine Allah’a döneceğiz. Tek galip Allah’tır ve dönüşümüz yine onadır. Eğer oğlunu öldürdüysem kazara oldu. Yalvarırım beni affet!”

Cin cevap vermiş: “Faydası yok! Seni öldüreceğim.”

Bunun üzerine tüccarı sürükledikten sonra toprağa fırlatmış.

Tam kılıcını çekip ona vuracaktı ki tüccar ağlamaya başlamış:

“Derdimi Allah’a havale ediyorum!” demiş ve şu dizeleri okumuş:

Zaman ikiye bölünmüştür: Huzur zamanı ve dert zamanı
Hayat da ikiye bölünmüştür: Zevk zamanı ve acı zamanı
Görmüyor musun kasırgaları?
Her şeyi süpüren şiddetli fırtınaları...
Ormanları, depremin felaketinden kim kurtarır?
Toprak kaç tane ağaç yeşerttir?
Ama içlerinde sadece meyve vereni taşlarlar
Cesetler vurur karaya görmez misin?
Ama inciler saklanır ta en derinlerinde denizin
Göklerde sayısız yıldızlar var
Fakat hiçbiri ne güneşin ne ayın önünü kapar
Başarılıysan yanındalar, iyiyse seninleler
Kaderin değişip acı çektiğinde yerlerinde yellere eser.
Geceler seni güvende tutar, güven sana huzur verir
Bil ki mutluluk ve huzur çile cinsinin dişisi ve erkeğidir.

Tüccar şiiri okumayı kestiğinde cin: “Kısa kes! Allah hakkı için seni öldürmek zorundayım.” demiş.

“Bilmelisin ki cin efendi, bir sürü borcum, büyük bir servetim, çocuklarım, bir karım ve emanetlerim var. Bana izin ver ki borçlarımı ödeyeyim, emanetleri sahiplerine teslim edip yeni yılın başında geri döneyim. Allah şahidim olsun ki geri döneceğim. Sonra bana istediğini yaparsın. Allah biliyor ki doğru söylüyorum.”

Cin, adamın sözüne inanmış ve gitmesine izin vermiş. Böylece adam şehrine dönmüş, işlerini halletmiş, emanetleri teslim etmiş, karısına ve çocuklarına başına geleni anlattıktan sonra bir vasi tayin etmiş ve yıl sonuna kadar onlarla birlikte kalmış. Sonra ölmeden önce kendini arındırmak

için gusül abdesti alıp kefenini hazırladıktan sonra arkadaşlarına, komşularına ve çocuklarına veda edip kendi rızasıyla yola çıkmış. Herkes onun ardından feryat figan ağlamaya, kendini hırpalamaya başlamış. Fakat o, cinle karşılaştığı bahçeye varıncaya dek yol almış. Tam yeni yılın başında oraya varmış.

Başına gelenlere oturmuş ağlarken bir de ne görsün? İhtiyar bir adam, zincire vurulmuş bir ceylanı sürükleyerek getiriyor. Adam tüccarı selamlayıp ona uzun ömürler dileyerek:

“Kötü ruhların meskeni olan böyle bir yerde ne diye yalnız başına oturursun?” demiş.

Tüccar, cin ile yaşadıklarını ceylanın sahibi olan adama anlatmış. İhtiyar adam hayretler içinde kalarak:

“Ah kardeşim! Allah yardımcın olsun! Senin imanın büyük bir iman. Hikâyen de oldukça ilginç. İbret almak isteyenler için ibretlik bir olay...” demiş ve sonra devam etmiş:

“Ah kardeşim! Allah hakkı için bu cinle aranda geçenleri görmeden bir yere gitmeyeceğim.”

Oturup konuşmaya devam ederlerken tüccar birden içinde büyük bir korku duymuş ve tesellisi zor bir üzüntüye kapılıp ümitsizliğe düşmüş. Bu sırada ceylanın sahibi yanında oturuyormuş. Tam o sırada ikinci bir ihtiyar adam yanlarına yaklaşmış. Yanında iki tane siyah tazı varmış. Diğer yaşlı adam onlara selam verdikten sonra:

“Burada, cinin mekânında oturmanızın sebebi nedir?” demiş.

Bunun üzerine adama hikâyeyi baştan sona anlatmaya başlamışlar. O sırada üçüncü bir ihtiyar adam ortaya çıkmış. Üçüncü ihtiyar adamın yanında ise kızıl renkli bir katır varmış. Adam onları selamlamış ve orada oturmalarının sebebini sormuş. Onlar da beyhude yere hikâyeyi bir kez daha anlatmışlar. Üçüncü ihtiyar da onlara katılmış. Tam bu sırada bir toz bulutu onlara doğru ilerlemeye başlamış. Bulutun ortasında koca bir yaratık varmış. Sonra içinden elinde kılıç taşıyan bir cin çıkmış. Gözleri öfkeden kıvılcımlar saçıyormuş. Adamların yanına gitmiş ve tüccarı aralarından çekerek:

“Ayağa kalk da seni öldüreyim! Tıpkı senin oğlumu öldürdüğün gibi!..” demiş.

Tüccar feryat figan ağlamaya başlamış. Üç ihtiyar adam da onun için iç çekip gözyaşı dökmüşler.

Sonra birinci ihtiyar adam -ceylanın sahibi- ortaya çıkıp cine:

“Ey cinlerin hükümdarı! Sana ceylanla benim hikâyemi anlatayım. Eğer hikâyemi ilginç bulursan tüccarın kanının üçte birini bana bağışlar mısın?” demiş.

Cin cevap vermiş: “Eğer hikâyeyi ilginç bulursam bunun kanının üçte birini sana bağışlarım.”

Böylece ihtiyar adam hikâyesini anlatmaya başlamış.

BIRINCI İHTİYARIN HİKÂYESİ

“Şöyle ki ey cin, bu ceylan, amcamın kızıdır. Benim canımdan ve benim kanımdan... Genç bir kızken onunla evlendim ve otuz yıla yakın birlikte yaşadık. Fakat o bana bir çocuk veremedi. Ben de kendime bir cariyeye aldım. Bu cariyeye de bana nur topu gibi bir erkek çocuğu doğurdu. Gözleri parlak, kaşları düzgün, bütün uzuvları yerli yerindeydi. Yavaş yavaş büyümeye ve uzamaya başladı. On beş yaşında bir delikanlı olduğunda işlerim için farklı şehirlere gitmek zorunda kaldım. Amcamın kızı -bu ceylan- küçüklüğünden beri büyücülük ve sihirbazlık bilir, ustalıkla yaparmış. Böylece oğlumu buzağı, cariyemi -annesini- de ineğe çevirip çobana teslim etmiş.

Uzun bir süre sonra yolculuktan dönüp oğlumu ve annesini sorduğumda bana: ‘Köle kız öldü, oğlunsa kaçtı. Nereye gittiğini bilmiyorum.’ dedi.

Böylece bir yıl boyunca kalbim yaşlı, gözlerim yaşlı kaldım; ta ki Kurban Bayramı gelinceye kadar. Sonra çobanı gönderdim ve bana semiz bir inek getirmesini söyledim. O da bana bu ceylanın büyüleyerek ineğe dönüştürdüğü cariyeyi getirdi. Elbisemin kolunu kıvrıp bir bıçak aldım ve ineği kesmeye davrandım ki gürültüyle böğürmeye ve acı acı gözyaşları dökmeye başladı. Bu durum beni hayrete düşürdü ve bir merhamet duygusu benliğimi sardı. Elimi geri çektim ve çobana:

‘Bunu götür, başkasını getir.’ dedim.

O zaman amcamın kızı bağırdı: ‘Bunu kes, bundan daha iyisini ya da semizini bulamazsın.’

Bir kez daha onu kurban etmeye yeltendiğimde yine böğürmeye başladı. Ben merhametle geri çekildim ve çobana onu kesip derisini yüzmesini söyledim. Çoban onu kesti ve derisini yüzdü. Fakat içinden et ya da yağ çıkmadı. Sadece deri ve kemik vardı. Bunun üzerine pişman oldum.

Sonra onu çobana verdim ve: ‘Bana semiz bir buzağı getir.’ dedim.

O da bana büyülenerek buzağıya dönüştürülmüş oğlumu getirdi. Buzağı beni görür görmez bağlı olduğu ipi kopardı ve bana doğru koştu. Sırnaşmaya ve acıyla gözyaşı dökmeye başladı. Ben de ona acıdım ve çobana:

‘Bana bir inek getir ve bu buzağıyı gönder.’ dedim.

Bunun üzerine amcamın kızı tekrar bağırdı: ‘Bu buzağıyı kesmelisin. Bugün mübarek bir gün. Ayrıca buzağılarımız arasında bundan daha semizi ya da iyisi yok.’

Bense: ‘Senin söylediğin üzere katlettiğim ineğin hâline bak. Nasıl hüsrana uğradığımızı, onu katletmenin bize hiçbir fayda sağlamadığını görmüyor musun? Ayrıca onu kestirdiğim için büyük bir pişmanlık duyuyorum. Bu sefer seni dinlemeyeceğim.’ dedim.

O: ‘Merhametlilerin en merhametlisi yüce Allah adına onu bu mübarek günde kurban etmelisin. Eğer onu öldürecek kadar adam değilsen ben de senin karın değilim!’ dedi.

Buzağıyı kurban etmeye teşebbüs ettiğim zaman ağladığını görmek kalbimi yumuşattı ve çobana: ‘Bu danayı götür ve kendi sürünün arasına kat!’ dedim.”

Cin, ihtiyarın bu tuhaf hikâyesini hayretle dinledi. Ceylanın sahibi devam etti:

“Ey cinlerin efendisi! Bunu gören amcamın kızı: ‘Bu buzağıyı benim için kes, muhakkak ki bu semiz bir buzağı.’ dedi.

Fakat ben çobana, onu götürmesini emrettim. O da alıp evine doğru yürümeye başladı. Ertesi gün evimde otururken birden çobanı karşımda gördüm.

Bana: ‘Efendim, size çok mutluluk verici bir haberim var. Umarım bu güzel havadis için bana bir hediye verirsiniz.’ dedi.

Ben de bunun üzerine: ‘Anlat bakalım.’ dedim.

Şöyle devam etti: ‘Efendim, benim bir kızım var, küçüken bizimle yaşayan yaşlı bir kadından büyü yapmayı öğrendi. Dün siz bana buzağıyı verdikten sonra evime gittim. Kızım buzağıya baktı, yüzünü peçeyle kapattı ve kahkahalarla gülmeye başladı. Sonra şöyle dedi:’

Ah babacığım, iffetim senin için o kadar değersiz mi ki eve yabancı bir erkek getiriyorsun?

Ona sordum: *Bu yabancı adam nerede ve sen neden bir yandan ağlıyor, diğer yandan gülüyorsun?* Şöyle cevap verdi:

Aslına bakarsan getirdiğin bu buzağı, efendimizin oğlu; fakat üvey annesi tarafından büyülenmiş. Tıpkı annesinin büyülediği gibi... Gülmemin sebebi bu. Ağlamamın sebebine gelince; babası annesini bilmeden doğramış.

Sonra büyük bir hayret içinde kaldım ve bu hikâyeyi gelip size anlatabilmek için sabahı zor ettim.'

Bu sözler üzerine onunla birlikte gittim. Mutluluktan âdeta sarhoş olmuştum. Evine gittiğimde beni kızı karşıladı, elimi öptü. Tam o sırada buzağı, önceden olduğu gibi gelip sırnaşmaya başladı.

Çobanın kızına: 'Bu buzağı hakkında söylediklerin doğru mu?' diye sordum.

'Evet efendim. O sizin oğlunuz. Sizin kanınızdan, sizin canınızdan.'

Bunun üzerine sevinerek: 'Ah hanım kızım! Eğer onu tekrar insana dönüştürürsen bütün malım, mülküm, hayvanlarım babanıdır.' dedim.

Gülümsedi ve: 'Ah efendim, benim malda mülkte gözüm yok, istemem. Fakat iki şartım var: Birincisi beni oğlunla evlendirmen, ikincisi oğlunu bu hâle getiren kişiyi büyüleyip hapsetmeme izin vermen. Yoksa onun fenalığından ve kötülüğünden korunamam.' dedi.

Çobanın kızının sözlerini duyduğum zaman ona dedim ki:

'İstediklerinle beraber bütün hayvan sürüleri ve ev babana aittir. Amcamın kızına gelince; onun da kanı sana caizdir.'

Ben konuşmamı bitirdikten sonra kız eline bir bardak aldı. İçine su doldurdu ve bir dua okudu:

'Eğer yüce Allah seni böylesine güzel bir buzağı olarak yarattıysa olduğun gibi kal, fakat eğer büyülediysen Rahman ve Rahim olan Allah'ın izniyle ve rızasıyla eski hâline dön.' Ve o anda buzağı, genç bir adama dönüştü.

Sonra oğlumun boynuna sarıldım, ona: 'Allah rızası için amcamın kızının sana ve annene ne yaptığını söyle!' dedim. O da bana onunla aralarında geçenleri anlattı. Ben ise: 'Allah seni yeniden insana dönüştürerek sana büyük bir lütufta bulundu. Artık olman gerektiği gibisin.' dedim.

Sonra cin efendi, çobanın kızını oğlumla evlendirdim. Gelinim, şunları söyleyerek karımı işte bu gördüğün ceylana dönüştürdü: 'Onun şekli güzel olsun ve hiçbir şekilde tiksindirici olmasın.'

Sonra genç kız, uzunca bir süre gece gündüz bizimle kaldı. Fakat bir zaman sonra Yaradan onu yanına aldı. Karısı vefat edince oğlum, Hint diyarlarına gitmek üzere yola çıktı. Senin oğlunu öldüren bu adamın şehrine bile gitti. Ben de bu ceylanla, oğlumdan bir haber alırım umuduyla şehir şehir dolaşıyordum. Ta ki kader beni tüccarı oturup ağlarken gördüğüm bu şehre sürükleyinceye dek. Benim hikâyem işte bu."

Cin: "Bu hikâye hakikaten de ilginç, bu sebepten adamın kanının üçte birini sana bağışlıyorum." demiş.

Bunun üzerine ikinci ihtiyar adam, iki tazımın sahibi, ortaya çıkıp:

"Ey cin, sana bu iki tazıyla aramda geçenleri anlatayım. Eğer benim hikâyemi duyduğun hikâyeden daha ilginç ve daha hayret verici bulursan adamın kanının üçte birini bana bağışlar mısın?" demiş.

Cin şöyle cevap vermiş: "Söz veriyorum, eğer senin maceran bu hikâyeden daha ilginç ve hayret verici ise adamın kanının üçte birini sana bağışlayacağım."

Bunun üzerine ikinci ihtiyar da hikâyesini anlatmaya başlamış.

Şafak söktüğü için Şehrazat burada masalını sonlandırmak zorunda kalmış.

Bunun üzerine kardeşi: "Ablacığım ne heyecanlı ne güzel bir masal anlatıyorsun!" deyince Şehrazat gülümseyerek:

"Şayet hükümdarımız yarın akşama dek beni sağ bırakırlarsa yarın akşam bu masalın daha heyecanlı olan devamını anlatırım." diye cevap vermiş. Bunun üzerine Şah Şehriyar kendi kendine *Masalın sonunu dinlemeden bu kızı öldürtmeyeyim*, diyerek kızı cellatlara teslim etmemiş.

Ertesi akşam yemekten sonra Dünyazat, ablasına: “Ablacığım dün akşam yarıda bıraktığın ‘Tüccar ile Cinin Masalı’ nı tamamlar mısın?” demiş.

“Hükümdar efendimiz izin verirlerse tabii ki!”

Masalın sonunu merak eden hükümdar, “Anlat, seni dinliyoruz.” demiş ve Şehrazat bunun üzerine ikinci ihtiyarın hikâyesini anlatmaya başlamış.

İKİNCİ İHTİYARIN HİKÂYESİ

“Benim hikâyem şöyle cinlerin efendisi: Bu iki tazı benim erkek kardeşlerim olur. Babamız öldüğünde bize üç bin altın miras bıraktı. Kendi payımla ben bir dükkân açtım ve ticaretle meşgul olmaya başladım. Kardeşlerim de benim gibi birer dükkân açtılar. Kısa bir süre sonra büyük ağabeyim kendi dükkânını 1.000 dinara sattı ve çeşitli kıyafetlerle mallar satın aldıktan sonra yabancı diyarlara gitti. Koca bir sene boyunca kervanla yolculuk etti ve ortadan kayboldu. Bir gün dükkânımda otururken bir de ne göreyim? Bir dilenci kapıma gelmiş benden sadaka istiyor. Ona:

‘Allah versin!’ dedim.

Bunun üzerine o ağlayarak: ‘Beni tanıyamayacağın kadar çok mu değiştim?’ dedi.

Dikkatlice ona baktım ve onun kardeşim olduğunu anladım. Ayağa kalkıp onu selamladıktan sonra oturmasını söyleyip durumuyla ilgili sorular sormaya başladım.

‘Bana bir şey sorma!’ diye cevap verdi. ‘Servetim ziyan oldu ve hâlimin ne olacağı da belli değil!’

Ben de onu hamama götürdüm, kendi giysilerimden verdim ve evimde bir yer ayarladım. Dahası, ticari hesaplarımı ve kâr-zarar durumumu kontrol ettikten sonra işimin bana 1.000 dinar kâr getirdiğini gördüm. Ana para olan 1.000 dinar ile birlikte elimdeki para 2.000 dinar oluyordu. Ben de parayı paylaşarak:

‘Farz et ki memleket dışına hiç çıkmayıp evde kaldın. Artık başına gelen talihsizlikten dolayı kendini hırpalama.’ dedim.

Büyük bir mutlulukla parayı aldı ve kendine yeni bir dükkân açtı. Birkaç gün ve gece boyunca kayda değer bir şey olmadı. Fakat sonra ikinci kardeşim -diğer tazı- de gönlünü seyahat etme sevdasına kaptırıp neyi var neyi yok sattı. Her ne kadar onu kalmaya ikna etmeye çalıştıysak da fayda etmedi. Seyahat için kıyafetlerini hazırladı ve birkaç yolcuyla beraber yola çıktı. Bir yıl kadar sonra tıpkı diğer kardeşim gibi benim yanıma geldi.

‘Ah kardeşim, ben seni vazgeçirmeye çalışmadım mı?’ dedim.

Gözyaşları dökerek şöyle haykırdı: ‘Kader bu, ne yaparsın? İşte şimdi bir dilenciyim. Parasız ve sırtına giyecek bir elbisesi olmayan bir dilenci!..’

Onu da hamama götürdüm. Kendi kıyafetlerimden giydirdim. Sonra dükkânıma götürdüm ve yiyecek bir şeyler ikram ettim. Ardından ona:

‘Kardeşim, ben her yeni yılın başında hesaplarımı kontrol ederim. Eğer fazla para çıkarsa aramızda bölüşürüz.’ dedim.

Sonra hesapları kontrol ettim ve 2.000 dinarlık bir kârımın olduğunu gördüm. Allah’a şükürler ettim. Hamt ve övgü yalnız ona mahsustur. Paranın yarısını kardeşime verdim, diğer yarısını kendim aldım. Bunun üzerine o da kendine yeni bir dükkân açtı ve bir süre işleriyle meşgul oldu. Bu vaziyet bir süre böyle devam etti. Gel zaman git zaman kardeşlerim, onlarla seyahat etmem için bana baskı yapmaya başladılar. Fakat ben şöyle diyerek onların teklifini reddettim.

‘Seyahat etmek size ne fayda getirdi ki bana getirsin?’

Onlara kulak vermedim ve hepimiz kendi işimizle meşgul olmaya başladık. Uzun bir süre boyunca bana yolculuğa çıkmam için ısrar ettiler. Altı yıl onlara direndim. Fakat bir gün şu sözleri söyleyerek tekliflerini kabul ettim:

‘Kardeşlerim, yolculuk arkadaşınız olarak yanınızdayım. Şimdi bana ne kadar paranız olduğunu gösterin.’

Bir kuruş bile paralarının olmadığını gördüm. Tüm paralarını yiyip içmeye ve sefahate harcamışlardı. Fakat ben tek kelime bile sitem etmedim. Bir kez daha o zamana kadarki hesaplarımı kontrol ettim ve ne kadarlık bir servetim olduğuna baktım. Gördüm ki altı bin altınım var. Altınları memnuniyetle ikiye böldüm ve kardeşlerime şöyle dedim:

'Bu üç bin altını seyahat etmek için kullanacağız fakat diğer yarısını yer altına gömelim ki başımıza bir iş geldiğinde bize faydası olsun. Böylece gerektiğinde dükkân açabilmemiz için hepimizin biner altını olur.'

Bana şöyle cevap verdiler: 'Doğru düşünmüşsün kardeşim.'

İkisine de biner altın verdim, kendime de bin altın ayırdım. Sonra ihtiyaç duyduğumuz eşyaları hazırladık. Bir yelkenli kiraladık ve mallarımızı yelkenliye yükledikten sonra yolculuğumuz başladı. Bir ay sonra bir şehre ulaştık. Riskli bir işe girdik ve paramızı ona katladık.

Yolculuğumuza devam ettiğimizde deniz kıyısında giysileri eski püskü bir genç kızla karşılaştık. Kız elimi öptü ve: 'Ey efendim, bana yardım eder misiniz? Size bunun karşılığını veririm.' dedi.

Ben de: 'Benim içimde iyilik de cömertlik de var. Tabii ki sana yardım ederim. Ayrıca bana karşılığını vermen de gerekmez.' diye cevap verdim.

O zaman bu genç kız, bana: 'Beni karınız yapın efendim! Beni şehrinize götürün, kendimi size vereyim. Bana iyilik yaparsanız eğer bilin ki bunu unutmam. Kıymetini bilir, karşılığını veririm.' dedi.

Bu sözleri duyduğum zaman ona karşı sevgi beslemeye başladım. Böylece Allah'ın izniyle -hamt ve övgü yalnız ona mahsustur-onu aldım, giydirdim ve yolculuk için ona rahat bir yer ayarladım. Ona saygılı davrandım.

Böylece yolculuğa başladık. Ona gönülden bağlandım. Ne gece ne de gündüz yanından ayrılmadım ve ona kardeşlerimin duyduğundan daha fazla saygı duydum. Daha sonra onlar benden soğumaya, servetimi ve mallarımın çokluğunu kıskanmaya başladılar. Büyük bir tamahkârlıkla gözlerini sahip olduklarıma diktiler. Aralarında konuşup beni öldürmeye ve servetimi ele geçirmeye karar vermişler:

'Kardeşimizi öldürelim ve sahip oldukları bizim olsun.' demişler.

Şeytan işte böyle onların aklını çelmiş. Bir gün beni savunmasız bulduklarında -karımla uyuyorken- ikimizi de suya attılar. Karım uykusundan uyandı ve aniden bir periye dönüştü. Beni bir odaya taşıdıktan sonra kısa bir süre içinde kayboldu. Ertesi sabah döndüğünde:

'Ben, sadık kölen, yaptığın iyiliğin karşılığını ödedim. Yüce Allah'ın izniyle seni suda taşıdım ve ölümden kurtardım. Bilmelisin ki ben bir periyim. Yüceler yücesinin dilemesiyle seni sevdim. Ben Allah'a ve onun erenlerine -Allah mekânlarını cennet etsin- inanırım. Tıpkı senin hâlimi görüp evlenerek bana yardım ettiğin gibi ben de boğulmaktan kurtararak sana yardım ettim. Fakat kardeşlerine kızgınım ve onları mutlaka öldürmeliyim.' dedi.

Hikâyesini duyduğumda şaşırđım, yaptığı her şey için ona teşekkür ettim ve 'Fakat kardeşlerimi öldürmemelisin.' dedim.

Sonra ona başımızdan geçen her şeyi anlattım. Duydukları üzerine bana: 'Bu gece üzerlerinden bir kuş olarak geçeceğim ve yelkenlilerini batırıp onları öldüreceğim.' dedi.

Ben ise: 'Allah rızası için bunu yapma, atasözünde de dediği gibi: *İyiliğe iyilik her kişinin kârı, kötülüğe iyilik er kişinin kârı*. Ayrıca onlar ne olursa olsun benim kardeşim.' dedim.

'Allah hakkı için söylediklerinin hiç faydası yok, onları öldürmeliyim.'

Kardeşlerimi affetmesi için diz çökerek ona yalvardım. Fakat o beni kaldırdı ve göklere doğru uçmaya başladı. Ta ki benim evimin kapısına ulaşıncaya dek. Kapıyı açtım ve gömdüğümüz altınları çıkardım. Herkesi selamlayıp dükkânımı açtım ve işlerimle oyalandım. Gece olup da eve döndüğüm vakit bu iki tazının bağlı olduğunu gördüm. Onlar beni görür görmez ağlamaya ve bana sırnaşmaya başladılar. Fakat ne olduğunu zaten biliyordum.

Karım: 'Bu tazılar senin kardeşlerin.' demişti.

Bunun üzerine sordum: 'Bunu onlara kim yaptı?'

'Kardeşime haber yolladım, o da onları bu hâle getirdi. On yıl geçmeden bu durumdan kurtulamayacaklar.'

Şimdiyse karımın kardeşini, onları bu durumdan kurtarır umuduyla ziyaret etmek üzere yoldayım. Birkaç senedir kardeşlerim bu hâlde olduklarından belki onları eski hâllerine dönüştürür.

Yoluma devam ederken de bu adamı gördüm. Bana başından geçenleri anlattı ve senin ona ne yapacağını görmeden yola devam etmemeye karar verdim. İşte benim hikâyem bu.”

Cin: “Bu kesinlikle ilginç bir hikâye, onun için bu adamın kanının üçte birini sana bağışladım.” demiş.

Üçüncü ihtiyar, yani katırın sahibi, ortaya çıkıp cine:

“Sana bu ikisinin hikâyesinden çok daha ilginç bir hikâye anlatabilirim. Sen de bana bu adamın kanının geri kalanını bağışlayacaksın.” demiş.

Cin: “Öyle olsun bakalım.” diyerek cevap vermiş.

Sonra yaşlı adam kendi hikâyesini anlatmaya başlamış.

ÜÇÜNCÜ İHTİYARIN HİKÂYESİ

“Ey cinlerin sultanı! Bu katır benim karımdı. Her şey bir sene süren bir yolculuğa çıktığımda oldu. Bir gece vakti seyahatimden geri döndüğümde onu siyah bir köle ile birlikte yer yatağında uzanmış gülüşüyor, oynayıyordu buldum. Beni görür görmez ayağa kalktı, telaşla bana yaklaştı ve bir kap su alıp bir dua mırıldanmaya başladı. Sonra suyu üzerime serpti ve:

‘İnsan şeklinden çık ve bir köpeğe dönüş!’ dedi.

O an bir köpek oldum. Beni evden dışarı attı. Bir kasap dükkânının önüne gelinceye dek koştum. Orada durup kemikleri yemeye başladım. Dükkân sahibi beni evine götürdü fakat kızı beni gördüğü anda yüzünü peçesiyle kapadı ve şöyle dedi: ‘Eve yabancı erkekleri neden getiriyorsun?’

Babası sordu: ‘Ne erkeği?’

‘Bu köpek, karısının büyüğü yüzünden bu hâle gelmiş bir insan ve ben onu bu durumdan kurtarabilirim.’

Babası bu sözleri duyunca: ‘Allah rızası için kızım, onu kurtar!’ dedi.

Kız bir kap su aldı. Üzerine bir şeyler mırıldandıktan sonra üzerime birkaç damla serpiştirdi ve şöyle dedi:

‘Bu hâlimden çık ve asıl hâline dön!’

Ben de eski hâlime geri döndüm. Sonra onun elini öptüm, ‘Peki beni lanetleyen karımı bir yaratığa dönüştürebilir misin?’ diye sordum.

Bunun üzerine bana biraz su vererek; ‘Onu uyurken gördüğün anda bu sıvıyı üzerine dök ve az önce ben seni dönüştürürken söylediğim sözleri söyle. Böylece sen ne olmasını istiyorsan ona dönüşecektir.’ dedi.

Karımın yanına gittim ve onu uyurken buldum. Üzerine suyu serperken şöyle dedim:

‘Bu hâlimden çık ve bir katıra dönüş.’

O anda bir katıra dönüştü. İşte gördüğün bu hayvana... Bil ki sözlerim doğrudur ey cinlerin sultanı!”

Sonra cin, katıra dönmüş ve sormuş: “Böyle mi oldu?” Katır başını sallamış ve hareketleriyle şöyle cevap vermiş: “Gerçekten de doğrusu bu. Benim başıma gelenler bundan ibaret.”

Üçüncü ihtiyar adam, diğer ikisinden daha ilginç bir hikâye anlatınca cin hayretler içinde kalmış. Heyecanla ürpermiş, “Pekâlâ, tüccarın geri kalan kanını da sana bıraktım ve senin hatırına onun canını bağışlıyorum.” demiş.

Bunun üzerine tüccar, yaşlı adamlara sarılıp onlara teşekkür etmiş. İhtiyarlar da ona mutluluk ve selamet diledikten sonra kendi yollarına devam etmişler.

‘Fakat bu masal balıkçının masalından daha ilginç değil.’ demiş Şehrazat.

Şah sormuş: “Balıkçının masalı nasıldır?”

Şöyle demiş Şehrazat: “Balıkçının ve cinin masalı...”

Balıkçı ve Cin

Şehrazat o gece masalına başlamış: “Şöyle ki yüce şahım...”

Bir zamanlar, ülkenin birinde görmüş geçirmiş bir balıkçı yaşarmış. Üç çocuğu ve karısı ile birlikte fakir bir hayat sürermiş. Ağını günde dört kereden fazla denize atmamayı alışkanlık hâline getirmiş. Bir gün, öğle vaktinde deniz kıyısına gitmiş. Sepetini kenara koymuş ve gömleğini sıyırdıktan sonra suya dalmış. Ardından ağını atmış ve ağ denizin dibine ulaşınca kadar beklemiş. Bir süre sonra da ağ toplamış ve sürüklemiş. Fakat birden yükü ona ağır gelmeye başlamış. Ağ karaya çıkarmak için ne kadar çabalasa da başarılı olamamış. Sonra ağın ucunu kıyıya sürüklemiş, yere bir kazık çakmış ve yerini sağlamlaştırmış. Soyunup suya dalmış ve ağın yakaladığı şeyin bir eşek ölüsü olduğunu, ağırlığının ağ parçaladığını görmüş. Bunu görünce kederlenerek:

“Şüphe yok ki galip olan yalnızca Allah’tır. Hiç kimse onun kadar güçlü değildir. Bugünkü rızkım oldukça ilginç...” demiş ve şu şiiri okumuş:

Çalışıp çabalıyorsun gece boyunca sıkıntılara katlanarak
Ama yiyecek bir lokma ekmek bile bulamayarak
Denizdeki balıkçıyı görmedin mi sen?
Göklerde yıldızlar parlarken
O rızkını arar
Darbe üstüne darbe indirse de dalgalar
Ağına bakar da bakar
Gayretle çabalar da çabalar
Eve götürecek balık yakaladığında sevinçten çıldırır
Onun saatlerce çabalayarak tuttuğu balığı bir adam satın alır
Huzur bulur balıkçı, unuttur soğuğu, umarsamaz karanlığı,
Allah’a şükreder verdiği için rızkını
Çabalamaktır alın yazısı, yakalamak için balıkları...

“Doğrusunu Allah bilir, ben onun yüceliğinden eminim.” demiş ve devam etmiş:

Kader sana tekme attığında düşün bir:
Acı çekmek asil ruhlar içindir
Şikâyet etme, isyan etme sakın
Zalimlerin şerrinden Allah’a sığın.

Balıkçı, ölü eşeğe bakmış, ağ çözüp onardıktan sonra Allah’ın izniyle diyerek suya atmış. Ardından tekrar ağ çekmeye çalışmış fakat bu kez daha da ağırmış ve sertçe denizin dibine batmış. Adam içinde balık olduğunu düşündüğünden acele etmiş. Kıyafetlerini çıkarıp suya dalmış, denizin dibine varıncaya dek dalmaya devam etmiş. Sonra kum ve çamurla dolu bir küpe denk gelmiş. Büyük bir sıkıntıda olduğuna hükmettikten sonra şu şiiri okumuş:

Bu dünyanın sıkıntılarına sabret
İstemesen de affet
Rızkımı aramaya çıktım
Bir lokma ekmek bile bulamadım

Zanaatım bana hiçbir şey getirmedi
Tıpkı kaderim gibi
Kaç cahil daha ulaşacak yıldızlara
Bilgeye zulmedilirken karanlık akıllılarca.

Sonra Allah'ın affına sığınarak küpü fırlatmış. Ağını temizledikten sonra üçüncü kez denize atmış ve batmasını beklemiş. Ağı çıkardığında sadece kırık cam parçaları bulmuş ve şu şiiri okumuş.

İşte burada rızkın
Onu kaybedemezsin ya da elinde tutamazsın.
Kalem de getirmez sana kelim da
Kaderinin armağanıdır sana
Sevinç de ekmek de
Bir hüznün ki başkalarına verir neşe
Cahil kafalılar olurken büyük insan
Gel ey ölüm, değmez bu hayat yaşamaya, dayanabilirsen dayan
Şahin bir düşerse yere
Rüzgâra karşı kanat çırpılmak kalır ördeğe.

Gözlerini göklere kaldırmış ve dua etmiş: “Ey Allah'ım! Biliyorsun ki ağımı bir günde dört kereden fazla atmam. Üç kez attım fakat sen bana hiçbir şey ihsan etmedin. Bari bu kez bana rızkımı ver!”

Allah'ın adını zikrederek bir kez daha attığı ağının denize gömülmesini beklemiş. Sonra ağı sürüklemeye çalışmış; fakat yine çekmeyi başaramamış. Çünkü ağ, derinlerde bir şeye takılmış. Adam üzüntüyle ağlamış: “Galip olan Allah'tır!” demiş ve şu şiiri okumaya başlamış.

Kahretsin Allah bu lanet dünyayı
Acıdan ve sefaletten yorar adamı
Mutlu olsam da aydınlığa döndüğünde karanlıklarım
Bir fincan gibi hiç üzülmeden geleceği dökerim
Ama bana sorarlarsa en mutlu kim?
Derim; tabii ki benim!

Balıkçı hemen üzerindeki çıkarılmış ve ağın olduğu yere doğru yüzmüş. Ağı karaya çıkarıncaya kadar uğraşmış. Sonra onu çözmüş ve bakır kaplama, sarı bir küp bulmuş. İçinde bir şeyler olduğu belli olan bu küpün kurşunla sıkıştırılmış, Davut'un oğlu Süleyman Efendimiz'in -Allah ikisinden de razı olsun- mührüyle damgalanmış bir ağzı varmış. Bunu gören balıkçı sevinerek: “Eğer bunu pazarda satarsam en az on altın dinar kazanırım!” demiş.

Küpü sallamış ve oldukça ağır olduğunu fark etmiş.

“Keşke bunun içinde ne olduğunu bilseydim. Açıp içinde ne olduğunu görmeliyim. Sonra da pazarda satarım.” demiş.

Daha sonra bir bıçak çıkarmış ve kurşun kapağı gevşetinceye kadar uğraşmış. Kapağı yere koymuş ve içindekileri boşaltmak için küpü sallamış. Hiçbir şey olmadığını görünce şaşırılmış. Sonra küpten göklere doğru yükselen bir duman çıkmış. Balıkçı daha çok şaşırılmış. Duman toprağı süpürmüş, iyice büyüdüğü anda yoğunlaşmış ve cine dönüşmüş. İri cüsseli, ayağı yerde, kafası gökte bir yaratık... Başu kubbe şeklinde, elleri tırmık, ayakları direğe benzeyen; ağzı mağara, burun delikleri ibrik gibi, gözleri bir çift lambayı andıran bu ucube, keskin ve aşağılayıcı bakışlar atan bir cinmiş.

Balıkçı, cini gördüğünde titremiş, dişleri birbirine çarpmaya başlamış, ağzı kurumuş. Ne yapacağını bilemez hâle gelmiş. Cin kendisine bakınca da ağlamaya başlamış. Bunu gören cin haykırmış:

“Allah’tan başka ilah yoktur ve Süleyman onun peygamberidir.” Ve devam etmiş: “Yüce Allah’ım bana kıyma. Bir daha sana karşı gelmeyeceğim ve günah işlemeyeceğim.”

Balıkçı: “Ey cin, Allah’ın elçisi Süleyman mı dedin? Süleyman yüzyıllar önce öldü. Senin hikâyen nedir? Başına neler geldi? Bu küpün içine girmenin sebebi ne?” demiş.

Kötü ruhlu yaratık bu sözleri duyunca: “Allah’tan başka Tanrı yoktur! Neşelen ey balıkçı!” diye cevap vermiş.

Balıkçı, “Neden neşelenmemi söylüyorsun?” diye sormuş.

“Çünkü ölmek üzeresin.” demiş cin.

“Ah seni fena yaratık! Bu davranışın yüzünden yüce Allah senden yardımını esirgeyecektir. Ölmeyi hak edecek ne yaptım ki beni öldüreceksin? Ben seni o küpten, denizin dibinden kurtarıp karaya çıkardım.”

Cin: “Bana nasıl bir ölüm dilediğini ve seni nasıl katletmemi istediğini söyle, yoksa boşuna bana dil dökme!” demiş.

Bunun üzerine balıkçı, “Bedelini hayatımla ödeyeceğim ne suç işledim?” diye sormuş.

“Peki, madem öğrenmek istiyorsun o zaman hikâyemi dinle balıkçı!”

“Anlat; fakat kısa olsun. Alacağım son nefesin hatırı için.”

Bunun üzerine cin anlatmaya başlamış:

“Biliyor musun ben dinden dönüp Davut’un oğlu Süleyman’a -Allah ikisine de huzur versin- karşı gelmiş bir cinim. Ünlü cin, Şakir el Cin ile birlikte ele geçirilmem için peygamber, vezirini, Berkiya oğlu Asaf’ı yolladı. Bu vezir boş bir anımda beni yakaladı ve bağladı. Âdeta bir dilenciymişim gibi beni karşısına dikti. Süleyman beni gördüğünde Allah’a sığındı, bana iman etmemi ve dinin gereklerini yerine getirmemi emretti. Fakat ben reddettim, sonra o da beni bu küpe hapsetti ve küpün ağzını Allah’ın da yardımıyla kurşunla kaplattı. Beni başka bir cine götürüp okyanusun ortasına atmasını emretti. Orada kaldığım yüz yıllık süre boyunca kendi kendime şöyle dedim: ‘Beni buradan kurtarana öyle bir servet bağışlayacağım ki sonsuza kadar zengin olacak.’ Bir yüz yıl geçti fakat kimse beni kurtarmadı. Sonra şöyle dedim: ‘Beni buradan kurtarana bu dünyanın hazinelerini sunacağım.’ Fakat beni hâlâ kimse kurtarmamıştı ve böyle böyle dört yüz yıl geçti. Ne gelen var ne giden! Ben de kendi kendime şöyle dedim: ‘Beni buradan kurtaranın üç dileğini gerçekleştireceğim.’ Ama yine kimse beni kurtarmayınca büyük bir öfkeye kapılarak şöyle dedim: ‘Beni buradan kim kurtarırsa onu öldüreceğim ve ona istediği gibi ölme şansını sunacağım.’ Şimdi sen beni kurtardın, ben de seni nasıl ölmek istiyorsan o şekilde öldüreceğim.”

Cinin bu sözlerini duyan balıkçı: “Allah’ın hikmetine bak, keşke seni kurtarmaya o günlerde gelseydim. Canımı bağışla Allah da seni bağışlasın. Beni öldürme, Allah da seni canına kastedenlerden uzak tutsun!” demiş.

Fakat inatçı yaratık: “Faydası yok, seni öldürmeliyim. Şimdi sana nasıl bir ölüm lütfetmemi istiyorsun bana onu söyle.” diye cevap vermiş.

Her ne kadar cin çok kararlı olsa da balıkçı: “Seni kurtarmamın hatırına beni öldürme!” diyerek yine de onu ikna etmeye çalışmış.

“Bil ki seni, beni kurtardığın için öldüreceğim.”

“Ey cinlerin şahı!” demiş balıkçı. “Ben iyilik ettim ve sen bana kötülükle karşılık veriyorsun. Hakikaten de eskiler doğru söylemiş:

Biz onlara iyilik ettik, onlar kötülükle karşılık verdiler
İşte benim hayatım... Kötülerin işi şu ki
Değersiz insanlara değer verirler
Yaşıyorlar Umme Emir’in yaşadıklarını şimdi.”

Bunları duyan cin: “Bu kadar konuşma yeter! Şimdi seni öldüreceğim!” demiş.

Bunun üzerine balıkçı kendi kendine: *Bu bir cin, bense Allah’ın akıl verdiği bir insanım. Şimdi zekâmla bu cini alt edeceğim ve kendi felaketini hazırlamasını sağlayacağım çünkü gücünü sadece kötülüğünden ve fenalığından alıyor,* diye düşünmüş ve cine sormuş: “Gerçekten benim ölümüne karar verdin mi?”

Cinin “Hiç şüphen olmasın!” demesi üzerine şöyle demiş: “Öyleyse yüce Allah’ın adına ve Hazreti Süleyman’ın hatırına sana bir soru soracağım; bana doğru dürüst bir cevap verir misin?”

Allah’ın adını duyunca akli karışan cin: “Sor bakalım.” demiş ve devam etmiş: “Sor ama kısa olsun.”

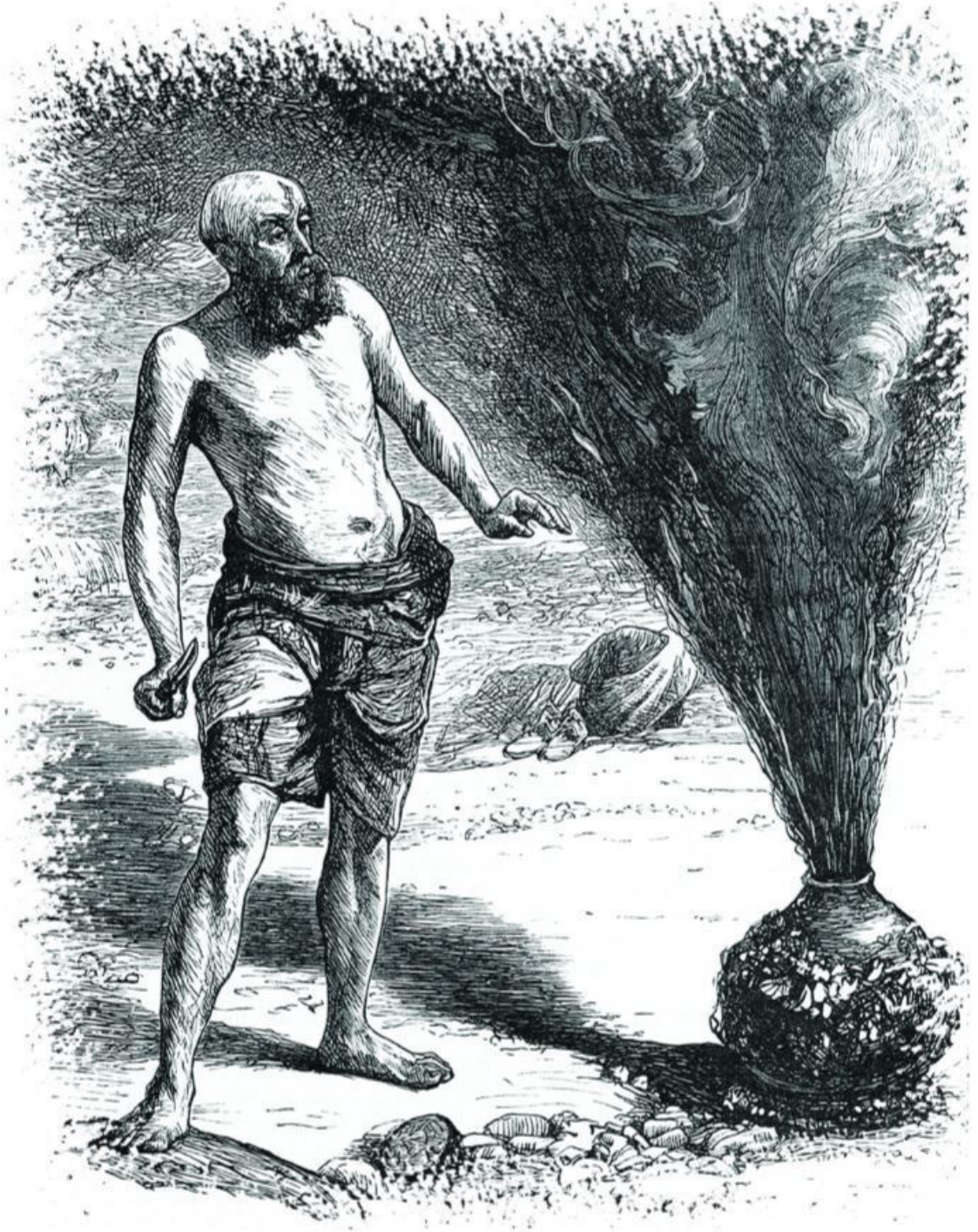
Balıkçı: “Elin ya da ayağın kadar bile olmayan bu küpün içine nasıl sığırdın? Seni içine alacak kadar nasıl genişledi?” diye sormuş.

“Ne! Benim oradan çıktığıma inanmıyor musun?”

“Hayır, seni kendi gözlerimle onun içinde görmeden de inanmayacağım.”

Kötü ruhlu yaratık bir an için sallanmış ve buhara dönüşmüş. Buhar yoğunlaşmış ve sıkışarak küpün içine girmiş; ta ki iyice yerleşinceye kadar. Tam o sırada balıkçı, kurşun kapağı almış ve onunla küpün ağzını kapatmış.

Cine: “Sana ne tür bir ölüm ihsan etmemi istersin? Allah biliyor ki seni denize atacağım. Bu civarlara her kim gelirse burada balık avlamamasını söyleyeceğim. ‘Bu sulara bir cin yaşıyor ve onu kurtaran adama ölümlerden ölüm beğendiriyor, nasıl öldürülmek istediğini soruyor.’ diyeceğim.” demiş.

Bunları duyan cin, yeniden hapsediğini anlamış. Kaçmaya niyetlenmiş, fakat Süleyman'ın mührü ona engel olmuş. Balıkçının zekâsıyla kendisini kandırıldığını ve yendiğini anlamış. Alttan alarak yumuşak bir sesle:

“Ama ben sana şaka yapmıştım!” demiş.

Adam ise ona şöyle cevap vermiş: “Sen yalan söyledin cinlerin en alçağı! Kötülerin kötüsü!..” Sonra küpü denizin kıyısına koymuş.

Cin: “Hayır, hayır!” derken o: “Evet, evet!” demiş.

Bunun üzerine kötü ruhlu yaratık alçak gönüllülükle sormuş: “Bana ne yapacaksın balıkçı?”

“Seni tekrar denize atacağım; bin sekiz yüz yıl boyunca evin olan yere... Hesap gününe kadar orada kalacaksın. Sana demiştim: ‘Canımı bağışla Allah da seni bağışlasın. Beni öldürme Allah da

seni canına kastedenlerden uzak tutsun.’ Ama sen benim yalvarışımı kale almadın ve bana nankörlük edip benimle uzlaşmaya yanaşmadın. Şimdi Allah da seni benim ellerime düşürdü. Bil ki ben senden daha kurnazım.”

Cin: “Beni buradan çıkar, ben de seni zengin edeyim.” demiş.

“Yalan söyledin ve lanetlendin. Benim seninle olan durumum Şah Yunnan ile Bilge Duban’ın yaşadığı olaya benziyor.”

“Peki Şah Yunnan ile Bilge Duban kim?”

Balıkçı anlatmaya başlamış...

Şehrazat sabah olduğunu görünce masalını burada kesmiş, hükümdar da bu heyecanlı masalın devamını dinlemek için karısına o gün de bir şey yapmamış. Ertesi akşam Şehrazat masalına şöyle devam etmiş:

ŞAH YUNNAN İLE BİLGE DUBAN

Evvel zaman içinde kalbur saman içinde Yunnan adlı bir şah, Fars ve Rum diyarlarında saltanat sürermiş. Muhafızları, müttetikleri, orduları, her milletten adamları olan güçlü ve zengin bir hükümdarmış. Fakat cüzzam denen illete, insanı mahveden ve hekimlerin tedavi edemediği o hastalığa yakalanmış. İksirler içmiş, tozlar yutmuş, merhemler kullanmış fakat hiçbiri işe yaramamış. Hiçbir hekim bu derde çare olamamış. Nihayet şehre büyük bir bilge hekim gelmiş. Vakti zamanında kendisi de hastalık çekmiş bir hekim... Bu adam Yunanca, Farsça, Latince, Arapça kitaplar okur, ülke ülke gezermiş. Astronomide ve insanları iyileştirme konusunda yetenekliymiş. İyi bir teorisyen olduğu kadar iyi bir pratisyenmiş de. Vücudu iyileştiren ve ona zarar veren şeyleri bilirmiş. Bütün bitkilerin, otların faydalarını ve zararlarını biliyormuş. Felsefe ile ilgilenir, tababet ilminin çeşitli dallarının dışında diğer ilimlerle de meşgul olurmuş.

Bu hekim birkaç günlüğüne şahın şehrine gelmiş. Öncesinde şahın hastalığından ve cüzzamdan dolayı -Allah'ın bir cezası olarak- çektiği acıdan haberdarmış. Hiçbir hekimin kendisini iyileştiremediğini, ona yardım edemediğini duymuş. Bunun üzerine gece boyunca uzun uzun düşünmüş. Şafak söküp de gün doğduğunda, güneşin bütün dünya güzelliklerini selamladığı vakitte en güzel kıyafetlerini giymiş ve Şah Yunnan'ın yanına gitmiş. Huzuruna vardığında yeri öpmüş, iktidarının ve zenginliğinin bekasını diledikten sonra: 'Sultanım, başınıza gelenlerin haberi bana ulaştı. Duyduğuma göre koca bir hekim ordusu hastalığınızı tedavi etmeyi başaramamış ama ben sizi iyileştirebilirim. Fakat benim yöntemim biraz sıra dışı, size herhangi bir ilaç içirmeyeceğim ya da bir şey sürmeyeceğim.' demiş.

Bunu duyan Şah Yunnan çok şaşırılmış: "Bunu nasıl yapacaksın? Eğer beni iyileştirirsen Allah'a yeminler olsun ki ben de senin oğullarının oğullarını bile ihya edeceğim. Sana muhteşem hediyeler vereceğim ve istediğin her şey senin olacak. Dahası benim kadim dostum olarak her daim yanımda yer alacaksın."

Şah, onu bir siropa¹ ile ödüllendirmiş ve minnet duygusuyla ona sormuş: "Gerçekten beni ilaç ya da merhem olmadan bu illetten kurtarabilir misin?"

Duban: "Evet, sizi ilaçların ızdırabı ve sıkıntısı olmadan iyileştireceğim." diyerek cevap vermiş.

Şah hayretler içinde kalmış ve: "Ey hekim, bu konuştuğun şey ne zaman gerçekleşecek ve kaç gün sürecek? Acele et evladım." demiş.

Hekim cevap vermiş: "Emriniz başım üstüne, tedavi yarın başlayacak."

Bunu söyler söylemez şahın huzurundan ayrılmış ve kitaplarını, notlarını, ilaçlarını, hoş kokulu bitkilerini daha iyi muhafaza edebilmek için kendine şehirde bir ev kiralamış. Sonra çalışmaya başlamış. En uygun ilaçları ve otları seçmiş, içini oyduğu ve üzerine delikler açtığı bir değnek yapmış ve hazırladığı merhemi değneğin içine güzelce yerleştirmiş. Bütün bunları büyük bir maharetle yapmış. Sonra şahın yanına gitmiş ve elini öpmüş; değnekle topa vurabilmesi için oyun alanına gitmesini istemiş. Şah da emirlerinin, vezirlerinin, yüksek rütbeli askerlerinin eşliğinde oraya gitmiş ve oturmuş. Bilge Duban eline değneği verip:

"Bu değneği alın, benim tuttuğum gibi tutun. Sonra atınıza iyice yerleşip düz bir şekilde sıkıca topa vurun. Ta ki elleriniz nemlenip vücudunuz terleyinceye dek. Etkisini hissettikten sonra sarayınıza dönün, gusül abdesti alıp uyuyun ki iyileşebilirsiniz. Allah yardımcınız olsun!" demiş.

Bunun üzerine Şah Yunnan değneği Bilge Duban'dan almış ve sıkıca kavramış. Sonra atına binmiş ve atı önündeki topa doğru sürmüş. Topa ulaşıncaya kadar atını dörtmala koşturmuş. Değneğin sapını sıkıca tutarak tüm gücüyle topa vurmaya başlamış. Elleri nemden ıslanincaya ve vücudu terleyinceye dek topa vurmaya devam etmiş. İlaç şahın vücuduna nüfuz edince Bilge Duban ona

¹ Siropa: Farsça kökenli bir sözcüktür ve sihler tarafından bir tür onur göstergesi olarak giyilen elbise ya da atkı benzeri giysidir. Toplumsal bir figür ya da kurum tarafından, kişiye, dindarlığının ve ahlaki özelliklerinin bir nişanesi olarak verilir (e.n.).

saraya gitmesi ve yıkanması gerektiğini söylemiş. Böylece Şah Yunnan, derhâl saraya dönmüş ve banyoyu hazırlamalarını emretmiş. Hizmetkârlar banyoyu, köleler şahın giyeceği kıyafetleri hazırlamış. Şah banyoya girmiş, gusül abdestini aldıktan sonra kıyafetlerini giyip odasına dönmüş ve uykuya dalmış. Bilge Duban'a gelince, o da her zamanki gibi evine dönmüş ve uyumuş. Sabah olduğunda saraya, şahın kabul salonuna gitmiş. Şah, Duban'ın huzuruna getirilmesini emretmiş. Bilge, şahın ellerini öpmüş ve ona olan hayranlığını ağırbaşlı bir üslupla okuduğu şiiriyle dile getirmiş:

Mutluluk, hitabet “efendisi” olarak anılmanızdır,
Sizden başkasına bu sıfat nasıl yakışır?
Ah adil efendim!
Yaydığınız ışık kara bulutlarını dağıtır şüphenin.
Herkesçe bilinir tevazunuz.
Doğan güneşten de batan güneşten de daha aydınlık yüzünüz.
Öfkeyle yanan zamanın yüzü uzak olsun size
Yüceliğiniz öyle hediyeler verdi ki bize
Yağmur bulutları dökerken rahmeti
Cömertliğiniz arttırdı zenginliğinizi
Azametiniz şaşkına çevirdi görenleri.

Bilge şiiri okumayı bitirdiğinde şah derhâl ayağa kalkmış. Adamı yanına oturtmuş ve ona muhteşem bir siropa daha hediye etmiş; çünkü hamamdan çıktığında vücuduna bakmış ve cüzzamdan eser kalmadığını görmüş. Cildi saf gümüş kadar pürüzsüzmüş. Bundan büyük bir sevinç duymuş ve içi neşeye dolmuş. Kendini çok mutlu hissediyormuş. Kabul salonuna girip tahtına oturduğunda yüksek rütbeli görevlileri ve asillerle birlikte Bilge Duban'ı da yanına oturtmuş. Şah içkisini onun şerefine kaldırmış. Sofra, en güzel yemeklerle donatılmış. Hekim, şahla birlikte yemek yemiş ve gün boyu ona eşlik etmiş. Dahası gece olduğunda şah, Bilge Duban'a iki bin altın, siropa ve bolca hediye vermiş. Sonra kendi atıyla onu evine yollamış.

Bilge Duban yola çıktıktan sonra Şah Yunnan, hekimin marifetine olan hayranlığını bir kez daha dile getirmiş:

“Bilge vücudumu merhemsiz tedavi etti, Allah biliyor ki bu, mükemmel bir beceri. Böyle bir adama hediyeler sunmak benim için şereftir ve bu adam hayatımın geri kalanı boyunca benim dostumdur.”

Şah Yunnan, bütün geceyi vücudunun iyileşmesi ve kötü bir hastalığı atlatmış olmanın getirdiği mutlulukla geçirmiş.

Ertesi gün şah hareminden çıkmış ve tahtına oturmuş. Generalleri, emirleri ve vezirleri de her zamanki gibi onun yanına oturmuşlar. Şah, Bilge Duban'ı çağırılmış, o da gelmiş. Şah kendisini selamlamak üzere ayağa kalktığında yeri öpmüş, ona uzun ömürler dilemiş ve birlikte yemek yemişler. Dahası, şah ona giysiler ve armağanlar verip akşam oluncaya kadar onunla sohbet etmeye devam etmiş. Ona beş siropa daha vermiş ve bin dinar tutarında maaş bağlamış. Hekim ise şaha büyük bir minnet duyarak evine gitmiş.

Sabah olduğunda şah kabul salonuna gitmiş. Generalleri, vezirleri ve emirleri etrafında toplamış. Tıpkı göz akının, göz bebeğini çevrelediği gibi...

Şahın bir veziri varmış: çirkin, tuhaf görünüşlü, cimri, kıskanç ve kötü niyetli bir adam... Şahın, Bilge Duban'a bu kadar yakın davrandığını ve ona hediyeler verdiğini görünce kıskançlığa kapılmış ve ona zarar vermeye karar vermiş. Tıpkı şu meşhur sözlerde olduğu gibi: “Kıskançlık her ruhta pusuda bekler.” ve “Zulüm herkesin kalbindedir; güç onu ortaya çıkarır, zayıflık gizler.” Vezir, şahın huzuruna gelmiş, ellerini öpmüş ve:

“Ey zamanın şahı! Ben ki senin ihsanların sayesinde adam oldum. Sana söyleyeceklerim var ki bunları söylemezsem kahpe dölüyüm demektir. Fakat bana susmamı emredersen buna da eyvallah derim.” demiş.

Şah vezirin sözlerinden rahatsız olmuş: “Ne söyleyeceksin bakalım?”

“Ey haşmetli hükümdarım! Eskilerin de dediği gibi: ‘Sonu olmayanın dostu da olmaz.’ Son zamanlarda sizi doğru olmaktan uzak şeyler yaparken görüyorum. Düşmanına büyük hediyeler verip savurganlık yapmak gibi ki bu adamın amacı şahlığınızı mahvetmek. Siz ise bu adama iyilik ediyor, onu onurlandırıyor ve yakınınızda tutuyorsunuz. Bu sebepten şahın hayatı için endişe ediyorum.”

Rahatsız olan ve benzi atan şah sormuş: “Kimden bahsediyorsun?”

Vezir cevaplamış: “Ah şahım! Uyanın artık. Bilge Duban’dan bahsediyorum.”

Şah: “Yazıklar olsun sana! O bana herkesten daha çok faydası dokunmuş gerçek bir dost çünkü beni büyük bir sıkıntıdan kurtardı. Bütün hekimleri aciz bırakan hastalığıma şifa oldu. Gerçek şu ki bugünlerde onun gibisini bulmak zor. Dünyanın herhangi bir yerinde, doğunun en doğusunda ya da batının en batısında onun gibisine rastlamak imkânsız. Sen ise onun hakkında böyle kötü şeyler söyleyebiliyorsun. Bugünden itibaren ona maaş bağladım. Ona her ay bin altın vereceğim ve onunla şahlığımın zenginliklerini paylaşacağım ki bunlar bile onun bana yaptığı iyiliğin karşısında bir hiç kalır. Sinbad’ın hikâyesinde olduğu gibi kıskançlıkla dolu sözler sarf ettiğin için belki de senden şüphe etmeliyim.” demiş.

Şah Yunnan, şöyle devam etmiş: “Ah vezir! Hekime olan kıskançlığından gözünü kan bürümüş. Bana onu öldürmemi ima ediyorsun. Fakat bu beni çok pişman eder. Tıpkı şahinini öldüren Şah Sinbad’ın pişman olması gibi...”

Vezir: “Bağışlayın beni yüce şahım, bahsettiğiniz olay nasıl olmuş?” diye sormuş.

Şah hikâyeyi anlatmaya başlamış...

Şehrazat sabah olduğunu görünce yine masalını burada kesmiş, hükümdar da bu heyecanlı masalın devamını dinlemek için karısına o gün de bir şey yapmamış. Ertesi akşam Şehrazat masalına devam etmiş...

ŞAH SİNBAD VE ŞAHİNİ

“Derler ki -ama doğrusunu tabii ki Allah bilir- bir zamanlar Fars diyarlarında çok güçlü bir hükümdar yaşamış. Bu hükümdar, zevke, eğlenceye özellikle de avlanmaya çok düşkünmüş. Sürekli yumruğu üzerinde taşıdığı, avlanırken beraberinde götürdüğü bir şahini varmış. Şah, şahininin suyunu rahatça içmesi için boynuna asılacak bir tas yapılmasını emretmiş. Bir gün sarayında sessizce otururken aniden kuşun bakıcısı şaha seslenmiş:

‘Ey yüce şah! Bugün kuşla avlanmak için çok uygun bir gün.’

Şah da ava çıkılması için emirler vermiş. Kuşunu da yanına almış ve av yerinde tuzaklar kurdurmuş. Tuzağın içinden bir ceylan çıkmış. Bunun üzerine şah bağırması:

‘Bu ceylanı elinden kaçıran ve kaybeden kim olursa olsun kesinlikle onu öldüreceğim!’

Askerler, ceylanı tuzaktan kurtarmışlar. Hayvan şahın yanına gidip ön ayaklarını göğsüne yaslayarak yere dayamış. Âdeta yeri öper gibi... Bunun üzerine şah eğilerek ellerini çırpılmış. Sonra hayvan aniden kaçmaya başlamış. Şah, askerlerin kendisini işaret ettiğini görünce sormuş:

‘Ey vezir! Adamlarım ne diyor?’

‘Her kim ceylanı serbest bıraktıysa öldürülecek!’ diyorlar.’

Şah: ‘Hayatım üzerine yemin ederim ki o ceylanı bulup geri getirinceye dek takip edeceğim.’ diyerek hayvanın ayak izlerini takip etmek üzere dörtlü yola çıkmış. Takibi, şahinin bir mağaraya girdiği ana kadar sürmüştü. Şah, şahinin yakaladığı ceylanı onun insafına bırakmış. Şahin, ceylanın üstüne çullanmış, pençelerini gözüne sokmuş ve hayvanı sersemletip kör etmiş. Şah da topuzunu çıkarıp ceylana şiddetli bir darbe vurmuş. Öyle ki bu darbe hayvanın sonunu getirmiş. Şah ceylanın boğazını kesip derisini yüzdükten sonra ayağa kalkmış ve hayvanı atın eyerine asmış.

Sonra arazinin sıcaktan kavrulduğu ve bir damla suyun bile bulunmadığı bu yerde öğle vakti gelmiş. Şah da atı da çok susamış. Âdeta eriyen tereyağı gibi dallarından su akan bir ağaca denk gelmişler. Bunun üzerine şah, şahinin boynundan tası almış, suyla doldurup kuşa vermiş. Birden kuş, kabı pençeleriyle itmiş ve suyu dökmüş. Sonra şah kabı ikinci kez doldurmuş ve kuşun susadığını düşünerek tekrar vermiş. Fakat kuş kabı pençeleterek suyu yine reddetmiş. Şah sinirlenmiş ve kabı üçüncü kez doldurarak bu sefer ata vermiş. Fakat şahin kanat darbeleriyle bir kez daha suyu dökmüş. Kabı bir daha dolduran şah bu sefer de kendisi içmek istemiş. Kuş buna da engel olmuş.

Şah: ‘Allah seni kahretsin! Seni zavallı yaratık! Benim suyu içmemi engelledin, atın içmesini engelledin, kendin de içmedin!’ demiş.

Sonra kılıcıyla şahinin kanatlarını kesmiş. Fakat kuş kafasını sallayarak işaretlerle şöyle demek istemiş: ‘Ağaca asılı olan şeye bak!’

Şah gözlerini kaldırdığında bir sürü zehirli yılan görmüş. Meğer su zannettiği şey, onların zehriymiş. Şah şahinin kanatlarını kestiğine üzülerek atına atlamış ve ölü ceylanla birlikte yola çıkmış.

Avı aşçıya vermiş: ‘Bunu pişir.’ demiş ve ardından odasına çekilmiş. Şahin hâlâ yumruğunun üzerinde duruyormuş fakat aniden düşüp ölmüş. Bunun üzerine Sinbad, hayatını kurtaran şahini öldürdüğü için pişmanlık duyarak kederle ağlamaya başlamış.”

“Şah Sinbad’ın başına gelen şey işte bu! Eğer ben senin dediğini yaparsam tıpkı papağanını öldüren adam gibi pişmanlık duyacağım.”

Vezir şaşırarak: “Nasıl yani?” diye sormuş.

Şah da anlatmaya başlamış...

PAPAĞAN VE ADAMIN HİKÂYESİ

“Çizme işiyle uğraşan bir tüccar, çok güzel bir kadınla evliymiş. Bu kadının mükemmel bir güzelliği ve çekiciliği varmış. Adam karısını deli gibi kıskanmış ki bu da onu seyahat etmekten alıkoyarmış. Bir gün adamı bulunduğu şehirden ayrılmaya mecbur edecek bir işi çıkmış. Bunun üzerine, kuş pazarına gidip yüz altın karşılığında bir dişi papağan satın almış ki evde durup karısına refakat etsin; dönüşünde de kendisine o yokken neler olduğunu anlatsın. Papağan kurnaz ve zeki bir hayvanmış ve duyduğu şeyleri hiçbir zaman unutmazmış.

Adamın karısı genç bir Türk’e âşık olmuş ve Türk, kadını ziyaret etmeyi alışkanlık hâline getirmiş. Adam yolculuktan dönüp eve gelir gelmez kuşun kendisine getirilmesini emretmiş. Yokluğunda eşinin yaptıklarıyla ilgili papağana soru sormaya başlamış.

Papağan: ‘Karının bir âşığı var ve senin yokluğunda her gece onunla birlikte.’ demiş.

Bunun üzerine adam büyük bir öfkeyle karısının yanına gitmiş ve hırsı geçinceye kadar onu dövmüş. Kadın, kölelerden birinin kendisini efendiye gammazladığını düşünüp hepsini sorgulamış. Herkes sırrını sakladığına yemin etmiş. Fakat papağanın konuştuğunu söyleyip: ‘Kendi kulaklarımızla duyduk.’ demişler.

Ertesi sabah kocası, arkadaşlarının birinin yanından eve döndüğünde papağanı karşısına almış ve yokluğunda neler olduğunu sormuş.

‘Beni affedin efendim.’ demiş kuş. ‘Karanlık olduğundan ve bütün gece şimşek çakıp yağmur yağdığından hiçbir şey görmedim ve duymadım.’

Yaz vakti olduğu için adam şaşırarak bağırarak: ‘Ama temmuzun ortasındayız! Yağmurların ve fırtınaların vaktinde değil ki!’

‘Size dediğim gibi bir şey görmedim.’ diye cevaplamış kuş.

Bunun üzerine adam, papağanın daha önce yalan söylediğini, karısının iftiraya uğradığını düşünerek sinirlenmiş; papağanı kafesten çıkarmış ve öyle bir hızla yere fırlatmış ki hayvan o an can vermiş. Fakat bir süre geçtikten sonra köle kızlar dayanamayıp ona gerçeği söylemiş ama adam, genç Türk’ü, karısının âşığını, yatak odasından çıkarken görene kadar onlara inanmamış. Sonra bıçağını bileyip tek darbeye adamı boynundan bıçaklamış. Tıpkı karısına yaptığı gibi... Böylece ikisi de büyük bir günahla yüklü olarak cehennemin sonsuz ateşine doğru yola çıkmış. Tüccar, papağanın kendisine doğruları anlattığını anladığından hayvanın arkasından yas tutmuş. Acı peşini bırakmamış.”

Şah Yunnan’ın sözlerini duyan vezir cevap vermiş:

“Ah şahım, yüce şahım... Ben ona ne kötülük ettim ya da ondan ne zarar gördüm ki onu öldürmek üzere kumpas kurayım? Sizi düşünmesem bunları söylemezdim. Eğer tavsiyemi dinlerseniz kurtulacaksınız yoksa prensine ihanet eden vezir gibi siz de ziyan olacaksınız.”

Şah sormuş: “Nasıl yani?”

Vezir anlatmaya başlamış...

PRENS VE VEZİRİN HİKÂYESİ

“Bir şahın avlanmaya ve eğlenceye çok düşkün bir oğlu varmış. Şah, vezirlerinden birini gittiği her yerde oğluna eşlik etmesi için görevlendirmiş. Bir gün, genç prens, babasının veziriyle birlikte yola koyulmuş, birlikte yürürlerken vahşi bir canavar görmüşler.

Vezir, şahın oğluna bağırmış: ‘İşte orada büyük bir av var!’

Prens, metruk arazide kayboluncaya dek onu izlemiş. Issız yerde kafası karışan prens, hangi yöne döneceğini bilememiş; bir de ne görsün! Gözyaşları içinde genç bir kız... Şahın oğlu:

‘Sen de kimsin?’ diye sormuş.

Kız: ‘Hint şahının kızıyım. Geceleyin çölde kervanla seyahat ederken uyukum geldi ve farkında olmadan atımdan düştüm. Karanlık olduğundan benim düştüğümü fark etmediler, dolayısıyla bana eşlik eden insanlardan uzaklaştım ve yolumu kaybettim.’ demiş.

Bunu duyan prens, kızın hâline acımış ve onu kendi atına bindirmiş. Virane olmuş bir yere varıncaya dek yol gitmişler. Bir süre sonra genç kız, ona:

‘Ah efendim, hacet görmem gerekiyor!’ demiş.

Bunun üzerine prens, kız, bir viranede indirmiş. Fakat kız, orada çok fazla zaman geçirince şahın oğlu şüphelenmiş. Bunun üzerine kızın haberi olmadan onu izlemiş ve onun aslında insan yiyen kötü bir dev olduğunu anlamış çünkü çocuklarına şunları söylediğine şahit olmuş:

‘Çocuklarım, bugün size taze et getireceğim...’

Çocuklar: ‘Çabuk getir ki karnımızı doyuralım anneciğim.’ diye cevap vermiş.

Bunu duyan prens, öleceğinden korkarak titremeye ve hayatı için endişelenmeye başlamış. Arkasını dönüp yola çıkmaya hazırlanmış ki dev birden ortaya çıkmış. Zangır zangır titreyen prensin korkusunu fark eden dev sormuş:

‘Neden korkuyorsun?’

Prens cevap vermiş: ‘Bana zarar vermek isteyen bir düşmanıma rastladım.’

‘Sen, ona şahın oğlu olduğunu söylemedin mi?’ ‘Evet ama...’

‘Neden düşmanına onu memnun edecek kadar altın vermiyorsun?’

‘O benim altınlarımı değil, canımı istiyor. Ondan çok korkuyorum!’

‘Söylediğin kadar sıkıntıdaysan, Allah’tan sana yardım etmesini dile. O seni bu düşmanın fenalığından kurtaracaktır.’

Prens, gözlerini havaya dikmiş ve yalvarmış: ‘Ey seslenildiğinde cevap veren ve sıkıntıları gideren yüce Rabb’im! Beni düşmanıma karşı muzaffer eyle ve onu benden uzak tut. Ey yüce Rabb’im!’

Bu duayı işiten Dev, ondan uzaklaşmış. Prens de babasının yanına dönmüş ve vezirin yaptığı fenalığı anlatmış. Bunun üzerine şah, veziri huzuruna çağırtmış ve onu oracıkta öldürmüştü.”

“Siz de ey şahım, bu haine iyilik etmeye devam ederseniz çok kötü bir şekilde öleceksiniz! Gerçekten de bu adam size çok yardım etti. Fakat siz, ona çok yakın davranıyorsunuz. Sizi yok etmeye uğraşiyor. Vücudunuzu elinize verdiği bir şeyle nasıl iyileştirdiğini görmediniz mi? Aynı şekilde size zarar vermeyeceğinden nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?”

“Doğru söylüyorsun vezir! Haklı olabilirsin benim değerli danışmanım. Bilge, pekâlâ beni öldürmek üzere gelmiş bir casus olabilir. Nasıl beni elimle tuttuğum bir şey sayesinde iyileştirdiyse benzer bir şekilde bana koklatacağı bir şeyle ölümüne sebep olabilir.”

Bunun üzerine Şah Yunnan sormuş: “Ey vezir! Ona ne yapmamız icap eder?”

Vezir cevap vermiş: “Önce onu huzurunuzla çağırın. Hemen şu dakika! Gelir gelmez boynunu vurun. Böylece ondan ve fenalığından kurtulursunuz. Sizi bir daha kandıramaz.”

“Doğru söylüyorsun ey vezir!” demiş şah ve bilgeye haber yollamış.

Adam, kendisi için ne hazırlandığını bilmeden neşeyle gelmiş. Şairin şiirinde de dediği gibi:

Kaderden kork, mala mülke güvenme
Âlemleri yaratana sığın ve bekle
O “ol” dediğinde olur
O zaman korunursunuz zalimden de zulmünden de

Sonra Bilge Duban, şaha hitap ederek şu şiiri okumuş:

Size yeterince teşekkür etmedim mi?
Sizin için şiirler yazıp şarkılar besteledim mi?
Siz, bana istemediğim hâlde cömert hediyeler verdiniz
Siz bana ihsanlarda buldunuz
Sizi övmeyi bırakmalı mı?
Yüceliğiniz hem aşikâr hem saklı
Hayır, teşekkür edeceğim ben sizin iyiliklerinize
Rahat dilim de zihnim de
Her ne kadar sırtımdaki yük ağır olsa bile

Sonra devam etmiş:

Üzülme, kederlenme
Emanet et sıkıntılarını kadere
Şimdiki zamandan zevk almaya bak
Geçmişini yerinde bırak
Kötülükler çevrilir iyiliğe
Allah dilerse
Onun dediği olur
Ona karşı gelmekten uzak dur.

Devamında şunları söylemiş:

Bırak bütün sıkıntılarını yüce Allah'a
Fâni şeyler için etme tasa
İyi bil ki istemen yetmez
Sana bir şey getirmez,
Her şey o dilediğinde olur yalnız.

Son olarak da şunlar çıkmış ağzından:

Neşelen, unut bütün tasaları
Yüce kalplerin harcıdır acı
Düşünce aptallığıdır zayıf kölenin
Korun ki sonsuza kadar kurtulasın

Şah, adama dönerek: “Seni buraya neden çağırttığımı biliyor musun?” diye sormuş.

Bilge: “Gizli olanı da açık olanı da yalnızca yüce Allah bilir.” diyerek cevap vermiş.

Bunun üzerine şah da “Seni öldürmek ve böylece senden büsbütün kurtulmak için buraya gelmeni istedim.” demiş.

Bilge Duban bu tuhaf cümleye hayret etmiş ve sormuş: “Şahım, beni neden öldürmek istiyorsunuz? Ben size ne kötülük ettim?”

Şah “Duyduğuma göre sen, beni öldürmek üzere buraya gönderilmiş bir casusmuşsun. Fakat kaderin cilvesine bak ki şimdi ben seni öldüreceğim!” demiş, ardından celladını çağırmış ve ona şunları söylemiş:

“Bu hainin başını vur ki fenalıkları bizden uzak olsun!”

Bilge: “Beni bağışla ki Allah da seni bağışlasın, beni öldürme ki Allah da seni kötülüklerden uzak tutsun.” demiş.

Şah Yunnan: “Seni öldürmeden güvende olmayacağım çünkü beni, elimde tuttuğum bir şey sayesinde iyileştirdin ve öyle görünüyor ki bana bir şey koklatarak ya da benzer bir şekilde ölümüne de sebep olabilirsin.” diye cevap vermiş.

“Demek ki siz, iyiliğe kötülükle karşılık veriyorsunuz.”

“Bu konuşmanın sana hiçbir faydası yok! Öleceksin!”

Hekim, şahın kendisini öldüreceğinden emin olduğu için ağlamaya başlamış. Şaha iyilik yaptığı için pişman olmuş. Bir şiirde de dendiği gibi:

Maymunun akli ve bilgisi kıttır
Bilgelik akıldan üstündür
Hiç yürünebilir mi çamurda, tozda, kilde
Aklına hâkim ol, yoksa takılıp düşersin yere.

Cellat, Bilge Duban’ın gözlerini bağlamış, bıçağını bilemiş ve şaha:

“Emredin öldüreyim.” demiş.

“Bu arada hekim ağlamaya devam ediyor ve diyormuş ki:

“Beni bağışla ki Allah da seni bağışlasın, beni öldürme ki Allah da seni kötülüklerden uzak tutsun.” Ve şu şiiri okumuş:

İyiydim ve kaçmadım, onlar zalimdi, kaçtı
İyi olmakla sadece gördüm yıkımımı
Asla iyi olmayacağım eğer yaşar isem
Zaten yok olmuşum demektir ölürsem
İyi olanlar lanetlenir tıpkı benim gibi...

“Hak ettiğim karşılık bu mu? Öyle görünüyor ki senin iyiliğin, timsahın yapacağı iyilik kadar.” demiş Duban.

“Timsahın hikâyesi nasıldır?”

“Mevcut durumda bunu anlatmam imkânsız. Beni öldürürsen umarım Allah da seni öldürür.”

Hekim bunu dedikten sonra hıçkırarak ağlamaya devam etmiş. Şahın sevdiği adamlarından biri ayağa kalkarak:

“Şahım! Bu hekimin canını benim hatırıma bağışlayın. Bu adamın size karşı bir kötülük yaptığına hiç şahit olmadım. Sizi diğer bütün hekimlerin mücadele etmekte yetersiz kaldığı bir hastalıktan kurtarmaktan başka bir şey yapmadı.” demiş.

Şah: “Bu adamı öldürmek istememin nedenini bilmiyorsun. Eğer onu bağışlarsam kendimi ölüme mahkûm etmiş olurum. Elime bir şey tutuşturarak beni hastalıktan kurtardığı gibi pekâlâ başka şekillerde öldürebilir de... Beni bir çıkar karşılığında öldürmesinden korkuyorum; ne de olsa buraya gelmesinin tek amacı beni mahvetmek. Faydası yok, onu öldürmeliyim ki kendi hayatımı güvence altına alabileyim.” diye cevap vermiş.

Duban ağlayarak yine: “Beni bağışla ki Allah da seni bağışlasın, beni öldürme ki Allah da seni kötülüklerden uzak tutsun.” demiş.

Fakat bu haykırışı boşunaymış. Şahın kendisini öldüreceğine iyiden iyiye emin olan hekim: “Şahım, eğer ölmekten başka çarem yoksa bana biraz zaman verin. Evime gideyim, sorumluluklarımı

son kez yerine getireyim. Aileme beni gömecekleri yeri söyleyip kitaplarımı dağıtayım. Bu kitapların arasında çok nadir bir tanesi var ki onu size hediye etmek isterim. Kütüphanenizi zenginleştirir.” demiş.

“Bu kitabın özelliği nedir peki?” diye sormuş şah.

“Bu eserde tabiatın binbir sırrı yazılıdır... Eğer kafamı kestikten sonra kitaptan üç sayfa açar, sayfaların sol tarafından üç cümle okursanız kesik başım dile gelecek ve sorularınızı cevaplamaya başlayacak.”

Aşırı bir merak duyan şah, gizemin verdiği zevkle titremiş ve şöyle demiş:

“Hekim Efendi! Kafamı kestiğimde gerçekten benimle konuşacak mısınız?”

Hekim “Evet.” diye cevap vermiş.

“Bu hakikaten de ilginç bir şey!”

Şah derhâl muhafızları eşliğinde adamı evine yollamış. Duban, bütün görevlerini yerine getirmiş, yarım kalan işlerini tamamlamış.

Ertesi gün, şahın vezirleri, emirleri, generalleri ve asilzadeleri toplanmış ve kabul salonunu âdeta bir çiçek bahçesine çevirmişler. Sonra hekim oturmuş ve: “Bana bir tepsi getirin!” demiş.

Getirilen tepsinin üzerine bir çeşit toz dökmüş ve eliyle tozu yaymış. Şöyle devam etmiş:

“Ey şahım! Bu kitabı alın fakat boynum vuruluncaya dek açmayın. Sonra kafamı tepsiye yerleştirin ve toza bulayın. Toz, kanı derhâl durduracaktır. İşte o zaman kitabı açabilirsiniz.”

Bunun üzerine şah kitabı almış ve celladına emir vermiş. O da hekimin kafasını vurup tepsinin ortasına yerleştirerek toza bulamış. Kan durmuş ve Bilge Duban gözlerini açıp şöyle demiş: “Şimdi kitabı açın şahım!”

Şah büyük bir şaşkınlık içinde kitabı açmış ve yaprakların birbirine yapışık olduğunu görmüş. Bunun üzerine parmağını ağzına götürüp ıslatarak ilk yaprağı kolaylıkla çevirmiş. İkinciyi ve üçüncüyü de... Her sayfayı açmak bir öncekinden daha zormuş. Altı sayfa çevirmiş ve yapraklarda hiçbir şeyin yazılı olmadığını görmüş. Bunun üzerine şöyle demiş:

“Ama Hekim Efendi, burada hiçbir şey yok!”

Duban, “Çevirmeye devam edin.” demiş.

Şah aynı şekilde üç sayfayı daha çevirmiş. Aslında kitabın sayfaları zehirliymiş. Zehir vücuduna yayılıp ona öldürmeden hemen önce şah zorlukla bağırarak: “Beni zehirledin, ölüyorum!”

Bunun üzerine Duban’ın kafası şu şiiri okumaya başlamış:

Uzun yıllar hüküm süren
Ne şahlar geldi, geçti...
Eser kalmadı birinden
Tek tek hepsi göçtü, gitti.

Boğdular halkın sesini
Feryatları göğe erdi.
Felek vurdu sillesini.
Onlara da dertler verdi.

Göçüp giderken dediler.
Feleğin hiç yoktur suçu.
Zulmedenler mihnet çeker
Etme bulma dünyası bu!

Hekimin kafası konuşmayı bitirdiği anda şah ölmüş.

Balıkçı cine anlattığı bu hikâyeyi böylece bitirmiş, sonra:

“Bilmeni isterim ki cin efendi, eğer Şah Yunnan, Bilge Duban’ın hayatını bağışlasaydı Allah da onun canını bağışlayacaktı ama o bunu reddedip bilgeyi ölüme mahkûm etti. Bunun üzerine Allah da onu öldürdü. Eğer sen beni öldürseydin Allah da seni öldürecekti.” demiş.

Artık sabah olmak üzereymiş, Şehrazat burada masalı kesmiş, bunun üzerine kız kardeşi:

“Ablacığım ne heyecanlı masalların varmış!” demiş. Şehrazat da:

“Yarına sağ kalırsam bakın size daha neler anlatacağım.” deyince Şah Şehriyar o gün de karısının canını bağışlamış.

Ertesi akşam Şehrazat masalına devam etmiş...

Balıkçı, konuşmasına devam etmiş: “Eğer beni bağışlasaydın ben de seni bağışlardım. Fakat seni, beni öldürmekten başka hiçbir şey tatmin etmeyecek. Seni bu küpe hapsedtim ve şimdi de denize atarak cezalandıracağım.”

Cin gürleyerek: “Allah aşkına bunu yapma balıkçı! Ben zalimlik ettim, sen merhamet et. Kötülük yapan zaten kötülük bulur! Bana Ümame’nin, Atika’ya davrandığı gibi davranma.” demiş.

“Onların hikâyesi nasıldır?” diye sormuş balıkçı.

“Bunu sana böyle hapsedilmişken anlatamam. Tabii beni özgür bırakırsan başka...” demiş cin.

Balıkçı: “Bırak palavrayı! Seni denize atmaktan başka çarem yok. Senin de oradan çıkmanın bir yolu yok. Ben senden merhamet dileyip ağlayarak yalvardığımda sen beni öldürmek konusunda oldukça kararlıydım. Ben ki bunları hak edecek hiçbir kötülük yapmadım sana. Sana zarar vermeye de çalışmadım. Yaptığım tek şey, seni o küpten çıkarmaktı. Sen ise bana kötülük yaptın. Şunu bil ki seni denize geri attığımda burada balık avlayan herkesi benim başıma gelenlerden dolayı uyaracağım. Eğer olur da seni denizden çıkarırlarsa tekrar suya atmalarını söyleyeceğim. Böylece zamanın sonu gelip de senin de sonunu getirinceye dek orada kalacaksın.” demiş.

Cin ise yüksek sesle şunları söylemiş: “Beni serbest bırakmak asil ve cömert bir davranış olur. Sana söz veriyorum ki seni incitmeyeceğim ve istediğini yerine getireceğim.”

Balıkçı, cinin teklifini bir şartla kabul etmiş. Ona yaptığı iyiliğe karşılık olarak kendisine zarar vermemek üzere Allah’ın adına yemin etmesi şartıyla... Daha sonra adam küpün ağzını açmış. Büyük bir buhar kütleli havaya yükselmiş, ta ki tamamı dışarı çıkıncaya kadar. Sonra buhar kalınlaşmış ve cinin iğrenç silüeti ortaya çıkmış. Cin oradan kurtulur kurtulmaz şiddetli bir tekme darbesiyle küpü denize fırlatmış. Bunu gören balıkçı öleceğini düşünmüş. Kıyafetlerine sarınmış ve kendi kendine şöyle demiş: *Sözünü tutmayacak!*

Fakat sonra yüreğini ferah tutmaya çalışmış ve cine dönerek:

“Allah adına verdiğin sözü yerine getir. Yoksa bunun hesabını verirsin. Bana bir söz verdin ve Allah adına yemin ettin. Olur da bana yanlış yaparsan bu durum Allah’ın hoşuna gitmez. O ki günahkâr kuluna merhamet eder fakat kimse onun elinden kurtulamaz. Ben de sana Bilge Duban’ın, Şah Yunnan’a söylediğini söyleyeceğim: ‘Beni bağışla ki Allah da seni bağışlasın.’” demiş.

Cin gülme krizine tutulmuş ve yürümeye başlamış; balıkçıya: “Beni takip et!” demiş.

Adam güvenli bir mesafeden onun arkasından yürümeye başlamış. Şehrin etrafındaki yerleşim yerlerini geçinceye dek yürümüşler. Kimsenin şimdiye kadar hiç uğramadığı toprakların üzerinden yürüyüp kırları geçmişler ve bir dağa varmışlar. Beraberce dağa tırmanıp arkasındaki bir ovaya ulaşıncı cin balıkçıya tekrar: “Beni takip et!” demiş ve onu bir gölün yanına götürmüş.

Sonra adama, balıkları yakalamak üzere ağını denize atmasını söylemiş. Balıkçı suya bakmış ve farklı renklerdeki -beyaz, kırmızı, mavi, sarı- balıkları görüp hayrete düşmüş. Ağını suya atmış ve bir süre sonra çekmeye başlamış. Ağda dört tane balık görmüş. Her renkten bir tane...

Balıkçının çok sevindiğini gören cin şöyle demiş: “Bunları sultana huzuruna götür. O da sana, seni zengin bir adam yapacak her şeyi versin. Kusura bakma, Allah biliyor ya sana bundan başka nasıl yardım edebilirim bilmiyorum. Bin sekiz yüz yıldır denizde olduğumdan dünyanın nasıl bir yer olduğunu unuttum. Şu geçen bir saatin dışında da dünyaya dair hiçbir şey görmedim.”

Daha sonra cin, Allah’ın adını anarak: “Umarım Allah bize yeniden karşılaşmayı lütfeder.” demiş.

Sonra bir ayağıyla yere vurmuş. Toprak ikiye yarılmış ve cini yutmuş. Gördüklerine şaşırarak balıkçı, balıklarıyla birlikte şehre doğru yola çıkmış. Evine ulaşır ulaşmaz toprak bir testi suyla doldurup çırpınan balıkları içine atmış, cinin kendisine söylediği gibi sultanın sarayına doğru yola koyulmuş. Saraya ulaştığında balıkları sultana sunmuş. Hayatı boyunca o şekil ve renkte balık görmemiş olan sultan, hayretler içinde kalarak şöyle demiş:

“Bunları yeni gelen köle kıza verin, pişirsin.”

Üç gün önce Rum şahının kendisine hediye ettiği köle kızdan bahsediyormuş. Böylece onun yemek pişirme konusundaki becerilerini ölçebilecekmiş.

Bunun üzerine vezir, balıkları genç kıza götürmüş ve kızartmasını emretmiş:

“Bunları sultan size gönderdi ve: ‘Yeteneklerinizi değerlendirme fırsatı bulamadım. Beni zamanın azlığından doğan sıkıntıdan kurtarın ve marifetli ellerinizle bu yemeği pişirin.’ dedi. Çok nadir bulunan bu balıklar sultana hediye olarak geldi.”

Vezir onu dikkatlice uyardıktan sonra, sultanın yanına dönmüş. Sultan da balıkçıya dört yüz altın verilmesini emretmiş. Adam altınları almış, koşa koşa evine varmış. Yaşadıklarının hepsinin bir rüya olduğunu zannetmiş. Sonunda ailesine istedikleri her şeyi alacak paraya sahipmiş. Sevinçle karısının yanına gitmiş.

Köle kıza gelince; balıkları almış, temizlemiş, tavaya koymuş ve yağlayıp çevirmiş. Ancak birden mutfak duvarı yarılmış. İçinden güzel, zarif, gözleri sürmeli genç bir kadın çıkmış. Püskülleri olan mavi renkli ipek bir elbise giyiyormuş. Kulaklarında küpeler, kollarında bilezikler, parmaklarında çok değerli taşlardan yapılmış yüzükler varmış. Elinde Hint kamışından uzun bir sopa tutuyormuş. Sopayı tavaya vurmuş ve şöyle demiş:

“Balıklar, yemininize sadık mısınız?”

Kadını gören köle kız, bayılmış. Genç kadın sözlerini bir kez daha tekrarlamış. Sonra balıklar kafalarını kaldırmış ve şöyle demişler:

“Evet, evet!” Ardından hep birlikte şarkı söylemişler: “Gel ki ben de geleyim, inan çünkü ben de inanıyorum. Eğer ki vazgeçersen, seni ağlatırım.”

Bunun üzerine genç kadın tavayı devirmiş, geldiği yerden geri dönüp duvarı kapatmış. Köle kız ayıldığında dört balığın kömür gibi karardığını görmüş ve:

“İlk işimde her şeyi mahvettim; ben şimdi sultanımıza ne diyeceğim!” diyerek başlamış ağlamaya... Sonra tekrar bayılmış ve yere düşmüş. O bu hâldeyken vezir, balıklar için dönmüş ve kızın kendini bilmeyerek yerde yattığını görmüş. Kızı ayağıyla dürterek ve şöyle demiş:

“Balıkları sultana götür!”

Ayılan kız, ağlamış ve başına gelenleri vezire anlatmış.

Büyük bir hayrete düşen vezir: “Bu oldukça ilginç bir olay.” demiş ve balıkçının yanına gitmiş:

“Bize bu balıklardan biraz daha getir.” demiş.

Bunun üzerine adam, dağdaki yola koyulmuş, ağını atmış ve tıpkı ilk seferde olduğu gibi dört balık daha yakalamış. Bunları vezire götürmüş. Vezir de balıkları köle kıza verdikten sonra: “Bunları benim yanımda pişir ki ne olduğunu ben de görebileyim!” demiş.

Köle kız balıkları temizlemiş ve tavaya yerleştirip ateşe koymuş. Çok geçmeden duvar ikiye ayrılmış ve genç kadın aynı kıyafetlerle ve elindeki sopayla ortaya çıkmış. Sonra sopasıyla tavaya vurmuş ve şöyle demiş...

Sabah olduğundan Şehrazat masalını burada kesmiş. Masalı sonuna kadar dinlemeye kararlı olan hükümdar o gün de Şehrazat’ın canına kıymamış ve Şehrazat ertesi gece masalı anlatmaya devam etmiş:

“Balıklar, yemininize sadık mısınız?” Bunu der demez balıklar kafalarını kaldırıp:

“Gel ki ben de geleyim, inan çünkü ben de inanıyorum. Eğer ki vazgeçersen, seni ağlatırım.” demişler.

Balıkların konuşmaları üzerine genç kadın tavayı devirmiş ve geldiği yerden geri dönmüş, duvar da onun ardından kapanmış.

Vezir yüksek sesle “Böyle bir olayı sultandan saklamamalıyız.” demiş ve sultanın yanına gitmiş, olanları anlatmış.

Sultan: “Bunu kendi gözlerimle görmeliyim.” demiş.

Sonra balıkçıya, üç adamın şahitliğinde, diğerleri gibi dört balık daha getirmesini emretmiş. Balıkçı balıkları getirmiş, sultan da ona dört yüz altın verilmesini emretmiş. Vezirine dönüp: “Bu balıkları benim huzurumda pişirin.” diye emretmiş.

Vezir: “Başüstüne!” demiş.

Vezir tavayı getirtmiş, temizlenmiş balıkları tavaya yerleştirip ateşe koymuş. Bunun üzerine duvar yarılmış ve iri yarı bir zenci çıkmış. Elinde bir ağaç dalı tutuyormuş. Yüksek ve korkunç bir ses tonuyla:

“Balıklar! Yemininize sadık mısınız?” diye sormuş ve balıklar aynı sözleri tekrar etmişler:

“Gel ki ben de geleyim, inan çünkü ben de inanıyorum. Eğer ki vazgeçersen, seni ağlatırım.”

Sonra koca zenci tavaya yaklaşmış ve elindeki dalla onu ters çevirdikten sonra geldiği yerden geri dönmüş. Adam gözden kaybolduğunda sultan, balıkları incelemiş ve hepsinin kömür gibi karardığını görmüş. Büsbütün şaşırılmış ve vezire:

“Gerçekten de bu meseleye kayıtsız kalmak çok zor. Belli ki balıklarla ilgili büyük bir gizem var.” demiş.

Sonra balıkçının getirilmesini emretmiş ve ona sormuş:

“Yazıklar olsun sana! Bu balıklar nereden geldi?”

“Şehirden de görülebilecek dört tepeli bir dağın üzerindeki gölden.”

“Kaç günlük mesafede?”

“Sultanım, sadece bir saatlik mesafede.”

Meraklanan sultan, adamlarına atlarına binip yola çıkmalarını emretmiş. Balıkçıyı da rehberleri olarak görevlendirmiş. Bu arada balıkçı, içinden cine lanetler okuyormuş. Dağa tırmanıp hayatları boyunca görmedikleri büyük alana ulaşıncaya dek yola devam etmişler. Sultan ve şen şakrak adamları, dört dağın arasında gördükleri bozkır karşısında hayretler içinde kalmışlar. Göl ve farklı renklerdeki balıklar karşısında da şaşkınlıklarını gizleyememişler. Sultan, merak içinde askerlerine sormuş:

“İçinizden herhangi biri daha önce böyle bir şey gördü mü?”

Askerler: “Ey sultanımız, bizler hayatımız boyunca böyle bir şey görmedik!” demişler. Dahası, bölgenin en eski sakinlerini, uzun yıllar boyunca orada yaşamış insanları da sorgulamışlar. Fakat hepsi:

“Buralarda küçük bir göl görmedik.” diye cevap vermiş.

Sultan: “Allah adına yemin ederim ki bu göl ve içindeki balıklar hakkındaki gerçeği öğreninceye kadar ne şehrimize döneceğim ne de tahtıma oturacağım.” demiş.

Sonra adamlarına atlarından inmelerini ve dağın etrafında ordugâh kurmalarını emretmiş. Vezirini, yani tecrübeli, akıllı, zeki ve bilge adamını çağırılmış. Ona: “Yapmam gereken bir şey var ve sana bunu anlatmak istiyorum. Kalbim bana bu gece yola çıkıp bu gizemi -balıkların ve gölün gizemini- çözmemi söylüyor. Çadırımın önünde durup emirlere, vezirlere ve yüksek rütbeli subaylara: ‘Sultan hasta, içeri kimseyi kabul etmememi emretti.’ de ve dikkatli ol, kimseye ne yaptığımdan bahsetme!” demiş.

Vezir, sultanın emrini yerine getirmiş.

Bunun üzerine sultan kıyafetlerini değiştirmiş, kılıcını omzuna almış ve dağlara uzanan yolda gecenin geri kalanı boyunca yürümüş; ta ki sabah oluncaya kadar. Uzaktan bir karaltı görünce sevinmiş. Kendi kendine şöyle demiş:

Umarım burada biri bana gölün ve balıkların gizemi hakkında bilgi verir.

Oraya yaklaşırken o karaltının aslında, siyah taşlarla yapılmış, kapısı aralık bir saray olduğunu anlamış. Kapının önünde durmak onu heyecanlandırmış. Sonra sultan, kapıya hafifçe vurmuş. Kimse kendisine cevap vermemiş. Bunun üzerine iki defa daha vurmuş. Fakat yine bir cevap alamamış.

Daha sonra kapıya kuvvetle vurmuş ancak sonuç yine aynı olunca kendi kendine şöyle demiş: *Demek ki saray boş.*

Sonra oldukça cesur bir hareketle kapıdan geçip büyük salona varmış. Yüksek sesle: “Hey, ahali... Ben yolunu kaybetmiş bir yolcuym. Yok mu bana yemek verecek kimse?” demiş.

Bu haykırışını ikinci ve üçüncü kez de tekrar etmiş fakat hiçbirinde bir cevap alamamış. Cesaretini toplamış ve sarayın girişini geçip geniş bir avluya varmış. Fakat orada da kimseyi bulamamış. Sarayın ipek eşyalarla ve altınlarla süslendiğini görmüş. Tüm kapılar da açılmış. Girdiği avlu, dört ayrı salona açılıyormuş. O salonlar da başka salonlara... Avluda bir koltuk ve dört köşesinde ağızlarından mücevher kadar berrak su fişkırtan dört aslan heykelinin olduğu bir süs havuzu varmış. Etrafında çeşit çeşit kuşlar serbestçe uçuşuyormuş. Bu kuşların uçup gitmemesi için avlunun üst tarafına bir ağ geriliymiş. Bunları gören sultan çok şaşırılmış. Kimsenin kendisine, virane, göl, balıklar, dağ ve saray hakkında bilgi vermeyecek olması kendisini üzmüş. Oturup derin düşüncelere dalarken bir ağlama sesi ile birlikte yürek paralayan acı dolu şu sözleri duymuş:

Aşkımı saklamadım, sevdam oldu aşikâr
Uyku kaçtı gözümde, ağlarım fecre kadar
Öyle bir derde düştüm ki devası bulunmaz
Tahammülüm kalmadı ne kara talihim var!

Bu kederli sözleri duyan sultan, derhâl harekete geçmiş, sesi izlemiş ve kapısında perde asılı olan bir odaya kadar gelmiş. Perdeyi araladığında bir tahtta oturan güzel yüzlü, güzel vücutlu, billur gibi bir sese sahip, beyaz alınlı, gül yanaklı, yanağında âdeta esmer bir amber çiçeğini andıran bir beni olan genç bir adam varmış. Şairin de dediği gibi:

Ey ince belli güzel
Karanlık dünya oldu aydınlık
Senden daha güzeli yok
Gözler senin kadar nadir olanını görmedi
Yanağında kahverengi bir ben, dudakları gül kırmızısı...

Sultan neşeyle genç adamı selamlamış. Mısır altınlarıyla ve çeşitli mücevherlerle bezenmiş ipek kaftan giyen genç adam oturmaya devam etmiş. Yüzünde kederin izlerini taşıyormuş. Sultanın selamına nezaketle karşılık vermiş:

“Ah efendim, büyüklüğünüz ayağa kalkmamı icap ettirir ama maalesef bunu yapamam. Umarım kusuruma bakmazsınız.”

“Ne kusuru genç adam? Beni bir şey sormak üzere yanına gelmiş bir misafir olarak kabul et ve lütfen bana gölden, balıklardan, saraydan ve de feryat figan ağlamana sebep olan bu kederinden bahset.”

Bu sözleri duyan genç adam, acıyla ağlamaya devam etmiş. Öyle ki göğsü gözyaşlarından sırlıklam olmuş. Sonra şu dizeleri okumuş:

Kader değişirken umarsızca uyuyana söyle
Daha ne kadar zulüm göreceksin bu dünya böyle
Senin gözlerin mühürlü olsa da
Yüce Allah görür gizleneni de aşikârı da
Kim hayatın adil olduğunu düşünüyor ki zaten

Uzunca bir iç çektikten sonra devam etmiş.

Allah'a güven, sıkıntılarını ona emanet et
Derdi tasayı bırak, karıştırma kafanı
Geçmişini bırak
Kader belirler ne olacağımızı
Sen ona bak!

Hayretler içinde kalan sultan yine sormuş:

“Seni ağlatan nedir genç adam?”

“Bu hâlime nasıl ağlamayayım?”

Bunu söyledikten sonra elbisesini kaldırmış. Meğer vücudunun göbeğinden aşağı kısmı taşmış.
Bunu görüp kederlenen sultan, şefkatle şöyle demiş:

“Vah, vah... Senin acın, benim acımdır. Sana balıkların gizemini sormaya gelmişim. Ama şimdi senin hikâyeni daha çok merak ediyorum. Allah büyüktür. Şimdi bana hikâyeni anlat.”

“O hâlde bana kulak verin ve anlatacaklarımı dinleyin.”

“Tabii ki!”

Sonra genç adam anlatmaya başlamış.

“Benim hikâyem de oldukça ilginç, tıpkı balıklarınki gibi. Benimki insanlara ibret olacak türden bir hikâye...”

“Peki, nasıl?” diye sormuş sultan.

Ve genç adam anlatmaya başlamış:

BÜYÜLENEN SULTAN'IN HİKÂYESİ

“Anlatayım öyleyse efendim. Bir zamanlar benim babam bu şehrin hükümdarıydı. Hükümdar Mahmut... Babam siyah adaların ve dört dağın sahibiydi. Uzun yıllar boyunca hükümdarlık yaptı. Hakk'ın rahmetine kavuştuktan sonra idareyi ben devraldım ve sultan oldum. Amcamın kızıyla evlendim. Beni o kadar büyük bir aşkla severdi ki yanında olmadığım zamanlar yemeden içmeden kesilirdi. Bu mutlu hayatımız beş yıl sürdü. Bir gün hamamdan döndükten sonra akşam yemeğimizi hazırlamaları için acele etmelerini emrettim. Ardından alışkanlık edindiğim üzere iki genç hizmetçiye beni uyurken yellemelerini söyledim ki ferahlayabileyim. Fakat sıkıntıda olduğumdan ve karımın yokluğunda uykusuz kalıp yorgun düştüğümünden uyuyamadım. Gözlerim kapalı olmasına rağmen uyanıktım.

Sonra ayak ucumdaki kızın, baş ucumdakine şöyle dediğini duydum:

‘Ah Mesude! Efendimize yazık oldu, gençliği ziyan oldu. Ona ihanet eden hanımımıza yazıklar olsun. Adi kahpe!’

Diğeri cevap verdi: ‘Efendimiz aptal mı ya da hiçbir şeyden şüphelenmiyor mu da ona hiçbir şey sormuyor?’

‘Ayıp, ayıp! Efendimiz onun yaptıklarını biliyor mu ki onu sorgulasın? Her gece ona içirdiği şarabın içinde kenevir olduğunu bilmiyor musun? O şey sayesinde uyumasını sağlıyor ve efendimizin, karısının ne yaptığından haberi olmuyor; ama biz biliyoruz ki ona ilaçlı şarabı verdikten ve en güzel kıyafetlerini giyip en muhteşem kokuları sürdükten sonra gün doğuncaya kadar ortadan kayboluyor. Sonra efendimizin yanına gelip ona yanmış pastil koklatarak ağır uykusundan uyandırıyor.’

Köle kızın bu sözlerini duyduğumda gözlerim karardı ve her şeyi gözümle görmek istedim. Sonra amcamın kızı banyodan döndü. Bizim için kurulmuş sofrada yemeklerimizi yedik ve her zamanki gibi yarım saat birlikte oturup kahvelerimizi içtik. Sonra bana uyumadan önce her zaman içirttiği şaraptan getirdi ve kadehi uzattı. Ben de içermiş gibi yapıp şarabı gömleğimden içeri döktüm, uyuduğumu düşünsün diye yatağa uzandım.

Uyuduğumu zanneden karım birden öfkeyle bana bağırdı: ‘Gece boyunca uyu ve hiç uyanma. Senden, vücudundan, her şeyinden nefret ediyorum! Seninle birlikte yaşamaktan iğreniyorum! İnşallah Allah'ın canını alacağı günü de görürüm!’

Böyle söyleyip ayağa kalktı, en şık kıyafetlerini giyip en güzel kokuları süründükten sonra benim kılıcımı omzuna aldı ve sarayın kapısından çıkıp gitti.

Sarayı terk edince onu takip etmeye başladım. Caddeleri geçip şehrin kapısına vardı. Anlamadığım sözler söyledi ve asma kilitler kırılırcasına düştü. O da yoluna devam etti. Tabii ben de onu izlemeye... Uzaklarda bir tepede çatısı çamur tuğlalardan yapılmış, kamış çitlerle çevrili bir kulübeye geldi. Çatıya tırmandım ve karımı bir dudağı yerde, bir dudağı gökte iğrenç bir zenciyle birlikte gördüm. Adam cüzzamlı ve felçliydi. Şeker kamışı çöpüyle kaplı bir yerde yatıyordu. Eski bir battaniyeye sarılmıştı ve paçavralar içindeydi. Karım, adamın önünde yeri öptü. Adam da onu görmek için kafasını kaldırdı ve şöyle dedi:

‘Yazıklar olsun sana! Neden bu kadar zamandır gelmedin? Burada benimle birlikte kalıp içki içen kardeşlerim var. Hepsi de hanım arkadaşlarıyla birlikte. Bense içkimi içemedim çünkü sen yanımda değildin!’

Sonra o: ‘Ah efendim, gözümün nuru, kalbimin biricik aşkı! Bilmiyor musun ki vücudundan ve görünüşünden tiksindiğim amcamın oğluyla evliyim. Onunlayken kendimden nefret ediyorum. Eğer senin hatırın olmasa şehrin harabeye çevirmeden ve içindeki mahlukatı helak edip Kafdağı'nın ardına göndermeden bir saniye bile durmazdım.’ dedi.

Zenci: ‘Yalan söylüyorsun! Lanet olsun sana! Şimdi sana zenci bir adamın yiğitliği ve şerefi üzerine yemin ediyorum ki -bizim adamlığımız zavallı beyaz adamınkiyle karşılaştırılmaz bile-bugün itibarıyla eğer bu saate kadar benden uzak kalırsan bir daha seninle sevgili olmayacağım,

seninle sevişmeyeceğim. Sen benimle dalga mı geçiyorsun? Seni zavallı yaratık! Senin alçakça arzularımı tatmin edeceğimi mi düşünüyorsun? Alçak sürtük! Beyazların en adisi!’ diye cevap verdi.

Bu sözleri duyduğumda ve bu iki sefilin yaşadıklarına bizzat şahit olduğumda dünyam kararı ve bir süre nerede olduğumu bile anlayamadım. Karımsa alçak gönüllülükle ayağa kalktı ve tatlı sözlerle köleye yalvarmaya başladı:

‘Ah sevgilim, gözümün nuru...’

Adam onunla barışmaya tenezzül edinceye dek de ağlamayı kesmedi. Sonra ayağa kalktı, iç çamaşırları hariç bütün kıyafetlerini çıkardı ve şöyle dedi:

‘Ah efendim, bu hizmetkârının yiyebileceği bir şey var mı?’

‘Dolabı aç!’ diye homurdandı zenci. ‘En altta bizim de yediğimiz pişmiş fare kemikleri bulacaksınız. Sonra şuradaki kabı al, içinde yarım bıraktığımız içki var.’

O, yiyip içtikten sonra elini yıkadı ve kölenin yanına gidip şeker kamışı çöpünün üzerine uzandı. Çırlıçılak soyundu, sonra paçavralardan yapılmış yatak örtüsünün altında zencinin yanına kadar süründü.

Karımı bu hâlde görünce aklımı kaybettim. Çatıdan aşağı indim, karımın getirdiği kılıcımı aldım. İkisini de öldürmeye kararlıydım. İlk önce kölenin boynunu vurdum.”

Şehrazat sabahın yaklaştığını görünce masalını burada kesmiş. Ertesi gece hükümdarın müsaadesiyle masalına devam etmiş:

“Kafasını kesme niyetiyle kılıcımı zencinin boynuna vurduğumda onu öldürdüğümünden emindim fakat o, yüksek bir sesle inlemeye başladı. O zaman sadece derisini ve boynundaki iki damarı kestiğimi anladım. Bunun üzerine amcamın kızı irkildi. Onun beni görmesine fırsat vermeden kılıcı kınına sokup şehre doğru yola koyuldum. Saraya gidip yatağıma uzandım ve karım beni uyandırınca kadar (yani ertesi sabaha kadar) uyudum. Uyandığımda karımın saçlarını kestiğini ve yas kıyafetleri giydiğini gördüm.

Bana şöyle dedi: ‘Ah, amcamın oğlu, yaptığım şey için beni suçlama! Annemin öldüğü, babamın kutsal savaşta şehit düştüğü, ağabeylerimden birini yılanın ısıracağı, diğerinin vurulup can verdiği haberini aldım. Ağlamaktan ve feryat etmekten kendimi alamıyorum.’

Bu sözleri duyunca kendimi zor zapt ederek şunları söyledim: ‘İsteddiğini yapabilirsin. Kesinlikle sana karşı gelmeyeceğim.’

Ağlamaya, kederlenmeye, yas tutmaya bir yıl daha devam etti. Bir gün bana gelip: ‘Üzerinde kubbe olan bir türbe inşa etmek istiyorum. Orada yas tutacağım ve adını *Ağlama Evi* koyacağım.’ dedi.

Ben: ‘İsteddiğini yap.’ dedim.

Sonra kendine yas tutabileceği bir türbe yaptırdı. Tam ortasında bir kubbe vardı. Oraya âşığı yerleştirdi. Zenci, yarasından dolayı oldukça zayıftı, onunla beraber olamıyordu. Sadece şarap içebiliyordu. Üstelik yarasının verdiği acıdan konuşamıyordu da. Fakat zamanı gelmediğinden olacak ki hâlâ yaşıyordu. Her gün, akşam ve sabah, karım onun yanına gidiyor, feryat figan ağlıyor ve ona şarap ile birlikte kuvvetli ilaçlar veriyordu. Sonraki yıl da bunları yaptı. Bense sabrediyor ve onun yaptıklarına dikkat etmiyor gibi görünüyordum.

Bir gün ona fark ettirmeden yanına gittim ve onun ağlayıp dövünerek şunları söylediğini duydum:

‘Neden yanımda değilsin? Ah kalbimin neşesi... Konuş benimle. Hayatım, sevgilim...’

Sonra şu şiiri okudu:

Senden uzak kalalı yıprandı deli gönül
Her zaman seni sevdi, ah yandı deli gönül
Şu yanan vücudumu ne olur yanına al
Mezarda da benim ol, orda da benimle kal
Baş ucumda durup da kulak verirsen bana

Ruhumun iniltisi seslenecektir sana...

Ve daha fazla ağlayarak devam etti:

Sana yakın olduğum gün yaşadığım günlerin en güzeliydi
Gittiğin günse kahrolduğum
Ölüm korkusuyla titriyorum geceleri
Ama seni gördüğümde geçiyor bütün kederim...

Bir tane daha şiir okudu:

Sabahları mutlulukla uyanabilirim
Dünya benim olur ve kendimi sultan gibi hissedebilirim
Bana göre onlar bir sineğin kanatları kadar kıymetli
Seni görmediğimde olur mu hiç değerleri

Sözlerini bitirdiğinde ve ağlamayı kestiğinde ona: ‘Ah, bu kadar gözyaşı yeter! Ağlamanın sana bir faydası yok!’ dedim.

‘Bana karışma!’ diye cevap verdi. ‘Bunu yapmazsam kendime zarar vereceğim.’

Bense sükûnetimi muhafaza ettim ve onu kendi hâline bıraktım. O da ağlamaya ve kederlenmeye bir yıl daha devam etti. Üçüncü yılın sonunda fazlasıyla uzun süren bu matemden sıkıldım ve bir gün beni rahatsız eden bir meseleden dolayı sinirle türbeye girdim. Orada karımı şunları söylerken buldum: ‘Ah benim efendim! Bana bir daha bir tek söz bile lütfedemeyeceksin. Bana neden cevap vermiyorsun?’ Sonra şu şiiri okudu:

Ah mezar, ah mezar... Onun güzelliğini nasıl gölgelersin
Güneş gibi parlak bir güzelliği nasıl karartırsın?
Ah mezar ah mezar... Bana dar cennet de dünya da
Sen ki birleştirdin güneşimi de ayımı da...

Bu sözleri duyunca öfkeden deliye döndüm ve bağırdım: ‘Seni kadınların en adisi, fahişelerin en iğrenci! Sen ki bir zenciyle kırıştırdım. Aslına bakarsan çok iyi bir şey yapmışım!’ Sonra onu öldürmek amacıyla kılıcımı çektim fakat o, sözlerimi ve kendisini öldürme niyetimi alaya alarak haykırdı:

‘Alçak adam! Seni köpek! Yazıklar olsun seninle geçirdiğim dönüşü olmayan zamana... Sen bana bunu yaptın ya, Allah da seni benim elime düşürdü. Bana öyle bir kötülük ettin ki yüreğim yandı. İçime hiçbir zaman sönmeyecek bir ateş düşürdün!’

Bu sözlerin ardından ayağa kalktı, anlaşılmaz şeyler mırıldandı ve şöyle dedi: ‘Sihrimin gücüyle yarı insan yarı taş ol!’ ”

“Sonrasını zaten biliyorsun; ayağa kalkamıyorum. Ölü ya da diri değilim. Bununla da kalmadı ve bütün şehri büyüledi. Bütün caddeleri ve sokakları... Yaptığı sihirle dört adayı da dört dağa dönüştürdü. Senin bana sorduğun gölün etrafındaki dağlar var ya işte onlar... Şehir halkı dört farklı dine mensup insanlardan oluşuyordu. Müslüman, Hristiyan, Yahudi ve Mecusi... Büyü yoluyla

insanları da değiştirdi. Müslümanları beyaz, Mecusileri kırmızı, Hristiyanları mavi ve Yahudileri sarı renkli balıklara çevirdi. Bana her gün yüz kırbaç vurdu ve çeşitli işkenceler etti. Her bir kırbaç darbesi vücudumdan sel gibi kan akıttı. Dahası vücudumun üst kısmına kıldan yapıma bir elbise giydirdi; üzerime işte bu cübbeyi sardı.”

Sonra sultan ağlayarak şu şiiri okumaya başlamış:

Sabırla, katlanıyorum Tanrı'm, kaderime
Ne olursa olsun tahammül edeceğim senden gelene
Bana baskı yaptılar, hayatımı zindana çevirdiler, gördüm işkence
Ama cennet mutluluğu unutturur acılarımı
Evet acılar ve nefret kısıtladı hayatımı
Ama Mustafa ve Murtaza açacak bana cennetin kapılarını...

Bunun üzerine sultan, genç adama dönerek şunları söylemiş:

“Ah genç adam, bir acın tükenmeden yenisi başlamış. Fakat şimdi o kadın nerede? Yaralı zencinin yattığı türbe ne tarafta?”

“Zenci, şu taraftaki kubbenin altında yatıyor.” demiş genç adam. “Kadınsa şuradaki odada. Her gün güneşin doğmasıyla birlikte yanıma gelir. Önce kıyafetlerimi çıkarır, bana deri kırbaçla yüz defa vurur ve ben çığlık çığlığa kalır, ağlarım. Fakat vücudumun alt kısmını hareket ettiremediğimden onu kendimden uzak tutamam. Bana işkence etmeyi bitirdikten sonra kölenin yanına gider. Ona içki ve haşlanmış et götürür. Bu her gün böyle devam eder.”

“Allah'ın rızasını kazanmak için genç adam, sana bir iyilik yapacağım. Öyle bir iyilik ki ben öldükten sonra bile hatırlanacak.”

Sonra sultan, genç adamın yanına oturmuş ve gece oluncaya dek onunla sohbet etmiş. Konuşmaları bittiğinde ise uzanıp uykuya dalmış. Şafak söker sökmez kıyafetlerini çıkarmış. Kılıcını bilemiş ve aceleyle zencinin yattığı yere gitmiş. Adam, mumların, lambaların, güzel kokulu parfümlerin, envai çeşit merheminin olduğu bir kubbenin altında yatıyormuş. Sultan, tek bir bıçak darbesiyle adamı oracıkta öldürüp saraydaki bir kuyunun içine atmış. Sonra zencinin yattığı yere tekrar dönüp onun kıyafetlerini giymiş ve kılıcını yanına alarak adamın yattığı yere uzanmış.

Bir saat kadar sonra melun cadı gelmiş. İlk önce kocasının yanına gidip kıyafetlerini soyduktan sonra onu kırbaçlamaya, zalimce dövmeye başlamış.

Adam “Şu çektiğim yeter! Bana merhamet et amca kızı...” diye ağlamış.

Kadın: “Çok sevdiğim tek aşkımin hayatını mahvederken sen bana acıdın mı?” demiş.

Sonra yapağıdan yapıma kıyafeti adamın çıplak ve kanayan bedenine giydirmiş. Cübbesini de sardıktan sonra bir kadeh şarap ve bir tas haşlanmış et ile kölenin yanına doğru yola koyulmuş. Feryat figan ağlayarak kubbenin altına gitmiş.

“Ah, ah!...” demiş ağlayarak. “Ah efendim, konuş benimle. Bir şey söyle!”

Sonra şu şiiri okumuş.

Bu acımasızlığa, bu sevgisizliğe ne kadar dayanırım
Yetmedi mi bu kadar gözyaşım?
Bizi kasten mi ayırıyorsun birbirimizden
Sevinecek misin düşmanımı mutlu edersen?

Sonra ağlayarak devam etmiş: “Efendim konuş benimle, konuş...”

Sultan, sesini değiştirerek zenciler gibi konuşmuş:

“Ah, ah, Allah'tan başka sığınılacak hiç kimse yoktur. Göklerin ve yerin sahibi odur.”

Kadının bu sözleri duymasıyla sevinçten bayılması bir olmuş. Kendine geldiğinde sormuş:

“Efendim, konuşma kabiliyetinizi kazandığınız doğru mu?”

Sultan sesini değiştirerek cevap vermiş:

“Lanet kadın! Seninle konuşmamı hak ediyor musun ki?” “Peki neden?”

“Sebebi şu ki; gün boyunca kocana eziyet edip duruyorsun, o da yardım dilemek için gece gündüz demeden göklere sesleniyor. Acısından lanet okuyup küfürler ederek gürültü yapıp bana uykuyu haram ediyor. Eğer böyle olmasaydı sağlığıma çoktan kavuşur, seninle yeniden konuşabilirdim.”

Bunun üzerine kadın: “Senin rahatın için ona yaptığım büyüü bozarım. Yeter ki sen huzurlu ol!” diye cevap vermiş.

“Onu serbest bırak ki biraz olsun dinlenebileyim.”

“Emrin başım üstüne!” demiş kadın ve oradan ayrılıp saraya gitmiş.

Sabah olduğundan Şehrazat masalına burada ara vermiş; ertesi akşam da hükümdarın isteği üzerine devamını anlatmaya başlamış:

Kadın metal bir kâse alıp içine su doldurduktan sonra suya bir şeyler okuyup üflemiş. Bunun üzerine su, ateşin altına konulmuşçasına kaynayıp fokurdamaya başlamış. Kadın, suyu kocasının üzerine serpiştirerek şöyle demiş:

“Şayet benim yaptığım kara büyü seni bu hâle getirdiyse eski hâline geri dön!”

Aniden titreyip sarsılan genç adam, ayağa kalkmış. Kurtuluşuna sevinerek yüksek sesle: “Şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur ve yine şahitlik ederim ki Muhammed onun kulu ve elçisidir.” demiş.

Sonra kadın çığlık çığlığa:

“Yoluna git ve sakın buralara dönme! Eğer dönersen şuna emin ol ki seni öldürürüm!” diye bağırılmış.

Böylece adam, kadının elinden kurtulmuş. Kadınsa türbenin olduğu yere dönmüş, kubbeye yaklaşmış ve:

“Ah benim efendim... Bana yaklaş da sana bakabileyim, güzelliğini seyredebileyim...” demiş.

Sultan, donuk ve alçak bir sesle cevap vermiş: “Sen ne yaptın? Sadece daldan kurtuldun. Kökten değil.”

“Ah sevgilim, benim güzel sevgilim! Ne demek istiyorsun?”

“Yazıklar olsun sana lanet kadın! Dört adanın ve bu şehrin insanları her gece kafalarını sudan kaldırıp göklere yalvarıyor. Hani şu senin balığa çevirdiğin insanlar... Sana ve bana lanet okuyup duruyorlar. İşte bu sebepten vücudum sağlığına bir türlü kavuşamıyor. Git ve onları özgür bırak. Sonra gel ve elimi tutup beni ayağa kaldır. Şimdiden bir parça güçlendim.”

Kadın, sevgilisi olduğunu düşündüğü sultanın sözlerini duyduğunda sevinçle haykırmış:

“Ah efendim... Her şeyimle senin emrindeyim. Bismillah...”

Büyük bir keyif ve memnuniyet duyarak ayağa kalkmış. Göle koşup avucuna biraz su almış, üzerine anlaşılmayan sözler okuyup üflemiş.

Balıklar kafalarını kaldırmışlar ve bir anda insana dönüşüvermişler çünkü artık büyüün etkisi altında değillermiş.

Gölün olduğu yer ise yeniden kalabalık bir şehre dönüşmüş. Pazarlar alışveriş yapan halkla dolmuş ve herkes tıpkı eskisi gibi işleriyle meşgul olmaya başlamış.

Dört tepeye gelince; orası da eskiden olduğu gibi dört adaya dönüşmüş.

Sonra genç kadın, yani kötü yürekli büyücü, zenci sevgilisi sandığı sultanın yanına gitmiş, ona:

“Ah sevgilim, o güzel elini bana uzat ki kalkmana yardım edeyim.” demiş.

“Yanıma yaklaş!” demiş sultan zenciye taklit ettiği sesiyle.

Kadın onu kucaklamak üzere yanına yaklaştığında adam kılıcını çekmiş ve kadının göğsüne bir darbe indirmiş. Öyle bir darbe ki kadını delip geçmiş. Sonra ona ikinci bir kez daha vurmuş kılıçla. Bu seferse kadın ikiye bölünüp yere yığılmış.

Bunun üzerine sultan, yola çıkıp genç adamı bulmuş. Büyüden kurtulmanın verdiği sevinç ve mutlulukla genç sultan, onun elini öpmüş ve sonsuz teşekkürlerini sunmuş.

Sultan, genç adama:

“Bu şehirde mi kalacaksın, yoksa benim şehrim mi geleceksin?” diye sormuş.

Genç adam da:

“Ey sultanım, kendi şehrinle bu şehir arasındaki mesafeden haberin yok mu?” diye cevap vermiş.

“İki buçuk gün.” demiş sultan.

“Uykuda mısın sultanım? Senin şehrinle burası arasında bir yıllık yürüme mesafesi var. Sen bu şehre sandığın gibi iki buçuk günde gelmedin ve bilmeni isterim ki sultanım senin yanından bir an bile ayrılmayacağım.”

Genç adamın sözlerine sevinen sultan, şunları söylemiş:

“Seni bana bağışlayan Allah’a şükürler olsun! Bu andan itibaren sen benim bir tanecik oğlumsun. Hayatım boyunca hiç sahip olamadığım oğlum...”

Bunun üzerine ikisi büyük bir sevinçle kucaklaşmış ve saraya gitmişler. Uzun bir süre boyunca büyüünün etkisi altında kalan genç sultan, generallerine ve üst düzey idarecilerine kutsal topraklara hac ziyaretinde bulunacağını bildirip yolculuk için gereken her şeyi temin etmelerini emretmiş.

On gün süren hazırlıkların ardından memleket hasreti çeken sultanla birlikte yola çıkmışlar. Bir sürü değerli hediye ile birlikte memluk askerlerin eşliğinde gece gündüz demeden yol almışlar.

Hiç ara vermeden devam ettikleri bir yıllık yolculuk sonunda şehrin sınırına ulaşmışlar ve elçiler gönderip yaklaştıklarını haber vermişler.

Sultandan ümidi kesmiş olan vezir ve ordu, gelişlerini sevinçle karşılamış, önünde yeri öpmüş ve ona sıhhat dilemişler. Sultan tahtına yerleşmiş ve vezirine genç sultanın başına gelenleri anlatmış. Vezir de sıkıntısından kurtulmayı başaran sultanı tebrik etmiş. Hükümdarlığının başına yeniden geçen sultan, halkına değerli hediyeler dağıtmış ve adamlarına emretmiş:

“Balıkları getiren adamı huzuruma çağırın!”

Sultan, halkın büyüden kurtulmasını sağlayan adamı huzuruna çağırtmış. Ona birçok değerli şey hediye etmiş ve hâlini hatırlarını sorup çocukları olup olmadığını öğrenmek istemiş.

Balıkçı iki kızı bir oğlu olduğunu söylemiş. Sultan kızlardan birini kendine, diğerini genç sultana eş olarak almış. Oğlanıysa hazinedar yapmış. Dahası, vezirini eskiden genç sultana ait olan ülkenin sultanı yapmış ve yanına elli asker katıp üst düzey görevlilerini emrine vermiş.

Vezir de sultanın ellerini öpmüş ve yola çıkmış. Sultan ve genç adam da sarayda kalıp hayatın tadını çıkarmaya devam etmişler. Balıkçı zamanının en zengin adamı olmuş. Kızları da ölünceye kadar bu iki sultanın eşi olmuş.

“Fakat şahım...” demiş Şehrazat. “Bu masal berberin hikâyesinden daha ilginç değil...”

Berberin Hikâyesi

Sonraki gece Şehrazat şöyle demiş:

“Berberin, kendi hikâyesini ve kardeşlerinin hikâyesini anlattığı bir masal var ki...”

El-Mustazi Billah'ın oğlu, Halife El-Mustanzir Billah'ın zamanında Bağdat'ta yaşadım. Halife, fakirleri ve ihtiyaç sahiplerini korur kollar, âlim ve ariflerle arkadaşlık ederdi. Bir gün halifenin ülkesinde on eşkıya yolcuları soydu. Bunu duyup öfkelenen halife, Bağdat valisine, Büyük Festival'in yıl dönümünde onları yakalayıp huzuruna getirmesini emretti. Böylece vali harekete geçti. Adamları tevkif ederek bir gemiye bindirtti. Onların gemiye binmesine ben bizzat şahit oldum. Kendi kendime şöyle dedim:

Bu adamlar herhâlde düğün merasimi için bir araya geldiler. Bana kalırsa günlerini o gemide yiyip içerek geçiriyorlar. Onlara benden daha iyi içki arkadaşı olamaz.

Böylece ayağa kalkıp güzel bir yolculuk geçirecekler gibi görünen bu gruba yaklaştım vakarla ve nezaketle. Onlarla gemi yolculuğu yaptım, kendileriyle sohbet ettim. Karşılıklı kürek çekiyorduk. Olur da gemi bir yere demir atarsa gardiyanlar, boyunlarına zincir takarak onları gözlerinin önünden ayırmıyorlardı. Beni de onlarla birlikte zincirlediler. Ey insanlar, inanın böyle davranmamın sebebi nezaket ya da ukalalık değil. Bunun sebebi başka... Pranga taktıklarının ertesi günü bizi El-Mustanzir Billah'ın huzuruna çıkardılar. O da on eşkıyanın da boyunlarının vurulmasını emretti. Sonra bir cellat geldi, herkesi yere oturttu ve kılıcını çekti. Birbiri ardına onunun da boynunu vurdu. Sadece ben kaldım.

Halife bana baktı ve cellada sordu:

“Neden sadece dokuz kişinin kafasını vurdun?”

Cellat: “Tövbe tövbe... Dokuz kişinin kafasını vurmam çünkü siz bana on kişiyi öldürmemi emrettiniz.” diye cevap verdi.

“Görünen o ki sadece dokuz adamın kafasını kestim. Önündeki bu adam da onuncusu.”

“Yüce halife!” dedi cellat. “On kişinin kafasını kestim.”

“Sayın!” diye bağırdı halife; onlar da saydılar ve on kişi olduğunu gördüler. Sonra halife bana baktı ve şöyle dedi:

“Böyle bir durumda sessiz kalmanın sebebi nedir? Ayrıca kana susamış bu adamlarla ne işin var? Bana bütün bunların sebebini söyle. Yoksa yaşına başına rağmen akılı kıt biri olduğunu düşüneneğim.”

Bu sözleri duyunca ayağa kalktım ve halifeye cevap verdim:

“Bilmenizi isterim ki yüce halifem, ben Sessiz Şeyh'im. Bana böyle hitap etmelerinin sebebi, beni diğer altı kardeşimden ayırt etmektir. Ben bir ilim adamıyım; idrakim kuvvetli, zekâm kıvrak ve ağızım sıkıdır. Bana 'Berber' derler. Dün sabah dışarı çıktığımda bu adamları gemide gördüm ve onların bir düğün merasimi için bir arada olduğunu düşündüm. Onlara katıldım ve aralarına karıştım. Bir süre sonra gardiyanlar onlarla birlikte benim de boynuma zincir vurdular. Ama nezaketimden sessizliğimi korudum ve bir tek söz bile söylemedim. Bizi sizin huzuruza getirdiler. Siz de onunun da boynunun vurulmasını emrettiniz. Buna rağmen kendimi size tanıtmadım ve celladın karşısında sessiz kaldım. Cömertliğim ve nezaketim beni onlarla birlikte ölüme götürecekti. Hayatım boyunca insanlarla mertçe mücadele ettim fakat onlar bana, en kötü, en iğrenç yollarla karşılık verdiler.”

Halife bu sözlerimi duyduğunda ve küstahlıktan uzak, iyi yürekli bir adam olduğumu anladığında öyle bir güldü ki sırtüstü yere düştü. Sonra bana şöyle dedi:

“Ah Sessiz Şeyh, diğer altı kardeşin de bilgelikte, akılda ve konuşmada sana benzer mi?”

Ben: “Asla! Onlar benim gibi değiller. Bana iftira atıyorsun yüce kumandan. Onların benle uzaktan yakından alakası yok. Onlar çok konuşurlar, nezaket fukarasıdırlar. Ayrıca hepsinin de bir sakatlığı var. Biri tek gözlü, diğeri felçli, üçüncüsü kör, dördüncüsü kulağı kesik, beşincisinin iki dudağı da kesik, altıncıysa kambur ve kötürümdür. Görmüyor musunuz yüce kumandanım! Ben az konuşan bir adamım ama onların başından geçenleri mutlaka size anlatmalıyım ki hepsinden daha değerli bir adam olduğumu anlayasınız. Her birinin sakatlıklarınının başlarına nasıl geldiğine dair bir hikâye var ve bunları size anlatabilirim.” diye cevap verdim.

Böylece halife onu dinlemeye başlamış...

BERBERİN BİRİNCİ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ

“Anlatayım yüce kumandanım. İlk kardeşim El-Bukbuk, yani geveze olanı, kambur bir adamdı. Bağdat'ta çok zengin bir adamdan kiraladığı bir dükkânda terzilik yapardı. Dükkânın sahibi üst katta yaşar, alt katında ise bir un değirmeni bulunurdu. Bir gün kambur kardeşim, dikiş dikerken kafasını kaldırdığında dükkân sahibinin evinin balkonunda dışarıyı seyreden ay yüzlü bir güzel görmüş. Kardeşim ona baktığında kalbi aşkla dolmuş ve bütün gün boyunca işlerini ihmal etmiş.

Ertesi gün dükkânını açmış, işini yapmak üzere oturmuş. Her zamanki gibi dikiş işiyle meşgul olurken pencereden dışarı bakıp o kadını görmüş ve ona olan tutkusu bir kat daha artmış. Üçüncü gün her zamanki yerinde oturup yine ona bakıyormuş fakat bu kez kadın, onun bakışını yakalamış ve kendisine âşık olduğunu anlamış. Kardeşimin yüzüne gülmüş, o da ona gülümseyerek karşılık vermiş. Sonra kadın oradan ayrılıp bir köle kızla kırmızı ipekten bir miktar kumaş yollamış. Genç kız ona yaklaşmış ve şöyle demiş:

‘Hanımım size selam söyledi ve ona bu kumaşlardan güzel bir elbise dikmenizi rica etti.’

Kardeşim de: “Başüstüne!” diyerek cevap vermiş ve aynı gün içinde ona bir elbise dikmiş.

Ertesi gün kız tekrar gelmiş ve ona: ‘Hanımım size selam söyledi ve dün geceyi nasıl geçirdiğinizi sormamı istedi çünkü kendisi sizin aşkınızdan bir saniye bile uyumamış.’ demiş.

Sonra kardeşime sarı satenden bir miktar kumaş verip şöyle devam etmiş:

‘Hanımefendi bugün yetişmek üzere kendisine iki parça iç etekliği dikmenizi söyledi.’

‘Başım üstüne!’ diye cevaplamış kardeşim. ‘Ona benden bol bol selam söyleyin ve deyin ki: Köleniz emrinize amade, ona istediğinizi buyurabilirsiniz.’

Sonra kendini işine vermiş ve çok çalışarak iç etekliğini dikmiş. Bir saat kadar sonra kadın pencerede görünmüş ve onu başıyla selamlamış. Gözleri kendisine baktığından ve yüzüne gülümsediğinden kardeşim, yakında kadının gönlünü fethedeceğinden eminmiş. İki parça iç etekliği dikmeyi bitirene kadar kardeşim başka bir yere gitmemiş. Kadın köle kızını yollayarak eteklikleri aldirtmiş ve kendi işine geri dönmüş.

Gece olduğunda kardeşim kendini yer yatağına atmış ve sabah oluncaya dek bir sağa bir sola dönüp durmuş. Sabah olup dükkânına gittiğinde genç kız yanına gelip şöyle demiş:

‘Hanımım sizi çağırıyor.’

Bu sözleri duyması üzerine kardeşimin büyük bir korkuya kapıldığını gören hizmetçi kız şöyle demiş: ‘Kimsenin niyeti size zarar vermek değil. Olsa olsa iyilik bekler sizi. Hanımım sizi beyefendiyle tanıştırmak istiyor.’

Böylece kardeşim, yani terzi, büyük bir mutlulukla onların evine gitmiş. Ev sahibinin -kadının kocasının- huzuruna geldiğinde önünde yeri öpmüş. Evin beyi de onun selamına karşılık vermiş. Ona büyük miktarda keten kumaş vererek şöyle demiş:

‘Bana bu kumaşlardan güzel gömlekler dik.’

‘Emriniz başım üstüne!’

Sonra tekrar işe koyulmuş. Kesip biçmeye ve dikmeye başlamış.

Yirmi tane gömleği akşama kadar dikmiş, bir lokma bile yemek yemeden...

Evin efendisi ona sormuş: ‘Bunun için ne kadar istiyorsun?’

‘Yirmi dirhem.’

Bunun üzerine beyefendi, köle kızını çağırarak ve: ‘Bana yirmi dirhem getir!’ demiş.

Bu arada kardeşim hiç konuşmuyormuş. Kadın ona işaret etmiş: *Ondan hiçbir şey alma.*

Bunun üzerine kardeşim de adama: ‘Sizden para almam.’ demiş.

Ev sahibi ona yeni gömlek siparişleri vermiş ve kardeşim dükkânına beş parasız bir hâlde geri dönmüş. Yeniden işiyle meşgul olmaya başlamış. Büyük bir iştahla bir parça ekmeği ve az miktarda suyu midesine indirmiş; üç gündür boğazından geçen tek şey bunlarmış.

Sonra hizmetçi kız gelmiş ve ‘Ne yaptın?’ diye sormuş.

O da 'İşi bitirdim.' diye cevap vermiş. Sonra gömlekleri para alırım umuduyla kadının kocasına götürmüş fakat korkusundan yine 'Hiçbir şey almam.' demiş. Dükkânına dönmüş, bütün gece açlıktan uyuyamamış.

Meğer kadın, kocasına durumu anlatmış ve ikisi birlik olup kardeşimi para vermeden çalıştırmaya ve onunla alay edip gülmeye karar vermişler. Ertesi gün kardeşim dükkânına gitmiş. Orada otururken hizmetçi kız gelmiş ve 'Efendim sizinle konuşmak istiyor.' demiş.

Kardeşim kadının kocasına gitmiş; adam ona, 'Bana beş tane uzun kollu sabahlık diker misin?' demiş.

O da kumaşları almış ve dükkânına dönmüş. Sonra diktiği sabahlıkları beyefendiye götürmüş. Adam işçiliğini takdir etmiş ve ona bir kese gümüş para vermek istemiş. Kardeşim keseyi almak üzere elini uzatmış fakat kadın yine, ona bunu yapmamasını işaret etmiş. Kardeşim de 'Ah efendim, acelesi yok. Nasılsa daha zamanımız var.' demiş.

Böylece o evden, bir eşekten bile daha onursuz ve sefil bir hâlde ayrılmış. Artık yakasını bırakmayan beş felaket varmış: Açlık, aşk, dilencilik, çıplaklık ve öküz gibi çalışmak. Bununla beraber kalbi, kadının gönlünü kazanma umuduyla doluymuş.

Karı koca bütün işlerini yaptırıldıklarında ona bir oyun daha oynamışlar ve onu kendi köleleriyle evlendirmişler fakat kardeşim, kızın yanına gideceği gece ona şöyle demişler:

'Bu gece değirmende yat, ertesi gün çok güzel olacak!'

Kardeşim bunun iyi bir amacı olduğunu düşünmüş ve geceyi değirmende geçirmiş. Adamın niyetiye kardeşimi değirmende çalıştırmakmış; bunun için değirmenciye görevlendirmiş. Gece yarısı olduğunda değirmenci şöyle demiş:

'Bizim bu öküz işe yaramaz oldu; çalışmak yerine boş boş duruyor. Bu gece de değirmeni döndürmez. Ama elimizde çok fazla mısır var ve halk da un için sabırsızlanıyor.' Böylece değirmeni mısır taneleriyle doldurmuş ve elinde bir organla kardeşimin yanına gitmiş. Urganı boynuna bağlayıp şöyle demiş:

'Haydi! Değirmeni döndür. Sen de öküz gibi hiçbir şey yapmadan anca yemeyi biliyorsun!'

Sonra bir kırbaç almış ve kardeşimin omzuna, baldırlarına vurmaya başlamış. O da yüksek sesle inliyor ve haykırıyordu. Fakat kimse ona yardıma gelmemiş. Sabah oluncaya kadar ona zorla değirmeni döndürmüşler. Evin efendisi gelmiş ve kardeşimin boynu bağlı bir hâlde dayak yediğini görüp geri dönmüş.

Öğle vakti değirmenci ara vermiş; fakat kardeşim yarı ölü bir hâlde hâlâ bağlıymış. Bir zaman sonra köle kız gelmiş ve onu çözdükten sonra 'Ben ve hanımım başınıza gelenler yüzünden çok üzgünüz ve acınızı paylaşıyoruz.' demiş. Fakat çok fazla dayak yediği ve yorgun düştüğü için kardeşimin ona cevap verecek gücü yokmuş. Sonra odasına dönmüş ve birden nikâhını kıyan kâtibi karşısında görmüş. Adam onu selamlamış ve 'Allah sana uzun ömürler versin, evliliğini mübarek kılsın. Şu yüzünden anlıyorum ki sabahtan akşama kadar öpüşüyor, oynayıyorsun.' demiş.

'Allah yalancıya huzur vermez. Başıma neler geldi bir bilsen...' diye cevap vermiş kardeşim. 'Allah biliyor ya bütün gece değirmeni döndürmekten başka bir şey yapmadım.'

'Bana hikâyeni anlat.' demiş kâtip.

Kardeşim de başından geçenleri anlatmış. O da 'Yıldızınız barışmamış belli ki. Ama sen kaderini değiştirebilirsin.' demiş ve devam etmiş: 'Kaderini değiştirmelisin ki artık başına başka bir iş gelmesin.'

Kardeşim, 'Umarım başka bir oyun peşinde değillerdir.' demiş.

Sonra kâtip, kardeşimin yanından ayrılmış, o da dükkânında oturup rızkını çıkarmak için birinin kendisine iş getirmesini beklemiş. Birden hizmetçi kız yanına gelmiş ve 'Hanımımın konuşmanız gerekiyor.' demiş.

'Defol!' diye bağırarak kardeşim. 'Senin hanımınla benim aramda hiçbir şey olamaz!'

Sonra hizmetçi kız hanımının yanına gitmiş ve kardeşimin söylediklerini anlatmış. Kadın da başını pencereden uzatıp ona bakarak şöyle demiş:

‘Neden seninle benim aramda herhangi bir şey olamaz sevgilim? Neden?’ Fakat kardeşim ona cevap vermemiş. O da ağlayıp kardeşime yalvarmaya başlamış. Değirmende olanları kendisinin onaylamadığını ve hiçbir suçu olmadığını söylemiş.

Kardeşim onun güzelliğine ve zarafetine bakıp konuşmasının tatlılığını duyduğundan içindeki keder birden geçmiş. Özrünü kabul etmiş ve güzelliği karşısında bir kez daha sarhoş olmuş. Onu selamlayıp kendisiyle konuştuktan sonra işine devam etmiş. Biraz sonra hizmetçi kız yanına gelip:

‘Hanımım size selam söyledi ve kocasının bu gece yakın arkadaşlarından birinin evinde kalacağını söyledi. O gittiğinde bize gelin ki geceyi onunla birlikte geçirebilesiniz.’ demiş.

Bu arada kocası, kadına ‘Onu senden uzaklaştırmayı nasıl başaracağız?’ diye sormuş.

‘Şimdi ben ona öyle bir oyun oynayacağım ki bütün mahalleye malzeme olacak.’

Zavallı kardeşim bu kadından gelecek fenalıktan bihabermiş. Akşam olduğunda hizmetçi kız, onu eve götürmüş. Kadın onu gördüğünde: ‘Allah biliyor ki uzun zamandır sizi görmek istiyordum.’ demiş.

‘Allah için!’ diye haykırmış kardeşim. ‘Önce beni öpün.’

Bunları der demez kadının kocası yan odadan çıkagelmiş ve bağırarak:

‘Allah biliyor ya ben de seni şehrin kumandanına teslim edeceğim!’

Kardeşim ona yalvarmış fakat adam onu dinlememiş ve onu valiye götürmüş. Vali de ona yüz kırbaç vurulmasını emretmiş. Sonra onu bir deveye bindirmişler ve zavallı, şehirde öylece dolanmış. Bu arada muhafızlar da bağırıyormuş:

‘Bu, namuslu adamların haremine girenlerin hak ettiği cezadır.’

Dahası, kardeşim deveden düşmüş, ayağını kırmış ve topal kalmış. Sonra vali onu şehirden kovmuş. Kardeşim de nereye gittiğini bilmeden dolanıp durmuş.

Sonra ben onun başına gelenleri duydum ve korkuyla onu aramaya koyuldum. Gizlice onu şehre getirdim. O da sağlığını geri kazandı. Kendisi hâlâ benim evimde yaşıyor.”

Halife hikâyeme güldü ve şöyle dedi: “İyi yapmışsın ağzı sıkı berber...” Ve bana bir hediye alıp gitmemi emretti fakat ben, “Diğer kardeşlerimin başına gelenleri anlatmadan hiçbir şey kabul etmem. Lütfen benim gezeze bir adam olduğumu düşünmeyin.” dedim ve anlatmaya koyuldum... Halife de dinlemeye devam etti.

BERBERİN İKİNCİ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ

“Yüce kumandanım, benim diğer kardeşimin adı El-Haddar. Kendisi oldukça geveze bir adamdır ve aynı zamanda felçlidir. Bir gün işine giderken bir kadın yanına gelip şöyle demiş:

‘Dur biraz güzel kardeşim, şimdi sana bir şey anlatacağım. Eğer beğenirsen sen de bana iyilik yaparsın, ben de senin için Allah’a dua ederim.’

Kardeşim durmuş ve kadın devam etmiş:

‘Sana faydalı olacak bir şey yapacağım, fakat çok fazla konuşup soru sorma.’

‘Buyur söyle.’ demiş kardeşim.

Kadın: ‘Güzel odaları, bahçesinde havuzları, birbirinden güzel çiçekleri, çeşit çeşit meyve ağaçları, şarap mahzenleri olan, içinde seni bütün gece kucaklayacak bir sevgili barındıran bir eve ne dersin? Eğer dediğimi yaparsan senin menfaatine olur.’

‘Peki bu teklifi neden yapıyorsun?’ diye sormuş kardeşim.

‘Evet, hepsi de senin olacak. Şimdi mantıklı ol, bu anlamsız merakı bırak ve dediğimi yap.’

‘Yapacağım hanımefendi.’ demiş kardeşim. ‘Ancak neden diğer erkekleri değil de beni tercih ediyorsunuz? Sizi bu kadar cezbeden ne var bende?’

‘Sana boş boş konuşma demedim mi ben? Şimdi sessiz ol ve beni takip et. Bil ki seni götüreceğim genç kadın dediğim dediktir. Kendisine karşı çıkılmasından ve reddedilmekten hiç hoşlanmaz. Eğer onu eğlendirirsen senden memnun kalır.’

Kardeşim: ‘Ona hiçbir konuda karşı gelmeyeceğim.’ demiş.

Sonra kadın yürümeye devam etmiş, kardeşimse onu takip ediyormuş. Kadının kendisine tarif ettiği şeyi büyük bir merakla arzuluyormuş. Zevkle döşenmiş, içinde hizmetkârları ve harem ağaları bulunan, baştan aşağı zenginlik dolu büyük, güzel bir eve girmişler. Kadın, kardeşimi üst kata götürürken evdekiler ona şöyle demiş:

‘Ne yapıyorsun sen burada?’

Yaşlı kadın, ‘Biraz sabırlı olun ve adamı rahatsız etmeyin. Bizim onun yardımına ihtiyacımız var.’ demiş.

Sonra kadın, kardeşimi, gözlerin daha önce hiç görmediği güzellikteki bir bahçeye götürmüş ve onu çardaktaki güzel bir koltuğa oturtmuş. Oturur oturmaz da kardeşim, ay gibi güzel bir hanımı çevreleyen bir avuç köle kızın gürültüsünü duymuş. Onu gördüğünde ayağa kalkmış ve karşısında saygıyla eğilmiş. Kadın da ona:

‘Hoş geldin!’ demiş ve oturmasını söylemiş. Kardeşim oturduktan sonra ona, ‘Allah size huzur versin. Nasılsınız?’ diye sormuş.

‘Ah hanımefendi!’ diye cevap vermiş kardeşim. ‘Ben iyiyim.’

Sonra kadın, yemek getirmelerini emretmiş. Lezzetli yiyecekleri kadının önüne koymuşlar. O da yemek üzere oturmuş. Kardeşime saygı gösteriyor ve onunla muhabbet ediyormuş. Fakat bu arada ona gülmekten kendini alamıyormuş. Ne zaman kardeşim kendine baksa hizmetçilerini gösteriyor ve onlara güldüğünü söylüyormuş. Kardeşim hiçbir şey anlamamış. Aşırı şehveti nedeniyle kadının kendisine âşık olduğunu sanıyor ve yakında kendini ona teslim edeceğini düşünüyormuş. Yemeklerini yediklerinde şarap içmeye başlamışlar ve ud çalan on tane çok güzel hizmetçi onlara şarkılar söylemeye başlamış. Eğlenceyle coşan kardeşim, kadının elindeki şarabı almış ve bir dikişte bitirmiş.

Sonra kadın da bir kadeh şarap içmiş ve kardeşime: ‘Sağlığına!’ deyip başıyla işaret etmiş.

Kadın ona bir kadeh daha şarap içirmiş ve ensesine esaslı bir tokat atmış. Bunun üzerine kardeşim öfkeyle evden ayrılmış. Fakat yaşlı kadın onu takip etmiş ve geri dönmesini söylemiş. Kardeşim de geri dönmüş. Genç kadın ona oturmasını söyleyince de tek kelime etmeden oturmuş. Kadın kardeşime bir tokat daha indirmiş. İkinci tokat da yetmeyince tokat üstüne tokat indirmiş. Bu arada kardeşim de yaşlı kadına:

‘Bundan daha güzel bir kadın görmedim hayatım boyunca.’ demiş.

Yaşlı kadınsa bağırmış: ‘Yeter! Yeter hanımım, sana yalvarıyorum...’ fakat kadın, kardeşim bayılıncaya dek vurmaya devam etmiş. Sonra kardeşim tuvalete gitmek üzere ayağa kalkmış fakat yaşlı kadın ona:

‘Biraz daha sabret, muradına ereceksin.’ demiş.

‘Daha ne kadar bekleyeceğim?’ diye sormuş kardeşim. ‘Tokatlanmaktan neredeyse bayılacağım.’

Yaşlı kadın: ‘Hele bir şarap onu ısıtsın, istediğine kavuşursun.’ demiş.

Böylece kardeşim, kadınların olduğu yere dönmüş ve oturmuş. Kadın, hizmetçilerine kardeşime merhem sürmelerini ve yüzüne gül suyu dökmelerini emretmiş. Sonra ona şöyle demiş:

‘Allah senin onurunu yüceltsin. Evime geldin ve bütün bunlara katlandın. Ben bana muhalefet eden geri çeviririm ama sabırlı olan istediğine kavuşur.’

‘Ah hanımım!’ demiş kardeşim. ‘Ben sizin avcunuzun içindeki bir köleyim!’

‘O zaman bil ki...’ demiş kadın. ‘Allah beni eğlenceye düşkün biri yaptı. Benim eğlencelerime katlanan istediğine kavuşur.’

Sonra hizmetçilerine yüksek sesle şarkı söylemelerini emretmiş ki herkes keyiflensin. Bu arada içlerinden birine şöyle demiş:

‘Beyefendiyi götür, ihtiyacı olanı ver ve kendisini derhâl bana getir.’

Bunun üzerine genç kız, kardeşimi götürmüş fakat kardeşim, kadının kendisine ne yapacağını bilmiyormuş. Yaşlı kadın onun yanına gelerek:

‘Sabırlı ol, çok az kaldı.’ demiş.

Kardeşim yüzü parlayarak genç kızın önünde dururken yaşlı kadın şöyle demeye devam ediyormuş: ‘Sabırlı ol, şimdi istediğine kavuşacaksın.’

Kardeşimse sormuş: ‘Bu hizmetçi kız bana ne yapacak?’

‘Sana kötü bir şey yapar mı hiç? Kurban olayım sana, senin kaşlarını boyamak ve bıyıklarını yolmak istiyor.’

‘Kaşlarımdaki boya yıkamayla çıkar. Bıyıklarımı yolması ise çok acı verir.’

‘Dikkatli ol, ona nasıl karşı gelirsin?’ diye bağırmış yaşlı kadın. ‘O kalbini sana verdi.’

Böylece kardeşim kaşlarını boyamalarına izin vermiş ve bıyıklarını yolmalarının acısına sabırla katlanmış. Sonra hizmetçiler, hanımlarının yanına gidip olanları anlatmışlar.

Kadın: ‘Şimdi yapılacak bir tek şey kaldı, o da sakalını tıraş etmek. Böylece pürüzsüz, tertemiz bir yüzü olur.’ demiş.

Bunun üzerine hizmetçi kız, kardeşimin yanına gelip hanımının kendisine emrettiği şeyi söylemiş ve benim kalın kafalı kardeşim ona, ‘Beni insanların önünde utandıracak bir şeyi nasıl yapabilirim?’ demiş. Hemen yaşlı kadın araya girmiş ve ‘Bunu yapmasının sebebi, seni sakalsız genç bir adama dönüştürmek. Bunun için yüzünde kıl olmaması gerekiyor. Böylece yüzün onun hassas cildini çizip tahriş etmez. Gerçekten de sana büyük bir tutkuyla âşık. Sabırlı ol ki amacına ulaşabilesin.’ demiş.

Kardeşim sabretmiş ve onun emrinin yerine getirilmesine izin vermiş. Sakallarını tıraş etmişler. Kadının karşısına kaşları kırmızıya boyanmış, bıyıkları yolunmuş, sakalları tıraş edilmiş, yanaklarına boya sürülmüş bir hâlde çıkmış. İlk başta kadın ondan korkmuş. Fakat sonra onunla alay edip sırtüstü yere düşünceye kadar gülmeye başlamış ve şöyle demiş:

‘Ah efendim, iyiliğinizle gerçekten de yüreğimi kazandınız!’

Sonra ona ayağa kalkıp dans etmesi için yalvarmış. Kardeşim de ayağa kalkmış ve hoplayıp zıplamaya başlamış. Kadınlar ona portakal ve limon atıyorlarmış. Zavallı kardeşim üzerine bir şeyler atıldığı için ve ensesine yediği tokatların acısından yere düşmüş.

‘Şimdi istediğine kavuştun.’ demiş yaşlı kadın kardeşim kendine geldiğinde. ‘Artık başına başka sıkıntı gelmeyecek fakat yapacak bir küçük şey daha kaldı. Bu kız, alışkanlığı üzere elbisesini ve bütün kıyafetlerini çıkarıp çırılçıplak kalıncaya dek kimsenin kendisine sahip olmasına izin vermez.’

Sana elbiselerini çıkarıp koşmanı söyleyecek. Kendisi de senin önünde senden kaçır gibi koşmaya başlayacak. Sen de onun peşinden gideceksin; ta ki gerçekten onunla sevişmeye hazır oluncaya kadar. Sonra o da kendini sana teslim edecek.’ Ardından devam etmiş:

‘Önce kıyafetlerini çıkar.’

Kardeşim ayağa kalkmış, kendinden geçmiş bir hâlde kıyafetlerini çıkarmış ve anadan üryan kalmış. Bunun üzerine kadın da soyunmuş ve üzerine tülde bir elbise giyinmiş. Kardeşime, ‘Eğer beni istiyorsan yakalayınca dek peşimden koş.’ demiş.

Sonra kadın koşmaya başlamış. Kardeşim de peşinden gitmiş. Kadın bir odadan diğerine koştururken kardeşim, şiddetli bir arzunun verdiği çılgınlıkla kadını kovalıyormuş. Bir süre sonra kadın, karanlık bir yere kaçmış. Kardeşim de peşinden gitmiş fakat birden sağlam olmayan bir yere basmış ve bir anda hiçbir şey anlamadan kendini kalabalık bir pazarın ortasında buluvermiş. Pazarın bu bölümünde deri satıcıları varmış ve onu o hâlde; çıplak, sakalsız, kaşları kırmızıya boyanmış, yanakları kızıl bir hâlde görünce bağırarak alkış tutmaya başlamışlar. Sonra çıplak bedenini bayılıncaya kadar kırbaçlamışlar ve onu bir eşeğin sırtına atıp polis şefine götürmüşler.

Şef sormuş:

‘Bu ne?’

Onlar da ‘Bu adam bu hâlde vezirin evinden düştü.’ diye cevap vermişler.

Sonra şef, ona yüz kırbaç vurulmasını emretmiş ve onu Bağdat’tan kovmuş. Fakat ben onun arkasından gittim ve onu gizlice şehre getirip günlük ihtiyaçlarını karşıladım. Eğer iyi yürekli biri olmasaydım onun gibi bir adama asla katlanmazdım.”

Halife, berberin hikâyesini dinlemeye devam etmiş...

BERBERİN ÜÇÜNCÜ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ

“Üçüncü kardeşim El-Fakik, geveze, kör bir adamdır. Bir gün kader, onu güzel, geniş bir eve sürüklemiş. O da kapıyı çalmış ve sahibiyile görüşmek istemiş ki bir şeyler dilenebilsin.

Evin efendisi ‘Kim o?’ demiş fakat kardeşim ona cevap vermemiş ve yüksek bir sesle adamın aynı sözleri tekrarladığını duymuş:

‘Kim var orada?’

Kardeşim yine cevap vermemiş ve evin sahibinin kapıya doğru yürüdüğünü duymuş. Adam kapıyı açmış ve sormuş: ‘Ne istiyorsun?’

Kardeşim ‘Allah rızası için bir sadaka.’ demiş.

‘Kör müsün?’ diye sormuş adam.

‘Evet.’ diye cevap vermiş kardeşim.

Adam: ‘Bana elini uzat.’ demiş.

Kardeşim de kendisine bir şey vereceğini düşünerek elini uzatmış fakat adam onu evin içinde sürüklemiş. Bu arada kardeşim de adamın kendisine yemek ya da para vereceğini düşünüyormuş. Sonra kardeşime sormuş:

‘Ne istiyorsun be adam?’

Kardeşim, ‘Allah rızası için bir sadaka.’ demiş.

Adam da ‘Allah versin.’ deyince kardeşim, ‘Peki bunu ben aşağıdayken niye söylemedin?’ diye sormuş.

‘Sana ilk seslendiğimde sen neden bana cevap vermedin?’

‘Peki, şimdi bana ne yapacaksın?’

‘Evin içinde sana verebileceğim bir şey yok.’

‘O zaman beni aşağı götür.’

‘Yol işte önünde duruyor.’

Kardeşim ayağa kalkmış ve merdivenlere yönelmiş. Merdivenin yirminci basamağından sonra ayağı takılmış, aşağı kadar yuvarlanmış. Düşüşünün etkisiyle kafası yarılmış. Evden çıkmış. Hangi yöne gideceğini bilemeden dolanıp dururken kendisi gibi kör olan iki arkadaşına denk gelmiş. Ona, ‘Bugün ne kazandın?’ diye sormuşlar. O da onlara başına gelenleri anlatmış ve eklemiş: ‘Ah benim kardeşlerim, keşke karnımı doyurabilecek kadar param olsaydı!’

Bu arada evin efendisi onları takip etmiş ve ne konuştuklarını dinlemeye başlamış, kardeşim ve arkadaşlarının haberi olmadan tabii. Sonra kardeşim, arkadaşlarıyla her zaman buluştuğu yere gitmiş ve onları beklemeye başlamış. Ev sahibi de kimseye görünmeden onun kaldığı yere gelmiş. Diğer kör adamlar geldiğinde kardeşim onlara:

‘Kapıyı kilitleyin ve evi arayın ki kimsenin bizi takip etmediğinden emin olalım.’ demiş.

Ev sahibi bunu duyunca adamlar kendisini bulmasını diye tavandan sarkan bir ipe tutunmuş. Nihayetinde kimse bir şey bulamamış. Bunun üzerine geri dönüp kardeşimin yanına oturmuşlar. Kardeşim ve arkadaşları kazandıkları paraları saymaya başlamışlar. On iki bin dirhem paraları varmış. Herkes ihtiyacı olan parayı almış ve kalanını odanın bir köşesine saklamışlar. Sonra oturup yemek yemeye koyulmuşlar.

Birden kardeşim, tanımadığı birinin yemek yerken çıkardığı sesleri duymuş ve arkadaşlarına ‘Aramızda bir yabancı var.’ demiş. Hemen elini uzatmış ve ev sahibini yakalamış. Bir anda herkes adamın üstüne çullanmış ve onu dövmeye başlamışlar. Dövmekten yorulduklarında ise şöyle bağırılmışlar:

‘Müslüman kardeşlerim! Aramızda bir hırsız var ve paramızı çalmak istiyor.’
Etraflarında bir kalabalık toplanmış fakat davetsiz misafir, onlara benzemeye çalışıyormuş.
Onlar gibi şikâyet ediyor ve gözlerini kapıyormuş ki kimse onun kör olmadığından şüphe etmesin.
Şöyle bağırması:
‘Ey mümin kardeşlerim, valiyle görüşmek istiyorum. Ona anlatmak istediğim bir mesele var.’

Etraflarındaki kalabalık, kardeşim de dâhil olmak üzere herkesi valiye götürmüş. Vali 'Hayırdır inşallah!' demiş.

Davetsiz misafir: 'Ne olduğunu anlamak istiyorsan uğraşman gerekecek. İşkence dışında hiçbir yolla ağzımızdan laf alamazsın. Şimdi beni dövmeğe başla. Benden sonra da liderimizi.' diyerek kardeşimi işaret etmiş.

Böylece adamı sırtüstü yatırıp dört yüz sopa vurmuşlar. Dayak adamın canını çok feci yakmış. Sonra birden sağ gözünü açmış. Adamlar ona vurmaya devam edince sol gözünü de açmış.

Vali bunu görünce adama 'Ne oluyor burada lanet olasıca?' demiş.

'Beni affedin. Biz dört tane sefil adamız. İnsanları kandırarak evlerine girer, kadınların peçesiz yüzlerine bakarız. Dahası, hırsızlık da yaparız. Böyle böyle hile yaparak bir sürü para kazandık. Tam on iki bin dirhem... Bir gün arkadaşşıma şöyle dedim: *Benim payım olan üç bin dirhemi ver.* O ise beni dövüp paramı gasbetti. Ben de Allah'a ve size sığındım. Benim payımı onlar alacağına siz alın. Eğer sözümün doğru olup olmadığını anlamak istiyorsanız diğerlerini beni dövdüğünüzden bile daha fazla dövün. Onlar da gözlerini açacaktır.'

Vali, adamları sorgulamaları için emir vermiş. Onlar da kardeşimle başlamış. Ona önce bağırmişlar, sonra da zavallıyı kırbaçlamışlar.

Vali şöyle demiş:

'Seni baş belası herif! Allah'ın nimetlerine nankörlük ediyorsun.

Bir de üstüne kör taklidi yapıyorsun.'

'Ah, ah!' diye bağırmiş kardeşim. 'Allah'a yemin ederim ki içimizde kimse seni göremiyor.'

Bunun üzerine bayılıncaya kadar onu dövmüşler. Vali bağırmiş:

'Şimdilik bırakın. Kendine gelince yeniden döversiniz.' Kardeşim, diğer arkadaşlarının kendisinden bile daha çok dayak yemelerine sebep olmuş. Bu arada hileci İbrahim şunları söylüyormuş: 'Gözlerinizi açın. Yoksa daha çok dayak yiyeceksiniz.'

Sonunda İbrahim, valiye şöyle demiş:

'Parayı size getirmem için birini benimle yollayın. Bu adamlar milletin önünde rezil edilmedikçe gözlerini açmayacaktır.'

Böylece vali parayı getirtmiş ve adama hakkı olduğunu iddia ettiği üç bin dirhemi vermiş. Kalanı da kendi almış. Sonra üç adamı da şehirden kovmuş. Yüce kumandanım, ben de gittim, kardeşimi buldum ve hâlini sordum. O da bana size anlattıklarımı anlattı. Ben de onu gizlice şehre geri getirdim ve kendisine ben bakıyorum."

Halife hikâyeme güldü ve şöyle dedi:

"Ona bir hediye verin de yoluna gitsin."

Ama ben: "Allah hakkı için yüce kumandanım, diğer kardeşlerimin hikâyesini anlatmadan sizden bir şey almayacağım. Gerçekten de ben sözü doğru bir adamım."

Bunun üzerine halife adamı dinlemeye devam etmiş...

BERBERİN DÖRDÜNCÜ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ

“Dördünce kardeşime gelince, onun adı El-Kuz El-Asvani’dir. Kelimeler ağzından âdeta taşar gibi çıktığından uzun boyunlu guguk kuşu diye de bilinir yüce kumandanım. Kendisi Bağdat’ta kasaplık yapar, önemli ve zengin adamlara et satardı. Bu sayede çok zengin oldu. Kendine evler aldı, hayvan sürüleri oldu. Anlattığına göre bir gün dükkânına uzun sakallı bir adam gelmiş ve ondan bir miktar gümüş karşılığında et istemiş. O da parasının karşılığı olan eti ihtiyara vermiş.

Daha sonra yaşlı adamın verdiği gümüşü incelediğinde paranın, beyaz ve parlak olduğunu görmüş ve bu parayı ayrı bir yerde saklamış. Uzun sakallı adam beş ay boyunca kardeşimden et almaya devam etmiş. Kardeşimse adamın verdiği paraları ayrı bir kutuda topluyormuş. Bir gün koyun almaya niyetlenmiş ve parayı çıkarmak istemiş. Kutuyu açmış fakat içinde para şeklinde kesilmiş teneke parçalarından başka bir şey olmadığını görmüş. Bunun üzerine dövünmeye ve yüksek sesle ağlamaya başlamış. Öyle ki insanlar etrafında toplanmış. Kardeşim kalabalığa başından geçenleri anlatmış, onlar da çok şaşırılmış. Bir süre sonra acısını içine atıp işine devam etmiş ve bir koç kesip dükkânına asmış. Etin bir kısmını kendine ayırdıktan sonra şöyle demiş:

Ah Allah’ım, şu lanet olası ihtiyar bir gelse...

Bir saat geçmemiş ki yaşlı adam elinde gümüşlerle görünmüş. Kardeşim ayağa kalkıp ona yaklaşarak şöyle bağırmış:

‘Ey Müslüman kardeşlerim! Gelin de bana yardım edin. Hikâyemi, bir de bu kötü adamdan dinleyin!’

Yaşlı adam bunu duyunca sessizce şöyle demiş:

‘Hangisini tercih edersin? Beni bırakmayı mı yoksa insanların karşısında rezil olmayı mı?’

‘Beni nasıl rezil edecekmişsin bakalım?’

‘Şöyle ki sen koyun eti diye insan eti satıyorsun.’

‘Yalan söylüyorsun adi herif!’

‘Asıl adi olan, dükkânında insan eti satan sensin. Eğer senin dediğin gibiyse param da hayatım da senindir.’

Sonra yaşlı adam yüksek sesle bağırmaya başlamış:

‘Ey insanlar! Sözlerimin doğruluğunu kanıtlamak için bu adamın dükkânına girin!’

Bir anda herkes kardeşimin dükkânına hücum etmiş ve koç, birden ölü bir adama dönüşmüş. Bunun üzerine kardeşime bağırmaya başlamışlar: ‘Seni kâfir! Seni hain!’

En yakın arkadaşları bile onu dövmeye başlamış. Şöyle bağıryorlarmış:

‘Sen bize âdemoğullarının etini mi yediriyorsun?’

Dahası, yaşlı adam, kardeşimin suratına öyle bir vurmuş ki bir gözünü yerinden çıkarmış.

Sonra boğazı kesilmiş cesedi valiye götürmüşler. Yaşlı adam, ‘Efendim, bu adam insanları katlediyor ve etlerini koyun eti diye satıyor. Onu sana getirdik. Şimdi ayağa kalk ve Allah’ın emrini yerine getir.’ demiş.

Kardeşim kendini savunmak istemiş fakat vali onu dinlemeyi reddetmiş. Onu beş yüz sopa yemeye mahkûm etmiş. Dahası, bütün servetine el koymuş. Eğer rüşvet vererek tükettiği o servet olmasaymış onu öldürürlermiş. Sonra vali onu Bağdat’tan kovmuş. Kardeşim de riske girerek büyük bir şehre yerleşmiş ve orada ayakkabı tamirciliği yapmaya başlamış. Dükkânını açmış ve hayatını kazanmak için çalışmaya başlamış.

Bir gün kardeşim işine giderken bir at sürüsünün sesini duymuş ve bunun ne olduğunu sormuş. Ona, kralın avlanmaya çıktığını söylemişler. O da kralı görmek için beklemeye karar vermiş. Talih bu ya kral, kardeşimle göz göze gelmiş, hemen kafasını eğmiş ve şunları söylemiş:

‘Böyle bir günün fenalığından Rabb’ime sığınırım.’

Sonra atına binip maiyetiyle birlikte sarayına dönmüş, muhafızlarına kardeşimi yakalayıp dövmelemlerini emretmiş. Onlar da kardeşimi öldüresiye dövmüşler. Bu kötü muamelenin sebebini bilmeyen kardeşimse acınacak bir hâlde evine dönmüş.

Bir süre sonra kardeşim, kralın adamlarından birine gitmiş ve başından geçenleri anlatmış. Adam da sırtüstü yere düşünceye kadar kahaahalarla gülmüş ve şöyle demiş:

‘Ah benim kardeşim... Bilmiyor musun kral, tek gözlü adamlara bakmaya tahammül edemiyor? Hele ki sağ gözü körse onu öldürmeden içi rahat etmez.’

Bunu duyan kardeşim, çareyi o şehirden kaçmakta bulmuş. Kendisini hiç kimsenin tanımadığı bir şehre gitmiş ve bir süre orada kalmış. Başına gelen talihsizliklerden dolayı acı çekerken bir gün, bir parça gezip kendini teselli etmek istemiş. Tek başına yürürken arkadan bir at sürüsünün geldiğini duymuş ve kendi kendine şöyle demiş: *Allah beni cezalandırıyor.*

Her ne kadar saklanacak bir yer aradıysa da bulamamış. Nihayet kapalı bir kapı görmüş ve kapıyı kuvvetle itmiş. İçeri girip saklanacak bir yer aramaya koyulmuş. Kapı uzun bir koridora açılıyormuş, tam orada saklanacaktı ki iki adam onu yakalayıp şöyle demiş:

‘Üç gecedir uyukumuzu da rahatımızı da bozuyorsun. Bizleri büyük sıkıntıya soktun!’

Kardeşim, ‘Sizi rahatsız eden ne?’ diye sormuş.

Onlar da ‘Karanlıkta bekleyip bizi korkutan ve paramızı çalan sensin ve bizi rezil edip hilelerinle evin efendisinin boğazını kesmeyi planlıyorsun. Sen ve arkadaşlarının onu dilenmeye mecbur etmesi yetmedi mi? Hadi bakalım, şimdi her gece bizi korkuttuğun bıçağını ver.’

Sonra üzerini aramışlar ve ayakkabı derilerini kesmek için kullandığı bıçağı bulmuşlar. Bunun üzerine kardeşim, ‘Ey insanlar, Allah’tan korkun ve bana kötülük etmeyin. Bilin ki benim de oldukça ilginç bir hikâyem var.’ demiş.

‘Peki senin hikâyem nedir?’ diye sormuşlar.

Kardeşim de gitmesine izin verirler umuduyla başından geçenleri bir bir anlatmış fakat onlar, anlattıklarına kulak asmamış ve ona saygı göstermek yerine zavallıya feci bir dayak atıp kıyafetlerini yırtmışlar. Vücutundaki yara izlerini görünce de şöyle demişler:

‘Seni Allah’ın belası! İşte bu yara izleri suçunun delili.’ deyip onu valiye götürmüşler.

Kardeşim kendi kendine şöyle demiş:

Şimdi günahlarımın bedelini ödüyorum ve beni yüce Allah’tan başka hiç kimse kurtaramaz.

Vali kardeşime sormuş:

‘Seni hain! Cinayet işleme niyetiyle bu insanların evine giriyorsun. Ne istiyorsun onlardan?’

Kardeşim: ‘Allah aşkına efendim, söyleyeceklerimi dinleyin ve beni suçlamakta acele etmeyin.’ demiş. Fakat vali şöyle bağırması:

‘İnsanları dilendiren bir hırsızın, kırbaç izleri taşıyan bir suçlunun sözlerine mi kulak vereceğim?’ ve devam etmiş: ‘Eğer büyük bir suç işlemeseydin seni böylesine dövmezlerdi.’

Böylece vali, ona yüz kırbaç vurulmasına karar vermiş. Sonra kardeşimi bir devenin sırtına bindirip şehrin içinde dolandırarak şöyle demişler:

‘İnsanların evlerine zorla giren birine az bile...’

Bununla da kalmamış, onu şehirden atmışlar. Kardeşim de rastgele dolanıp durmuş; ta ki ben başına gelenleri duyup onu aramaya çıkıncaya kadar. Kendisini bulduğumda bana başına gelenleri anlattı. Ben de onu gizlice şehre getirdim, yiyecek, içecek parası verdim.”

Halife dinlemeye devam etmiş...

BERBERİN BEŞİNCİ KARDEŞİNİN HİKÂYESİ

“Beşinci kardeşim El-Nashar’ın iki kulağı da kesiktir yüce kumandanım. Geceleri dilenerek eline geçen parayla yaşardı. Yaşlı babamız hastalanıp öldüğünde bize yedi yüz dirhem para bıraktı. Her birimiz payımıza düşen yüzer dirhemi aldık. Fakat bu kardeşim, parasını aldığı anda kafası karıştı ve parayla ne yapacağını bilemedi. Bu kafa karışıklığı devam ederken kardeşim bir tepsiye çeşitli cam eşyalar koyup satmaya karar verdi. Böylece helal para kazanabilecekti. Yüz dirhem paraya çeşitli cam eşyalar aldı, onları bir tepsiye yerleştirdi ve mallarını satmak üzere bir duvara yaslanıp tepsiyi tezgâhına yerleştirdi. Sonra da -bana anlattığı üzere- hayaller kurmaya başlamış:

Şimdi... Bu cam eşyalara yatırdığım para yüz dirhem. Bunları satarsam elime kesin iki yüz dirhem para geçer. Sonra o parayla yeni cam eşya alırım. Onları da dört yüz dirheme satarım. Böyle alıp satmaya devam ederim; ta ki dört bin dirhem param oluncaya dek. Bu parayla da zengin bir adam olur, kendime mal ve mücevher satın alırım. Bunlarla da büyük bir kazanç elde ederim Allah’ın izniyle. Böyle böyle yüz bin dirhemlik bir servet elde edinceye kadar uğraşırım. Sonra kendime güzel bir ev, beyaz köleler, muhafızlar ve atlar satın alırım. Yer, içer, eğlenirim. Şehirde bana şarkı söylemeyen bir tane bile erkek ya da kadın şarkıcı bırakmam.

Önündeki üzerinde “dört yüz dirhem değerinde” cam eşya olan tepsiye şöyle bir bakıp hayallerine devam etmiş:

Elimdeki para yüz bin dirhem olduğundaysa inşallah kralların ve vezirlerin kızlarına talip olurum. Vezirin en büyük kızını kendime eş olarak isterim çünkü duyduğuma göre mükemmel bir güzelliği olan yetenekli ve iyi kalpli bir kadınmış. Bin dirhem başlık parası veririm. Babası razı olursa ne âlâ... Olmazsa da kızını kaçıtırırım. Kızını evime yerleştirdiğimde on tane harem ağası alır, kendime de kralların ve sultanların giyeceği türden bir kaftan diktiririm. Dahası, mücevherlerle kaplı olan bir eyer satın alırım. Sonra beni korumaları için memluklerle anlaşırım. Halk beni selamlayıp hayır duaları okurken de şehri gezerim. Sonra vezire yani kızın babasına beyaz kölelerden oluşan bir ordu eşliğinde giderim. Beni görünce vezir ayağa kalkar, beni kendi yerine oturtuktan sonra kendisi benden daha alçakta bir yere oturur.

İçinde biner dinar para olan keseler taşıyan kölelere parayı vezire vermelerini söylerim. Bin dinar kız için başlık parası, bin dinar da benden kendisine hediye olarak ki cömertliğimi, zenginliğimi, ruhumun yüceliğini ve dünya malının benim nazarımda ne kadar önemsiz olduğunu görsün. Onun bana söyleyeceği on söze karşılık iki kelime cevap veririm. Sonra evime dönerim. Gelin tarafından biri yanıma geldiğinde ona hediyeler ve para veririm. Olur da bana hediye getirirlerse reddeder ve iade ederim ki böyle bir şeye tenezzül etmeyecek kadar gururlu olduğumu anlasınlar. Böylece statümü ve konumumu belli etmiş olurum. Bunu yaptıktan sonra da düğün gecesini belirler, evimi gösterişli bir şekilde süslerim. Gelin geldiğinde ise en güzel kıyafetlerimi giyer, altınla süslenmiş yatağıma otururum. Dirseğimi bir yastıkla destekler, sağa ya da sola dönmeden direkt önüme bakarım. Ay yüzü güzel karım, en güzel kıyafetleriyle karşımda durur. Bense azametimden ve soyluluğumdan dolayı o bana şunları söylemeden dönüp bakmam: ‘Ah efendim, ben sizin karınız, hizmetçinizim. Bana bir bakış lütfedin. Karşınızda durmaktan yoruldum.’ Sonra önümde yeri defalarca öper, ben de bunun üzerine gözlerimi kaldırır, şöyle bir bakar, sonra tekrar önüme dönerim. Daha sonra onu gelin odasına getirirler, ben bu kez daha da güzel bir kıyafet giyerim. Gelin ikinci kez getirdiklerindeyse bana defalarca yalvarmadan dönüp bakmaya tenezzül etmem. Bu kez de gözümüün ucuyla şöyle bir bakar, kafamı yere eğirim. Düğün bitinceye dek böyle devam ederim.

Böyle böyle bir zaman sonra harem ağasına bana beş yüz dinar getirmesini emrederim, sonra parayı gelin alayına bahşış olarak verir, beni gelin odasına götürmelerini emrederim. Beni onunla baş başa bıraktıklarında ne bir söz eder ne de dönüp yüzüne bakarım. Kendisini hor gördüğümü anlasın diye yanı başında duvara bakar dururum. Ne kadar büyük olduğumu anlamasını sağlarım. Sonra

annesini yanına gelip başını, ellerini öperek bana şöyle der: 'Kızım sizin cariyenizdir, zavallı sizden iyilik bekler durur, kırık kalbini onarın!'

Bense ona cevap vermem, o da bunu görünce ayağa kalkar, ayaklarını öpmeye başlar ve şöyle der: 'Ah efendim, benim kızım gerçekten de çok güzeldir. Hiçbir erkeğin eli eline değmemiştir. Eğer siz onu umursamamaya devam eder, ondan yüz çevirirseniz kalbi çok kırılır. Onunla biraz ilgilenin ve onu rahatlatın.' Sonra ayağa kalkar ve bir kadeh şarap getirip kızına şöyle der: 'Al bunu ve efendine götür.' Fakat ben onu öylece ayakta bekletirim. Dirseğimi altınla süslü bir yastığa dayar, öylece durur, geriye yaslanırım. Böylelikle o da benim ruhumun ne kadar asil olduğunu anlar ve benim bir sultan olduğumu düşünür.

Sonra bana şöyle der: 'Ah efendim, Allah aşkına, kölenizin elinden bir kadeh şarap için! Gerçekten de ben sizin cariyenizim.' Fakat ben onunla konuşmam. O da ısrar eder: 'Bunu içmelisiniz.' Ben de onu yumruklar ve tekmelerim.

Böyle böyle hayal kurarken bir anda kardeşim sahiden tekmesini savurmuş ve tepsiyi yere düşürmüştü. İçindeki bütün eşyalar paramparça olunca kendi kendine:

İğrenç, zavallı ben... Bütün bunlar kibrimden dolayı başıma geldi! diyerek ağlayıp sızlanmış.

Sonra, yüce kumandanım, kendini hırpalamaya, üstündekileri parçalamaya ve dövünmeye başlamış.

Cuma namazı için toplanmış halk, zavallıyı görmüş. Bir kısmı ona acımış, bir kısmıysa hiç dikkate almamış. Elinde avucunda ne varsa kaybettiğinden hüngür hüngür ağlıyormuş. Sonra, misk kokuları sürünmüş güzel bir hanım yanına gelmiş. Kadın altından eyeri olan bir katır sürüyor ve birkaç muhafız eşliğinde yol alıyormuş. Kırık cam parçalarını ve kardeşimin ağladığını görünce yufka yürekli kadın ona acımış. Başına ne geldiğini sormuş. Kadına, kardeşimin hayatını kazanmak için cam eşya sattığını fakat eşyalarının kırıldığını söylemişler:

'İşte başına gelenleri görüyorsunuz.'

Kadın muhafızlarından birini çağırmış ve 'Elinizde ne varsa bu zavallı adama verin!' demiş.

Adam da kardeşime içinde beş yüz dinar bulunan bir kese vermiş. Keseyi alan kardeşim, sevinçten bayılacak gibi olmuş ve kadına dualar etmiş. Sonra evine zengin bir adam olarak dönmüş. Kendi kendine sevinip dururken biri kapısını çalmış. Kapıyı açtığındaysa daha önce hiç görmediği yaşlı bir kadını görmüş.

'Ah oğlum...' demiş kadın. 'Biliyorsun namaz vakti yaklaştı ve ben daha abdestimi almadım. Acaba rica etsem burada abdest alabilir miyim?'

Kardeşim, 'Tabii, buyurun!..' demiş.

Kadın kendisini takip etmesini söylemiş ve ona abdest alabilmesi için bir ibrik getirmiş. Sonra beline bağladığı kesede duran dinarları düşünerek sevinçle oturmuş.

İhtiyar abdestini alıp namazını kılmış ve kardeşime hayır duaları okumaya başlamış. O da kesesinden iki dinar çıkarmış ve kadına vererek şöyle demiş:

'Bunlar benim gönlümden koptu.'

Kadın altını gördüğünde bağırarak:

'Aman Allah'ım! Seni böylesine seven bir kadına sen ne yaptın? Paramı geri al, benim ihtiyacım yok. İstersen onu camların kırıldığında sana veren kişiye geri götür. Eğer onunla birlikte olmak istersen seni onunla tanıştırayım. Kendisi benim hanımım olur.'

'Ah anneciğim!' demiş kardeşim. 'Onunla nasıl birlikte olabiliriz ki?'

Kadın, 'Ah oğlum, onun sana meylî var. Fakat kendisi zengin bir adamın karısı. Şimdi parayı al ve beni takip et. Ben de seni istediğine kavuşturayım. Yanına gittiğinde onu ikna etmeye ya da tatlı sözler söylemeye çalışma. Gözüne girebilmek için tüm parayı ona ver.' demiş.

Kardeşim kadını takip etmiş, başına gelen harika şeylere inanmakta güçlük çekiyormuş. Kadın ara vermeden yürümeye devam etmiş; tabii kardeşim de kadını takip etmeye... Sonunda kocaman kapısı olan bir eve gelmişler. Kadın kapıyı çaldığında kendilerini Rum bir köle karşılamış. Yaşlı kadın kardeşimi kaliteli halılarla ve perdelerle döşenmiş büyük bir salona götürmüştü. Kardeşim rahat bir

koltuğa henüz oturmuş ki daha önce hiçbir gözün görmediği güzellikte genç bir kadın yanına gelmiş. Kadının üzerinde şaşaalı kıyafetler varmış. Kardeşim ayağa kalkınca kadın ona gülümsemiş ve:

‘Hoş geldin!’ deyip oturmasını işaret etmiş. Sonra kapıyı kapatmalarını emretmiş ve kardeşimin elinden tutup onu çeşitli mobilyalar ve altınlarla süslü bir odaya götürmüş. İkisi bir süre oturmuşlar ve kadın bir süre kardeşimle oynaşmışlar. Sonra kadın ayağa kalkıp:

‘Ben gelinceye kadar yerinden kalkma.’ demiş ve ortadan kaybolmuş.

Bu arada elinde kılıç tutan iri cüsseli zenci bir köle, kardeşimin yanına gelmiş ve ‘Allah seni kahretsin! Buraya nasıl geldin ve ne istiyorsun?’ demiş.

Kardeşim korkudan ona cevap verememiş. Bunun üzerine zenci, kardeşimin kıyafetlerini çıkarmış ve onu kılıcının keskin olmayan tarafıyla dövmüş; ta ki zavallı yere düşüp bayılıncaya kadar. Lanet olası zenci, kardeşimin ölmek üzere olduğunu düşünmüş ve şöyle bağırması: ‘Tuz nerede kız!’ Bunun üzerine hizmetçi, koca bir tepsi tuz getirmiş. Köle de tuzu kardeşimin yaralarına sürmeye başlamış. Fakat kardeşim ölü olmadığını anlayıp kendisini öldürünceye kadar döver korkusuyla sesini çıkarmamış.

Sonra tuzu getiren kız gitmiş ve köle tekrar bağırması: ‘Bodrum bekçisi nerede?’

Bunun üzerine yaşlı kadın gelmiş ve kardeşimi bir bodruma sürükleyip onu birkaç ölü adamın yanına fırlatmış. Kardeşim bu yerde tam iki gün kalmış. Allah da kardeşime yardım etmiş. Şöyle ki üzerine döktükleri tuz, zavallının akan kanını durdurmuş.

Kardeşim hareket edebilecek kadar güç kazandığında ayağa kalkıp korkudan titreyerek kapıyı açmış ve sürünerek dışarı çıkmış. Allah’a şükürler olsun ki gün ağarınca kadar orada karanlıkta saklanmayı başarmış. Kocakarını yeni bir av ararken görmüş. Kadına fark ettirmeden onu takip etmiş. Sonra evine dönmüş ve yaralarını sarıp kendini iyileştirmeye çalışmış.

Bu arada yaşlı kadını izlemeye devam etmiş. Her defasında bir adama yaklaşıp onu eve götürdüğünü görmüş; fakat kardeşim hiçbir şey söylemiyormuş. Sağlığını ve gücünü yeniden kazanır kazanmaz paçavralardan bir çanta yapıp içine cam parçaları doldurmuş. Kendisi de Acem kılığına girmiş ki kimse onu tanıyamasın, kıyafetlerinin altına da bir kılıç gizlemiş. Sonra yaşlı kadının karşısına çıkmış, İran aksanıyla Arapça konuşarak ona şöyle demiş:

‘Hanımefendi, ben buralarda yabancıyım ve kimseyi tanımıyorum. Bin yüz dinarımı tartabileceğim bir yer biliyor musunuz? Zahmetinizin bedelini size öderim.’

‘Benim bir oğlum var, para işleriyle uğraşır. Onda her türlü tartı vardır. Şimdi sen benimle gel, işini halledersin.’

Kardeşim, ‘Siz yolu gösterin.’ demiş.

Kadın, kardeşimi eve götürmüş. Kapıyı daha önce gördüğü genç kadın açmış. Bunun üzerine yaşlı kadın gülümseyip sessizce ona, ‘Bugünkü enayiği getirdim.’ demiş.

Sonra genç kadın, kardeşimin elini tutmuş ve onu daha önce gördüğü odaya götürmüş. Bir süre onunla birlikte oturduktan sonra ayağa kalkıp ‘Ben gelinceye kadar yerinden kıpırdama.’ demiş.

Sonra zenci köle elinde kılıçla kardeşimin yanına gelmiş ve ‘Ayağa kalk seni lanet olası!’ demiş.

Kardeşim de ayağa kalkmış, kıyafetinin altına gizlediği kılıcı çekmiş ve zencinin kafasını uçurmuş. Sonra cesedini bodruma götürmüş ve bağırması: ‘Tuz nerede kız!’

Sonra hizmetçi kız bir tepsi tuz ile gelmiş. Kardeşimi elinde kılıçla görüp kaçmaya çalışmış fakat kardeşim onun da kellesini kesmiş. Kardeşim tekrar bağırması: ‘Bodrum bekçisi nerede?’ Sonra yaşlı kadın gelmiş.

Kardeşim, ‘Benim kim olduğumu biliyor musun lanet olası cadı?’ demiş.

‘Hayır efendim.’ diye cevaplamış kadın.

‘Ben beş yüz dinarın sahibi olan adamım. Hani şu abdest almak için evine girdiğin ve tuzak kurup buraya getirerek ihanet ettiğin...’

Kadın, ‘Allah aşkına beni bağışla!’ diyerek ağlamış fakat kardeşim bunu umursamayarak onu kılıcıyla dörde bölmüş. Sonra, genç kadını aramaya koyulmuş. Kadın, kardeşimi gördüğünde kaçmaya yeltenmiş ve ‘Aman, bana merhamet et!’ demiş.

Kardeşim onun canını bağışlamış ve ‘Bu zenciyle neden evlendin?’ diye sormuş.

Kadın, ‘Ben bir tüccarın kölesiydim. Yaşlı kadın da beni ziyaret eder, bana hoş görünmeye çalışırdı. Bir gün bana gelip şöyle dedi: *Evimizde çok güzel bir düğün var keşke sen de gelip eğlenesen.*

Başüstüne! dedim ben de. Sonra en güzel kıyafetlerimi giyip süslendim. İçinde yüz altın olan bir keseyi de yanıma aldım. Kadın beni buraya getirir getirmez de zenci beni yakaladı. Ben de şimdi böyle kocakarıyla birlikte fesatlık eder dururum.’

Sonra kardeşim ona, ‘Bu evde değerli eşya var mı?’ diye sormuş.

‘Çok fazla var hem de. Eğer taşıyabilirsen hepsi senindir.’

Kardeşim kadınla birlikte gitmiş. O da içinde para keseleri olan sandıkları açmış. Kardeşimin şaşırıldığını görünce: ‘Şimdi git ve parayı götürebilecek birilerini getir. Ben burada kalırım.’ demiş.

Kardeşim de gitmiş ve on tane adam kiralamış fakat geri döndüğünde kapıyı açık bulmuş. Kadının, ufak tefek eşya ve az miktarda para dışında her şeyi götürdüğünü görmüş. Bunun üzerine kadının kendisini kandırdığını anlamış, sonra dolapların kapılarını açmış ve içlerinde ne var ne yok almış. Paranın kalanını da alarak evde hiçbir şey bırakmamış. Geceyi keyifle geçirmiş fakat sabah olduğunda yirmi kadar askerin kapısında olduğunu görmüş. Kardeşime, ‘Vali seni görmek istiyor!’ demişler.

Kardeşim evine dönmesine izin vermeleri yalvarmış. Adamlara para bile teklif etmiş fakat onlar teklifini reddedip onu bağlayarak götürmüşler. Yolda giderken kardeşimin bir arkadaşına rast gelmişler. Adam, kumandanın eteğine yapışmış ve affedilmesi için yalvararak onu kurtarmaya çalışmış. Ona ‘Vali bu adamı kendisine götürmemizi emretti. Biz de onun dediğini yapıyoruz.’ demişler.

Kardeşimin arkadaşı, onu bırakmaları için ısrar ederek onlara beş yüz dinar teklif etmiş ve ‘Valiye gittiğinizde onu bulamadığınızı söylersiniz.’ demiş fakat onlar, adamın sözlerini dinlememiş, kardeşimi sürükleyerek götürmüşler.

Vali, kardeşime sormuş: ‘Bu parayı ve eşyaları nereden buldun?’

‘Yalvarırım bana acıyın!’

Kardeşim, yaşlı kadınla yaşadıklarını, genç kadının kaçışını başından sonuna kadar anlatmış ve sözlerini şöyle bitirmiş:

‘Elimdeki paradan istediğiniz kadar alın. Ben kalanıyla geçinmenin bir yolunu bulurum.’

Fakat vali elindeki tüm parayı ve eşyayı almış. Sultanın kulağına gider korkusuyla da kardeşime, ‘Bu şehirden git. Yoksa seni asacağım.’ demiş.

‘Başüstüne!’ demiş kardeşim ve başka bir şehre gitmiş. Yolda eşkıyalar onu yakalamış ve üstünü başını parçalayıp bir güzel dövdükten sonra zavallının kulağını kesmişler. Ben onun başına gelenleri duydum ve onu bulup üstüne başına bir şeyler giydirdikten sonra gizlice şehre getirip yiyecek içecek parası verdim.”

Halife dinlemeye devam etmiş...

BERBERİN ALTINCI KARDEŞİNİN HİKÂYESİ

“Altıncı kardeşimin adı El-Şakaşık’tır yüce kumandanım. Kendisinin iki dudağı da kesiktir. Bir zamanlar zengin olan kardeşim, servetini kaybetti ve hayatını dilenerek kazanmaya başladı. Bir gün aylak aylak gezerken birden gözüne güzel bir malikâne ilişmiş dediğine göre. Evin yanında yüksek bir girişi olan bir tane daha bina varmış. Burada birkaç muhafız kapıda bekliyormuş. Kardeşim bir tanesine o evde kimin yaşadığını sormuş. Adam ona şöyle cevap vermiş:

‘Saray, Balmakilerden birinin oğluna aittir.’

Kardeşim onlardan sadaka istemiş; adamlar, ‘Büyük kapıdan içeri gir. Vezir Efendimiz sana istediğini verir.’ demişler.

Böylece kardeşim içeri girmiş ve uzun bir koridordan geçerek muhteşem güzellikte, mermer kaplı, zarif perdelerle döşeli, ortasında şahane bir bahçesi olan malikaneye varmış. Hangi yöne döneceğini bilemeden bir süre ayakta durmuş. Sonra ileride bir oda görmüş. Oraya doğru yürümüş ve içeride yakışıklı bir adam görmüş. Adam kardeşimi gördüğünde ayağa kalkmış ve ona: ‘Hoş geldin!’ demiş, ardından hâlini hatırlamış sormuş. Kardeşim yoksul ve sadakaya muhtaç olduğunu söylemiş. Bu sözleri duyan asil adam kardeşimle ilgilenmiş ve ‘Ne yani, benim olduğum bir şehirde sen aç mısın? Böyle bir rezilliğe tahammülüm yok benim!’ demiş.

Sonra ona birçok güzel yiyecek vadederek şöyle demiş:

‘Benimle kalıp yemek yemekten başka çaren yok.’

‘Ah efendim!’ demiş kardeşim. ‘Daha fazla bekleyemem. Gerçekten de çok açım!’

Bunun üzerine adam, ‘Haydi gel de elini yıka dostum.’ demiş.

Kardeşim elini yıkamak üzere ayağa kalkmış fakat ibrik ya da leğen görememiş. Ev sahibiye elini görünmez sabunla ve görünmez suyla yıkamaya başlamış, sonra da şöyle demiş:

‘Masayı getirin!’

Fakat kardeşim yine hiçbir şey görmemiş.

Ev sahibi, ‘Bu eti yiyerek beni onurlandır ve lütfen utanma.’ demiş.

Sanki yemek yercesine elini sağa sola oynatmış ve kardeşime ‘Görüyorum ki çok az yiyorsun. Lütfen çekinme. Biliyorum ki açsın.’ demiş.

Kardeşim yer gibi yapmaya devam etmiş. Bu arada ev sahibi, ‘Şu ekmeğin güzelliğine ve beyazlığına bir bak!’ demiş.

Fakat kardeşim hâlâ hiçbir şey görmüyormuş. Sonra kendi kendine şöyle demiş:

Bu adam insanlarla alay etmeye pek meraklı.

Adama cevap vermiş: ‘Ah efendim, ben hayatım boyunca bu ekmekten daha güzel, daha beyaz, daha lezzetli bir ekmeğe görmedim!’ Ev sahibi, ‘Bu ekmeğe, beş yüz dinar karşılığında aldığım bir hizmetçi tarafından pişirildi.’ demiş. Sonra bağırarak: ‘Bize biraz daha et getirin, bol yağlı olsun!’

Kardeşime dönerek devam etmiş: ‘Allah aşkına söyle dostum. Hayatında bu etten daha lezzetlisini yedin mi? Lütfen hatırlam için ye ve sakın utanma.’ Ardından tekrar bağırarak:

‘Bize hindi güveci getirin!’

Ve yine ‘Lütfen ye, sen açsın ve benim misafirimsin.’ demiş.

Kardeşimse yemek yer gibi çenesini oynatmaya devam etmiş. Bu arada ev sahibi sürekli farklı türlerde yemek getirmelerini söyleyip duruyormuş fakat ortada yiyecek hiçbir şey yokmuş.

Sonra tekrar bağırarak: ‘Bize fıstıkla doldurulmuş tavuk getirin!’

‘Lütfen ye, çekinme. Bu tavukları fıstıkla doldurttum. Hayatında böyle bir şey yememişsindir!’

‘Ah efendim, gerçekten de her şey çok lezzetli...’ demiş kardeşim.

Sonra ev sahibi, kardeşime yemek yedirir gibi elini oynatmış ve çeşitli yemekler getirmelerini emredip kardeşimin açlığının daha da artmasına sebep olmuş. Zavallı kardeşim bir parça ekmeğin bile hasretini çeker olmuş.

Ev sahibi, ‘Bu yemeklerden daha lezzetlisini yedin mi hiç?’ demiş.

‘Hayır efendim.’

‘Lütfen ye ve utanma.’

‘Gerçekten de karnımı doldurdum.’

Bunun üzerine ev sahibi tekrar bağırmış: ‘Bunları götürün ve bize tatlı getirin!’

‘Bu badem tatlısını ye. Gerçekten de çok güzeldir. Bu ballı gözlemelerse bir acayip. Lütfen ye. Hatırım için!’

‘Merak etmeyin yiyorum efendim.’ diye cevaplamış aç kardeşim ve tatlının içinde neler olduğunu sormuş.

‘Bu benim özel tarifimdir.’ diye cevap vermiş adam. ‘İçine bir miktar misk, bir miktar da esmer amber koydurttum.’

Bütün bu süre boyunca kardeşim, yemek yer gibi çenesini oynatıyormuş; ta ki evin efendisi ‘Bize biraz da kuruyemiş getirin!’ deyinceye kadar.

Adam sonra şöyle demiş:

‘Bu bademlerden, cevizlerden, fıstıklardan ye ve sakın utanma!’

‘Efendim, gerçekten de doydum. Daha fazla yiyemeyeceğim.’

‘Ah benim kıymetli misafirim...’ demiş adam. ‘Yiyeceklerde gözün kaldıysa ye. Aç durma!’

Kardeşim de ‘Ah efendim, bu kadar yemeği yiyip de aç kalmak mümkün mü?’ diye cevap vermiş ve kendi kendine şöyle demiş:

Bu eşek şakasından utanmasını sağlayacağım!

Ev sahibi: ‘Bize şarap getirin!’ demiş.

Âdeta kendisine şarap koyuyorlarmış gibi ellerini havada oynatıyormuş. Kardeşime bir kadeh vermiş ve ‘Bu kadehteki şarabı iç. Eğer beğenirsen bana söyle.’ demiş.

‘Ah efendim! Kokusu güzel ama ben en az yirmi yıllık olan şarapları içmeye alışkınım.’

‘Bunu bir dene sen. Emin ol ki hayatında bundan daha lezzetlisini içmemişsindir.’

‘Çok kibarsınız.’ demiş kardeşim ve elini içiyormuş gibi oynatmış.

‘Sağlığımıza!..’ demiş ev sahibi ve bir kadeh daha doldurur gibi yapmış.

Kardeşim, ev sahibine fark ettirmeden kolunu kaldırmış. Adamın ensesine öyle bir tokat indirmiş ki ev inlemiş. Sonra adama bir tane daha indirmiş. Ev sahibi bağırmış:

‘Ne yapıyorsun be adam!?’

‘Ah efendim...’ diye cevaplamış kardeşim. ‘Ben kölenize o kadar kibarlık gösterdiniz, evinizde ağırladınız, yiyecek bir şeyler verip sarhoş oluncaya kadar şarap içirdiniz ama ümit ederim ki bu cahilliğimi ve kabalığımı bağışlıyorsunuz.’

Adam, kardeşimin sözlerini duyduğunda kahkahalarla gülmüş ve şöyle demiş:

‘Uzun zamandır insanlarla alay eder, kafa bulurum ama bütün bu eğlencelerime sabırla katlanan senin gibi birine daha hiç denk gelmedim. Seni affediyorum. Bundan sonra benim içki arkadaşım olacak, yanımdan hiç ayrılmayacaksın.’

Sonra hizmetçilerine sofrayı donatmalarını söylemiş ve alay ederken bahsettiği bütün yemeklerden getirtmiş. O ve kardeşim karınlarını doyuruncaya kadar yemişler. Yemekler bitince de içki salonuna geçmişler. Orada onları ay parçası gibi güzel genç kızlar bekliyormuş. Şarkılar söyleyip çalgılar çalarak kardeşimi ve yeni dostunu eğlendirmişler. İkisi de iyiden iyiye sarhoş olmuş. O kadar ki ev sahibi, kardeşime kırk yıllık arkadaşı gibi davranmaya başlamış. Böylece biraderime kardeş muamelesi yapıp ona bir siropa hediye etmiş ve onu kanı kaynamış.

Ertesi gün, ikisi de yiyip içip eğlenmeye devam etmiş. Böyle böyle yirmi seneyi beraber geçirmişler. Sonunda ev sahibi ölmüş. Sultan da adamın bütün mal varlığına el koymuş, kardeşimin elinde de ne var ne yoksa almış. Sonunda zavallı, beş parasız bir hâlde sokakta kalmış. Nihayet şehirden ayrılmış ve canı nereye gitmek isterse oraya gitmiş. Bir gün iki şehir arasında bir yolda yürürken vahşi Araplar onu yakalayıp bağladıktan sonra kamplarına götürmüşler. Orada ona işkence ederek ‘Canını kurtarmak istiyorsan parayı ver, yoksa seni öldüreceğiz.’ demişler.

Kardeşim ağlayarak ‘Allah biliyor ya ne gümüşüm ne de altınım var. Sizin esirinizim, ne istiyorsanız onu yapın.’ demiş.

Sonra liderleri olan bedevi, bir bıçak çekmiş. Öyle geniş, öyle iyi bilenmiş bir bıçakmış ki bir devenin boğazını rahatça kesermiş. Bu bıçakla kardeşimin dudaklarını kesmiş ve para istemeye devam etmiş.

Bu bedevinin güzel mi güzel bir karısı varmış ve kocasının yokluğunda kardeşimle beraber olmak istermiş fakat kardeşim ondan uzak dururmuş. Bir gün kadın, yine kardeşimi baştan çıkarmaya çalışmış ve kucağına oturmuş. Bir anda bedevi ortaya çıkmış. Onları bu hâlde görünce bağırmış: ‘Yazıklar olsun sana! Lanet herif! Benim karımı baştan çıkartırsın ha!’

Bir bıçak çıkarıp kardeşime saplamış. Sonra da onu bir deveye bindirip dağa götürerek orada bırakmış. Nihayet onu görüp tanıyan biri, kendisine yiyecek götürmüş ve bana haber göndermeye karar vermiş. Ben de gidip onu Bağdat’a geri getirdim ve hayatını idame ettirecek kadar para verdim.

İşte yüce kumandanım, altı kardeşimin hikâyesi böyle. Size bunları anlatmazsam benim onlar gibi olduğumu düşünürsünüz diye korktum. Şimdi biliyorsunuz ki altı kardeşime birden bakıyorum ve onlardan daha düzgün biriyim.”

Halifeye kardeşlerimin hikâyesini anlattığımda güldü ve bana şöyle dedi:

“Gerçekten de doğruyu söylüyorsun. Sen de ukalalık ya da küstahlıktan eser yok. Şimdi bu şehirden çık ve başka bir yere git!” Böylece beni şehirden kovdu.

Ben de Bağdat’tan ayrıldım ve halifenin ölüp de yerine yeni birinin geldiğini duyuncaya kadar gezdim durdum. Şehre geldiğimde bütün kardeşlerimin öldüğünü öğrendim Size denk gelinceye kadar bir sürü ülke gezdim.

Ve Şehrazat, güneşin doğduğunu görüp hikâyesini bitirmiş. Dünyazat şöyle demiş:

“Ah kardeşim... Gerçekten de hikâyen çok ilginç, çok değişik ve çok güzel!”

Şehrazat: “Fakat bu hikâye, eğer canımı bağışlarsanız size anlatacağım ‘Büyülenmiş Atın Masalı’ndan daha ilginç değil.” demiş Şehriyar’a.

Şah Şehriyar kendi kendine şöyle demiş:

Allah biliyor ya masalını duymadan onu öldürmeyeceğim. Bu anlattığı gerçekten de çok ilginçti.

Büyülenmiş Atın Masalı

Ertesi gün Şehrazat devam etmiş: “Derler ki şahım...”

Bir zamanlar büyük ve güçlü bir Pers hükümdarı yaşarmış. Sabur adındaki bu hükümdar, zenginlikte, zekâda ve bilgelikte bütün hükümdarları geçermiş. Cömert, eli açık ve yardımsever bir adammış. Kendisinden isteyenlere verir, kendisine sığınanları geri çevirmezmiş. Kırık kalpleri onarır, muhtaçları gözetirmiş. Dahası, fakirleri sever, yolunu kaybetmişleri misafir eder, mazlumun ahını yerde bırakmazmış. Ay gibi parlak, çiçek gibi güzel üç kızı, yiğit de bir oğlu varmış. Her sene Nevruz'da ve Mihrigan'da (bahar başlangıcı) şölen düzenlemek âdetiymiş. Bu şölenler için saraylarını süsletir, halka hediyeler dağıtır, şehirdeki herkesin güvende olduğundan emin olmak için de en iyi adamlarını görevlendirirmiş. Halkı da onu selamlar ve hükümdarlarına hediyeler getirirmiş.

Hükümdar, ilme ve geometriye meraklıymış. Bir şölen gününde tahtında otururken üç bilge adam -marifetli, her türlü sanatta usta, insanın aklını başından alan nadir ve ilginç şeyler yapma konusunda becerikli, büyü ve gizem konusunda tecrübeli üç dahi adam- huzuruna gelmiş. Adamların üçü de farklı ülkelerden geliyor, farklı dilleri konuşuyormuş. Birincisi Hintli, ikincisi Rum, üçüncüsü İranlıymış.

Hintli, Hükümdar Sabur'un huzuruna gelip yeri öpmüş, festivalin neşeli geçmesini dilemiş ve hükümdarın büyüklüğüne layık bir hediye sunmuş. Çeşitli altınlar ve mücevherlerden oluşan bir hediye... Bu arada elinde de altından bir davul tutuyormuş. Sabur bunu gördüğünde sormuş:

“Ey bilge, bunun hikmeti nedir?”

Hintli cevaplamış: “Efendim, eğer bu alet şehrin kapısında durursa şehrinizi korur. Olur da düşman gelirse yüksek sesle çalmaya başlar. Bu sesi duyan düşmana aniden inme iner ve oracıkta ölür.”

Hayretler içinde kalan hükümdar bağırarak: “Allah şahidimdir ki eğer doğruyu söylüyorsan istediğin şey senindir!”

Sonra Rum, hükümdarın huzuruna gelmiş ve yeri öptükten sonra ona, etrafı yirmi dört tane altın civcivle çevrilmiş, üzerinde altından bir tavus kuşu olan gümüş bir leğen hediye etmiş. Sabur hediyeye bakmış ve Rum'a dönerek:

“Ey bilge, bu tavus kuşunun hikmeti nedir?” diye sormuş.

“Yüce hükümdarım! Her saat başı bir civcivi gagalar, ağlatır ve kanatlarını çırpmasına sebep olur. Yirmi dört saat tamamlanıncaya kadar bu böyle devam eder. Bir ay tamamlandığında ise ağzını açar ve gırtlığının dibinden yeni ayın hilali görünür.”

Hükümdar, “Eğer dediklerin doğruysa dile benden ne dilersen!” demiş.

Sonra İranlı, hükümdarın huzuruna gelmiş ve yeri öpüp ona abanoz ağacından yapılma, altın ve elmaslarla süslü, hükümdarlara layık bir koşum takımına ve eyere sahip bir tahta at hediye etmiş. Hükümdar Sabur bunu gördüğünde çok şaşırıp güzelliği ve orijinalliği karşısında büyülenerek sormuş:

“Bu tahta atın özellikleri nelerdir? Ondaki hikmet nedir?”

İranlı cevap vermiş: “Bu atın hikmeti şudur ki üzerine bineni istediği yere götürür, binicisiyle birlikte göklerde uçar ve bir yıllık mesafeyi bir günde aşar.”

Bu üç gizemli eşya, aynı gün içinde gördüğü bu inanılmaz şeyler, hükümdarı hayretler içinde bırakmış. Bilgeye dönüp şöyle demiş:

“Her şeye gücü yeten yüce Rabb'ime yemin olsun ki eğer sözlerin doğruysa ve dediklerin gerçeklerirse dile benden ne dilersen!”

Hükümdar, bilgeleri üç gün daha ağırlamış ki hediyelerini deneyebilsin. Adamlar sundukları eşyaların gizemini hükümdara göstermişler. Davul çalmış; tavus kuşu civcivleri gagalamış; İranlı

bilge abanozdan yapıma ata binmiş. At süzülerek havalandıktan sonra aşağı inmiş. Bunları gören Hükümdar Sabur ise iyice şaşırılmış ve kafası karışmış, sevincinden âdeta havalarda uçuyormuş.

“Şimdi sözlerinizin doğruluğuna ikna oldum. Bana düşense sözümü yerine getirmektir. Şimdi sizlere soruyorum: Gerçekleştirmemi istediğiniz şey nedir?”

Hükümdarın kızlarının methini duyan bilgeler şöyle cevap vermiş:

“Eğer hükümdarımız bizden razıysa ve hediyelerimizi kabul ettiyse kendisinden ricamız bizleri kızlarıyla evlendirmesidir. Hükümdarımızın sözlerine ne kadar bağlı olduğu herkesçe bilinir.”

Hükümdar: “Dileğinizi gerçekleştireceğim.” demiş ve derhâl kâtibi huzuruna çağırtmış ki kızlarının bilgelerle evlenebilmesi için gerekli hazırlıklara başlansın.

Talih bu ya prensesler perdenin ardından bütün konuşulanları dinlemekteymiş. En genç olan prenses, müstakbel kocasının; yüz yaşında, saçları dökülmüş, kaşları pis, kulakları yarık, saç sakalı boyalı, pörtlek gözlü, yanakları çökmüş, burnu patlıcan gibi, yüzü köseleye benzeyen, dişleri çarpık çurpuk, dudakları sarkık bir adam, kısacası görenleri korkutan bir canavar gibi olduğunu görmüş. Dünyanın en iğrenç, en çirkin görünüşlü adamıymış ve bu hâliyle, insanları korkutan bir cine benziyormuş. Prensese ise güzeller güzeli, ceylan kadar zarif, ay gibi parlak, narin bir kadınıymış ve diğer kız kardeşlerinden daha güzelmış. Evleneceği adamı görünce odasına gidip saçını başını yolmaya, kıyafetlerini parçalamaya ve dövünerek ağlamaya başlamış.

Kızın abisi, Kamer El-Akmar (Ayların efendisi), seyahatten yeni dönmüş ve kardeşinin feryat figan ağladığını duyup hemen yanına gitmiş -prens en çok bu kardeşini severmiş- ve ona sormuş:

“Seni üzen nedir? Ne oldu söyle bana. Benden saklama.”

Kız haykırarak “Ah sevgili ağabeyim, saklayacak bir şey yok! Eğer saray babama dar geliyorsa giderim. Eğer böylesine korkunç bir şeye karar verdiyse buralarda durmaz giderim. Nasıl olsa Allah bana yardım eder.”

Kamer: “Bana ne demek istediğini söyle, seni böylesine üzen ve sıkıntıya sokan şey nedir?” diye sormuş.

“Ah ağabeyim...” demiş prenses. “Biliyor musun babam beni kendisine tahtadan yapılmış bir at hediye eden korkunç bir sihirbazla evlendirmeye karar verdi. Adam korkunç güçleriyle babama büyü yaptı. Bana gelince; kesinlikle o adamla evlenmek istemiyorum. Bu dünyaya gelmez olaydım!”

Ağabeyi, kardeşini teselli edip sakinleştirdikten sonra babasının yanına gitmiş ve “En küçük kardeşimi evlendireceğin bu sihirbaz da kim? Sana ne hediye getirdi de kardeşimi üzüntüden öldürecek bir karar aldın? Bu yaptığın doğru değil!” demiş.

Prens bunları söylerken İranlı, hükümdarın yanındaymış, bir yandan kendini küçük düşmüş hissediyor, diğer yandan öfkeden kuduruşuyormuş.

Hükümdar, “Oğlum, atı bir görsen senin de aklın karışır ve hayranlık duyarsın.” demiş.

Sonra kölelere atı getirmelerini emretmiş. Prens atı çok beğenmiş. Usta bir şövalye olarak ata binmiş ve kırbaçlamış ama at yerinden kıpırdamamış. Hükümdar da bilgeye şöyle demiş:

“Git ve oğluma atın nasıl hareket ettiğini göster, o da senin dileğinin gerçekleşmesine yardım etsin.”

Bilge, prense, kardeşini kendisine layık görmediği için kin besliyormuş. Prense atın sağ tarafındaki yükselme düğmesini göstermiş ve “Düğmeyi çevir!” demiş.

Prens de düğmeyi çevirmiş ve birden havalanmış. Âdeta bir kuş gibi, atla birlikte havada süzülmüş ve gözden kaybolmuş. Bunu gören hükümdarın kafası karışmış ve endişelenmeye başlamış. İranlıya şöyle demiş:

“Ey bilge, onu nasıl aşağı indireceksin?”

Adam, “Efendim, yapabileceğim bir şey yok. Onu kıyamet gününe dek bir daha asla göremeyeceksiniz çünkü kibriden ve cehaletinden bana nasıl alçalacağını sormadı. Ben de söylemeyi unuttum.” demiş.

Bunu duyan hükümdar, büyük bir öfkeye kapılmış ve büyücünün dövülerek hapse atılmasını emretmiş. Bu arada kederinden dövünürken tacını bile yere düşürmüştü. Dahası, sarayının kapılarını

kapattırıp oğlunun ardından gözyaşı dökmeye başlamış. Karısı, kızları ve halkı da acıyla kahrolmuş. Tüm neşeleri öfkeye dönüşmüş. Mutlulukları ise yerini büyük bir kedere bırakmış.

Prese gelince... Genç adam, at ile havada uçmaya devam etmiş; ta ki güneşe yaklaşıncaya kadar. Kendini meçhule bırakmış ve bu göklerde başına gelebilecek korkunç ölümü düşünmüş. İçinde bulunduğu durum, prensin kafasını çok karıştırmış. Ata bindiğine bineceğine pişman olmuş ve kendi kendine şöyle demiş: *Belli ki bu, kardeşimi kendisine uygun bulmadığım için bilginin beni mahvetmek üzere oynadığı bir oyun ama tek galip Allah'tır ve her şeyin en doğrusunu o bilir. Onun yardımı olmadan ben bir hiçim. Acaba yükselme düğmesi koyan alçalma düğmesi de koymuş mudur?*

Prens akıllı ve zeki bir adam olduğundan atın sağını solunu yoklamaya başlamış. Fakat horoz kafasına benzeyen vidalardan başka bir şey görmemiş. İçinden şöyle demiş:

Düğmeye benzeyen bu şeylerden başka bir şey görmüyorum.

Sağ taraftaki düğmeyi çevirmiş ve at büyük bir hızla göklere doğru yükselmeye başlamış. Daha sonra sol taraftaki düğmeye dokunmasıyla yarattığın yükselişi durmuş ve yavaş yavaş alçalmış. Bu arada genç adam, hayatı için endişe etmeyi bırakmış. Artık atı nasıl kullanacağını öğrendiğinden içine bir ferahlık gelmiş ve mutlu olmuş. Yüce Allah'a kendisini bu sıkıntıdan kurtardığı için şükretmiş.

Sonra at ile gönlünün istediği gibi gezmeye, kafasına estiği gibi yükselip alçalmaya başlamış. Böyle böyle atı sürme konusunda ustalaşmış. At gökyüzünde çok fazla yükseldiği için yeniden yere inebilmek oldukça vaktini almış. Yeryüzüne yaklaşırken prens, daha önce hayatında hiç görmediği şehirleri ve ülkeleri görme fırsatı bulmuş. Bu şehirlerin arasında, güzel, yeşil bir alana kurulmuş, ağaçlar ve ırmaklarla çevrelenmiş, ceylanların zarafetle dolaştığı bir yer gözüne çarpmış. Bu ihtişam karşısında büyülenen prens, kendi kendine:

Keşke bu şehrin adını ve nerede olduğunu bilseydim... demiş ve şehrin erafında dolaşıp güzelliğini incelemeye devam etmiş.

Bu arada akşam vakti yaklaşmış, güneş batmaya başlamış. Prens ise şunları düşünüyormuş:

Geceyi geçirmek için bu şehirden daha iyi bir yer bulamam. Sabaha kadar burada kalır, sonra dostlarıma, aileme ve krallığıma dönerim. Sonra da babama ve aileme başımdan geçenleri ve şahit olduğum ilginç şeyleri anlatırım.

Prens, bu düşüncelere dalmışken atıyla birlikte güvenle konaklayabileceği bir yer bulmak için etrafı araştırmaya başlamış. Öyle bir yer ki kimse kendisini görmesin ve rahatsız etmesin. Nihayetinde, yüksek duvarlarında uzun mazgalları olan, zırhlı ve silahlı kırk siyah köle tarafından korunan bir saray görmüş. Saray tam da şehrin ortasına kurulmuş. Prens kendi kendine, *Burası güzel bir yer*, demiş.

Sonra alçalma düğmesini çevirmiş ve at, yorgun bir kuş gibi süzülüp çatıya inmiş. Prens de atından inerek elhamdülillah deyip atı incelemeye başlamış. Kendi kendine şöyle demiş:

Allah biliyor ya seni yapan usta oldukça becerikli ve zeki biri. Eğer yüce Allah izin verir de ülkeme ve aileme sağ salım ulaşırsın, babamla yeniden bir araya gelirsem seni yapan ustaya cömert davranacak, ona istediği her şeyi vereceğim.

Bu arada gece olmuş ve prens, herkesin uykuya daldığından emin oluncaya dek çatıda kalmış. Babasının yanından ayrıldığından beri aç ve susuz kaldığından bitap düşmüş. Şöyle düşünmüş:

Muhakkak ki bu sarayda yiyecek bir şeyler vardır.

Ve atı bırakıp yiyecek bir şeyler aramak üzere merdivenlerden aşağı inip büyük bir salona ulaşmış. Yerleri mermer ve kaymak taşıyla döşenmiş bu salon, âdeta ay gibi parlıyormuş. Prens ince bir zevkle döşendiği belli olan bu yer karşısında hayranlık duymuş. Konuşan ya da yaşayan herhangi birine dair bir iz olmadığını görmüş ve şaşırılmış. Hangi yöne döneceğini bilmeden sağa sola bakınmaya başlamış. Kendi kendine şöyle demiş:

“En iyisi atı bıraktığım yere döneyim, sabah olur olmaz da yola çıkarım.”

Kendi kendine konuşurken saraydan gelen ışık gözüne çarpmış. Işığın, harem kapısının önünde duran -Hazreti Süleyman'ın ifritlerinden birine benzeyen- bir muhafızın kafasının üstündeki mumdan geldiğini fark etmiş. Bu adam öyle iri yarı bir adammış ki boyu göklere uzanıyor, eni genişçe bir yer

kaplıyormuş. Yerde yatan muhafızın kılıcı, mum ışığında parlıyormuş. Granit bir sütunda asılı deri bir çanta da yukarıdan sarkıyormuş. Prens bu yarattığı gördüğünde korkmuş ve kendi kendine, *Ey yüce Rabb'im, beni daha önceki büyük sıkıntıdan kurtardığın gibi bu sarayın dehşetinden de kurtar.* demiş.

Ardından deri çantayı almış ve içinde bir sürü lezzetli yiyecek olduğunu görmüş. Karnını iyice doyurmuş, susuzluğunu gidermiş. Daha sonra çantayı yerine asmış ve uyuyan kölenin kılıcını almış. Tabii bu arada adamın dünyadan haberi yokmuş. Prens, saray içinde gezinmeye devam etmiş; ta ki önünde perde asılı olan ikinci bir kapının önüne gelinceye dek. Genç adam perdeyi kaldırmış. İçeride, beyaz fil dışinden yapılmış, inci ve envaiçeşit mücevherlerle süslenmiş bir koltuk varmış. Dört tane köle kız, koltuğun etrafında uyuyormuş. Prens ne olduğunu iyice anlayabilmek için yaklaşmış ve genç bir kadının koltukta uyduğunu görmüş. Öylesine etkileyici bir kadını ki âdeta ay ışığı gibi parlıyormuş. Işıltılı saçları, kırmızı yanakları ve yüzüne bambaşka bir güzellik katan beniyle zarif bir kırlangıca benziyormuş. Genç prens, gördüğü güzelliğe hayran kalmış ve artık ölümden bile korkmaz olmuş.

Prens, bütün hücreleriyle titreyerek ve zevkten kendinden geçerek kadının yanına gitmiş ve onu sağ yanağından öpmüş. Bunun üzerine kadın derhâl uyanmış ve baş ucunda duran prene, “Sen kimsin ve nereden geldin?” diye sormuş.

Prens, “Ben senin sadık kölen ve âşığıyım.” demiş.

“Seni buraya kim getirdi?”

“Yüce Rabb'im ve talihim...”

Sonra Şems El-Nahar -kadının adı buymuş- şöyle demiş:

“Demek ki sen dün beni babamdan isteyen adamsın. Babam senin pisliğin teki olduğunu iddia ederek reddetmişti ama yalan söylediği çok belli; çünkü sen çok güzelsin...”

Meğer Hint kralının oğlu, genç kadınla evlenmek istemiş fakat babası, çirkin olduğu gerekçesiyle kızını o adama vermemiş. Kadın, prensin o adam olduğunu düşünüyormuş. Prens, prensin yakışıklılığını ve inceliğini gördüğünde ona âşık olmuş ve yüreği bu aşkın ateşiyle yanmaya başlamış. İki genç oturup sohbet etmeye başlamışlar fakat bir zaman sonra kadının hizmetçilerinden biri uyanmış ve hanımının prensle birlikte olduğunu görüp “Hanımım, bu adam da kim?” diye sormuş.

“Bilmiyorum, uyandığımda onu yanımda buldum. Umarım benimle evlenmek isteyen adam odur.”

Hizmetçi kız, “Ah hanımım... Bu sizinle evlenmek isteyen adam değil. O adam gerçekten çok çirkindi. Bu beyefendi ise oldukça yakışıklı ve hoş biri. Aslına bakarsanız o, bu beyin kölesi olmaya bile layık değil...” demiş.

Daha sonra hizmetçiler, muhafızın yanına gidip onu uykusundan uyandırmışlar. Adam paniklemiş. Kadınlar, “Sen bu sarayı ne biçim koruyorsun? Uykumuzda yanımıza bir adam geldi. Buna nasıl izin verirsin?” diye çıkmışlar.

Bunları duyan zenci, ayağa kalkmış ve kılıcına davranmış; fakat kılıcı bulamayınca korkudan titremeye başlamış. Sonra şaşkın bir vaziyette hanımının yanına koşmuş. Orada prensi görünce sormuş:

“Aman Allah'ım... Sen insan mısın yoksa cin mi?”

Öfkeden deliye dönen prens bağırarak: “Sen ne cüretle soylu Hüsrev'in oğlunu imansız şeytanlarla bir tutarsın?” Sonra kılıcını eline almış ve köleye, “Ben hükümdarınızın damadıyım. Beni kızıyla evlendirdi ve bu gece onun yanında kalmamı emretti.” demiş.

Bu sözleri duyan muhafız şöyle cevap vermiş:

“Efendim, eğer iddia ettiğiniz kişiyse onun için sizden iyisi olamaz. Ona herkesten çok siz layıksınız.”

Bunu söyler söylemez köle, feryat figan hükümdarın huzuruna çıkmış. Üstünü başını parçalayıp dövünmeye başlamış. Onun bu hâlini gören hükümdar şöyle demiş:

“Ne oldu sana? Çabuk konuş ve bana ne olduğunu anlat. Yüreğimi ağzıma getirdin!”

Muhafız, “Ah efendim, kızınıza yardım edin. Prens kılığına girmiş bir cin onu ele geçirdi. Acele edin!” diye cevap vermiş.

Bunu duyan hükümdar, onu öldürmeyi düşünmüş ve “Nasıl bu kadar dikkatsiz olup bu şeytanın kızına yaklaşmasına izin verirsin?” demiş. Sonra prensesin yanına gitmiş ve köle kızların kendisini beklediğini görmüş.

Hükümdar, “Kızımın yanına gelen kim?” demiş.

“Ah kralım!” diye cevap vermişler. “Farkında olmadan uyuyakalmışız. Uyandıığımızda ay yüzlü genç bir adamın kızınızın yanında oturup onunla konuştuğunu gördük. Onun kadar güzelini daha önce hiç görmemiştik. Ne yaptığını sorduk. O da bize kızınızı evlendirmek üzere kendisine verdiğinizi söyledi. Bildiklerimiz bu kadar. Onun insan mı cin mi olduğunu bilmiyoruz ama oldukça mütevazı ve iyi biri. Herhangi bir fenalığına da şahit olmadık.”

Bu sözleri duyan hükümdarın öfkesi yatışmış. Perdeyi yavaşça kaldırmış ve güzel yüzlü genç prensin, kızıyla konuştuğunu görmüş. Ancak kendine hâkim olamamış ve kızının onuru için endişe ederek kılıcını çekmiş. Öfkeden âdeta kuduruşmuş. Bunu gören prens, prensese sormuş:

“Bu adam senin baban mı?”

“Evet.”

Sonra prens ayağa kalkmış, hükümdara öyle bir bağırarak ki adam şaşırarak. Prense kılıçla saldırabilirmiş; fakat genç adamın kendisinden daha cesur olduğunu görünce kılıcını kınına sokmuş ve bir süre beklemiş. Prens, yanına gelince sormuş:

“Genç adam, sen cin misin yoksa insan mı?”

Prens cevap vermiş: “Size ya da kızınıza bir saygısızlık mı ettim? Şuracıkta öldürürüm sizi! Beni, istese krallığınızı darmadağın edip bütün servetinize el koyacak asil Hüsrev’in oğlunu, nasıl şeytanlarla bir tutarsınız?”

Bu sözleri duyan hükümdar dehşete kapılmış ve şöyle cevap vermiş:

“Eğer iddia ettiğin gibi asil bir soydan geliyorsan sarayıma neden izinsiz girdin ve kızımın kocasıymışın gibi davranıp onuruma leke sürdün? Sen bilmezsin, ben ne hükümdarların oğlunu öldürdüm kızımın evlenmek isteyen. Peki şimdi seni benim elimden kim kurtaracak? Eğer adamlarımı çağırır ve seni öldürmelerini emredersem bundan nasıl kurtulacaksın? Seni benim elimden kim alacak?”

Hükümdarın bu sözlerini duyan prens cevap vermiş:

“Gerçekten de aklınız ne kadar kıt! Kızınıza benden daha yakışıklı bir adam bulabilecek misiniz? Hayatınızda benden daha yürekli, daha güçlü, daha zengin birini gördünüz mü?”

“Hayır, görmedim. Keşke kızımı soylulara yakışır bir şekilde şahitler önünde benden isteseydin. O zaman seni onunla evlendirirdim fakat şimdi seni onunla gizlice evlendirecek olsam bile bu, senin bana saygısızlık ettiğin gerçeğini değiştirmez.”

Prens, “Doğru söylüyorsun hükümdarım; ama olur da dediğin gibi beni öldürtürsen bu senin zararına olur. Kendi halkımı ikiye bölersin çünkü halkımın bir kısmı seni haklı bulurken diğer bir kısmı haksız olduğunu düşünür. Bu fikirden vazgeç ki sana ilginç bir teklifte bulunayım.”

“Söyle bakalım neymiş teklifin?”

“Benimle düello yapın. Rakibini yenen daha güçlü ve daha büyük ilan edilsin ya da bu gecenin sabahında piyadelerinizi, süvarilerinizi ve kölelerinizi karşıma çıkarın. Fakat önce bana kaç kişi olduklarını söyleyin.”

“Kölelerim ve askerlerim kırk bin tane, bir o kadar da süvari var.”

“Şafak söktüğünde ordunuzu toplayın ve onlara: ‘Bu adam kızıma talip, onunla evlenebilmesinin şartı tek başına sizinle savaşıp galip gelmek. Çünkü bunu yapabileceğini iddia ediyor. İşin aslı şu ki bunu yapabilir.’ deyin. Sonra onlarla savaşayım. Olur da beni yenerlerse onurunuz temizlenir ve şanınız yücelir. Eğer onları bozguna uğrattıysam beni damadınız olarak kabul edersiniz.”

Hükümdar, prensin teklifini kabul etmiş ve genç adamın cesareti karşısında dehşete düşmüş. İçten içe prens karşısında mağlup olacağını hissediyormuş. Bu sebepten onurusuzlukla itham edilmeden önce bu işten kurtulmak istemiş. Bunun için muhafıza derhâl vezirini çağırmasını emretmiş. Vezir de hükümdarın emriyle bütün orduyu toplamış ve savaşa hazırlamış.

Vezir, bölgedeki bütün kuvvetli ve gözü pek askerlerle birlikte savaş alanına gitmiş. Hükümdara gelince, o da bir süre genç prensle konuşmaya devam etmiş. Prensın konuşmalarından ne kadar akli başında ve iyi yetişmiş bir beyefendi olduğunu anlayan hükümdar, bu duruma memnun olmuş. Gün doğduğunda sarayına dönmüş ve tahtına oturduktan sonra ülkesindeki en iyi, en asil atları prene getirmelerini emretmiş fakat genç adam:

“Hükümdarım, savaş alanına gelinceye kadar ata binmek istemiyorum.” demiş.

“Nasil istersen.” diye cevap vermiş hükümdar.

Sonra ikisi birlikte askerlerin konuşlandığı alana gitmiş, genç prens onlara bakmış ve sayıca ne kadar fazla olduklarını görmüş. Sonra hükümdar, askerlere seslenmiş:

“Bu genç, kızımı evlenmeye talip, kendisi oldukça iyi huylu, cesur ve güçlü bir adam ve şimdi, burada sizleri tek başına bozguna uğratabileceğini düşünüyor. Siz ki yüz bin kişilik bir ordusunuz fakat o bunu çok da önemsemiyor. Size saldırdığı anda mızraklarınız ve kılıçlarınızla ona karşılık verin. Gerçekten de başına büyük bir iş aldı.”

Sonra prene: “Hadi oğlum, göster bakalım hünerini!” demiş.

“Hükümdarım, böyle bir mücadele adil değil. Onlar at üstüneyken ben onlarla nasıl savaşılabirim?”

“Ben sana ata binmeni teklif ettim fakat sen reddettin. Ama madem öyle istediğin atı seçebilirsin.”

“Bu atlardan hiçbirini istemiyorum. Kendi atımdan başka hiçbir ata binmem.”

“Peki senin atın nerede?”

“Sarayın en üstünde.”

“Neresinde?”

“Çatıda.”

Bu sözleri duyan hükümdar bağırması:

“Senin aklın başında mı? Bu söylediklerin deli olduğunun en büyük işareti. Bir at nasıl çatıda olabilir? Ama önce bir görelim bakalım doğru mu söylüyorsun yoksa yalan mı!”

Sonra kumandanına dönmüş ve “Saraya dön ve çatıda ne bulursan bana getir!” demiş.

Orada bulunan herkes, prensin sözlerine şaşırması. Birbirlerine şöyle diyorlarmış:

“Bir atın merdivenlerden inmesi mümkün mü? Hayatımda böyle bir şey duymadım.”

Bu arada hükümdarın görevlendirdiği kumandan, sarayın çatısına çıkmış. Orada daha önce hiç görmediği güzellikte bir at görmüş. Yaklaşıp incelemeye başladığında atın, abanoz ve fil dişinden yapıldığını fark etmiş. Kumandanın yanında bulunan diğer askerler ata bakıp gülmeye başlamışlar. Birbirlerine:

“Gencin bahsettiği at bu muydu? Belli ki çılgının teki ama nasıl olsa yakında gerçeği öğreniriz. Bu hakikaten de oldukça ilginç bir olay.” diyorlarmış.

Sonra atı kaldırıp hükümdara götürmüşler. Herkes, atın etrafında dolanıp ona hayranlıkla bakıyor, güzelliği karşısında hayrete düşüyormuş. Hükümdar da atı oldukça beğenmiş ve prene sormuş:

“Bu at senin mi genç adam?”

“Evet efendim, o benim atım. Birazdan mucizelerini siz de göreceksiniz.”

“Hadi göster bakalım!”

“Askerler uzaklaşmadan ata binmem.”

Hükümdar da askerlerine ata, bir ok menzili mesafesinde durmalarını emretmiş. Prens şöyle devam etmiş: “Efendim, şimdi atıma atlayıp askerlerinize hücum edeceğim ve onları parçalara ayıracağım.”

“İstedğini yap, hiçbirine acıma! Bil ki onlar da sana acımayacak...”

Sonra prens atına atlamış. Kumandanları askerlere, “Genç adam yaklaştığında ona mızraklarımızla saldırır, sonra da kılıçtan geçiririz.” demiş.

Diğer bir asker de “Allah biliyor ya yazık oldu. Böylesine genç ve temiz yüzlü bir adamı nasıl öldüreceğiz?” derken başka bir asker “Evet, biz ondan daha iyi olmak için çok çalıştık ama onun ne kadar cesur ve yiğit bir adam olduğu da ortada.” demiş.

Bu arada, prens atına atlamış ve yükselme düğmesini çevirmiş. Herkes onu izliyor, ne yapacağını merak ediyormuş. At, yükselmeye, sağa sola sallanmaya ve bir attan beklenmeyecek hareketler yapmaya başlamış. Karnı havayla dolunca da binicisiyle birlikte gökyüzüne doğru yükselmiş. Bunu gören hükümdar adamlarına bağırarak:

“Yazıklar olsun size! Kaçmadan yakalayın onu!”

Fakat generali ona şöyle karşılık vermiş:

“Efendim, uçan bir kuşu nasıl yakalayabiliriz? Muhakkak ki bu büyük bir sihirbazın ya da cinin işi. Dua edin de yüce Allah sizi ve ordunuzu ondan korusun.”

Prens başarısını gören hükümdar, sarayına dönmüş. Kızının yanına giderek savaş alanında neler yaşandığını anlatmış. Bu haberi duyan genç kız, prens için yas tutmaya başlamış. Ayrılık acısı onu hasta ederek yataklara düşürmüştü.

Onun bu hâlini gören hükümdar, kızına sarılmış ve alnından öperek şöyle demiş: “Ah kızım, yüce Allah’a şükret ki bizi o hain büyücünün, aşağılık adamın elinden kurtardı. O alçağın tek amacı seni elde etmektir.” ve kızına prensin gökyüzünde nasıl kaybolduğunu anlatmış. Prensesin, yani hükümdarın biricik kızının, kendisini ne kadar sevdiğini anlamadığı için budalanın teki olduğunu söylemiş. Fakat genç kız, babasının söylediklerine aldırmanmış. Daha çok ağlamaya ve feryat etmeye başlamış. Kendi kendine şöyle diyormuş:

Allah’ın üzerine yemin ederim ki ona kavuşuncaya kadar ne yemek yiyeceğim ne de su içeceğim.

Babası, kızının durumuna çok üzülüyor ve onun için endişeleniyormuş fakat yapabileceği tek şey onu teselli etmekmiş. Kızı için oldukça üzülüyormuş.

Hükümdarın ve Prenses Şems El-Nahar’ın durumu böyleymiş. Prens Kamer El-Akmar’a gelince... Genç adam, atıyla birlikte havaya yükselip gökyüzünde ilerlemiş. Yolculuk boyunca prensesi ve güzelliğini düşünmüş derin derin. Gittiği yerlerde hükümdarın ülkesini ve prensesi soruşturmuş, nihayet hükümdarın şehrinin adının Sanaa olduğunu öğrenmiş. Bu bilgiyle bir nebze de olsa rahatlayan prens, hız kesmeden atıyla ülkesine doğru yol almış. Nihayet kendi şehrine ulaşınca bir süre şehrin etrafında dolanma isteği duymuş. Sonra sarayına varmış. Atı sarayın çatısında bırakıp indiğinde sarayın eşliğinde kül görünce aileden birinin öldüğünü düşünmüş. Babası, annesi ve kardeşleri yas kıyafetlerine bürünmüş. Herkesin yüzünde kederli, donuk bir ifade varmış. Babası onu gördüğünde büyük bir çığlık koparmış ve bayılmış. Kendine geldiğindeyse oğluna sarılmış, onu göğsüne bastırarak ve büyük bir mutluluk duymuş. Bunu gören annesi ve kız kardeşleri de onun yanına gelmiş ve sevinçten ağlamaya başlamışlar. Sonra ona başına gelenleri sormuşlar. Prens de yaşadığı her şeyi onlara anlatmış.

Babası:“Seni kurtaran Allah’a şükürler olsun! Gözümün nuru, kalbimin ışığı!” demiş.

Sonra hükümdar, şehirde bir festival düzenlemiş. Bu güzel haber, herkesi sevindirmiş. Davullar, zurnalar çalınmış, insanları saran keder dağılmış ve halk bayramlıklarını giyip caddeleri, pazarları süslemeye koyulmuş. İnsanlar, bu güzel haberden dolayı hükümdarlarını tebrik etmek için birbirleriyle âdeta yarışıyorlardı. Hükümdar, genel af ilan edince hapisanelerdeki herkes salıverilmiş dahası yedi gün yedi gece sürecek büyük bir ziyafet düzenlemiş. Prens gelişiyorsa şehirdeki herkes büyük bir mutluluk duymuş. Sonra hükümdar, oğluyla ata binmiş ki halk onu görünce daha da neşelensin. Bir süre sonra prens, atı yapan adamın durumunu sormuş: “Babacığım, o adama ne oldu?”

“Seni bizden ayırdığı için Allah ondan hiçbir zaman razı olmasın. Senin kaybolduğun günden beri hapisteye yatıyor.”

Hükümdar, oğlunun isteği üzerine adamın salıverilmesini emretmiş ve kendisine bir elbise hediye etmiş. Ona, cezasını affetmek gibi büyük bir iyilik yaptığını, kızını artık kendisiyle evlendirmeyeceğini bildirmiş. Bunun üzerine Bilge, büyük bir öfkeye kapılmış ve atının sırrı artık ifşa olduğundan yaptıklarına pişman olmuş. Hükümdar ise oğluna şöyle demiş:

“Umarım artık o atın yanına bile yaklaşmazsın. Hele binmeyi aklından bile geçirme çünkü neyin nesi olduğunu bilmiyorsun. Yanlış bir şey yaparsan başına daha kötü şeyler gelebilir.”

Prens de babasına, Sanaa hükümdarı ve kızıyla yaşadıklarını anlatmış.

Babası, “Eğer kral seni öldürmek isteseydi öldürürdü demek ki zamanın gelmemiş.”

Kutlamalar bittiğinde insanlar evlerine, prens ve hükümdar da saraya dönmüşler. Keyifle oturup yemek yemişler. Hükümdarın iyi ud çalan bir hizmetçisi varmış. Onlar için âşkların ayrılığında bahseden bir şarkı söyleyerek çalgısını çalmış.

Sanma ki yokluğun unutturdu seni bana
Zaten hatırlayacak neyim var senden başka?
Zaman geçer gider ama sevgiliye olan aşk bitmez
Ve ben...
Ancak senin aşkınla ölür,
Ancak senin aşkınla dirilirim.

Şarkının sözlerini duyan prensin yüreğini bir ateş almış ve sevdiğine olan özlemi biraz daha artmış. Pişmanlık ve keder duygusuyla Sanaa hükümdarının kızını düşünerek acı çekiyormuş. Hemen ayağa kalkmış, babasının yanından uzaklaşıp ata binmiş ve yükselme düğmesini çevirmiş. Bunun üzerine at, kuş gibi havalanmış ve göklere doğru yükselmeye başlamış. Sabah olduğunda babası onu merak ederek sarayın üst katına çıkmış. Oğlunun gittiğini anlayıp endişelenmiş, büyük bir kederle atı saklamadığına pişman olmuş ve kendi kendine, *Allah adına yemin ederim ki oğlum bana döndüğünde atı yok edeceğim. Bu sayede onun için üzülmekten kurtulurum*, demiş.

Sonra ağlamaya ve oğlu için acı çekmeye başlamış. Hükümdarın durumu böyleyken prens, Sanaa şehrinin semalarına ulaşınca dek uçmaya devam etmiş. Gizlice sarayın çatısından aşağı indiğinde muhafızın her zamanki gibi uyduğunu görmüş. Sonra perdeyi kaldırıp yavaş yavaş prensesin odasına doğru ilerlemiş. Bir süre durup içeride konuşulanları dinlemiş. Sevdiği kadın gözyaşları dökerek acı dolu şiirler okuyormuş. Bu arada hizmetçiler, prensesin etrafında pervane oluyormuş. Feryadını duyan biri:

“Ah hanımım! Sizin için üzülmeyen birinin ardından neden gözyaşı döküyorsunuz?” demiş.

Prens, “Ah seni akılsız! Beni unutmuş birinin ardından mı gözyaşı döktüğümü düşünüyorsun?” diye cevap vermiş ve ağlamaya devam etmiş; ta ki yorgunluktan bitap düşüp uyuyakalınca kadar.

Bu sözleri duyan prensin kalbi acıyla dolmuş, içeri girmiş ve prensesin ellerini tutmuş. Bunun üzerine genç kadın gözlerini açmış. Prens ona şöyle demiş:

“Böylesine ağlamanın ve yas tutmanın sebebi nedir?”

Prens onu görür görmez kollarına atılmış, boynuna sarılmış ve onu öpmeye başlamış. “Senin için, senden ayrı kaldığım için...” demiş.

“Senden bunca zaman uzak kalmayı ben istemedim ki!”

“Beni terk eden sendin. Eğer senden biraz daha uzak kalsaydım kesinlikle öldürdüm.”

“Ah benim sevgilim... Babanın bana yaptıklarına ne demeli? Eğer sana olan sevgim, sonsuz olmasaydı emin ol ki, bütün dünyaya ibret olsun diye onu öldürürdüm fakat seni seviyorum. Senin hatırına da onu...”

“Beni nasıl bırakırsın? Sensiz yaşamaktan nasıl zevk alabilirim?”

Bunun üzerine birbirlerine sarılmışlar ve barışmışlar; bir süre sonra prens çok aç olduğunu söylemiş. Prens hizmetçilerine yiyecek ve içecek getirmelerini emretmiş. Sonra şafak sökünçeye

dek sohbet etmişler. Sabah olduğundaysa prens, genç kadının yanından ayrılmak üzere ayağa kalkmış. Şems El-Nahar sormuş:

“Nereye gidiyorsun?”

“Babamın evine ama sana söz veriyorum ki her hafta seni görmeye geleceğim...”

Prens ağlayarak “Allah aşkına sana yalvarıyorum. Ne olur beni de götür. Sensizliğin acısını bana bir kez daha yaşatma!” demiş.

“Gerçekten benimle gelir misin?”

“Evet!”

“Gidelim öyleyse.”

Prens hemen ayağa kalkmış. Eşyalarının bulunduğu sandığa yönelmiş ve en güzel kıyafetlerini giyip en ihtişamlı takılarını takmış. Bu arada hizmetçilerinin, prensesin yola çıkma kararından haberi yokmuş. Prens, genç kadını sarayın çatısına çıkarmış ve atın arkasına bindirmiş. Kendisi de yerine yerleşip atın yularına sıkıca asılmış. Yükselme düğmesini çevirir çevirmez de at havaya yükselmiş. Hizmetçiler bunu görünce çığlık çığlığa gördüklerini prensesin annesine ve babasına anlatmışlar. Onlar da aceleyle çatıya çıkıp sihirli atın prens ve prensesle birlikte uzaklara doğru uçtuğunu görmüşler. Bunu gören hükümdar, büyük bir acıyla şöyle demiş:

“Ey prens! Allah aşkına sana yalvarıyorum ki bize merhamet et. Bizi kızımızdan ayırma!”

Prens ona cevap vermemiş fakat prensesi anne ve babasından ayırdığı için içten içe pişmanlık duyuyormuş. Ona sormuş:

“Ah benim güzelim, söyle bana, annen ve babanla kalmak ister misin?”

“Allah biliyor ki efendim, benim tek dileğim seninle birlikte olmak, nerede olursan ol seninle kalmak. Senden başka hiç kimseyi gözüm görmüyor. Annemi ve babamı bile!”

Bu sözleri duyan prensin neşesi yerine gelmiş ve sevgilisi ile birlikte uzaklaşmaya başlamış. İçinden güzel bir dere geçen yeşil bir çayıra varıncaya dek yolculuklarına ara vermemişler. Burada biraz yemek yedikten sonra rahatlamışlar. Sonra yeniden ata binip yolculuğa devam etmişler. Prens, genç kadının başına bir şey gelmesin diye onu bağlamış. Bu şekilde prensin şehrinin semalarına varıncaya dek uçmaya devam etmişler. Bu sırada prens, sevdiği kadına ülkesini, babasının gücünü ve servetini, kendi babasından daha zengin olduğunu gösterme fırsatı yakaladığı için sevinçliymiş. Şehrin dışında bir yerde, babasının bahçelerinden birine gitmişler. Prens, sevdiği kadını, babasının kubbeli yaz evine götürmüş. Abanozdan yapılmış atı kapıda bırakmış ve genç kıza ata göz kulak olmasını söylemiş.

“Elçi senin yanına gelinceye kadar burada bekle. Şimdi ben babamın yanına gidip sarayı senin için hazırlatacağım. Sonra seni yanıma alırım.”

Bu sözleri duyan prenses sevinmiş ve “İstediyim gibi olsun...” demiş.

Prens bu sözlerden anlamış ki prens onu, onurunu düşündüğü için şehre sokmak istememiş.

Sonra prens, babasının yanına gitmiş. Babası onun geri dönüşüne çok sevinmiş.

Prens, “Bilmeni isterim ki sana anlattığım hükümdarın kızını yanımda getirdim. Şu an şehrin dışındaki bahçede bekliyor. Burayı onun için hazırlayalım ve askerler eşliğinde gidip onunla buluşarak soyuluşumuzu gösterelim.”

“Memnuniyetle...” demiş babası ve şehri en güzel süslerle süsletmiş.

Sonra hükümdar ve prens, ihtişamlı ordularıyla birlikte yola çıkmışlar. Davullar, zurnalar ve envaiçeşit çalgı eşliğinde yol almışlar. Bu arada prens, hazineden, mücevherleri, güzel kıyafetleri ve hükümdarın zenginliğinin ifadesi olan birtakım eşyayı yanına almış ve prenses için pahalı kumaşlarla zenginleştirilmiş bir gölgelik hazırlatmış. İçine de Hint, Rum ve Habeş kölelerinden oluşan hizmetçiler yerleştirmiş. Sonra gölgelikten ayrılmış ve genç kadını yerleştirdiği eve gitmiş fakat prensesten de attan da eser yokmuş. Bunu görünce dövünmeye, kıyafetlerini parçalamaya ve bahçenin etrafında deli gibi dönmeye başlamış. Akıllı başına geldiğinde kendi kendine şöyle demiş:

Atın sırrını nasıl öğrenmiş olabilir ki? Ben ona hiçbir şey anlatmadım. Belki de atı yapan İranlı bilge onu gördü ve intikam almak için kaçırdı.

Sonra bahçeyi koruyan muhafızlara civarda yabancı birini görüp görmediklerini sormuş:

“Buraya gelen birini gördünüz mü? Bana doğruyu söyleyin, yoksa kellelerinizi uçururum!”

Prens tehdidini gözlerini korkutmuş. Hep bir ağızdan:

“Buraya şifalı ot toplamaya gelen İranlı bilge dışında hiç kimseyi görmedik.” demişler.

Prens, bilgenin sevgilisini götürdüğünü anlamış ve kafası karışmış. Babasının yanına gidip olanları anlatmış.

“Askerlerle birlikte şehre geri dönün. Bu olay açıklığa kavuşuncaya dek ben de ortalıkta gözükmeyeceğim.”

Bunu duyan hükümdar ağlamaya ve dövünmeye başlamış. “Ah oğlum, öfkelenme, üzülme bizimle eve dön. Eğer hükümdarın kızı seninle evlenmek istiyorsa sizi evlendiririm.”

Fakat prens, onun sözlerine aldırmanmış ve babasına veda ederek yola çıkmış. Hükümdar da şehrine geri dönmüş. Öfkesi yerini kedere bırakmış.

Talih bu ya prens, prensesi şehrin dışındaki evde bırakıp babasının evine gittiğinde İranlı bilge, şifalı ot toplamak üzere bahçeye girmiş. Prensesein parfümünün güzel kokusu her yeri sardığından yaşlı adam kokunun nereden geldiğini merak etmiş ve prensese ulaşınca kadar dolanmış. Sonra kendi yaptığı atı görmüş. Atı kaybettiği için uzun süre yas tutan yaşlı adamın acısı, bir anda büyük bir sevince dönüşmüş. Atın yanına giden bilge, hâlâ sapasağlam olduğunu görmüş. Tam üzerine binip gidecekti ki kendi kendine şöyle düşünmüş:

Önce prensin ata bakması için kimi görevlendirdiğine bir bakayım...

Yaşlı adam, büyük çadıra girmiş ve prensesi, gökleri aydınlatan güneşe benzeyen güzel kadını, görmüş. Genç kadını görür görmez onun soylu biri olduğunu, prensin buraya atın üzerinde getirdiğini, şehri onun için süsletirken de onu buraya bıraktığını anlamış. Kadının yanına gitmiş ve yeri öpmüş. Bunun üzerine kadın ona bakmış ve yüzünün ne kadar çirkin olduğunu görüp sormuş:

“Sen de kimsin?”

Yaşlı adam, “Ben prensin sizi götürmek üzere görevlendirdiği elçiyim. Sizi şehre yakın başka bir yere götüreceğim çünkü hükümdarımızın eşi uzak mesafelere yürüyemiyor ve sizinle gerçekten de tanışmak istiyor.” diye cevap vermiş.

“Prens nerede?”

“Kendisi şu an hükümdarla birlikte şehirde. En kısa zamanda yanınıza gelip sizinle buluşacak.”

“Söylesene bana, prens beni götürmesi için senden daha yakışıklı birini bulamadı mı?”

Bilge yüksek sesle gülerek “Evet gerçekten de prensin benden daha çirkin bir kölesi yok ama yüzümün çirkinliği ve bedenimin şekilsizliği sizi kandırmasın hanımım. Eğer prens kadar iyi tanısaydınız beni siz de takdir ederdiniz. Prens size elçi göndermek üzere beni seçmesinin sebebi çirkin ve sevimsiz olmamdır çünkü size olan aşkı onu kıskanç bir adam yaptı. Benim dışımda birbirinden yakışıklı memluk, zenci köleleri ve harem ağaları var.”

Bu sözler prensesin kafasına yatmış ve genç kadın, adamın sözlerine inanmış. Derhâl ayağa kalkıp yaşlı adamın elini tutarak şöyle demiş:

“Peki, beni neyle götüreceksiniz?”

Adam cevap vermiş: “Buraya geldiğiniz ata binmelisiniz.”

“Ama ben ona tek başıma binemem.”

Bu sözleri duyan yaşlı adam bıyık altından gülmüş ve ona rahatlıkla hükmedebileceğini anlamış. “Ben o ata sizinle birlikte binerim.” demiş.

Sonra ata binip prensesi yanına almış ve onu sıkıca bağlamış. Zavallı kadının başına geleceklerden haberi yokmuş. Yaşlı adam yükselme düğmesini çevirmiş ve atın sağrısı havayla

dolup denizdeki bir dalgaymışçasına öteye beriye savrulmuş. At havaya yükselip uçmaya başlamış ve şehirden uzaklaşınca dek de yavaşlamamış.

Bunu gören Şems El-Nahar sormuş:

“Hey, sen! Hani beni prensse götürecektin? Bana seni onun gönderdiğini söylemiştin, ne oldu?”

“Allah o prensin belasını versin! O kötü ve hilekâr bir adam!”

“Yazıklar olsun sana! Ne cüretle efendinin emirlerine karşı gelirsin?”

“O benim efendim falan değil. Ben kimim biliyor musun?”

“Bana anlattığından başka bir şey bilmiyorum seninle ilgili.”

Yaşlı adam devam etmiş: “Sana söylediklerim seni ve kandırmak içindi. Üzerine bindiğimiz bu at için uzunca bir zamandır yas tutuyordum. Onu ben yaptığım için sahibi benim. Tıpkı senin de sahibin olduğum gibi... Onun canını yakacağım, çünkü bana dayanılmaz bir acı yaşattı. Bir daha bu ata asla sahip olamayacak. Asla! Şimdi uslu dur ve sakın ağlama. Bilmen gereken şey şu ki ben senin için ondan daha iyi bir kismetim. Cömert olduğum kadar zenginim de... Kölelerim ve hizmetçilerim sana kendi hanımları gibi bakarlar. Sana en güzel giysileri giydirim ve her istediğine sahip olursun.”

Bu sözleri duyan genç kız dövünerek şöyle demiş:

“Vay benim kadersiz başım! Sevdiğimi kazanamadığım gibi ailemi de kaybettim!”

Sonra başına gelenlerden dolayı acı gözyaşları dökmeye başlamış. Bu hâlde uzunca bir süre yolculuğa devam etmişler; ta ki yeşil çayırların ve güzel ırmakların olduğu Rum diyarlarına gelinceye dek... Burası, çok kudretli bir kralın şehrinin yakınlarındaymış. O gün de kral avlanmaya ve eğlenmeye çıkmış. Tam da çayırın oradan geçerken İranlıyı ve yanındaki atla birlikte genç kadını görmüş. Bilge hiçbir şey anlamadan kralın adamları onu, prensesi ve atı, krala götürmüşler. Adamın çehresindeki çirkinliği ve kadındaki güzelliği gören kral sormuş: “Bu yaşlı adam senin neyin olur kızım?”

Yaşlı adam aceleyle cevap vermiş: “Bu hanım benim karım, aynı zamanda amcamın kızıdır.”

Genç kadın araya girmiş: “Ey kralım, ben bu adamı tanımam etmem. İddia ettiği gibi karısı da değilim. Bu adam hileyle beni kaçırmış hayırsız bir sihirbazdan başkası değil!”

Bunun üzerine kral, yaşlı adamı dövmelerini emretmiş. Onu öyle bir dövmüşler ki neredeyse ölecekmiş. Sonra da adamı hapse atmışlar. Kendisi de genç kadını ve abanoz atı götürmüş. Genç kadını haremine, atı da ahıra, diğer atların arasına yerleştirmelerini emretmiş.

Bilgeyle prenses bu vaziyetteyken Prens Kamer El-Akmar, seyahat etmek üzere giyinmiş ve ihtiyacı olan parayı da yanına alıp büyük bir üzüntüyle onların peşinden yola çıkmış. Ülkeler, şehirler dolaşmış ve abanoz atı soruşturmuş. Atın hikâyesini duyan insanlar büyük bir hayrete kapılmış ve prensin saçmaladığını düşünmüşler. Böylece uzun bir zaman geçmiş. Maalesef bütün araştırmalarına rağmen sevdiği kadına dair hiçbir haber alamamış. Nihayet kızın babasının şehri olan Sanaa'ya varmış ve onu sormuş. Fakat kimse ona ne olduğunu bilmiyormuş. Hükümdar kaybettiği kızının ardından hâlâ yas tutuyormuş. Böyle böyle dolanarak sonunda Rum ülkesine varmış. Yaşlı adamı ve prensesi burada da sorup soruşturmuş. Bir gün bir handa tüccarlarla oturup sohbet eden bir adama denk gelmiş ve onun şöyle dediğini duymuş:

“Hey millet, öyle hayret verici bir olaya şahit oldum ki anlatsam inanmazsınız!”

Arkadaşları sormuş: “Ne gördün?”

Adam, “Falanca şehirde filanca kasabayı ziyaret ediyordum ve orada bulunan insanların, başlarına gelen tuhaf bir olaydan bahsettiklerini duydum. Bir gün kralları birkaç soylu ile birlikte avlanmaya çıkmış. Şehrin dışında yeşil bir çayırlıkta, abanozdan yapılmış bir at ve genç bir kadınla beraber yaşlı bir adam görmüşler. Adamın çirkin bir suratı, şekilsiz bir vücudu varken kadın güzeller güzeli bir zarafet abidesiymiş. Tahta at ise gerçek bir mucizeymiş. Bugüne kadar hiç kimse onun kadar iyisini görmemiş.” demiş.

Diğerleri sormuş: “Peki kral onlara ne yapmış?”

“Kral, adama, genç kadınla ilgili sorular sormuş. O da kadının karısı ve amcasının kızı olduğunu iddia etmiş. Fakat kadın yalanını ortaya çıkarmış ve adamın kötü yürekli bir büyücü olduğunu

söylemiş. Kral da yaşlı adamı dövdürdükten sonra hapse attırmış. Abanoz ata gelince; ona ne olduğundan haberim yok.”

Prens bu sözleri duyunca tüccara yaklaşmış, nazik bir şekilde kralın şehrinin adını sormuş. İstedığı şeyi öğrenince çok mutlu olmuş ve geceyi büyük bir keyifle geçirmiş. Sabah olur olmaz da yola çıkmış ve şehre ulaşınca kadar aralıksız yol katetmiş. Fakat şehre ulaştığında kapıdaki muhafızlar onu yaka paça tutuklamışlar ki neyin nesi olduğu, mesleği ve şehre gelme sebebi anlaşılın.

O sırada akşam yemeği yendiği için prensi, kralın huzuruna götürmeleri ve bu konuda ona danışmaları mümkün değilmiş. Muhafızlar da onu bir geceliğine hapishaneye götürmüşler. Ama yüzündeki masumiyeti ve sevimliliği gördüklerinde gardiyanların gönlü onu hapse atmaya elvermemiş. Böylece genç adamı yanlarına oturtmuşlar. Yemek geldiğinde hep birlikte karınlarını doyurmuşlar. Sonra içlerinden biri prense sormuş:

“Hangi ülkeden geliyorsun?”

“Ben İran’dan, Hüsrev’in diyarından geliyorum.” demiş.

Bunu duyunca kahkahalarla gülmüşler. Muhafızlardan biri:

“Ey Hüsrevli, birçok adam tanıdım ve hikâyelerini dinledim. Fakat şu an hapishanede bulunan kadar yalancı olanını hiç görmedim.” demiş.

Prens sormuş: “Neymiş yalanı?”

“Bilge bir adam olduğunu iddia ediyor. Kral avlanırken güzeller güzeli bir kadın ve muhteşem bir at ile birlikte görmüş bu adamı. Öyle bir at ki daha önce hiç kimse bu kadar güzelini görmemiştir. Genç kadına gelince... Kral ona âşık ve onunla evlenmek istiyor fakat kadın deli. Eğer bu adam iddia ettiği gibi bir şifacı olsaydı onu iyileştirirdi. Kral, onun rahatsızlığına bir çare bulabilmek için elinden geleni yapıyor. Şu geçtiğimiz bir yıl içerisinde hekimlere ve şifacılar bir servet harcadı fakat hiçbiri para etmedi. At ise kralın soylu atlarının arasında duruyor. Çirkin adamsa burada, hapiste. Gece olunca ağlayıp inlemeye başlar ve hiçbirimizi uyutmaz.”

İranlı büyücünün hikâyesini dinleyen ve bu sırada ağlama seslerini duyan prens, hedefine ulaşabileceği bir plan yapmış. Uyumaya niyetlenen muhafızlar onu bir hücreye kapatıp kapıyı kilitlemişler. Prens, ağlayıp sızlayan İranlının kendi dilinde şöyle söylediğini duymuş:

“Ah benim günahlarım, vah benim günahlarım! Kendime karşı ve hükümdarım oğluna karşı günah işledim. Zavallının sevgilisini elinden aldım. Ne ona sahip oldum ne de ondan vazgeçtim. Bütün bunlar akılsızlığım yüzünden geldi başıma. Bana layık olmayan ve hak etmediğim bir şeyin ardına düştüm. Her kim hakkı olmayan bir şeye el uzatırsa benim başıma gelenleri yaşar.”

Bu sözleri duyan prens, adama Farsça şöyle demiş:

“Bu ağlama ve sızlanma daha ne kadar sürecek? Senden başka kimsenin başına gelmeyen şey nedir söyle bana?”

Bunun üzerine İranlı, bu sözlerden yüreklenerak ona açılmış ve başına gelen talihsizliklerden şikâyet etmeye başlamış. Sabah olunca da muhafızlar prensi kralın huzuruna çıkarıp kendisinin bir gece önce uygunsuz bir vakitte şehre geldiğini bildirmişler.

Kral, prense, “Buraya nereden geldin, adın ne ve bu şehre geliş sebebin nedir?” diye sormuş.

Genç adam, “Bana İranlı Harcah derler, Fars ülkesinden geliyorum. Ben sanatla, özellikle de tedavi sanatıyla meşgul bir adamım. İçine cin girmiş insanları iyi ederim. Bu amaçla ülkeler ve şehirler gezmek âdetimdir. Böylece bilgime bilgi katar, zanaatımla insanları tedavi ederim.”

Bunu duyan kral, büyük bir sevince kapılmış ve şöyle demiş:

“Ey bilge, gerçekten de sana ihtiyaç duyduğumuz bir zamanda geldin!”

Sonra ona prensesin durumundan bahsetmiş ve eklemiş:

“Eğer onu iyileştirir, delilikten kurtarırsan dile benden ne dilersem!”

“Allah, kralı korusun ve yardımcısı olsun. Sevdiğinizin rahatsızlığını bana tarif edin ve ne kadar zamandır böyle olduğunu söyleyin. Ayrıca ona, bilgeye ve ata nasıl rast geldiğinizi de bilmek isterim.”

Kral da baştan sona bütün hikâyeyi anlatmış ve eklemiş: “Bilge şu an hapiste.”

“Ey yüce kralım! Peki ata ne oldu?”

“Şimdilik en iyi atlarımın arasında.”

Bunun üzerine prens kendi kendine şöyle demiş:

Yapacağım en iyi şey atı kontrol etmek... Eğer sağlamsa sorun yok ama bozulmuşsa sevdiğimi götürecek başka bir yol bulmalıyım.

Bunun üzerine krala dönmüş ve şöyle demiş:

“Kralım, öncelikle mevzubahis atı görmeliyim. Umarım genç kadını iyileştirmeme yardımcı olur.”

“Elbette...” diye cevap vermiş kral.

Sonra genç adamı atın olduğu yere götürmüş. Prens, atın etrafında şöyle bir dolanıp durumunu incelemiştir. Hâlâ sapaşağlam olduğunu görünce sevinçle krala şöyle demiş:

“Allah kralımızı korusun ve yüceltsin! Şimdi seve seve genç kadının yanına gidebilirim. Durumunun ne olduğunu görür ve Allah’ın izniyle onu iyileştiririm.”

Sonra prens, ata iyi bakmalarını söylemiş ve prensesin yanına gitmek üzere kralı takip etmiş. Genç kadın kendini yerden yere vuruyor, kıyafetlerini parçalıyor, kendini harap ediyormuş fakat onun içine cin falan girmemiş. Bunu yapmasının tek sebebi insanların yanına yaklaşmasını engellemekmiş. Bunu gören prens, ona şöyle demiş:

“Sana zarar vermeyeceğim. Benim güzeller güzeli sevgilim...” Ve güzel konuşmasıyla onu yatıştırmış. Sonra kulağına fısıldamış: “Ben Kamer El-Akmar’ım.”

Bunun üzerine genç kadın çığlık atmış ve sevincinden yere yığılmış. Fakat kral, adamdan korktuğu için nöbet geçirdiğini düşünmüş.

Prens, kadının kulağına şöyle demiş: “Şems El-Nahar, hayatımın aşkı, senin ve benim hayatımızı düşün. Bu tiranın elinden kurtulabilmemiz için sakın olmalısın. Seni buradan çıkaracak bir planım var. İlk önce krala gidip içine cin girdiğini, deliliğinin sebebinin bu olduğunu söyleyeceğim. İyileştirip kötü ruhları kovabilmem için de seni çözmeyi... Yanına yaklaştığında ona güzel şeyler söyle ki seni iyileştirdiğimi düşünsün. Eğer istersek buradan kurtuluruz.”

Prens, “Emrin başım üstüne!” demiş.

Genç adam bunun üzerine büyük bir keyifle kralın yanına gitmiş ve ona şöyle demiş:

“Yüce kralım, onun hastalığının tedavisini buldum ve onu iyileştirdim. Şimdi yanına gidin. Kendisiyle güzelce konuşup ona kibar davranın ve ne istiyorsa yapın ki muradınıza erebilesiniz.”

Prens’in tavsiyesi üzerine kral, genç kadının yanına gitmiş. Prens onu görünce ayağa kalkmış ve yeri öpmüş.

Krala, “Hoş geldiniz!” diyerek konuşmaya devam etmiş: “Bugün ben kölenizi ziyaret etmek için buraya geldiğimize ne kadar sevdiğimi anlatamam.”

Bu sözleri duyan kral, sevincinden havalara uçmuş ve etrafında bekleyen hizmetçiler ile harem ağalarına genç kadını hamama götürmelerini, sonra da ona güzel giysiler giydirmelerini emretmiş.

Onlar da genç kadının yanına giderek onu selamlamışlar. O da onların selamına çok nazik bir şekilde mukabele etmiş. Sonra ona kraliyet elbiselerini giydirip boynuna mücevherler takmışlar. Bu hâliyle gökyüzündeki yıldızlara benziyormuş. O kadar güzel, o kadar parlak... Kadını iyice aklayıp pakladıktan sonra kralın huzuruna götürmüşler. Genç kadın, kralın önünde yeri öpmüş ve onu selamlamış. Bu durum karşısında büyük bir sevinç duyan kral, prense şöyle demiş:

“Ey bilgeler bilgesi, bütün bunlar senin sayende oldu. Allah bizleri senin şifalı nefesinle şereflendirdi.”

Prens cevap vermiş: “Ey kralım, iyice iyileşebilmesi için bütün askerleriniz ve muhafızlarınız ile birlikte onu bulduğunuz yere gitmeniz gerekiyor. Yanındaki siyah canavarı da unutmayın. Muhakkak ki onun içinde şeytan var. Eğer o şeytanı çıkarmazsam her ayın başında bu kadının yanına gelir ve onu yeniden hasta eder.”

“Memnuniyetle.” demiş kral. “Sen ki bilginlerin prensisin ve gün ışığını gören herkesten daha bilgesin...”

Sonra abanoz atı bahsi geçen çayıra getirtmiş. Bütün ordusu ve prensesle beraber oraya yerleşmiş; tabii ki prensin yapacaklarından bihabermiş.

Çayırın uzak bir köşesinde, kralla ve adamlarıyla arasına ciddi bir mesafe koyarak prensese atın arkasına binmesini söylemiş ve krala şöyle demiş:

“Şimdi müsaadenizle ve emrinizle bu ata büyü yaparak içindeki şeytani sonsuza kadar hapsedeceğim ki bir daha bu hanımı rahatsız edemesin. Sonra abanozdan yapılmış bu ata binip genç hanımı arkama alacağım. At, sağa sola sallanacak ve ileri gidecek. Bu iş bittiğinde siz de sevdiğinize kavuşabileceksiniz.”

Bu sözleri duyan kral neşelenmiş. Prens ata binip prensesi de arkasına alarak bütün askerlerin gözü önünde onu bağlamış. Sonra yükselme düğmesini çevirmiş ve at havalanıp süzölmeye başlamış; ta ki gözden kayboluncaya kadar... Bunun üzerine kral, yarım gün boyunca bulunduğu yerden ayrılmamış ve onların gelmesini beklemiş. Fakat onlar geri dönmemiş. Onlardan ümidi kesince de yaptığına pişman olup genç kadını kaybettiği için kederlenmiş. Sonra hapisteki İranlıyı huzuruna getirtip ona şöyle demiş:

“Seni hain! Seni alçak! Neden abanoz atın sırrını sakladın benden? Bir adam geldi ve onu benden aldı, kuşandıkları servet eden genç kız ile birlikte. Bir daha asla onları göremeyeceğim!”

İranlı, baştan sona tüm yaşadıklarını ona anlatmış. Kral öyle öfkelenmiş öyle öfkelenmiş ki neredeyse onun canını alacaktı.

Bu yaşananlar üzerine kral, bir süre kendini sarayına kapatmış ve yas tutmuş. Nihayet vezirleri yanına gelip onu rahatlatmak isteyerek şöyle demişler:

“Hakikaten de genç kadını götüren adam bir büyücüdür. Şükürler olsun ki Allah sizi onun sihriinden ve fenalığından kurtardı.”

Acısı hafifleyinceye kadar da krallarını teselli etmeye devam etmişler.

Prese gelince, genç adam büyük bir neşe ve keyifle babasının şehrine doğru yol almış. Kendi sarayına varıncaya dek de yola devam etmiş. Prensesi güvenli bir yere yerleştirdikten sonra babasının ve annesinin yanına gidip onun geldiğini bildirmiş. Bunun üzerine yaşlı çift büyük bir mutluluk duymuş. Sonra şehirde büyük bir ziyafet vererek bütün bir ay boyunca düğün yapmışlar. Kutlamalar sona erdiğinde prens ve prenses birbirlerine kavuşmuş. Prens babası abanoz atı parçalara ayırmış ki bir daha uçmasın. Dahası, prens, prensesin babasına bir mektup yazmış ve yaşadıklarını anlatıp birçok değerli hediye göndermiş. Elçi, Sanaa şehrine vardığında hediyeleri ve mektubu hükümdara iletmiş. Mektubu okuyup büyük bir sevinç duyan hükümdar, hediyeleri kabul etmiş ve elçiyi ödüllendirerek onunla damadına çok güzel hediyeler göndermiş. Elçi de efendisine dönüp olan biteni anlatmış. Prens, her yıl kayınpederine yazmaya ve hediyeler göndermeye devam etmiş. Bir zaman sonra babası Sabur vefat etmiş ve prens onun yerine hükümdar olup insanlara adaletle hükmetmiş ki tebaası ona sadık olsun.

Kamer El-Akmar ve karısı Şems El-Nahar, mesut bir hayat yaşamışlar; ta ki ölüm onlara gelinceye dek...

Şehrazat devam etmiş:

“Hamt, âlemleri yaratan, batın ve zahir yüce Rabb'imize mahsustur. Denizci Sinbad'ın hikâyesi var ki...”

Denizci Sinbad

Ertesi akşam Şehrazat masal anlatmaya devam etmiş

“Derler ki şahım...”

Bir zamanlar Bağdat şehrinde, yüce Kumandan Harun El-Reşit döneminde Sinbad adında bir hamal yaşarmış. Sinbad, sırtında yük taşıyarak rızkını çıkarmaya çalışır, günlerini böyle geçirirmiş. Oldukça ağır bir yük taşıdığı bir gün, adamcağızı sıcak basmış, terlemeye ve kendini yorgun hissetmeye başlamış. Sıcak ve taşıdığı yükün ağırlığı onu oldukça bunaltmış. Birden, tüccarın birine ait olan ferah, bakımlı bir evin önünde, kapının yanında bir tabure görmüş. Bir parça dinlenip soluklanabilmek için oraya oturmuş, yükünü indirmiş.

Evin kapısından hafif bir esinti ve hoş kokular geliyormuş. Taburede otururken çeşitli çalgıların renklendirdiği, şarkıların söylendiği bir şenliğe tanık olmuş. Kuşlar ötüyor ve âdeta Allah'ın hikmetine ve yüceliğine şahitlik ediyormuş. Kaplumbağaların, bülbüllerin, bozdoğanların sesi birbirine karışıyor, ortama neşe katıyormuş. Hamal şahit oldukları karşısında büyük bir hayrete düşmüş ve keyiflenmiş. Sonra kapiya yönelmiş ve oldukça güzel bir çiçek bahçesi ile yalnızca krallara ve sultanlara layık köleler, hizmetçiler ve muhafızlar görmüş. Nefis, lezzetli yiyecekler ile kaliteli şarapların kokusu âdeta onu mest etmiş. Gözlerini göklere kaldırmış ve şöyle demiş:

“Ey bütün mahlukatı yaratan, Rahman ve Rahim olan Allah'ım! Övgü yalnızca sanadır. Dilediğine sayısız nimetler verirsin. Ey yüce Rabb'im! Sen ki bütün günahları affeder, tövbe edenin tövbesini kabul edersin. Ey Rabb'im! Kimse sana ve düzenine karşı gelemes, yaptıklarını sorgulayamaz. Sen âlemlerin Rabb'isin! Hamt yalnızca sanadır! Dilediğini zengin eder, dilediğini fakirleştirirsin. Sen ki yüceler yücesisin ve senden başka ilah yoktur. Hükümranlığın ve hâkimiyetin büyüktür. Sana kul olmak ne büyük bir şereftir! Bu evin sahibi lezzetli yiyeceklerin ve şarapların keyfini çıkarıp gününü gün ediyor. Gerçekten de dilediğin kuluna, dilediğini verirsin. Kimin başına ne geleceğini de tayin eden sensin. Bir kısmı yorgunken diğerleri dinlenir. Bazıları güzel bir hayatın ve zenginliğin tadını çıkarırken diğerleri acı çeker, sefalet içinde yaşarlar. Tıpkı benim gibi.”

Sonra şu şiiri okumaya başlamış:

Anca ben çekerim derdi tasayı
Diğerleri çıkarırken hayatın tadını
Her sabah doğan gün,
Bana dert verir, keder getirir büsbütün
Hâlim vahim, derdim büyük
Onlar rahat, üzerlerinde yok yük
Talihsizlik yoktur kaderlerinde
Yok hiç ümitsizlik, hayatları rahat içinde,
İyi yer, çok içer yaşarlar güzel yerlerde
Bir parça çamurdan geldik hepimiz
Sen de ben de Allah'ın eseriyiz
Ama bizi bölen sınırlar var geçemeyiz
Şarapla sirkenin tadı bir midir hiç? Farklıyız biz
Ama doğrusunu Allah bilir, ona isyan etmek değil haddimiz
Sual olunmaz onun hikmeti şüphesiz...

Hamal Sinbad şiirini okumayı bitirdiğinde yükünü yüklenmiş ve gitmeye hazırlanmış. Tam o sırada yanına güzel yüzlü, hoş görünümlü, iyi giyimli bir erkek uşak gelmiş ve elini tutup şöyle demiş: “İçeri gel ve efendimle konuş, seni çağırıyor.”

Hamal, gitmeye davranmış fakat genç adam ısrar edince yükünü girişte bırakmış ve onun ardından eve girmiş. Her tarafından zenginlik ve ihtişam akan bu eve hayran kalmış. Nihayet, soylu ve itibarlı kişilerin oturduğu, leziz yiyecekler, kaliteli şaraplar ve güzel kokulu çiçeklerle donatılmış masaların olduğu büyük bir salona gelmiş. Keyifli bir müzik çalıyor, güzel köle kızlar şarkı söylüyor. İnsanlar konumlarına ve zenginliklerine göre oturuyorlarmış. En yüksek mertebede saygıdeğer, yaşlı bir adam varmış. Haşmetli duruşu ve güler yüzüyle asil bir adam olduğu her hâlden belliymiş. Hamal Sinbad’ın, gördükleri karşısında kafası karışmış ve kendi kendine şöyle demiş:

Muhakkak ki burası cennetin bir köşesi ya da krallardan birinin sarayı...

Sağlık ve sıhhat dileyerek insanları selamlamış ve yeri öpmüş. Mütevazı bir tavırla, başı önde beklemeye başlamış. Sinbad, başı önde beklerken ev sahibi yaklaşmasını ve oturmasını söylemiş. Ona kibarca:

“Hoş geldin!” demiş ve lezzetli yiyecekler ikram etmiş.

Hamal Sinbad, “Bismillah!” dedikten sonra yemeye koyulmuş. Karnını iyice doyurduktan sonra, “Rızkımızı veren Allah’a şükürler olsun!” demiş ve ellerini yıkadıktan sonra ikramları için davetlilere teşekkür etmiş.

Ev sahibi, “Rica ederim, afiyet olsun. Senin adın ne? Ne iş yaparsın?” diye sormuş.

Sinbad, “Benim adım Hamal Sinbad’dır efendim. İnsanların eşyalarını taşıırım.” demiş.

Ev sahibi gülümsemiş.

“Biliyor musun, ikimizin de adı aynı. Ben de Denizci Sinbad’ım. Peki Hamal Sinbad, az önce kapıda okuduğun şiiri bizlere de okuman mümkün mü acaba?”

Hamal utanarak “Allah rızası için beni affedin. Yorgunluk, çekilen acılar ve talihsizlik bir adamı böyle kaba olmaya itebiliyor.” demiş.

Ev sahibi, “Utanma, artık sen benim kardeşimsin. Lütfen o şiiri oku. Kapıda okuduğunda çok beğenmiştim.” diye cevap vermiş.

Bunun üzerine Hamal Sinbad şiiri okumuş. Orada bulunanlar da şiirin sözlerini çok beğenmiş. Ev sahibi ona şöyle demiş:

“Bilmelisin ki ey Hamal Sinbad, benim hikâyem oldukça ilginç. Başıma gelenleri, neler yaşadığımı, nasıl bu kadar zengin olduğumu ve gördüğün bu yerin efendisi olmayı nasıl başardığımı anlatayım. Ben buralara acılar çekerek, tehlikelere atılarak binbir sıkıntıyla geldim. Vakti zamanında ne kadar acı çektim bir bilsen... Ben tam yedi tane yolculuk yaptım. Her birinde de öyle ibretlik olaylar yaşadım ki aklın almaz. Bütün bunlar kötü talihim sonucu geldi başıma. Eee malum kaderden kaçılmaz... Efendiler! Şimdi hikâyemi anlatıyorum...”

DENİZCİ SİNBAD'IN İLK YOLCULUĞU

“Benim babam tüccardı. Yaşadığımız şehrin hatırı sayılır adamlarından biriydi. Zengindi, imkânları genişti. Ben henüz çocukken vefat etti. Bana yüklü bir servet, evler ve araziler bıraktı. Büyüdüğüm zaman parayı harcamaya, iyi yiyip iyi giyinmeye, kısacası müsrif bir hayat yaşamaya başladım. Yaşıtım olan genç kızlarla arkadaşlık ediyor, günlerimi zevküsefa içinde geçiriyordum. Hayatımın hep böyle devam edeceğini ve hiçbir zaman değişmeyeceğini sanırdım. Fakat bir süre bu sorumsuz hayatı yaşadıkten sonra aklım başıma geldi. Zenginliğimin anlamsız, durumumun vahim, yaşadığım hayatın faydasız olduğunu fark ettim. Ümitsizlik ve kafa karışıklığı düşüncelerimi de etkilemişti. Davut’un oğlu Süleyman’ın -Allah ikisini de nur içinde yatarsın- bir sözünü -daha önce babam söylemişti- hatırladım:

Üç şey var ki diğerlerinden daha iyidir: Ölüm günü, doğum gününden; canlı bir köpek, ölü bir aslandan; mezar da yoksulluktan.

Sonra kıyafetlerime varıncaya kadar bütün malımı mülkümü toparlayıp üç bin dirheme sattım ve bu parayla yabancı diyarlara gitmeye karar verdim. Şairin şiirinde de dediği gibi:

Yükseltir insanı acı çekmek
Başarmak istiyorsan uykuyu unutman gerek
İnci bulmak istiyorsan derinlere dalmalısın
Zenginliğe çalışmadan ulaşamazsın
Mutluluğa zahmetsiz kavuşmak isteyen
Boşuna uğraşmasın, hayal kırıklığıdır onu bekleyen...

Yolculuk için gerekli olan eşyaları satın aldım ve harekete geçmek için sabırsızlıkla beklemeye başladım. Sonra benim gibi tüccar olan birkaç kişiyle beraber bir gemiye bindim. Uzun günler ve geceler boyunca yolculuk ettik. Farklı kıyılar ve adalara demir attık, çeşitli mallar alıp sattık ve ticaretimizi sürdürdük. Böyle böyle bir süre yolculuk ettik; ta ki bir gün, âdeta bir cennet bahçesini andıran güzel bir adaya gelinceye dek. Kaptanımız buraya demir attı ve gemiden indik. İnenlerin bir kısmı ateş yakıp yemek hazırlayarak, diğer bir kısmı da kıyıda yürüyerek oyalandı. Sonra mürettebat, yiyip içmeye ve eğlenmeye başladı; ben de gezindiğim sırada güvertede bulunan birinin şöyle bağırdığını duydum:

‘Hey yolcular! Canınızı seviyorsanız kaçın. Derhâl bütün eşyalarınızı bırakıp gemiye dönün ve kendinizi felaketten kurtarın. Allah yardımcınız olsun. Üzerinde bulunduğunuz bu ada gerçek bir ada değil. Yerinden kıpırdamayan koca bir balık... Zamanla üzerinde kumlar birikti ve ağaçlar yeşerdi. Böylece bir adaya benzedi ama olur da üzerinde ateş yakarsanız sıcaklığı hisseder ve hareket etmeye başlar, sonra da kısa bir süre içinde denize dalar, hepiniz boğulursunuz. Demek istediğim; her şeyinizi bırakın ve kaçın. Yoksa öleceksiniz!’

Onu duyan herkes, mallarını, kirli temiz çamaşırlarını, kazanları, tencereleri bırakıp can korkusuyla doğruca gemiye kaçtı. Bazıları gemiye ulaşırken diğerleri -benim gibi- geride kaldı. Ada, aniden sallandı ve denizin derinliklerine doğru batmaya başladı. Kabaran deniz, her şeyi içine aldı. Ben de diğerleriyle birlikte derinlere, en dibe doğru batmaya başladım. Fakat yüce Allah, gemidekilerin kullandığı tahta fiçiyi yollayarak beni boğulmaktan kurtardı. Can havliyle fiçiyi yakaladım, bacaklarımı ayırarak içine girdim ve ayaklarımı kürek gibi kullanarak ilerlemeye başladım. Bu arada dalgalar beni bir o yana bir bu yana savuruyordu. Geminin kaptanı da boğulanları ve canını kurtarmak için çırpınanları geride bırakıp gemiyle ilerlemeye devam ediyor, hızla uzaklaşıyordu. Bense gemiyi gözlerimle takip ediyordum; ta ki iyice uzaklaşıncaya kadar... O an ölümümün yakın olduğunu anladım. Bu kadar talihsizlik yetmezmiş gibi bir de karanlık çöktü. Dalgalar ve rüzgâr bütün gece beni taşıdı ve nihayet büyük bir adaya ulaştım. Kıyıda ağaçlar vardı.

Neredeyse ölmek üzereyken bir dala tutunarak karaya ayak bastım. Kıyıya ulaştığımda bacaklarıma kramp girmişti, ayaklarımsa balıklar tarafından kemirilmiş olduğunu gördüm. Şiddetli bir acı ve yorgunluk hissediyordum. Derhâl kendimi yere attım. Âdeta ölü gibiydim. Dahası, ıssız bir yerde tek başıyım ve kendimi kaybederek bayılmıştım. Ertesi sabah güneş doğduğunda ancak kendime gelebildim; fakat ayaklarım şişmişti. Ben de dizlerimin üzerinde ilerlemeye çalıştım. İçinde bulunduğum adada envaiçeşit meyve ve içme suyu mevcuttu. Meyveleri yiyerek bir parça da olsa güç toplayabildim, bu da beni hayatta tutmaya yetti. Nihayet canlanmaya ve uyuşmuş bedenimi daha rahat hareket ettirmeye başladım. Böylece uzun bir süre düşündükten sonra adayı keşfetmeye, Allah'ın yarattığı güzellikleri seyrederek kendimi oyalamaya karar verdim. Bir gün kıyıda yürürken uzaktaki tuhaf bir şey dikkatimi çekti. İlk başta onun vahşi bir canavar ya da tuhaf bir deniz yaratığı olduğunu düşündüm. Fakat yanına yaklaşıp dikkatlice baktığımda kıyıya bağlanmış bir kısrak olduğunu gördüm; yanına yaklaştım fakat o acı acı kişnedi. Öyle ki korkudan tir tir titredim ve derhâl arkamı dönüp gitmeye yeltendim. Tam o sırada toprağın altından çıkan bir adam yanıma yaklaştı ve yüksek sesle:

‘Sen kimsin, nereden geliyorsun ve burada bulunmanın sebebi nedir?’ diye sordu.

‘Ah efendim!’ diye cevap verdim. ‘Ben yolunu kaybetmiş zavallı bir yabancıyım. Yolculuk ettiğim gemi, beni ve birkaç kişiyi boğulmaya terk etti ama Allah bana tahta bir fiçı gönderme lütfunda bulundu. Böylece ona tutunarak hayatta kalmayı başardım. Sonunda dalgalar beni bu adaya kadar getirdi.’

Bunu duyunca elimi tuttu ve ‘Benimle gel!’ dedi.

Beni büyük bir Sardab’a, yani yer altı odasına götürdü. Burası bir salon kadar genişti. Oturmamı söyleyip yiyecek bir şeyler getirdi. O kadar açtım ki karnımı tıka basa doldurdum; sonra bana durumumu sordu. Ben de yaşadıklarımı baştan sona anlattım. Hikâyeme oldukça şaşırды. Bense:

‘Efendim, Allah biliyor ya size bütün maceramı ve başıma gelen talihsizliği anlattım. Beni affedin ama acaba siz de bana kim olduğunuzu, neden yer altında yaşadığınızı ve kısrak deniz kıyısına bağlamanızın sebebini söyler misiniz?’ dedim.

‘Ben bu adanın farklı köşelerinde bulunan birkaç kişiden biriyim. Bizler Şah Mihrican’ın seyisleriyiz ve onun atlarıyla ilgileniriz. Her ay başında daha önce hiç görülmemiş en iyi atları buraya getirir, deniz kıyısında kazığa bağlar ve mağaraya saklanırız. Deniz aygırlarından bir aygır kokusunu alıp denizden çıktığında kimseyi göremezse kısrakın üzerine biner ve onunla çiftleşir. Sonra kısrakla işini bitirince üzerinden iner ve onu da beraberinde götürmek ister. Ama kısrak kazığa bağlı olduğundan onu izleyemez. Bunu gören deniz aygırı yüksek sesle kişnemeye ve çifteler atmaya başlar. Seslerini duyduğumuzda denizatlarının işlerini bitirdiklerini anlarız. Derhâl yanlarına koşar, onları korkuturuz. Bunun üzerine onlar da korkuyla denize geri dönerler. Sonra kısraklar çok değerli taylara hamile kalır. Bunlar, öyle hayvanlardır ki yeryüzünde benzerlerine rastlamak imkânsızdır. Şu an tam da denizatlarının yeryüzüne çıkma vakti. İnşallah tabii. Şimdi seni Şah Mihrican’a götürmek ve ülkemizi göstermek istiyorum. Şunu da bil ki eğer biz olmasaydık sefil bir şekilde ölürdün, kimse de sana ne olduğunu bilemezdi ama ben kurtuluşuna vesile olacağım ve seni ülkene götüreceğim.’

Ona nezaketi için teşekkür ettim ve bir süre daha konuşmaya devam ettik. Sonra birden suların arasından bir deniz aygırı çıkıverdi. Kısrakın üzerine bindi ve onunla çiftleşti. Onunla işini bitirip üzerinden kalktığında kendisi ile beraber sürüklemeye çalıştı. Fakat ip buna engel oldu. Hayvan kişnemeye ve deniz aygırına tekme atmaya başladı. Bunun üzerine seyis, eline bir kılıç aldı ve derhâl ayağa kalkıp arkadaşını çağırdı. O da bağıyor ve deniz aygırını mızrakla vurmaya çalışıyordu. Bu tablo karşısında korkuya kapılan yaratık, denize daldı. Bu hâliyle âdeta bir boğayı andırıyordu. Bir süre sonra da gözden kayboldu. Bunun üzerine tüm öteki seyisler, her biri kendi kısrakıyla benim çevremde toplandılar ve bana oldukça incelik gösterdiler; yiyecek ve daha başka şeyler de sunup benimle birlikte yedikten sonra bana güzel bir binek atı verdiler. Şah Mihrican’ın ülkesine varıncaya dek ara vermeden yolculuk ettik. Durumumu şaha anlattılar, o da beni çağırttı. Huzuruna vardığımda birbirimize selam verdik. Şah bana samimi bir şekilde, ‘Hoş geldin!’ dedi ve uzun ömürler diledi.

Hikâyemin ne olduğunu sorduğunda ona başımdan geçenleri eksiksiz bir şekilde anlattım. Oldukça şaşırды ve ‘Allah seni korumuş oğlum! Belli ki vaktin gelmemiş, yoksa bu durumdan sağ çıkman mümkün değildi ama Allah’a şükürler olsun ki seni kurtarmış!’

Sonra kibarca konuşarak beni cesaretlendirmeye çalıştı. Dahası, bana limanda iş verdi. Görevim kıyıya yanaşan gemilerin kaydını tutmaktı. Emirlerini almak için onu düzenli bir şekilde ziyaret ediyordum. O da beni himaye ediyor ve çeşitli hediyelerle lütuflandırıyor. Hakikaten de onun gözünde çok itibarlı biriydim. Bir mesele olduğunda halk ile onun arasında ara buluculuk ederdim. Hayatım böylece devam ediyordu. Olur da limandan şehre inersem Bağdat’a gidecek olan tüccar ya da denizci olup olmadığını soruyordum. Zaman zaman ülkeme geri dönebileceğim bir yolculuktan bahsedildiğini duyardım; fakat bu yolculuğa çıkacak kişiler ile ilgili herhangi bir bilgi edinmiyordum. Bu duruma çok üzülüyordum çünkü uzunca bir süredir bu ülkede yabancı olarak yaşamak beni çok yıpratmıştı. Talih bu ya bir süre sonra kederim sona erecekti. Bir gün, Şah Mihrican’ın yanına gittim ve birkaç Hintli adamı misafir ettiğini gördüm. Onlara selam verdiğimde bana sıcak bir şekilde karşılık verdiler. Kibar bir ‘hoş geldin’den sonra bana memleketimi sordular. Ben de memleketleri hakkında sorular sorduğumda bana ülkelerindeki kast sisteminden bahsettiler. Bir kısmı Kşatriya mensubuydu ki bu en asil sınıftı ve herhangi birine baskı yapılmasına karşıydılar. Diğerleri Brahman’dı. Bunlar içkiden uzak durur neşe ve keyifle yaşayıp hayvancılıkla meşgul olurlardı. Daha da ilginç Hindistan’da yetmiş iki farklı sınıf olduğundan bahsettiler. Şah Mihrican’ın ülkesinde gördüğüm diğer bir ilginç şey ise içinde bütün gece boyunca davullar ve dümbelkler çalınan Kasil Adası’ydı. Komşu adalarda ikamet edenlerden duyduğumuza göre bu adanın insanları çalışkan ve adaletli insanlardı. Bu adada bütün balıkçıların korkudan üzerine tahta parçaları attığı iki yüz metre uzunluğunda bir balık gördüm. Saymaktan yorulacağım daha binlerce muhteşem şey... Kafası baykuş şeklinde olan bir balık da bunlardan biriydi. Böyle böyle adaları ziyaret ederek oyalandım; ta ki bir gün, yanımdan hiç ayırmadığım değneğimle birlikte limanda beklerken tüccarları taşıyan bir geminin yanaştığını görünceye dek...

Gemi kıyıya yanaşıp demir attığında kaptan yelkenleri indirdi; bu arada mürettebat, yükleri ve emanetleri indirmeye başladı. Ben de ayakta durup not alıyordum. Uzunca bir süre malları indirmeye devam ettiler. İçlerinden birine sordum:

‘Gemide başka bir şey kaldı mı?’

‘Bizimle birlikte yolculuk ederken gittiğimiz adalardan birinde boğulmuş olan tüccarın birtakım eşyaları var, efendim. Eşyalarını yanımda taşıyoruz ki uygun bir fiyata satıp parayı Bağdat’taki, yani barış şehrindeki ailesine gönderebilelim.’

‘Bu tüccarın adı neydi?’

‘Denizci Sinbad.’

Bir anda beni büyük bir şaşkınlık almıştı; çığlık çığığa bağırđım:

‘Ben Denizci Sinbad’ım, kaptan! Diğer tüccarlarla birlikte yolculuk ediyordum. Balık bizleri fırlattığında bir kısmımız kurtulmayı başarırken diğerleri boğuldu. Ben de neredeyse boğuluyordum fakat yüce Allah bana bir fiçı yolladı. Allah’ın inayetiyle de dalgalar ve rüzgâr beni bu adaya taşıdı. Sonra Şah Mihrican’ın seyisleriyle tanıştım. Onlar da beni efendilerinin huzuruna götürdüler. Ona hikâyemi anlattığımda bana oldukça iyi davrandı ve beni liman görevlisi yaptı. Ben de ona hizmet ettim ve tarafından kabul gördüm. Bu mallar Rabb’imin bana ihsanıdır. Yani benimdir.’

Kaptan öfkeyle haykırdı:

‘Allah Allah! Yahu bu dünya üzerindeki kimsede insanlık ya da vicdan kalmadı mı?’

‘Sana hikâyemi anlatmışken bu sözlerle ne demek istiyorsun kaptan?’

‘Yüklerin sahibinin boğulduğunu duyduğunda onlara haksız yere sahip olmak istedin. Fakat bu yaptığın caiz değil. Onun boğulduğunu kendi gözlerimle gördüm. Yanımdaki birçok yolcu da şahittir buna. Boğulanlardan kimse kurtulamadı. Sen nasıl oluyor da bu malların sahibi olduğunu iddia edebiliyorsun?’

‘Kaptan, şimdi sözlerimi dikkatle dinle, gerçeği kendin de anlayacaksın. Yalan söylemek ve hile yapmak riyakârların işidir.’ Ve ona Bağdat’tan birlikte yola çıktığımızı, balık adaya gelişimizi, neredeyse boğulmak üzere olduğumuzu anlattım. Dahası, yolculuk sırasında birlikte yaşadığımız birkaç olaydan bahsettim. Bunun üzerine kaptan da tüccarlar da hikâyemin doğruluğuna ikna olup beni tanıdılar ve kurtuluşuma sevindiler. Bana:

‘Allah biliyor ya biz senin boğulduğunu düşünmüştük. Şükürler olsun ki Rabb’imiz sana yeni bir hayat bağışlamış.’

Nihayet mallarımı bana teslim ettiler, eşyalarımın üzerinde adımın yazılı olduğunu ve hiçbir şeyin kaybolmadığını gördüm.

Balyaları açıp en değerli ve en iyi olanlarını Şah Mihrican’a hediye etmek üzere ayırdım. Denizcilerden eşyalarımı saraya taşımalarını rica ettim. Şahın huzuruna çıktım ve hediyeleri ayaklarının dibine serdim, sonra ona gemiyi bulduğumu ve eşyalarımı geri aldığımı söyledim. Anlattıklarım oldukça şaşırان şah, daha önce kendisine anlattıklarımın doğruluğuna da iyiden iyiye ikna oldu. Bana olan saygısı daha da arttı ve hediyelerime daha güzelleriyle karşılık verdi, sonra mallarımı sattım ve büyük bir kâr elde ettim. Kazandığım parayla adaya özgü envaiçeşit mal satın aldım. Diğer tüccarlar yola çıkmak üzereyken mallarımı gemiye yükledim. Sonra şahın yanına gittim, yaptığı iyilikler ve dostluğu için teşekkür edip ona kendi ülkeme ve aileme dönmek zorunda olduğumu söyledim. Bana veda edip bir sürü hediye verdi. Şah ile helalleşme işini bitirip gemiye bindim. Hemen yola çıktık ve yüce Allah’ın izni ve talihimizin de yardımıyla uzun süren yolculuğun sonunda sağ salim Basra’ya vardık. Nihayet ana vatanıma ulaştığım için çok mutluydum. Burada bir süre kaldıktan sonra Bağdat’a doğru yola çıktık. Şehre varır varmaz kendi semtime, evime gittim. Beni ailem ve arkadaşlarım karşıladı. Sonra kendime cariyeler, muhafızlar, zenci köleler; evler, araziler ve bahçeler satın aldım. Öyle ki artık eskisinden bile daha zengindim. Her zamankinden daha neşeli, daha mutlu bir hayat sürüyordum ailem ile birlikte. Yaşadığım bütün acıları, sıkıntıları, çektiğim zahmetleri aklıma bile getirmiyordum. Rahat, huzurlu bir hayatım vardı. En nefis yemekleri yiyor, en lezzetli şarapları içiyordum. Zenginliğim sayesinde bu hayat tarzını devam ettirebiliyordum.

İşte bu, ilk yolculuğumun hikâyesi. Yarın inşallah ikinci yolculuğumun hikâyesini de anlatacağım.”

Daha sonra Denizci Sinbad, Hamal Sinbad’la akşam yemeği yemiş ve ona yüz altın verip:

“Dostluğunla bizi keyiflendirdin.” demiş.

Hamal ona teşekkür edip hediyeyi almış ve denizcinin yaşadığı maceralara hayret edip uzun uzun düşünmüş. Geceyi kendi evinde geçirdikten sonra ertesi sabah erkenden Denizci Sinbad’ın evine gitmiş. Adam onu saygıyla karşılamış ve yanına oturtmuş. Misafirine yemek ikram edip onu ağırladıktan sonra da maceralarını anlatmaya devam etmiş.

DENİZCİ SİNBAD'IN İKİNCİ YOLCULUĞU

“Canım kardeşim, rahat ve keyifli bir hayat sürüyordum. Dün de anlattığım gibi büyük bir huzur ve neşe içerisindeydim; ta ki Allah'ın evrenini ve insanların şehirlerini gezme düşüncesi beni zapt edinceye dek... Yine yola çıkmak ve ticaret yapıp para kazanmak arzusu duyuyordum. Bu düşünceyle büyük miktarda bir parayı, ticari malları ve yolculuk eşyaları almak üzere harcadım. Satın aldıklarımı topladım ve limana gittim. Talih bu ya orada yola çıkmaya hazır heybetli bir gemiye rastladım. Öyle bir gemi ki en kaliteli malzemelerle donatılmış. Tıpkı benim gibi ticaretle meşgul olan birkaç yolcuyla birlikte gemiye bindim. Eşyalarımızı yükler yüklemeyiz demir aldık. Yolculuğumuz, ilk başlarda oldukça rahattı. Farklı yerlere, adalara gittik. Gittiğimiz her yerde kalabalık bir tacir grubuyla karşılaşılıyor, mal alıp satıyorduk. Sonunda kader bizi, yeşilin en güzel tonlarını içinde barındıran, çeşit çeşit meyvelerle dolu, kuşların cıvıllı cıvıllı öttüğü, derelerin billur gibi aktığı muhteşem bir adaya sürükledi. Fakat bu adada insan varlığına işaret edecek herhangi bir şey mevcut değildi. Ne bir ses ne bir görüntü... Kaptan bu adaya demir attı. Tüccarlar ve mürettebat hemen karaya çıktı ve kuşların barındığı ağaçların gölgesindeki çimenlerde temiz havayı solumaya başladı. Doğanın bu fevkalade güzelliği, hepimizi büyülüyor, her şeyin sahibi ve yaratıcısı olan yüce Rabb'imizin eseri, herkeste muazzam bir hayret duygusuna yol açıyordu. Ben de diğerleri gibi adaya çıktım ve Yaradan'ın bana lütfettiği yiyecekleri çıkarttım. Meltem rüzgârı o kadar tatlı, çiçeklerin kokusu o kadar güzeldi ki bir anda mayıştım ve yere uzanıp uykuya daldım.

Uyandığımda yalnızdım. Gemi çoktan yola çıkmıştı. O an terk edildiğimi anladım. Bana haber vermek belli ki hiç kimsenin aklına gelmemişti. Adayı baştan aşağı taradım fakat in cin top oynuyordu. Bu durum bende şiddetli bir ızdıraba ve endişeye yol açtı. Üzüntüden âdeta ölecek gibiydim. Dokunsalar ağlayacaktım. Yorgundum ve büyük bir hayal kırıklığına uğramıştım. Sonunda ümidimi iyice kaybettim. Kendi kendime şöyle dedim:

Kedi her zaman dört ayağı üzerine düşmez! İlk seferde beni bulduğum ıssız yerden kurtaran biri olmuştu fakat şimdi hiç şansım yok...

Sonra ağlayıp sızlanmaya başladım. Büyük bir öfkeye kapılmıştım. Bir kez daha yolculuğun tehlikelerine ve sıkıntılara maruz kaldığım için kendimi suçluyordum. Kendi ülkemde, kendi evimde, yediğim önümde yemediğim arkamdayken ıssız bir yerde yapayalnız ve çaresiz kalmış olmayı kendime yediremiyordum. Bağdat'tan ayrıldığım için çok pişmandım. Üstelik bütün bunları kıl payı kurtulabildiğim ve çok büyük acılar çekmemeye sebep olan ilk yolculuğumun sonrasında yaşamıştım. Birden kendi kendime şöyle söylediğimi fark ettim: *Allah'tan geldik yine Allah'a döneceğiz.*

Tıpkı cin çarpmış gibi deliye dönmüştüm. Ayağa kalktım ve bütün adayı dolaştım. Daha sonra büyük bir ağaca tırmandım ve etrafımı gözlemlemeye başladım. Fakat gökyüzü, deniz, ağaçlar, kuşlar ve alabildiğine uzanan sahil dışında hiçbir şey görmedim. Bir süre sonra meraklı bakışlarım, adanın içlerinde bir yerlerde bulunan büyük, beyaz bir şeye takıldı. Ağaçtan indim ve o şeyi daha yakından görebilmek için yürümeye başladım. Yanına yaklaştığımda o şeyin, göklere doğru yükselen geniş çaplı bir kubbe olduğunu anladım. Etrafında yürüdüm. Kapısı yoktu. Onun için üstüne çıkmaya karar verdimse de öylesine kaygan ve pürüzsüzdü ki bunu başaramadım. Bunun üzerine bir yere işaret koydum ve kubbenin etrafında dolaştım ki çevresini ölçebileyim. İşaret koyduğum yere geri dönünceye kadar tam beş yüz adım attım. Akşam oluyordu ve benim hâlâ kalacak bir yerim yoktu. Bu kubbede kalmanın iyi bir fikir olduğunu düşündüm ve içeri girmenin yolları üzerine kafa yormaya başladım. Sonra bir anda güneş saklandı ve hava karardı. Bir bulutun güneşin önünü kapattığını düşündüm fakat yaz günü bu imkânsızdı. Büyük bir merakla kafamı kaldırdığımda bulut sandığım şeyin devasa bir kuş olduğunu gördüm. Akıllamaz derecede büyük kanatlarıyla gökteki güneşi gölgeleyen kocaman bir kuş...

Bu görüntü şaşkınlığımı ikiye katladı ve eskilerin, hikâyesini anlattığı bir kuşu hatırladım. Adı Rih olan bu kuş, bir adada yaşar ve yavrularını fillerle beslermiş. Gördüğüm kubbenin de bu kuşun

yumurtası olduğunu anladım. Yüce Rabb'imın yarattıkları beni bir kez daha şaşkına çevirmişti. Ben hayranlıkla kendisini seyrederken kuş, birden kubbenin üstüne kondu ve kuluçkaya yattı. Tam da bu vaziyette uykuya daldı. Kendisi uykudan ve uyuklamadan uzak Rabb'imın hikmetine bak!.. Bunu görünce ayağa kalktım, sarığımı çözdüm ve sarıp bükme suretiyle ip hâline getirdikten sonra bir ucunu belime, diğer ucunu da Rıh'a bağladım. Şöyle düşünüyordum:

Belki de bu kuş beni içinde insanların yaşadığı bir adaya götürür. Öyle bir yerde yaşamak bu ıssız adada kalmaktan daha iyidir.

Bütün gece tetikteydim. Kuş, ben farkında olmadan uçmaya başlar diye uyumaktan korkuyordum. Şafak söker sökmeyen Rıh, yumurtasının üzerinden kalktı. Kanatlarını açtı ve büyük bir çığlık kopararak havaya yükseldi. Bu arada beni de birlikte sürüklüyordu tabii. Yükselmeyi ve süzülmeyi uzun bir süre kesmedi. Öyle ki sonunda gök kubbenin sınırlarına vardığını düşündüm. Yüksek bir tepenin üstüne konuncaya kadar yavaş yavaş alçaldı. Yere iner inmez kendimi çözmeye davrandım. Kuş beni fark etmemiş, varlığını hissetmemişti bile. Ama ben korkudan tir tir titriyordum. Bu yüzden aceleyle ipi çözdüm. Bu sırada kuşun, pençeleriyle bir şeyi kavrayıp havalandığını fark ettim. Dikkatlice baktığımda tuttuğu şeyin iri yarı, upuzun bir yılan olduğunu gördüm. Bir süre sonra ikisi de gözden kayboldu. Büyük bir şaşkınlıkla yürüyerek oradan uzaklaştım. Kendimi yüksek dağlarla çevrili geniş ve derin bir vadiye buldum. Yükseklikleri kavrayış sınırlarının ötesinde olan, herhangi bir mahlukatın tırmanmaktan aciz kalacağı heybetli dağlarla çevrili bir tepe... Bu görüntü karşısında yaptığım şeye pişman olarak kendi kendimi suçladım.

Bununla kıyaslayacak olursak eğer, kaldığım ada cennetti cennet! Orası bu ıssız yerden kat kat daha iyiydi. En azından yiyecek meyve ve içecek su bulabiliyordum. Buradaysa ne bir ağaç ne de su içebileceğim bir dere var. Ama tek galip Allah'tır ve dönüşümüz ancak onadır. Hakikaten de bir derdim bitmeden diğeri başlıyor. Her seferinde başım daha da büyük bir belaya giriyor. Çilem bitmiyor!

Yine de cesaretimi topladım, vadiye doğru yürüdüm ve birden fark ettim ki bu bölgenin toprağı elmadan! Elmas... Bütün madenleri, değerli taşları, porselenleri kesebilen yegâne taş... O kadar dayanıklı ki demir bile onu parçalayamaz ve hiçbir şekilde bütünlüğü bozulamaz. Dahası vadi, palmye ağacı büyüklüğünde yılanlarla kaplıydı. Tek lokmada koca bir fili yiyebilecek bu yılanlar, Rıhlar ya da kartallar kendilerini parçalara ayırır endişesiyle gündüzleri saklanır, geceleri ortaya çıkardı. Yaptığıma bir kez daha pişman olup kendi kendime şöyle dedim: *Allah biliyor ya kendi kuyumu kendim kazdım!*

Kendime kalacak bir yer ararken yavaş yavaş akşam oluyordu. Yılanların korkusundan canımın derdine düştüğüm için yemek ya da içmek aklımdan geçmiyordu. Birden gözüme bir mağara ilişti. Mağaranın dar girişinden içeri girdim ve orada büyük bir taş gördüm. Taşı yuvarlayıp girişi kapattım.

Bu arada şöyle düşünüyordum: *Bu gecelik burada güvendesim, sabah olur olmaz da yola çıkarım. Bakalım talihim bana ne getirecek?..*

Oturdum ve mağarayı incelemeye başladım. Kuytu bir köşede devasa bir yılanın kuluçkaya yattığını gördüm. Bu görüntü, bütün hücrelerimle titrememe ve tüylerimin diken diken olmasına sebep oldu. Ellerimi havaya kaldırdım ve Allah'a tevekkül ettim. Sabah oluncaya kadar uyumadım. Taşı mağaranın girişinden kaldırıp yola çıktığımda âdeta sarhoş bir adam gibi sendeliyordum. Dahası, açlıktan başım dönüyordu. Böylesine hazin bir vaziyette vadi boyunca yürürken aniden bir et parçası önüme düşüverdi. Etrafıma bakınıp da kimseyi görmeyince büyük bir hayret içine düştüm ve aklıma tüccarların, gezginlerin ve hacıların anlattığı bir hikâyeye geldi. Hikâyeye göre elmaslarla kaplı bir dağ varmış ve bu dağ, insanların geçemeyeceği ölümcül tuzaklarla doluymuş fakat elmas ticaretiyle uğraşan tüccarlar bu işi çözmek için bir yol bulmuşlar. Şöyle ki; bir koyun alıp derisini yüzdükten sonra hayvanı parçalar, dağın tepesinden vadiye doğru yuvarlarlarmış. Et taze ve kanlı olduğundan yapış yapış olur kıymetli taşları üzerinde toplarmış. Sonra eti öğlene kadar orada bırakır, akbabaların ve kartalların onları dağın tepesine çıkarmalarını beklerlermiş. Orada da kuşları korkutup kaçıran tek etten uzaklaştırırlarmış ki ete yapışmış olan elmasları toplayabilsinler. Elmasları ele geçirmenin tek

yolu buymuş. Et parçasının önüme düştüğünü gördüğümde aklıma bu hikâye geldi. Derhâl yanına gittim ve ceplerimi, sarığımı ve elbisemin kıvrımlarını elmaslarla doldurdum. Ben bu işle meşgulken birden önüme büyük bir parça et daha düştü. Sırtüstü yattım ve etin arkasına gizlendim. Tam ete tutunmuştum ki birden bir kartal üzerine çullandı ve eti pençeleriyle kavrayarak havalandı. Beni de tabii ki... Yüksek bir dağın zirvesine varıncaya dek de uçmaya devam etti. Et parçasını dağın tepesinde bıraktı ve parçalamak üzere yanına yaklaştı fakat birden yüksek bir gürültü eşliğinde üzerine tahta parçaları yağmaya başladı. Bunun üzerine korktu ve uzaklaştı. Ben de ayağa kalktım, üstüm başım kan içindeydi çünkü uzunca bir süre ete tutunmuştum. Kartal uzaklaşınca bir tüccar, etin yanına geldi fakat beni görünce korkusundan titremeye başladı. Tek kelime bile etmedi. Eti çevirdiğinde üzerinde bir tane bile elmas bulamayınca sinirle bağırdı:

‘Vah benim talihsiz başım! Tek galip Allah’tır ve kovulmuş şeytanın şerrinden ona sığınırım.’
Sonra kendi kendine ağlayıp sızlanmaya ve dövünmeye başladı.
Şöyle diyordu: ‘Vah vah! Bu nasıl olur?’
Yanına gittiğimde bana şöyle dedi: ‘Sen kimsin ve burada ne işin var?’

‘Korkma, ben iyi bir adamım. Ticaretle uğraşırım. Buraya gelmemin çok önemli bir sebebi var. Neşelen, çünkü bende seni mutlu edecek bir şey var. Yanımda çok sayıda elmas getirdim. Onları seninle paylaşabilirim. Hiç yoktan iyidir. Üzülecek bir şey yok...’

Bunun üzerine adamın keyfi yerine geldi ve bana teşekkür etti. Oturduk ve diğer tüccarlar gelinceye dek sohbet ettik. Tüccarlar bana selam verdiler. Hepsi de etlerini yuvarlamıştı. Onlara hikâyemi, denizde yaşadığım sıkıntıları, vadiye ulaşınca dek yaşadıklarımı, tüccarla elmasları paylaşmamı anlattım. Hepsi de kurtuluşuma sevindi ve:

‘Allah sana yeni bir hayat nasip etmiş. Şimdiye kadar hiç kimse bu vadiden canlı çıkamadı. Seni kurtaran Allah’a şükürler olsun!’ dediler.

Geceyi rahat bir yerde geçirdik. Yılanlar vadisinden sağ salim kurtulup iyi yürekli insanlarla karşılaştığım için çok mutluydum. Sabah olunca yola çıktık ve kocaman dağları aştık. Yol boyunca bir sürü yılan gördük. Yüz kişiyi barındıracak büyüklükte kâfur ağaçlarının olduğu güzel bir adaya gelinceye dek de yol almaya devam ettik. İnsanlar kâfur ağacının özünden faydalanmak istediklerinde koca bir demirle ağacın üst kısmını delip ağacın özünü kovalara doldururlarmış. Bu öz, zamanla beton gibi sertleşmiş. Fakat bu işlem ağacı öldürür işe yaramaz hâle getirirmiş. Dahası, bu adada gergedan denilen vahşi bir yaratık yaşamış. Deveden bile daha büyük olan bu hayvan, inekler ve boğalar gibi otlanır, ağaçların yaprakları ve dallarıyla beslenirmiş. On metre boyu ve kalın boynuzu ile oldukça ilginç bir hayvanmış. Seyyahların ve hacıların “karkadan” dediği bu hayvan, boynuzunda koca bir fili taşır ve adanın çeşitli yerlerinde otlanırken filin ağırlığını hissetmezmiş bile. Olur da hayvan ölür ve güneşten yağ erirse gergedanın gözleri kör olur, ölecek yere serilirmiş. Sonra Rih gelir, gergedanı ve boynuzunda taşıdığı fili götürür yavrularını beslermiş. Bu adada şahit olduğum diğer bir ilginç şey ise çeşit çeşit öküzler ve boğalardır ki bunları bizim ülkemizde bulamazsın. Yanımda getirdiğim elmasları burada sattım ve ülkeye özgü çeşitli mallar satın aldım. Sonra da malları hayvanlara yükledim ve tüccarlarla birlikte ticaret yapmak üzere diyar diyar gezmeye başladım. Bu sayede yabancı ülkeleri ve Allah’ın yarattıklarını tanıma şansım olmuştu. Böyle böyle Basra’ya kadar geldik. Burada birkaç gün kaldıktan sonra da Bağdat’ın yolunu tuttum.

Şehrime vardığımda arkadaşlarım ve ailemle bir araya geldim. Fakirlere sadaka, dostlarıma hediyeler verdim. Sonra yiyip içmeye, en güzel kıyafetlerimi giyerek mesut bir hayat yaşamaya başladım. Arkadaşlarımla vakit geçirmek, çektiğim bütün sıkıntıları unutturmuştu bana. Artık hayatın tadını çıkarabiliyordum. Huzurlu bir kalp ve rahat bir kafa ile birlikte... Geri dönüşümü duyan herkes, bana maceralarını ve gittiğim ülkelerde gördüklerimi soruyordu. Ben de onlara başıma gelenleri ve çektiğim sıkıntıları anlattım. Dostlarımla bir yandan hikâyeme hayret ediyor diğer yandan sağ salim gelişime seviniyorlardı.

İşte bu, ikinci yolculuğumun hikâyesi.. Yarın inşallah üçüncü yolculuğumda başıma gelenleri anlatacağım.”

Herkes Denizci Sinbad’ın hikâyesine hayret etmiş. Hep birlikte yemek yedikten sonra Denizci Sinbad, Hamal Sinbad’a yüz dinar verilmesini emretmiş. O da parayı almış ve eve gidinceye kadar hayır duaları okumuş. Bu arada duyduklarına şaşırırmaktan da kendini alamıyormuş. Ertesi sabah gün doğar doğmaz uyanmış ve sabah namazını kıldıktan sonra Denizci Sinbad’ın evine doğru yol almış. Hayırlı sabahlar dileyerek içeri girmiş. Tüccar da onu yanına oturtmuş. Herkes gelip de yemeklerini yedikten sonra ev sahibi şöyle demiş:

“Şimdi size anlatacağım, daha önce duyduklarınızdan bile daha ilginç. Dinleyin kardeşlerim. Gizlenen de açıklananı da sadece yüce Allah bilir.”

DENİZCİ SİNBAD'IN ÜÇÜNCÜ YOLCULUĞU

“Size dün anlattığım gibi ikinci yolculuğumdan büyük bir sevinçle dönmüştüm çünkü sıhhatim yerindeydi ve servetim daha da artmıştı. Bütün kayıplarımın karşılığını yüce Allah telafi etmişti. Rahatlığın ve zenginliğin lezzetini doyasıya yaşayarak bir süre daha Bağdat'ta kaldım fakat bir zaman sonra nefsim beni ele geçirdi ve yolculuğa çıkıp maceralar yaşamak hevesine kapıldım. Daha fazla servet biriktirme isteğine de engel olamıyordum. Ne de olsa insan doğası açgözlülüğe meyillidir... Böylece kararımı verdim. Çeşit çeşit yolculuk malzemesini hazırladım ve Basra'ya doğru yola çıktım. Orada yolculuğa çıkmaya hazır bir gemiye rastladım. Yolculuk, daha ziyade farklı ülkelerde ticaret yapmak isteyen tüccarlar için düzenlenmişti ve bu adamlar sağlam, imanlı, takva sahibi kişilerdi. Onlarla birlikte gemiye bindim. Yüce Allah'ın rızası ve yardımıyla yolculuğumuzun sağ salim geçmesini diledik. Birbirimize hayır duaları okuduk ve yolculuğumuza başladık. Büyük bir neşe ve memnuniyetle farklı denizleri, adaları ve şehirleri gezdik. Hepimiz kendi ticaretimizle meşgul olduk ve böyle böyle yolculuğumuza devam ettik. Ta ki bir gün, denizde yol alırken devasa dalgalarla karşılaşınca kadar... Güvertede durup okyanusu inceleyen kaptanımız birden bağırıp dövünmeye, saçını sakalını yolmaya başladı. Büyük bir panik içindeydi ve derhâl yelkenlerin sarılıp demir atılmasını emretti.

‘Reis ne oluyor Allah aşkına?’ diye sorduk.

‘Ah kardeşim! Allah yardımcımız olsun. Rüzgâra yenik düştük, bizi yolumuzdan uzaklaştırdı ve buralara, okyanusun ortasına sürükledi. Şu anda Maymunlar Dağı'nın oradayız. Burası maymuna benzeyen kıllı insanların yaşadığı bir yer. Bu insanlar öylesine vahşidir ki yanlarına yaklaşan, canlı çıkamaz. İçimden bir ses hepimizin öleceğini söylüyor.’

Kaptan cümlesini henüz bitirmişti ki birden karşımızda maymunları gördük. Çekirge sürüsü gibi geminin etrafını sardılar. ‘Korkunç’ kelimesi onları tanımlamakta aciz kalırdı. Yüzleri siyah

kıllarla kaplı, pis, ufak tefek yaratıklardı. Dört karış boyları, sarı gözleri ve siyah yüzleriyle dillerini anlamak şöyle dursun kimse onların ne olduğunu bilmiyordu bile. Bu canavarlardan kaçıp da saklanmayacak insan yoktur! Onları öldürmeye ya da uzaklaştırmaya cesaret edemiyorduk çünkü sayıca üstünlükleri elimizi kolumuzu bağlamıştı. Her ne kadar malımızı mülkümüzü yağmalamalarından korksak da istediklerini yapmalarına izin verdik. Önce halatların üzerinden gemiye tırmandılar, sonra da kemirerek onları parçaladılar. Bunun üzerine rüzgâr bizi sürükledi ve gemi karaya oturdu. Maymunlar bizi yaka paça indirip gemiyle ve içindekilerle birlikte uzaklaştılar. Hiçbirimizin nereye gittiğimize dair en ufak bir fikri yoktu.

Böylece adada kalmaya başladık. Ağaçlardaki meyvelerden ve yerde biten otlardan yiyip derelerden su içtik.

Bir gün adanın ortasında bir ev gördük. Büyük bir hızla oraya doğru gittik ve uzaktan ev sandığımız yerin aslında kocaman bir kale olduğunu anladık. Etrafı geniş, sarsılmaz duvarlarla çevrili bu kalenin abanoz ağacından yapılma kapıları sonuna kadar açıktı. İçeri girdik ve geniş bir meydan gördük. Avlunun etrafında kapıları açık olan bir sürü oda vardı. Biraz ileride ise pirinç kaplama mutfak eşyalarıyla dolu kocaman bir tezgâh ve çok sayıda kemik gördük. Etrafımıza bakıp da kimseyi göremeyince merakımız bir kat daha arttı. Sonra bir süre avluda oturduk; uykumuz gelince de uyuduk. Öğleden akşama kadar uyumuştuk. Uyandıığımızda aniden yer sarsılmaya başladı. Havada ürkütücü bir uğultu vardı ve kalenin tepesinden insan şeklinde korkunç bir yaratık üzerimize atladı. Hurma ağacı gibi iri yarı, gözleri yanan iki odun parçası gibi kırmızı, sivri dişli, simsiyah bir mahluktu. Ağzı neredeyse bir değirmen kadar büyüktü. Dudakları göğsüne kadar sarkıyordu. Elleriye âdeta bir aslan pençesini andırıyordu. Hele o kulakları... Tarif edecek kelime bulamıyorum. Bu dehşet verici dev gördüğümüzde neredeyse bayılacaktık. Her geçen saniye korkumuz, katlanarak artıyordu. Bu endişe hepimizi öldürebilirdi.

Bir süre yürüdü ve yeri göğü inletip yüreğimizi ağzımıza getirdi. Sonra da tezgâhın üzerine oturarak şöyle bir bakındı. Bizleri fark eder etmez yanımıza geldi. Beni kolumdan sürükleyerek arkadaşlarımla arasından aldı ve bir süre inceledi. Âdeta bir kasabın keseceği koyunu yoklaması gibi... Yorgunluk ve sıkıntıdan zayıf düşmüştüm; beni yemeye değer bulmadı. Zayıf ve yağsız olduğumdan ağzına layık değildim belli ki... Beni bıraktıktan sonra başka bir arkadaşımı aldı ve tıpkı bana yaptığı gibi onu da incelemeye başladı. Aynı şekilde herkesi inceledi ve nihayet kaptanımızı gözüne kestirdi. Reis güçlü, kuvvetli, geniş omuzlu bir adamdı. Vücudu yağlıydı ve oldukça sağlıklı gözüküyordu. Bu hâliyle devin hoşuna gitmiş olacak ki yaratık onu yakaladı. Bir kasabın koyunu tutması gibi tuttu onu. Yere yatırdı ve ayağıyla boynunu kırdı. Sonra uzun bir şiş getirdi ve zavallı adamı şişe geçirdi. Sonra da alev alev yanan bir ateş yakıp şişlediği reisi çevirmeye başladı. Ta ki et kızarıncaya kadar... İyice piştiğine ikna olduğunda kebab gibi önüne koydu bizim kaptanı... Vücudundaki her bir uzvu parçaladı ve tıpkı bizim tavuk yerken yaptığımız gibi turnaklarıyla derisini yüzüp yemeye başladı, sonra da kemikleri kemirdi. Zavallı kaptanımızdan geriye kalanı da duvarın öteki tarafına fırlattı. Bir süre oturduktan sonra taş tezgâha uzandı ve uyumaya başladı. Âdeta boğazı kesilmiş bir kuzuyu andırıyordu iğrenç devin horlama sesi. Sabah oluncaya kadar uyumaya devam etti. Sonra da yoluna gitti.

Gittiğine emin olduğumuzda konuşmaya başladık. Ağlayıp sızlayarak başımıza gelenlerden dert yanıyorduk birbirimize:

'Keşke denizde boğulsaydık ya da maymunlara yem olsaydık... Bu kömürde yanarak pişmekten daha iyidir. Allah biliyor ya bu rezil, iğrenç bir ölüm şekli... Ama en nihayetinde Allah'ın dediği olur ve tek galip odur. Gerçekten de çok sefil bir şekilde öleceğiz ve kimse bize ne olduğunu bilmeyecek; çünkü buradan kaçış yok!'

Sonra ayağa kalktık ve saklanacak bir yer ya da kaçacak bir yol bulmak üzere adayı dolaşmaya başladık. Ateşte pişirilip yenmediğimiz müddetçe ölüm bizim için korkulacak bir şey değildi. Bütün çabalarımıza rağmen saklanacak bir yer bulamadık. Gece olunca da korkumuzdan kaleye geri döndük ve oturmaya başladık. Bir zaman sonra yer sarsıldı ve siyah dev yanımıza gelip bizleri yokladıktan

sonra ağzına layık birini buldu. Kaptanımıza yaptıklarını ona da yaptı. Zavallıyı önce öldürdü, sonra pişirdi. Karnını doyurur doyurmaz da tezgâha uzandı ve bütün gece uyudu. Boğazı kesilmiş bir hayvan gibi böğürerek... Sabah olunca da kalktı ve daha önce olduğu gibi yoluna gitti.

Onun gitmesi üzerine toplandık ve birbirimizle konuşmaya başladık:

‘Allah biliyor ya kendimizi denize atıp boğulsak yeridir. Böyle bir ölüm, pişirilmekten daha az korkunç...’

Bir diğeri: ‘Hey siz! Sözlerime kulak verin. Onu öldürelim. Müslüman kardeşlerimizi de onun zulmünden kurtarmış oluruz!’ dedi.

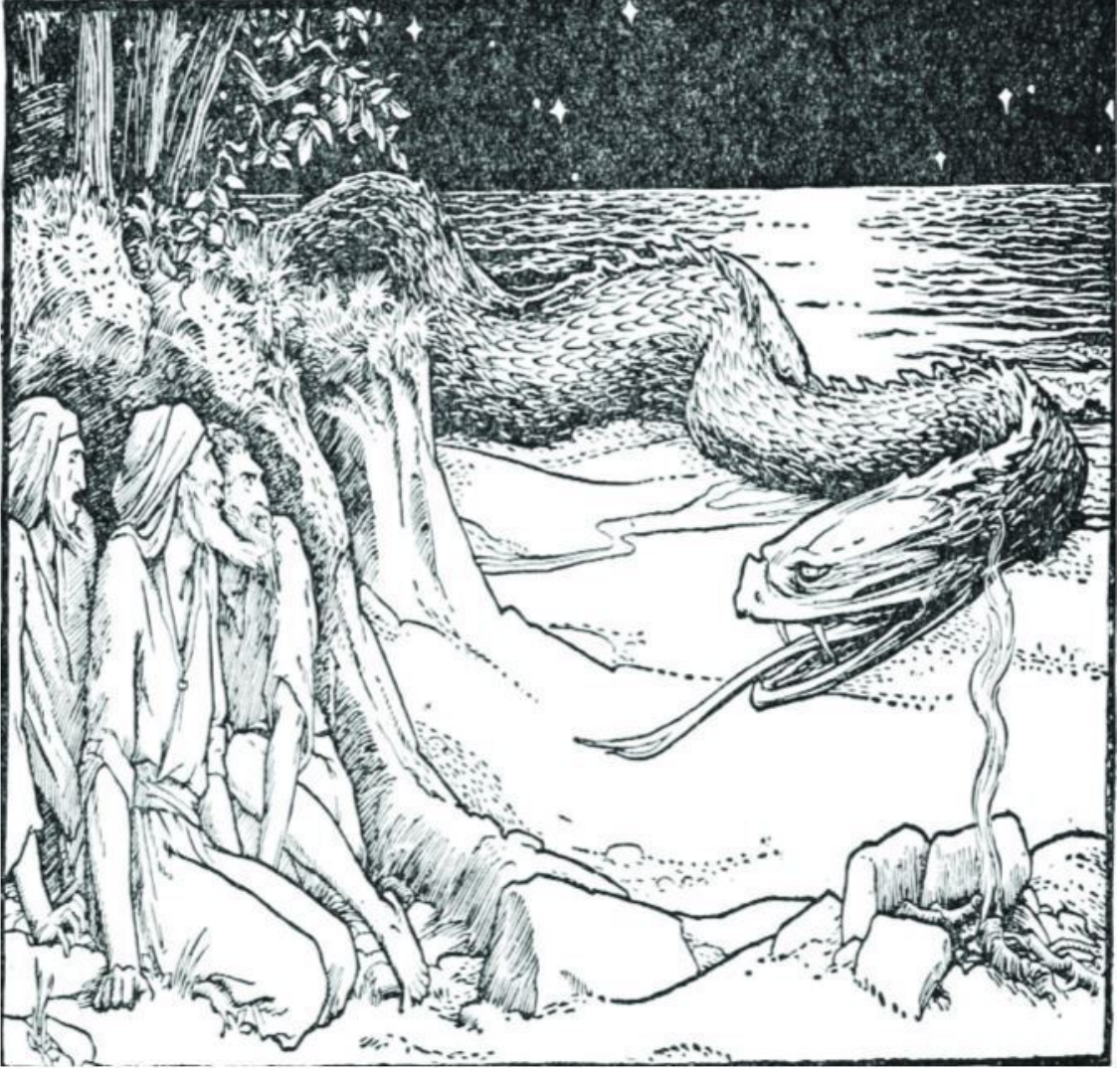
Ben: ‘Dinleyin beni kardeşlerim! Eğer onu öldürmekten başka çaremiz yoksa önce bir miktar tahtayı deniz kıyısına taşıyalım ve orada kendimize bir sal yapalım. Onu öldürmeyi başarırızsa üzerine biner ve Allah’ın izniyle buradan uzaklaşırız. Yoksa bir gemi geçip de bizi alıncaya kadar burada beklemeye mecburuz. Eğer onu öldürmeyi başaramazsak da yine sala biner, denize açılırız. Boğulursak da en azından boynumuzun kırılmasından ve ateşte pişirilmekten kurtulmuş oluruz. Kaçarsak kaçırız. Kaçamazsak şehit oluruz.’ dedim.

‘Allah biliyor ya söylediklerin doğru.’ dediler.

Benim söylediklerimde hemfikir oldular ve tahtaları taşımaya koyulduk.

Tezgâhın yanındaki tahtaları kıyıya taşıdık ve bir sal yaptık. Sonra onu kıyıya bağlayıp yiyecek ne varsa istifleyerek kaleye geri döndük. Akşam olur olmaz yine yer sarsıldı ve dev, ısırarak üzere olan bir köpek gibi hırlayarak üzerimize geldi. Yanımıza gelip teker teker hepimizi yokladı ve daha önce yaptığı gibi içimizden birinde karar kıldı. Zavallıyı yedikten sonra tezgâhın üzerinde uykuya dalıp gök gürültüsünü andıran horlamasıyla uyumaya başladı. Uyuduğuna emin olur olmaz iki tane demir şiş aldık ve onları kızgın ateşte bir güzel ısıttık. Sonra şişleri sıkıca kavrayıp devin yanına geldik ve gözlerine saplayıp iyice bastırdık. Şişleri tüm gücümüzle itiyorduk ki yaratık kör olsun. Bizim şişleri saplamamız üzerine dev, çığlık çığlığa bağırmaya başladı. Korkudan iliklerimize kadar titredik. Aniden tezgâhın üzerinden fırlayıp el yordamıyla bizleri aramaya başladı. Arkadaşlarım ve ben sağa sola kaçmaya başladık. Kör olduğundan bizi göremiyordu fakat biz yine de onun karşısında dehşete düşüyor, hayatımız için endişeleniyorduk. Sonra el yordamıyla kapıyı buldu ve çıkıp gitti. Gürleyişinden yer sarsılıyordu. Hepimiz dehşete düşmüştük. Nihayet kendimizi toparlayıp kaleden çıktık ve salı yaptığımız yere geldik. Birbirimize:

‘Eğer bu lanet yaratık gün batımına kadar gelmezse öldüğüne emin olabiliriz ama olur da gelirse Allah’a tevekkül eder, salımıza atlar, yola çıkarız.’ diyorduk.

Biz bunları der demez siyah dev, gulyabani gibi iki arkadaşıyla birlikte ortaya çıktı. Arkadaşları, ateş gibi kırmızı gözleriyle kendisinden daha iğrenç ve daha korkunçtu. Onları görmemiz üzerine derhâl salımıza atladık, bağı çözdük ve denizde yol almaya başladık. Devler bizi görünce bağırma ve deniz kıyısına koşmaya başladılar. Üzerimize attıkları taşların bir kısmı bize isabet ediyor, bir kısmı denize düşüyordu. Bütün gücümüzle kürek çekerek taşlarının ulaşamayacağı bir mesafeye kadar geldik. Fakat arkadaşlarımın çoğu devlerin attığı taşlar yüzünden ölmüştü. Dalgalar ve rüzgâr bizi sağa sola savuruyor ve hepimizi yutacak büyüklükte bir girdabın ortasına sürüklüyordu. Nereye gittiğimize dair bir fikrimiz yoktu ve yanımdaki arkadaşlarım birer birer ölüyordu. Nihayetinde üç kişi kalmıştık. Olur da biri ölürse onu denize atıyor böylece yükümüzü hafifletiyorduk.

Açlık hepimizi yorgun düşürmüştü fakat yine de cesaretimizi topluyor ve birbirimizi teşvik edecek sözler söyleyip hayatımız için tüm gücümüzle kürek çekiyorduk. Sonunda rüzgâr bizi bir adaya getirdi. Yorgunluk, açlık ve korkudan kendimizi kaybetmiştik; âdeta ölü gibiydik. Kıyıya vardığımızda bir süre adanın etrafında dolaşmaya başladık. Bu ada kuşları, ağaçları ve akarsuları ile âdeta bir cennet gibi gelmişti bize. Meyvelerden yiyip karnımızı doyurduk. Devden kurtulduğumuz ve denizden sağ salım çıkıp kıyıya ulaştığımız için çok mutluyduk. Akşam olunca yattık; fakat tam uykuya daldığımız sırada gözlerimizi kapatmamızla rüzgâr uğultusuna benzeyen bir ıslık sesiyle uyanmamız bir oldu. Ayağa kalktığımızda karşımızda ejderhaya benzeyen kocaman bir yılan gördük. Daha korkunç olanıysa bu canavarın etrafımızı kuşatmış olmasıydı... Birden kafasını kaldırdı ve arkadaşlarımdan birini yakalayıp yuttu. Zavallının kaburgalarının kırılma sesini duyabiliyorduk.

Sonra yoluna devam etti. Bizlerse müthiş bir hayret içindeydik. Arkadaşımız için üzülüyor, kendi hayatımız için endişe ediyor ve:

‘Allah biliyor ya bu korkunç bir şey... Karşılaştığımız her ölüm, bir öncekinden daha dehşet verici. Siyah devden ve denizin tehlikelerinden kurtulduğumuza seviniyorduk fakat şimdi çok daha kötü bir durumdayız. Galip olan Allah’tır. Onun dilemesiyle devden ve boğulmaktan kurtulduk fakat bu iğrenç canavardan nasıl kaçacağız?’ diyorduk.

Bir süre adada dolaştık. Ağaçlardaki meyvelerden yiyor, derenin sularından içiyorduk. Güneş batınca da yüksek bir ağaca çıkıp uyumaya başladık. Hava iyice kararınca dehşet verici bir yılan çıkageldi. Önce sağına soluna bakındı, sonra da bizim bulunduğumuz ağaca tırmanıp arkadaşımı yutuverdi. Bu görüntü, beni dehşet içinde bırakmıştı. Zavallı arkadaşımın kemiklerinin kırılma sesini duyabiliyordum. Arkadaşımı bir güzel yuttuktan sonra da ağaçtan aşağı kaydı. Gün ağarıp da yılanın gittiğini görünce aşağı indim. Korkudan ve acıdan âdeta ölü gibiydim. Kendimi denize atmayı ve bu dünyanın kederinden tamamen kurtulmayı düşündüm fakat buna cesaret edemedim. Ne de olsa hayat bu. Böyle bir durumda bile vazgeçemiyor insan... Ben de uzun ve geniş beş parça tahta buldum. İki tanesini ayaklarıma, iki tanesini de göğsümün sağ ve sol tarafına bağladım. En geniş ve en uzun olanınıysa kafama bağlamıştım. Sonra sırtüstü uzandım. Her yerim tahtalarla kaplıydı ve bu hâlimle âdeta bir tabutun içinde gibiydim. Hava kararır kararmaz yılan geldi ve yanıma yaklaştı fakat beni çevreleyen tahtalardan dolayı amacına ulaşamadı. Beni yemeyi başaramayınca etrafımda dolanmaya başladı. Bu arada ben de onu seyrediyordum. Korkudan neredeyse ölüyordum. Arada bir yanımdan uzaklaşıyor fakat bir zaman sonra geri geliyordu. Yanıma yaklaşma teşebbüsleri, kendimi bağladığım tahtalardan dolayı her seferinde sonuçsuz kalıyordu. Güneş doğuncaya kadar hep çevremdeydi. Sabah olur olmaz da büyük bir öfke ve şiddetli bir hayal kırıklığıyla yanımdan uzaklaştı.

Yılan uzaklaştığında kendimi çözdüm. Acıdan ve korkudan yarı ölü bir hâldeydim. Adanın kıyısına indim ve etrafı izlemeye koyuldum. Tam da bu sırada denizin ortasındaki bir gemi gözüme çarptı. Kocaman bir ağaç dalını elime aldım ve onunla gemidekilere işaret ettim. Uzunca bir süre bağırdım. Onlar da beni görmüş ve birbirlerine:

‘Şu gördüğümüz şeyin yanına gidelim ve ne olduğuna bir bakalım. Belki de bir insandır.’ demişler.

Kıyıya yanaşıp beni gemiye aldılar ve başıma gelenleri sordular. Ben de onlara baştan sona tüm maceralarımı anlattım. Hikâyem hepsini şaşkına çevirmişti. Üstüme başıma giyecek bir şeyler verdiler. Dahası yemek ikram ettiler. Ben de karnımı iyice doyuruncaya kadar yedim. Ama ruhuma ferahlık veren asıl şey, lezzetli ve taze suya kavuşmamdı. Artık çok rahattım. Yüce Allah beni âdeta ölüyken diriltmişti. Ben de Rabb’ime merhameti ve lütfkârlığı için şükrettim. Büyük bir felaketten sonra yeniden hayat bulmuştum. Bir zaman sonra çektiğim bütün acıları sadece kötü bir rüya olarak kabul ettim. Sakin bir rüzgârla bir süre daha yol aldık. Ta ki yüce Rabb’imiz bizleri sandal ağacıyla meşhur El-Salahitah Adası’na ulaştırıncaya kadar... Kaptan demir attığında tüccarlar mallarını indirdi ve bir süre kendi ticaretleriyle meşgul oldular.

Sonra kaptan bana dönerek:

‘Şimdi beni dinle yabancı. Şu an için yoksul bir kimsesin ve bir sürü korkunç şey yaşamışsın. Sana ülkene dönmene yardımcı olacak bir teklifim var. Umarım sana faydası olur da bana dua edersin.’ dedi.

‘Ne olduğunu söyle, dualarım seninle!’ diye cevap verdim.

‘Bir zamanlar bizimle birlikte yolculuk eden bir adam vardı fakat maalesef onu kaybettik. Şimdi ölü mü sağ mı bilmiyoruz. Ondan hiçbir haber alamadık. Zavallının mallarını sana emanet etmek niyetindeyim. O malları bu adada satarsın. Eline üç beş kuruş bir şey geçer. Kalanını da şahsi eşyalarıyla birlikte Bağdat’a, adamın ailesine yollarız. Şimdi söyle bakalım bu görevi kabul edip diğer tüccarlar gibi malları satmaya razı mısın?’

‘Emriniz başım üstüne efendim. Allah biliyor ya hakkınızı ödeyemem.’ dedim ve ona teşekkür ettim.

O da denizcilere söz konusu malları indirmelerini söyledi ve onları bana emanet etti.

Geminin kâtibi, kaptana sordu:

‘Efendim, bu paketlerin içinde ne var? Üzerlerine kimin adını yazayım?’

Kaptan: ‘Üzerlerine *Denizci Sinbad* yaz. Bir zamanlar bizimle olan ve Rıh adasında kaybettiğimiz kardeşimizin adını... Zavallıdan bir daha haber alamadık. Şimdi bu yabancıya onun mallarını emanet ederiz, o da onları satıp payını alır. Paranın kalanını da Bağdat’a, sahibine, kendisini bulamazsak da ailesine yollarız.’

Kâtip: ‘Hakikaten de çok güzel düşünmüşsün reis!’ dedi.

Sabırla bütün tüccarların gemiden inmelerini bekledim. Gemideki herkes indi ve işleriyle meşgul olmaya başladı. Sonra cesaretimi topladım ve kaptanın yanına gidip sordum: ‘Efendim, mallarını satmamı istediğiniz Sinbad’ın kim olduğunu biliyor musunuz?’

‘Ona dair bildiğim tek şey, Bağdatlı olduğu ve *Denizci Sinbad* adıyla tanındığı. Birkaç tane arkadaşımızla birlikte demir attığımız bir adada boğuldu. O günden beri de ondan haber alamadım.’

Bunun üzerine bağırarak şöyle dedim:

‘Kaptan, Allah her daim sizin dostunuz ve yardımcınız olsun! Bilin ki ben *Denizci Sinbad*’ın ta kendisiyim ama sandığınız gibi boğulmadım. Diğer tüccarlar ve mürettebat ile birlikte ben de adaya indim. Çok güzel bir yerde tek başıma oturup meyvelerden yemeye başlamıştım. Böyle böyle oyalanırken birdenbire uyku bastırdı ve uyuyakaldım. Uyandığımdaysa gemiden ya da herhangi bir insandan eser yoktu. Bu mallar bana aittir. Elmaslar Adası’nda mücevher toplayan bütün tüccarlar da şahidimdir ki ben *Denizci Sinbad*’ım. Başımdan geçen her şeyi onlara anlattım. Beni nasıl unuttuğunuzu, adada nasıl uyuyakaldığımı... Kısacası başıma gelen her şeyi...’

Yolcular ve mürettebat sözlerimi duyduğunda bir kısmı hikâyemin doğruluğuna inandı, bir kısmıysa yalan söylediğimi düşündü. Elmaslar Adası’ndan bahsettiğimi duyan biri aniden yanımıza geldi ve şunları söyledi:

‘Hey millet! Söyleyeceklerime kulak verin... Yolculuğum sırasında başıma gelen inanılmaz bir şeyi anlattığımda yani Yılanlar Vadisi’nde kesilmiş hayvanımla birlikte gelen adamdan bahsettiğimde hiçbiriniz sözüme inanmadınız ve bana yalancı dediniz. Hatırlıyor musunuz?’

‘Evet, böyle bir şeyden bahsetmiştin fakat biz senin doğruyu söylediğine ihtimal vermemiştik.’

‘İşte bu adam, bana paha biçilemez elmasları veren adamdır. Benim kestiğim hayvana yapışması mümkün olmayan çoklukta elmasları bana verdi. Onunla birlikte Basra’ya kadar yolculuk ettim. Orada da bizden ayrılıp kendi ana vatanına döndü. O gerçekten de *Denizci Sinbad*’dır. Issız adada terk edilmiş talihsiz adam... Şimdi de Allah onu, hikâyemin doğruluğuna inanmanız için buraya gönderdi. Bu mallar da ona aittir. Bizimle birlikteyken satın aldığını hatırlıyorum. Onun sözlerine inanın.’

Tüccarın bu sözlerini duyan kaptan yanıma geldi ve bir süre beni süzdü. Sonra şunu sordu: ‘Balyaların içinde ne var?’

Ben: ‘Falan, filan...’ dedim.

Sonra da ona Basra’ya olan yolculuğumuz boyunca başımıza gelen bazı şeyleri hatırlattım. Nihayet *Denizci Sinbad* olduğuma ikna oldu ve boynuma sarılıp kurtuluşuma şükrettikten sonra şunları söyledi:

‘Allah, Allah! Senin başına neler gelmiş böyle? Yine de sağ salim yanımızdasın ya! Yüce Rabb’ime şükürler olsun! O ki senin malını da canını da muhafaza etti.’

Ardından ‘Elhamdülillah!’ diyerek sevincini bir kez daha dile getirdi.

Malları mümkün olduğunca çabuk elden çıkardım. Büyük bir kâr elde etmiştim ve sevinçten havalara uçuyordum. Kurtuluşum, sıhhatim ve mallarımı geri alabildiğim için Allah’a şükürler ediyordum. Tekrar gemiye bindik ve Hint adalarına varıncaya dek yolculuk yapmaya, demir attığımız limanlarda ticaretle meşgul olmaya devam ettik. Bu diyarlardan karanfil, zencefil ve çeşit çeşit baharat satın almıştık. Oradan da Sind adı verilen ülkeye gittik ve ticaretimizle meşgul olmaya devam ettik.

Hint denizlerinde sayamayacağım kadar çok değişik şeye rastladım. Mesela derisinden kalkan yapılan, yavrularını inek gibi emziren bir balık gördüm ki ağzım bir karışık açık kaldı. Hele o eşeğe

benzeyen balıklar yok mu? İnsanın aklını başından alır. Yirmi metre uzunluğundaki kaplumbağayı görmekse uykuları kaçırır. Bütün bunların arasında görülmeye değer bir başka şey ise deniz kabuğundan çıkıp yumurtalarını bıraktıktan sonra bir daha ortalıkta görülmeyen kuş... Bütün bunlar beni çok şaşırtmıştı gerçekten.

Yüce Allah'ın nasip etmesiyle sakin bir rüzgâr eşliğinde Basra'ya vardık. Bu yolculuğumuz oldukça bereketli geçmişti. Bu şehirde birkaç gün kaldıktan sonra Bağdat'a, memleketime döndüm. Ailem ve dostlarımla hasret giderdim. İnanılmaz bir servet biriktirmiştim. Tabii bu servetin zekâtını vermeyi ihmal etmedim ve fakir fukarayı doyurdum. Sağ salim dönüşümü kutlamak için de büyük bir ziyafet verdim. Dostlarımla ve yakınlarımla vakit geçirmek bana tüm sıkıntılarımı unutturmuştu.

İşte bu, üçüncü yolculuğum sırasında yaşadığım ilginç şeylerin özeti... Yarın, Allah'ın izniyle, buraya geldiğinde dördüncü yolculuğum sırasında yaşadığım şeyleri anlatacağım. İster inan ister inanma ama yarınki hikâye bundan bile daha ilginçtir.” demiş Denizci Sinbad.

Daha sonra deniz adamı Sinbad, kara adamı Sinbad'a yüz altın verilmesini emretmiş. Sofralar kurulmuş, akşam yemeği yenmiş ve duyduklarına hayret eden misafirler kendi yoluna gitmiş. Hamal da herkes gibi geceyi kendi evinde geçirmiş, adaşının anlattığı hikâyeleri düşünüp durmuş. Ertesi sabah, kalkıp sabah namazını kılmış ve denizcinin evine doğru yola çıkmış. Denizci, hamalın selamını almış ve ona yanında bir yer ayırmış. Kalan misafirler de gelince güzelce kahvaltılarını yapmışlar ve Denizci Sinbad hikâyesine devam etmiş...

DENİZCİ SİNBAD'IN DÖRDÜNCÜ YOLCULUĞU

Sevgili dostlarım, üçüncü yolculuğumdan sonra evime dönüp dostlarımla ve ailemle vakit geçirmeye başlamıştım. Rahatlık ve huzur bana yaşadığım bütün zorlukları ve acıları neredeyse unutturmuştu... Günlerden bir gün tüccar dostlarım beni ziyarete geldi ve yabancı ülkelere ticaret yapma bahsi açıldı. İçimdeki seyahat tutkunu adamın aklını başından alan da bu oldu. Yeniden yabancı ülkeleri ziyaret etmek, farklı insanlarla tanışmak ve ticaret yapıp para kazanmak istiyordum. Bu sebepten onlarla yolculuk etmeye karar verdim. Seyahat için ihtiyacım olan şeylerle birlikte envaîçeşit değerli mal satın aldım. Sonra eşyalarımı Bağdat'tan Basra'ya taşıdım ve o şehrin ileri gelenlerinden olan tüccar arkadaşlarımla buluştum.

Yüce Allah'ın izniyle yola çıktık. Hafif bir rüzgâr eşliğinde rahatça seyahat ediyor, farklı adalarda ve denizlerde dolaşıp duruyorduk. Fakat günlerden bir gün şiddetli bir rüzgâr ters yönden esmeye başladı. Kaptan da gemi, okyanusun ortasında alabora olur korkusuyla derhâl demir attı. Bu korkuyla hepimiz Rabb'imize dua etmeye ve ondan yardım dilemeye başladık. Bizler dua etmekle meşgulken şiddetli bir kasırga gemimizi vurdu ve yelkenlerimizi paramparça etti. Çapanın zinciri koptu ve gemi batmaya başladı. Biz de kendimizi derhâl denize attık. Ben yarım gün boyunca yüzdüm fakat tam da umutsuzluk içinde hayatımdan vazgeçmişken Rabb'im bana geminin döşemelerinden kalın bir tahta parçası gönderdi. Birkaç tüccar arkadaşım ile birlikte bu tahta parçasının üzerine tırmadık ve ayaklarımızı kürek gibi kullanarak suda ilerlemeye başladık.

Dalgaların ve rüzgârın da yardımıyla bir gün bir gece böyle devam ettik. İkinci günün sabahında hafif bir meltem eşliğinde dalgalar bizi bir adanın kıyısına savurmuştu. Açlık, yorgunluk, uykusuzluk ve korkudan neredeyse ölüyorduk.

Kıyı, binbir çeşit otlarla kaplıydı, büyük bir iştahla onlardan yedik ve zayıf bedenlerimiz birazcık da olsa güç kazandı. Karnımızı doyurduktan sonra uyuduk. Güneş doğunca da ayağa kalkıp adayı keşfetmek üzere dolaşmaya başladık. Uzaklarda bir yerlerde bir ev görmüştük; o yöne doğru ilerlemeye karar verdik. Kapıya ulaştık ki bir de ne görelim! Bir sürü çıplak adam!.. Oldukça vahşi olan bu insanlar tek bir söz etmeden üzerimize saldırdılar ve bizleri yaka paça hükümdarlarına götürdüler. Hükümdar bizlere oturmamızı işaret etti. Biz de korkumuzdan dediğini yapmak zorunda kaldık. Sonra önümüze, ne olduğu hakkında en ufak bir fikre sahip olmadığımız bir çeşit yemek koydular. Arkadaşlarım şiddetli açlığım da etkisiyle yemeye başladılar fakat ben midem bulandığı için yiyemedim. Sonradan anladım ki o yemekten uzak durmam bana Allah'ın bir lütfuymuş. Öyle bir lütuf ki hayatta kalmamı sağladı... Arkadaşlarım yemeği yer yemez akılları başlarından gitti ve bir anda çok tuhaf davranmaya başladılar. Âdeta kötü bir ruh tarafından ele geçirilmiş gibiydiler; iştahla o yemeği yemeye devam ediyorlardı. Yemekleri bitirince vahşi adamlar onlara Hindistan cevizi yağı içirdiler ve zavallıları yağlamaya başladılar. O şeyi içmelerinden kısa bir süre sonra gözleri döndü ve iradelerini kaybedip daha bir iştahla yemeye başladılar.

Onları görünce kafam karıştı ve kendim için olduğu kadar onlar için de endişelenmeye başladım. Zamanla anladım ki bu vahşiler hükümdarları gulyabani olan bir kabileye mensuptu ve Mecusi'ydiler.

Bu canavarlar, ülkelerine uğrayan herkesi ele geçirip hükümdarlarına yediriyorlardı. O yağla yağlamalarının sebebi ise midelerini genişletip daha fazla yemelerini sağlamaktı. Böylece daha semiz ve yağlı oluyorlardı belli ki... Yedikleri o yemekse akıllarını başlarından alıyor ve zavallıları aptallaştırıyordu. İyice beslenip yağlı ve şişman olan insanları kesiyor, sonra da pişirip hükümdarlarına sunuyorlardı. Vahşiler ise insan etini çiğ çiğ yiyorlardı.

Bunları görmek, kendim ve dostlarım için büyük bir üzüntü duymama sebep oldu. Zavallı arkadaşlarım artık delirmişti ve başlarına gelenlerden bihaberlerdi. Bu vahşi insanlar onları âdeta bir koyun sürüsü gibi otlatıyordu. Günden güne daha da şişmanlıyordu talihsiz arkadaşlarım... Bana gelince; korkudan kemiklerime kadar titriyordum. Açlıktan hasta düşmüştüm. Vahşiler bu

hâlimi görünce beni tek başıma bıraktılar. O kadar ki varlığımdan haberdar bile değillerdi. Beni unuttuklarına emin olduğum anda aralarından kaçtım ve sahile doğru yürümeye başladım. Etrafı sularla kaplı yüksek bir yerde oturan yaşlı bir adam gördüm. Kendisine baktığımda çoban olduğunu anladım. Bu adam arkadaşlarımı otlatmakla görevli olan kişiydi. Beni görüp de aklımın başında olduğunu, diğerleri gibi yemeğin etkisinde olmadığını anladığımda işaretlerle âdeta şunları söyledi:

‘Geriyeye dön ve sağdaki yoldan devam et; o yol seni hükümdarın sarayının bulunduğu yola götürecektir.’

Ben de adamın dediği gibi geriye döndüm ve sağdaki yoldan yürümeye başladım. Yaşlı adamın korkusundan önceleri koşuyordum; fakat adamın beni göremeyeceği bir mesafeye varınca yürümeye başladım. Bu arada güneş batmış ve karanlık iyiden iyiye yüzünü göstermişti. Uyuyup dinlenebilmek için oturdum fakat korku ve açlıktan bir türlü uyuyamıyordum. Şiddetli yorgunluk da cabası... Sabaha karşı ayağa kalktım ve güneş doğup da tüm güzelliğiyle doğaya merhaba dediğinde yürümeye başladım. Aç karnımı etraftaki otlar ve çimenlerle doyurmuştum. Ertesi gün ve gece boyunca yolculuğa devam ettim. Böyle böyle yedi gün yedi gece boyunca ilerledim. Sekizinci günün sabahında uzakta gördüğüm bir şey dikkatimi çekti. Korkudan kalbim küt küt atarken oraya doğru yaklaştım ve gördüğüm şeyin, biber tohumları toplayan bir avuç adam olduğunu anladım.

Beni görür görmez yanıma yaklaşip etrafımı kuşattılar ve:

‘Sen kimsin ve nereden geliyorsun?’ diye sordular.

‘Ben fakir bir yabancıyım.’ dedim.

Sonra onlara yaşadığım bütün zorlukları anlattım. Vahşi adamlardan nasıl kaçtığımı söylediğimde kurtuluşuma sevinerek şöyle dediler:

‘Allah biliyor ya bu inanılmaz bir şey... Ellerine düşen herkesi büyük bir iştahla yiyen bu canı sürüsünün pençelerinden nasıl kurtuldun? Onların eline düşenin kurtuluşu olmaz!’

Arkadaşlarımın başına gelenleri anlattım. Bu iyi yürekli insanlar, söylediklerime kulak vermekle kalmadılar yanlarındaki yiyeceklerden de ikram ettiler. Çok aç olduğumdan iştahla yedim ve birazcık da olsa rahatladım. Adamlar işleri bitince beni hükümdarlarının huzuruna götürdüler. Hükümdar, selamıma karşılık verdi ve beni saygıyla ağırlayarak vaziyetimi sordu. Bağdat’tan ayrıldığımdan itibaren başımdan geçen her şeyi tek tek anlattım. Maceralarımı büyük bir merakla dinledi ve saray mensuplarıyla birlikte kendisine yemekte eşlik etmemi istedi. Ben de karnımı iyice doyurdum. Rabb’ime bol bol şükrediyordum bu arada. Sonra saraydan ayrıldım ve kafamı toparlamak için şehirde gezdim. Bu ülkenin insanları varlıklıydı.

Böylesine güzel bir yere ulaştığım için oldukça mutluydum. Yaşadığım onca sıkıntının sonunda nihayet huzura kavuşmuştum. Şehrin insanlarıyla dost oldum. Çok geçmeden hükümdarın ve onların gözünde saygıdeğer bir adam, önemli bir kişi olmuştum. Şehirdeki herkesin -zengin de fakirin de- oldukça değerli, kaliteli atlara bindiğini gördüm fakat bu atların üzerinde eyer yoktu. Ben de merakla hükümdara sordum:

‘Biniciye rahatlık verecek ve onun ata iyice hâkim olmasını sağlayacak eyerleri neden kullanmıyorsunuz efendim?’ ‘Eyer nedir? Bahsettiğin şeyi ne gördüm ne de duydum.’ diye cevap verdi.

‘Müsaade ederseniz size bir eyer yapayım; üzerine biner ve ne kadar kullanışlı olduğunu görürsünüz.’ dedim.

‘Yap öyleyse.’

‘Öncelikle biraz tahtaya ihtiyacım olacak.’

Bana ihtiyacım olan tahtayı temin ettiler. Ben de becerikli bir marangoz buldum ve ona eyer kaltağının nasıl yapılacağını çizerek anlattım. Sonra bir miktar yünü eyer gövdesinin etrafına sardım ve üzerini deriyle kapladım. Deriyi iyice parlattıktan sonra iyi bir demirci buldum ve ona üzeninin nasıl yapılacağını tarif ettim. O da bir çift üzengi yapıp iyice düzleştirdi ve bana teslim etti. Dahası, ipekten püsküller yapıp eyerin etrafını süsledim. Sonra da en kaliteli kraliyet atlarından birini getirip eyeri yerleştirdikten sonra atı hükümdara götürdüm. Hükümdar, eyeri çok beğendi ve bana teşekkür etti. Sonra büyük bir neşe içinde atıyla gezmeye başladı. Tabii bu zahmetimi de karşılıksız bırakmadı.

Eyeri gördüğünde hükümdarın veziri de bir tane istedi. Ben de yapıp kendisine teslim ettim. Aynı şekilde diğer soylular ve generaller de benden eyer istiyorlardı. Böyle böyle ben de eyer yapma işiyle meşgul olmaya başladım. Demirciye ve marangoza da işin nasıl yapılacağını öğrettiğimden mesleğimde gitgide ustalaşıyordum. Eyer ticaretiyle meşgul olmak büyük bir servet kazanmama ve hükümdarın gözünde muteber biri olmama yol açtı. Bir gün hükümdarın yanında oturup kendisiyle sohbet ederken bana şöyle dedi:

‘Ah benim biricik kardeşim! Sen artık bizden birisin, bizim parçamızsın. Sana o kadar saygı duyuyor ve seni o kadar çok seviyoruz ki artık senden ayrılamayız, ülkemizden gitmene gönlümüz razı olmaz. Bu sebepten bir konuda bana itaat etmeni rica edeceğim. Lütfen bana karşı gelme.’

Ben: ‘Sultanım, benden ne istiyorsunuz? Size karşı gelmek aklımın ucundan geçmez. Bana yaptığımız iyilikler ve nezaketinizden dolayı kendimi size borçlu hissediyorum. Allah’ın da izniyle ben sizin hizmetkârınızım.’ dedim.

‘Seni hoş, zeki ve uyumlu bir hanımla evlendirmek niyetindeyim. Kendisi güzel olduğu gibi zengindir de. Böylelikle yalnızlığından kurtulur, buralara iyice yerleşirsin.’

Bu sözleri duymak beni öylesine mahcup etmişti ki ona cevap veremedim. Bunun üzerine bana sordu:

‘Neden cevap vermiyorsun oğlum?’

‘Ah efendim, emriniz başım üstüne...’

Bunun üzerine kâtabi ve şahitleri çağırıp beni soylu, varlıklı, güzelliğiyle âdeta bir çiçeği andıran şahane bir kadınla evlendirdi.

Hükümdar beni bu harika kadınla evlendirmekle kalmadı, bana içinde kölelerle hizmetçiler bulunan bir ev hediye etti. Artık rahat, keyifli ve mutluydum, başıma gelen bütün zorlukları ve sıkıntıları unutmuştum. Karımı büyük bir aşkla seviyordum, tıpkı onun beni sevdiği gibi... Öylesine huzurlu ve sevgi dolu bir hayat yaşıyorduk ki kendi kendime, *Ülkeme geri döndüğümde onu da götüreceğim*, diyordum.

Fakat kaderde ne yazılmışsa o olur. Kimse başına ne geleceğini bilemez. Biz hayatımıza devam ederken komşularımızdan birinin karısı Hakk’ın rahmetine kavuştu. Kadınların ağıt yaktığını duyunca taziyede bulunmak üzere arkadaşımın yanına gittim. Zavallının durumu çok vahimdi. Acısından olacak âdeta hasta gibiydi. Ona başsağlığı diledim ve onu rahatlatmaya çalışarak:

‘Karın için üzülme. O şimdi Allah’ın rahmetine kavuştu. Dilerim ki Allah sana ondan daha iyi bir eş nasip eder ve senin ömrünü uzatır.’ dedim.

Ama o acı içinde gözyaşları dökerek şöyle cevap verdi: ‘Ah dostum... Bir günlük ömrüm kalmışken başka biriyle nasıl evlenebilirim?’

‘Kendine gel ve böyle şeyler söyleme. Çok şükür ki hayattasın. Sağlığın da sıhhatin de yerinde.’

‘Bir bilsen neler olacağını... Yarın beni kaybedeceksin ve mahşer gününe dek de bir daha göremeyeceksin.’

Neden böyle konuştuğunu sorduğumda bana şöyle cevap verdi:

‘Karımı gömdükleri zaman beni de onunla beraber gömecekler. Bu bizim geleneğimizdir. Eğer kadın önce ölürse kocasını onunla beraber gömerler. Aynı şekilde adam öldüğünde de karısını... Böylece eşini kaybeden kimse onun ardından hayatın zevklerini tadamaz.’

‘Allah, Allah! Bu duyduğum en korkunç, en vahşi gelenek! Bu böyle devam edemez!’ diye haykırdım.

Bu arada kasaba halkı geldi ve arkadaşımı teselli etmeye koyuldular. Cenaze merasimi başlamıştı. Önce kadını ve kocasını tabuta yerleştirip şehrin dışına, deniz kıyısında dağlık bir yere götürdüler. Dağın dibine geldiğimizde yerde duran büyükçe bir taşı kaldırdılar. Gördüğüm şey beni bir kez daha dehşete düşürmüştü. Kocaman, karanlık bir çukur... Cesedi çukura attıktan sonra arkadaşımı halata bağlayıp aşağı sarkıttılar. Bir miktar ekmek ve bir sürahi su vermeyi de ihmal etmediler tabii... Zavallı adamın dibe ulaştığından emin olduktan sonra da çukuru kapayıp şehre döndüler.

Kendi kendime, *Bu şekilde ölmek ne kadar da korkunç!* dedim. Sonra hükümdarın yanına gittim ve ona sordum: ‘Efendim, insanları neden diri diri gömüyorsunuz?’

‘Bu bizim âdetimizdir. Çok eski zamanlardan beri bu böyle devam eder. Eşleri birlikte gömeriz ki ölümden sonra bile ayrılmasınlar.’

‘Ey hükümdarım! Peki benim gibi başka ülkeden gelen bir adamın karısı öldüğünde ona da aynı şekilde mi muamele edersiniz?’

‘Tabii ki! Aynı şey onun için de geçerli.’

Bunu duyunca mideme ağrılar girdi. Başıma gelebileceklerden korkuyor, büyük bir endişe duyuyordum. Zihnim karmakarışıktı. Kendimi dehşet verici bir zindandaymışım gibi hissediyordum. Olur da karım benden önce ölür, beni de onunla birlikte gömerler diye korkuyor, bu şehirdeki herkesten nefret ediyordum. Fakat bir süre sonra kendimi rahatlatmaya başladım. Şöyle düşünüyordum:

Umarım ondan önce ölüürüm ya da o ölmeden ülkeme geri dönerim. Kimin ne zaman öleceğini kimse bilemez ne de olsa...

Kendimi çeşitli işlerle meşgul ediyor, bu düşünceden uzak kalmaya çabalıyordum. Çok geçmeden karım hastalandı, yataklara düştü ve birkaç gün sonra Hakk’ın rahmetine kavuştu. Bunun üzerine hükümdar ve halk, âdetleri olduğu üzere yanıma gelip bana ve karımın ailesine başsağlığı dilediler. Başıma geleceklerden dolayı beni de teselli etmeyi ihmal etmediler tabii...

Karımı yıkadılar ve ona en güzel giysilerini giydirip en pahalı mücevherlerini takarak tabuta yerleştirdiler. Sonra da bahsettiğim dağlık yere götürüp oradaki çukura attılar. Karımı mezarına yerleştirir yerleştirmez bütün eş dost yanıma gelip bana veda etti ve kendi ölümünden dolayı beni teselli etmeye çalıştılar. Bu arada ben şunları söyleyerek ağlıyordum:

‘Yüce Allah, canlı birini böylesine gömenlerden asla razı olmaz! Ben bir yabancıyım, sizden biri değilim, sizin töreleriniz beni bağlamaz. Eğer böyle olacağını bilseydim asla sizden biriyle evlenmezdim!’

Fakat söylediklerime kulak veren, acımı anlayan biri çıkmadı. Beni zorla bağlayıp çukura bıraktılar. ‘Âdetleri olduğu üzere yedi parça ekmek ve bir sürahi su vermeyi de unutmadılar. En dibe indiğimde beni bağladıkları ipi çözmemi söylediler fakat ben bunu yapmayı reddettim. Onlar da ipi üzerime atıp çukuru kapattıktan sonra gittiler.

Etrafa bakındığımda her yerin ölü bedenlerle dolu olduğunu gördüm. İğrenç, keskin bir koku her yeri sarmıştı ve ölmek üzere olanların iniltileri her yerde yankılanıyordu. Bu görüntü üzerine yaptıklarım için kendimi suçlamaya başladım. Kendi kendime:

Allah biliyor ya başıma gelen ve gelecek olan her şeyi hak ettim! Ne diye bu şehirden biriyle evlenmek belasına bulaştım ki? Ama tek galip Allah’tır ve yalnızca onun dediği olur. Yine her zaman olduğu gibi bir beladan kurtulup daha beterine düştüm. Ya Rabbi! Bu ne korkunç bir ölüm şeklidir? Keşke doğru düzgün bir ölümle sonlansaydı hayatım, bir Müslüman gibi yıkanıp kefenlenseydim... Ah, ah... Denizde boğulmayı ya da dağlarda helak olmuş olmayı şu duruma bin kere tercih ederdim!

Böyle böyle kendimi suçlayıp ahmaklığımın ve açgözlülüğümün neticesi olan o çukurda dolanıyordum. Geceyi gündüzden ayıramıyordum. Vaktimi, iğrenç şeytana bela okuyup Rabb’imden başışlanma dileyerek geçiriyordum.

Bir ara kendimi kemiklerin arasına attım ve içinde bulunduğum durumun vehametinin de etkisiyle yalvar yakar Allah’a dua etmeye başladım. Bir türlü nasip olmayan ölümün bir an evvel gelip beni bulmasını diliyordum. Açlığın ateşi midemi kavurduğunda ve susuzluk boğazımı yaktığında küçük bir parça ekmeği bir yudumcuk suyla yutuyor, kendimi yatıştırmaya çalışıyordum. Meğer hayatımda görüp göreceğim en kötü gece işte o geceymiş! Koca bir mağarada cesetlerin arasında yalnız başıma geçireceğim ilk gece!.. Ayağa kalktım, çukurun içinde dolanmaya başladım. Geniş, uzun bir alan keşfettim ki zemini ölü bedenlerle ve kaç zamandır orada durduğu belli olmayan çürümüş kemiklerle kaplıydı. Boş bir alanda, cesetlerden biraz olsun uzakta kendime uyuyabileceğim

bir yer yaptım. Orada bir süre kaldım; ta ki yanımdaki ekmek ve su tükenene kadar... Hâlbuki sadece iki günde bir yemek yiyor, çok susamadıkça su içmiyordum; çünkü ölmeden önce yiyecek ekmeğin ve içecek suyun tükenmesi beni çok korkutuyordu. Kendi kendime, *Az ye ve az iç, belki de Allah'ın seni kurtaracağı gün yakındır*, diyordum.

Yiyecek içeceğimin tükenmek üzere olduğu bir gün, kara kara düşünüp derdime yanarken birden çukurun ağızını kapayan taş kaldırıldı. Uzun zaman sonra ilk kez gördüğüm gün ışığı, gözlerimi kamaştırıyordu. Kendi kendime, *Acaba yukarıda neler oluyor? Umarım yeni bir ceset atarlar...* dedim.

Sonra çukurun etrafında duran insanlara baktım. İlk önce aşağıya ölü bir adam attılar, sonra da feryat figan ağlayan bir kadını sarkıttılar. İlginçtir ki bu kadının yanında, herkese verdiklerinden daha fazla yiyecek içecek vardı. Herhâlde soylu biriydi. Kendisine baktığımda oldukça güzel bir kadın olduğunu gördüm fakat o, beni fark etmemişti. Cenaze işlemlerini bitiren kalabalık, çukuru kapatıp gittikten sonra elime irice bir kemik aldım ve kadının kafasına vurdum. Çığlık çığlığa bağırdı ve yere düştü. Bense vurmaya devam ediyordum. Ta ki öldüğüne emin oluncaya kadar... Sonra ekmeğini, suyunu ve kendisini süsledikleri pahalı mücevherleri, altınları aldım. Burada kadınları en güzel ziynetleriyle gömmek âdettendi. Bu da benim oldukça işime yaramıştı.

Ekmekleri ve suyu, uyumak için kaldığım kısma götürdüm. Sonra da beni hayatta tutacak kadar yedim ve içtim. Elimdeki az miktarda besini birden tüketmemeye özen gösteriyordum çünkü açlıktan ölmek korkusu beni mahvediyordu. Fakat her şeye rağmen yüce Allah'a inanmaktan asla vazgeçmedim.

Bir süre böyle devam ettim. Aşağıya canlı inen herkesi öldürüyor, ellerinde yiyecek içecek ne varsa alıkoyuyordum. Ta ki bir gün, mağaranın kenarındaki bir yeri kazıyan yaratığın sesiyle uyanana dek. Bu şeyin ne olduğunu merak ediyor, kurt ya da sırtlan olmasından korkuyordum.

Ayağa kalktım ve elime irice bir kemik parçası alıp sesin geldiği yere yöneldim. Benim varlığımı fark eden yaratık, mağaranın içlerine doğru kaçmaya başladı. Tam da tahmin ettiğim gibi vahşi bir hayvandı fakat ben, onu izlemeye devam ettim; ta ki küçük bir ışık hüzmесinin görüldüğü yere varıncaya dek... Bir yanıp bir sönen küçük ışık, yaklaştıkça büyüyor ve daha fazla parlaklaşıyordu. Nihayetinde fark ettim ki bu ışık, dışarıya açılan bir yarıktan geliyor. Kendi kendime, *Bu yarığın bir sebebi olmalı. Ya buna benzer başka bir çukura açılıyor ya da kendiliğinden oluşmuş bir şey...* dedim.

Kafamda bu düşünceyle çatlağın olduğu yere doğru ilerledim. Anladım ki bu yarık, dağın arka tarafında bir yerdedi. Vahşi hayvanların kazıyarak kendilerine açtıkları bir giriş yeri belli ki burası. Hayvanlar buradan içeri girip ölüleri yiyor, sağda solda dolanıyorlardı. Bunu görmek beni kendime getirmeye, hayatım için yeniden ümitlendirmeye yetmişti. Ölümü görüp yaşama dönebilmek... Âdeta bir rüyadaymışçasına yürümeye devam ettim. Oyuğu kazımaya, genişletmeye çalıştım ve nihayet kendimi yüksek bir dağın eteğinde buluverdim. Burası denize bakıyor, adadan bütün girişleri engelliyordu. Bu sebepten de şehirden kimse sahilin bu kısmına ulaşamıyordu. Büyük bir sevinçle Allah'a şükürler ediyor, kurtulabilme ihtimaliyle kendimi cesaretlendiriyordum. Sonra oyuktan içeri girerek mağaraya geri döndüm. İçeride muhafaza ettiğim bütün yiyeceği aldım ve ölülerin kıyafetlerini kuşandım. Cesetlerin üzerinde bulunan altın, elmas, inci gibi bütün pahalı mücevherleri aldım ve hepsini ölülerin kıyafetlerinden yaptığım bohçalara doldurdum. Oradan bir an evvel uzaklaşıp deniz kıyısına ulaştım ve yüce Rabb'im bana merhamet eder de bir gemi gönderir umuduyla beklemeye başladım. Bu arada her gün mağaraya geri dönüyor ve oraya canlı canlı bırakılan insanların yiyeceklerini ve değerli eşyalarını alıyordum. Bir süre böyle oyalandım. Bir gün yine oturmuş kendi derdime yanarken vahşi dalgaların sağa sola savurduğu bir gemi ilişti gözüme.

Bunun üzerine beyaz bir kefen parçası alıp uzunca bir sopaya bağladım ve kıyı boyunca koşmaya başladım. Gemidekiler beni görüp de sesimi duyuncaya kadar tülbendimi çözüp salladım, havaya sıçradım ve koşa koşa bağırdım. Onlar da beni almak üzere küçük bir sandal yolladılar. Yanıma yaklaştıklarında mürettebat bana seslendi:

'Kimsin? Dağın bu tarafında ne işin var? Neden seni daha önce hiç görmedik?'

Bense, 'Ben ticaretle uğraşırım. Bindığım gemi batınca elimdeki mallarla beraber bir tahta parçasına tutundum ve gücümü toplayarak denizde ilerlemeye başladım. Yüce Allah'ın da dilemesiyle binbir türlü sıkıntının sonunda kader beni bu kıyıya ulaştırdı. Sonra da burada beni götürecek bir geminin gelmesini beklemeye başladım.' dedim.

Nihayet beni sandala aldılar. Mağarada toparlayıp ölülerin kefenlerinden yaptığım bohçalara doldurduğum mücevherlerle birlikte gemiye doğru ilerledik. Gemiye vardığımda kaptan bana, 'Buraya nasıl geldin? Bu dağın arkasında koca bir şehir var; ama şehirden buraya geçmek imkânsız. Uzun yıllar boyunca buralarda denizcilik yaptım fakat vahşi hayvanlar ve kuşlar dışında yaşayan herhangi bir canlıya rastlamadım. Senin hikâyen nedir?' diye sordu.

Diğer denizcilere anlattıklarımı kaptana da anlattım ama şehirde ve mağarada başıma gelenlerden bahsetmedim çünkü bu gemide, adada yaşayan biri olabilirdi. Sonra yanımda getirdiğim incileri çıkardım ve bir kısmını kaptana vermeyi teklif ettim:

'Efendim, siz benim buradan kurtulmama vesile oldunuz. Yanımda para yok ama lütfen bunları kabul edin. Bana yaptığınız iyiliklere ve gösterdiğiniz nezakete paha biçilemez ama...'

Fakat o, şunları diyerek incileri kabul etmeyi reddetti:

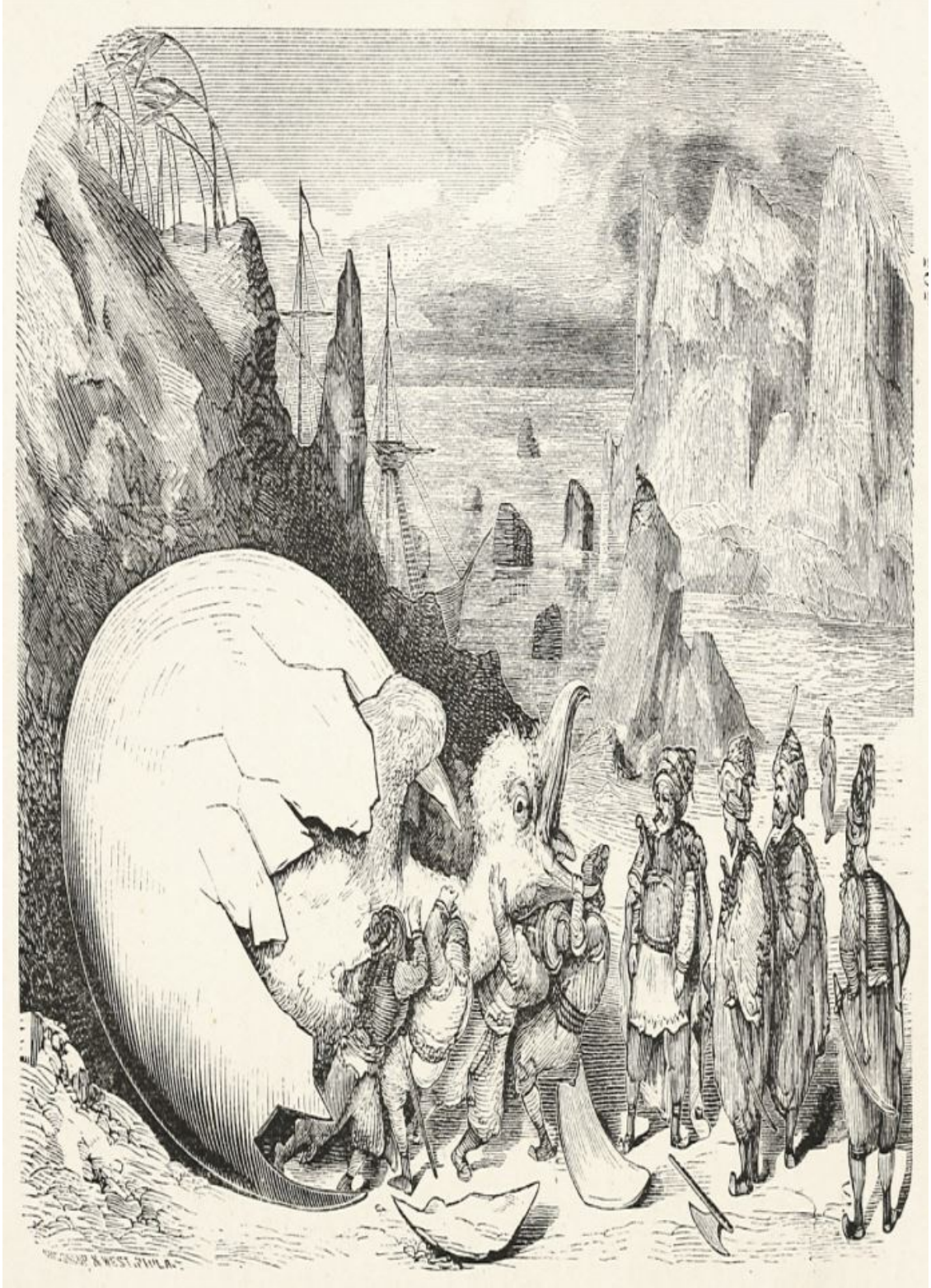
'Gemisinden ayrı düşmüş bir adama denk geldiğimizde onu aramıza alırız. Yedirir, içirir, gerekirse giydiririz fakat bunların karşılığında ondan bir şey almayız. Hayır... Nihayet güvenli bir limana ulaştınca da onu oraya bırakır, kendisine para veririz. Ona karşı nazik olur, iyi davranırız. Bütün bunları da sadece ve sadece Allah rızası için yaparız.'

Ben de ona hayır duaları ettim ve uzun ömürler diledim. Burada olduğum için seviniyor, sıkıntılımdan kurtulduğum için şükrediyordum. Başıma gelen felaketleri unutmaya çalıştım fakat ne zaman aklıma mağarada yaşadıklarım gelse dehşetle titriyordum.

Gemiyle yolculuğumuza devam ediyor, farklı adalara uğruyor, değişik denizlerde dolanıyorduk. Nihayet oldukça büyük olan Çan Adası'nda bir süre oyalandıktan sonra tekrar yola çıkıp Hindistan kıyısında bulunan Kala Adası'na ulaştık. Bu bölge kudretli ve kuvvetli bir hükümdar tarafından yönetiliyordu. Dahası, bu ada kâfur ağacı ve Hint kamışı bakımından da oldukça zengindi. Kurşun madenleriye oldukça geniş bir alanı kaplıyordu.

Nihayet yüce Allah'ın da dilemesiyle Basra'ya vardık. Burada birkaç gün oyalandıktan sonra Bağdat'a, memleketime döndüm. Büyük bir keyifle evime ulaştım. Ailemi, dostlarımı bir araya topladım. Herkes geri döndüğüm için çok sevinçliydi. Getirdiğim eşyaları depolara yerleştirdim. Fakirlere ve dilencilere sadaka verip dulları ve yetimleri doyurdum. Hayatımın güzel, rahat günlerine geri döndüğüm için sevinçliydim.

İşte bu, dördüncü yolculuğumda yaşadığım maceraların hikâyesidir. Eğer yarın buraya gelmek nezaketini gösterirsen beşinci yolculuğumda yaşadıklarımı da anlatacağım ki o yolculuğumda yaşadıklarım çok daha ilginçtir ve sen, kardeşim Sinbad, her zamanki gibi benimle akşam yemeği yiyeceksin..." demiş Denizci Sinbad.

Denizci Sinbad hikâyesini bitirdiğinde herkesi akşam yemeğine davet etmiş. Sofralar kurulmuş, herkes karnını bir güzel doymuş. Sonra da ev sahibi, hamala her zamanki gibi yüz dinar vermiş ve bütün ahali evlerine dağılmış. Evden ayrılan herkes, duyduğu hikâye karşısında uzun uzun düşünmüş. Hamal Sinbad, büyük bir hayret ve neşe içinde geceyi kendi evinde geçirmiş. Gün doğup ortalık aydınlanınca da sabah namazını kılmış ve Denizci Sinbad'ın evine doğru yola koyulmuş. Denizci, onu her zamanki gibi selamlamış ve evine buyur etmiş. Diğer misafirler gelinceye dek de onunla oturmuş. Herkes geldiğinde yeme içme faslı başlamış. Sonrasında da ev sahibi hikâyesini anlatmaya koyulmuş.

DENİZCİ SİNBAD'IN BEŞİNCİ YOLCULUĞU

“Ah kardeşlerim... Dördüncü yolculuğumun ardından nihayet karaya ayak basıp da dinlenmeye ve kazandığım paraların keyfini çıkarmaya başladığımda yaşadığım bütün sıkıntıları ve kederleri unuttu; ancak nefsim beni yine ele geçirmişti. Seyahate çıkmak ve farklı ülkeler görmek arzusuyla yanıp tutuşuyordum. Bunun üzerine bir miktar mal satın aldım ve yolculuk için kıyafetlerimi hazırladım. Bütün eşyalarımı yükledikten sonra da Basra'ya gittim. Bir süre şehrin kıyısında, limanda dolandım. Ta ki yolculuğa çıkmaya hazırlanan yepyeni, güzel bir gemi görünceye dek... Bahsettiğim gemiyi satın aldım, eşyalarımı yükledim ve yolculuk süresince bana yardımcı olacak bir mürettebat kiraladım. Onları denetlemeleri için hizmetçilerimi ve kölelerimi görevlendirmiştim. Diğer denizciler de belirli bir ücret karşılığında mallarını yüklediler ve yolculuk etmek üzere gemiye yerleştiler. Sonra Fatihalarımızı okuduk ve büyük bir neşe ve mutlulukla yolculuk etmeye başladık. Birbirimize bereketli bir yolculuk ve bol kazanç dilemiştik.

Farklı denizlerde yolculuk edip değişik adalara uğradık. Yolculuk ederken denk geldiğimiz şehirlerin güzelliklerini keşfetmeyi de ihmal etmedik tabii... Böyle böyle ticaretimize devam ediyorduk ki birden ıssız mı ıssız bir adaya vardık. Bu adada yarısı kumlara gömülmüş kocaman, beyaz bir kubbe gördük. Tüccarlar bu kubbeyi incelemek üzere karaya indi ve ne olduğunu bile bilmeden taşlamaya başladılar. Bunun üzerine birden, beyaz kubbenin yüzeyi çatladı ve içinden çok miktarda su ile birlikte yavru bir kuş çıktı. Meğer bu koca, beyaz şey bir yumurtaymış... Adamlar da onu kıyıya taşıyıp boğazını kestiler ve etini yanlarına aldılar.

Bense bu sırada gemideydim. Adamların yaptıklarını hayretle seyrediyordum ki içlerinden biri yanıma gelip bana şöyle dedi:

‘Efendim, gelin de kubbe olduğunu sandığımız şeye bir bakın!’

Bense onlara şöyle bağırdım:

‘Yeter! Durun artık! Yumurtayla uğraşmak başınıza iş açabilir. Olur da Zümrüdüanka kuşu gelirse gemimizi altüst eder, bizleri de mahveder!’

Fakat onlar sözlerime kulak asmadı ve yavru hayvanı kesmeye devam ettiler. Bir süre sonra aniden hava karardı ve güneş ortalıktan kayboldu. Gökyüzü âdeta büyük bir kara bulutla kaplanmış gibiydi. Gökyüzüne baktığımızda bir de ne görelim! Zümrüdüanka, kanatlarıyla güneşin önünü kapatıyor, havanın kararmasına sebep oluyordu. Yaklaşıp da yumurtasının kırık olduğunu görünce dehşet verici bir çığlık kopardı. Bunun üzerine bir tane daha Zümrüdüanka kuşu geldi ve ikisi birlikte geminin etrafında uçmaya başladı. Şimşekten bile daha şiddetli sesleriyle haykırıyor, hepimizi korkutuyorlardı. Ben derhâl reisi ve mürettebatı çağırıp şöyle dedim:

‘Herkes gemiye atlasın ve buradan derhâl uzaklaşalım, yoksa hepimiz mahvolacağız!’

Bütün tüccarlar ve mürettebat gemiye bindi ve hızla ilerleyerek adadan uzaklaşıp açık denizlere doğru yol aldık. Bunu gören Zümrüdüankalar ilk başta uzaklaşıp gitseler de kısa bir süre sonra yeniden görünüp etrafımızda uçmaya başladılar. Koca pençelerinde dağlardan getirdikleri iri kaya parçalarını tutuyorlardı. Birden kuşlardan biri pençesinde tuttuğu taşı bırakıverdi fakat kaptan, ani bir hareketle gemiyi döndürdü ve taş ıskalayarak denize düştü. Taşın düşmesiyle birlikte gemi şiddetle sarsıldı. Bunun üzerine diğer kuş da pençesindeki kayayı bıraktı ki bu kaya bir öncekinden bile daha iriydi. Talih bu ya bu seferki taş, geminin kış tarafına isabet etmişti. Bunun üzerine gemi paramparça oldu ve içindeki her şeyle birlikte hızla denizin derinliklerine doğru batmaya başladı. Bana gelince, tatlı canım için mücadele ediyor, önümdeki tahta parçasına sıkıca tutunup hayatta kalmaya çalışıyordum.

Gemi, adanın yakınlarında bir yerde okyanusun dibini boylamıştı. Bense rüzgâr ve dalgaların yardımıyla ilerleyip duruyordum. Bu, bana Allah'ın bir lütfuydu...

Öyle bir an geldi ki açlıktan ve yorgunluktan tüm gücümü kaybetmek üzereydim. Ama tam da bu sırada adanın kıyısına ulaştım. Âdeta bir ölü gibiydim sahile vardığımda. Gücümü toplayıp kendime gelinceye dek bir süre kıpırdamadan durdum. Sonra ayağa kalktım ve adayı

keşfe koyuldum. Bu ada güzelliğiyle âdeta bir cennet bahçesini andırıyordu. Her taraf, olgun meyveleri olan çeşit çeşit ağaçlarla kaplıydı. Adadaki dereler billur gibiydi ve tertemizdi. İnanılmaz güzellikteki rengârenk çiçekler etrafa müthiş kokular saçıyor, kuşlar cıvı cıvı öterek insanın ruhuna âdeta neşe dolduruyordu. Bütün bunlar, âlemlerin Rabb'i olan Allah'ın büyüklüğünün deliliydi... Oturup meyvelerden yemeye koyuldum ve susuzluğumu giderdim. Sonra da Yaradan'a şükürler edip gece oluncaya kadar bekledim. Her yer sessiz ve ıssızdı. Uzandım ve sabaha kadar deliksiz bir uyku çektim. Uyandığımda ağaçların altında bulunan kuyuya doğru yürüdüm. Kuyunun yanında görüntüsüyle insanda saygı uyandıran yaşlı bir adam vardı. Palmiye yapraklarının liflerinden yapılmış bir kuşak giyiyordu. Kendi kendime, *Umarım bu ihtiyar, gemi kazasından kurtulup buraya ulaşmayı başaranlardan biridir, dedim.* Yanına yaklaştım ve ona selam verdim, o ise selamıma işaretlerle karşılık verdi ve konuşmadı.

'Ah amcacığım! Burada oturmanın sebebi nedir?' diye sordum.

O ise kafasını salladı ve inledi. İşaretlerle bana şunları söylüyor gibiydi: 'Beni omzuna al ve nehrin öteki tarafına taşı.'

Bunun üzerine, *Bu adama iyi davranayım ve dediğini yapayım ki Allah da beni cennetinde ödüllendirsin. Zavallı ihtiyar galiba sakat, diye düşündüm.*

Böylece adamı sırtıma aldım ve onu, gösterdiği yere taşıdım.

'Hadi in bakalım!' dedim fakat o, sırtımdan inmedi ve bacaklarını boynuma doladı. Âdeta siyah bir boğanın bacaklarını andıran sert derisinin tenime değmesi beni müthiş korkutmuştu. Can havliyle onu sırtımdan atmaya çalıştım. Bunun üzerine o, boynumu daha fazla sıkımaya başladı. O kadar ki neredeyse boğulacaktım. Bir anda gözlerim kararmıştı ve âdeta ölü gibi yere düşüverdim. Ama o, yerinden kıpırdamadı ve ayaklarıyla sırtıma vurmaya başladı ki beni yerden kaldırebilsin. Sonra bana kendisini üzerinde meyve bulunan ağaçların arasında taşımamı işaret etti. Olur da dediğini yapmazsam, duraklırsam ya da azıcık da olsa dinlenmeye kalkarsam bana ayaklarıyla vururdu. O kadar ki kendimi kırbaçlanıyormuşum gibi hissedirdim... Eğer canı bir yere gitmek isterse bunu bana işaretlerle bildirirdi. Ben de onu sanki kölesiymişim gibi istediği her yere taşırdım. Bu iyiliğime sırtıma pisleyerek karşılık vermeyi ihmal etmezdi tabii!.. Gece ya da gündüz kesinlikle sırtımdan inmezdi. Uyuyacağı zaman ayakları boynumda geriye yaslanır, birazcık uyur, kalkınca da beni döverdi. Ben de derhâl ayağa kalkardım çünkü çektirdiği acıdan dolayı ona karşı gelemezdim. Bu zamanlarda bol bol kendimi suçlar, ona iyilik yaptığım için pişmanlık duyardım. Bu durumda olmak beni öylesine yormuştu ki kelimelerle anlatmak imkânsız... Hatta kendi kendime şöyle demişliğim bile vardır: *Ona bir iyilik ettim; fakat o buna kötülükle karşılık verdi. Allah'a yemin ederim ki yaşadığım müddetçe bir daha hiç kimseye iyilik yapmayacağım.*

Tekrar tekrar Yaradan'a yalvarıyor, çektiğim ızdırap ve derdin bitmesi için beni öldürmesini istiyordum. Bir süre böyle devam etti; ta ki bir gün, kurumuş su kabaklarının olduğu bir yere gelinceye dek...

Büyükçe bir su kabağını elime aldım ve içini oyup iyice temizledim. Sonra da yakınlarda bir yerde bulunan asmalardan aldığım bir miktar üzümü sıkıp su kabağını ağzına kadar doldurdum ve güneş alan bir yere koydum. Birkaç gün sonra üzüm suyu, güçlü bir şaraba dönüşmüştü. Her gün şaraptan bir miktar içiyor ve birazcık olsun rahatlayıp üzerime binen inatçı şeytanın zulmüne katlanacak gücü bulabiliyordum. İçtiğim zamanlar, acılarımı unuttuğum ve huzur bulduğum yegâne zamanlardı. Bir gün beni içerken gördü ve işaretlerle sordu:

'O içtiğin şey nedir?'

'Şahane bir şey... İnsanı neşelenendirir ve canlandırır.'

Sonra şarabın verdiği sarhoşlukla koşup ağaçların arasında dans etmeye başladım. Şarkılar söylüyor ve neşeleniyordum. Bunu görünce şarabı kendisine vermeme istedi. Korkumdan dediğini yapmak zorunda kalmıştım. Şarabı alır almaz sonuna kadar içip su kabağını yere bıraktı. İçki içmek keyfini yerine getirmişti. Ellerini çırpıyor, ileri geri hareket ediyordu. Tabii bu arada üstüme başıma işemeyi de ihmal etmedi! İyiden iyiye sarhoş olunca kasları gevşemiş olacak ki beni kavrayan

bacakları eskisi kadar sıkı tutmamaya başladı. İleri geri sallanıyordu. Onun sarhoş olduğunu anlayınca fırsatı kaçırmadım ve boynumu kavrayan bacaklarını gevşetip yere eğildim. Sonra da onu tek hamlede fırlatıverdim.

Nihayet canavarı üzerimden atmayı başarmıştım; fakat buna inanmakta güçlük çekiyor ve sarhoşluğu geçer de bana yeniden zulmetmeye başlar diye korkuyordum. Derhâl ağaçların arasına gidip kocaman bir taş aldım ve yerde yatan bu canavara tüm gücümle vurup beynini dağıttım. Her taraf kan gölüne dönmüştü. İğrenç yaratık da hak ettiği yere, cehennem dibine gitti. Allah ona merhamet etmesin!

Ondan kurtulunca huzur bulmuş bir şekilde eskiden kaldığım yere, deniz kıyısına gittim ve orada günlerce bekledim. Ağaçlardaki meyvelerden yiyip derelerdeki temiz sulardan içiyor, olur da bir gemi geçerse diye gözümü denizden ayırmıyordum. Bir gün başıma gelenleri düşünüp kendi kendime, *Umarım Allah beni buradan kurtarıp aileme ve dostlarıma kavuşturur*, dedim.

Bunları söyler söylemez de koca bir geminin dalgaların arasından adaya yaklaştığını gördüm. Gemi kıyıya demir attı ve yolcular inmeye başladı. Aceleyle onlara doğru koştum. Kendilerine doğru geldiğimi görünce yanıma yaklaşip bana ne olduğunu, buralara nasıl geldiğimi sordular. Başıma gelen her şeyi onlara anlattım. Hikâyeme şaşırıp:

‘Sırtına binen adam, *Şeyhiül Bahr* yani *Deniz’in Yaşlı Adamı*. Şimdiye kadar sırtına bindiği hiç kimse canlı çıkmadı. Ölünceye kadar insanların sırtına biner, sonra da onları yerdi ama Allah’a şükürler olsun ki sen kurtuldun!’ dediler.

Sonra önüme koydukları yiyeceklerden güzelce yiyip karnımı doyurdum, verdikleri giysileri giyip temizlendim. Nihayet gemiye binip yola çıktık, uzun günler ve geceler boyunca seyahat ettik; ta ki kader bizleri Maymunların Şehri’ne, içinde geniş evlerin olduğu ve koca kapısı demir çivilerle sağlamlaştırılmış bir yere getirinceye kadar...

Her gece, gün batımıyla beraber bu şehrin sakinleri büyük kapıdan çıkıp sahildeki gemilere biner, geceyi denizde geçirirlermiş; çünkü maymunların dağlardan inip kendilerine zarar vermesinden korkarlarmış. Bunu duymak beni çok fena korkutmuştu. Ne de olsa maymunlarla ilgili kötü hatıralarım vardı. Bir parça yalnız kalıp yürümek için şehre indim fakat bu arada gemi çoktan demir almıştı. Sahilden uzaklaştığım ve gemiyi kaçırdığım için kendi kendime kızıyordum. Maymunlarla yaşadıklarım hatırıma geldikçe ağlamaya, feryat etmeye başladım. Sesimi duyan bir adam, yanıma yaklaşarak:

‘Efendim, anladığım kadarıyla yabancısınız.’ dedi.

‘Evet, yabancı ve fakirim. Yolculuk ettiğim gemi kıyıya demir atınca inip şehri gezmek istedim fakat geminin bulunduğu yere gittiğimde beni almadan gittiklerini gördüm.’

‘Gelin ve bizimle yolculuk edin. Olur da geceyi burada geçirirseniz maymunlar size zarar verebilir.’

‘Elbette.’ dedim ve onunla beraber gemilerden birine bindim. Sonra da gemi, karadan bir kilometre kadar uzakta bir yere demir attı. Böylece geceyi denizde geçirdik.

Gün doğduğunda tekrar kıyıya döndük ve herkes kendi işiyle meşgul olmaya başladı. Şehir halkı geceyi böyle geçirirdi; çünkü geceleyn şehirde kalmak, maymunlar tarafından öldürülmeye razı olmak demektir. Sabah oluncaya kadar bahçelerdeki meyveleri yiyen maymunlar, güneş doğar doğmaz dağlara geri döner ve şehre yeniden incekleri gün batımına dek uyurlardı.

Zenciler ülkesinin en uzak köşesinde olan bu şehirde başıma çok ilginç bir şey geldi. Geceleri kendisiyle birlikte gemide kaldığım bir arkadaşım bana sordu:

‘Belli ki buralarda yabancısınız. Kendinizi meşgul edip çalışabileceğiniz herhangi bir zanaatınız yok mu?’

‘Allah biliyor ya kardeşim, zanaat nedir bilmem. Ben ticaretle, parayla meşgul bir adamdım. Tek işim mal alıp satmaktı. Envaiçeşit malla yüklü bir gemim vardı ve içindeki insanlarla birlikte suya gömüldü. Benim dışındaki herkes hayatını kaybetti. Bense yüce Allah’ın lütfuyla gönderdiği bir tahta parçası sayesinde hayatta kaldım.’

Bunun üzerine bana bir torba verdi ve ‘Bu torbayı al ve içine sahilde bulunan çakıl taşlarından doldur. Ben kasaba halkına senden bahsedeceğim. Sen de onlar gibi yap ve rızkını çıkar. Böylece kendi ülkene döndüğünde yanında birazcık da olsa paran olur.’ dedi.

Sonra beni kıyıya götürdü. Ben de torbaya irili ufaklı çakıl taşları doldurmaya başladım. Orada içleri taşlarla dolu, benimkine benzeyen torbalar taşıyan insanlar gördüm. Arkadaşım beni onlara tanıtip emanet etti ve:

‘Bu adam bir yabancı, ona nasıl taş toplayacağını öğretin. Rızkını çıkarsın. Bu sayede Allah da sizi cennetiyle ödüllendirir.’ dedi.

‘Ona gözümüz gibi bakarız!’ deyip beni selamladıktan sonra geniş vadi boyunca bana eşlik ettiler. Burada yüksek ve gövdeleri düz ağaçlar gördüm. O kadar düz ki hiç kimse tırmanamaz...

Bu ağaçlarda uyuyan maymunlar bizi görünce uyanıp kaçmaya ve dalların arasında gezinmeye başladılar. Bunun üzerine arkadaşlarım, çantalarında getirdikleri taşları maymunlara attılar. Onlar da ağaçlardaki meyveleri fırlatarak karşılık veriyorlardı. Maymunların attığı meyvelerin Hindistan cevizi olduğunu fark ettim. Ben de derhâl işe koyuldum ve üzerinde çok sayıda maymun bulunan irice bir ağaç seçip taşları fırlatmaya başladım. Sonra da yere düşen meyveleri topladım. Getirdiğim bütün çakıl taşlarını bitirip çok sayıda Hindistan cevizi toplamayı başarmıştım. Arkadaşlarım da taşıyabilecekleri kadar meyveyi topladıktan sonra hep birlikte şehre geri döndük.

Şehre ulaştığımızda vakit oldukça geçti. Bana meyve toplama işini tavsiye eden nazik adamın yanına gittim ve elimde ne varsa hepsini verip iyilikleri için ona teşekkür ettim fakat o teklifimi kabul etmeyerek:

‘Onları sat ve para kazanmaya çalış.’ dedi. Sonra da evindeki bir dolabın kilidini vererek ekledi: ‘Bu meyveleri dolaba yerleştir ve her sabah, tıpkı bugün yaptığın gibi, meyve toplamaya devam et. Kötü olanları satar, iyileri biriktirsin. Bu sayede evine dönebilecek paran olur.’

‘Allah senden razı olsun!’ dedim ve tavsiyesine uyup diğerleriyle beraber meyve toplamaya devam ettim. Herkes beni birbirine tanıtıyordu. Bu sayede en iyi ağaçların yerini öğrenip bol miktarda meyve toplayabiliyordum.

Bir süre hayatıma böyle devam ettim. Nihayet elimde çok miktarda kaliteli meyve ve sattıklarımın kazandığım bir sürü para vardı. Bu iş sayesinde rahatlamıştım. İstedğim her şeyi satın alacak gücüm vardı artık. Hayat oldukça güzeldi ve şehirde yaşamak beni mutlu ediyordu. Bir gün sahilde gezinirken kocaman bir geminin kıyıya yaklaştığını gördüm. Gemi demir atınca çok sayıda tüccar karaya indi ve alışveriş yapıp mallarını Hindistan cevizleriyle takas etmeye başladılar. Ben de arkadaşımın yanına gidip ona gemiden ve ülkeye dönme niyetimden bahsettim. Bana:

‘Bu karar senin.’ dedi. Ben de yaptığı iyilikler için ona teşekkür ederek yanından ayrıldım. Sonra da geminin kaptanı ile konuşup Hindistan cevizlerim ve diğer eşyalarımın birlikte gemiye yerleştim.

Aynı gün içinde gemi demir aldı ve farklı denizlerden geçerek çeşit çeşit adalara uğradı. Durduğumuz her yerde elimdeki meyveleri satıyordum. Yüce Allah bana kaybettiğimden bile daha fazlasını kazanmayı nasip etmişti. Gezdiğimiz bütün yerlerin arasında karanfil, tarçın ve biberleriyle ünlü bir ada vardı. Buranın insanları bana, her biber demetinin yanında koca bir yaprağın büyüdüğünü ve bu yaprağın, biberi güneşten korumakla kalmayıp yağmurlu havalarda biberin ıslanmasını engellediğini, yağmur dinince de bitkinin dibine düştüğünü anlattılar. Bunu duymak beni çok şaşırtmıştı. Bu adada Hindistan cevizlerim karşılığında çok miktarda biber, karanfil ve tarçın aldım. Sonra da El-USirat Adası’na doğru yola çıktık. Oradan da Kanyakumarin Adası’na geçtik. İsmi hatırlamadığım bir adaya daha uğramıştık ki burada kokladığım hiçbir şeye benzemeyen nefis bir çiçek gördüm. Burada yaşayan insanların durumu gerek din konusunda gerekse diğer konularda ötekilerden daha vahimdi. Zinaya ve içkiye düşkünlükleriyle meşhurdular. Üstelik ne namaz ne de ezan bilirlerdi. Daha sonra inci toplayıcıların diyarına geldik. Dalgıçlara Hindistan cevizi verip: ‘Benim için de dalın ve kısmetimi bana getirin.’ dedim.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.